www.agronaplo.hu

agro napló

A TUDATOS GAZDÁLKODÓ ÁLLANDÓ PARTNERE

2015
05
ORSZÁGOS MEZŐGAZDASÁGI SZAKFOLYÓIRAT • XIX évf.
Somfa Hava

JÓ ÚTON HALADUNK?
A magas olajsavas napraforgó termesztés perspektívája

FEJLESZTŐK OLDALA - Szükség van-e kukorica állományban rovarölő szeres kezelésre?

LAP A LAPBAN - Agrárgazdasági körkép
Fókuszban Jász-Nagykun-Szolnok megye

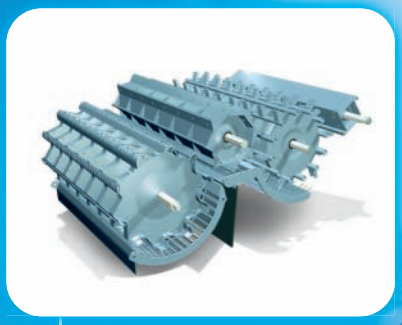
Gazdák,
egymás közt

www.igazda.hu

Új New Holland CX5000 és CX6000 Elevation kombájnszéria

NEW HOLLAND AGRICULTURE

Prémium minőség a középkategóriában!

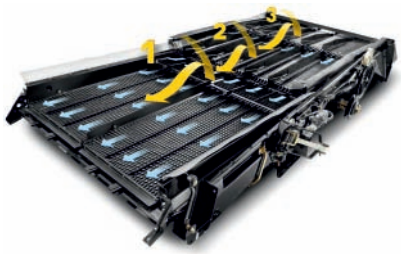

Kíméletes és tiszta cséplés
a négydobos cséplő- és leválasztó rendszerrel

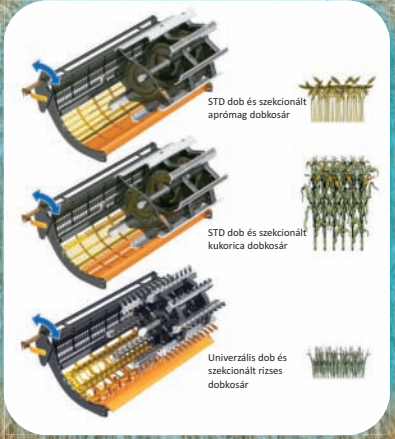

IntelliView IV
nagyméretű, érintőképernyős kezelői monitor

+15% tisztító-kapacitás
az új Triple-Clean™ háromlépcsős tisztítórendszernek és a megújult szelelő ventilátornak köszönhetően

A gyors átszerelésnek köszönhetően
minden terményben tökéletes cséplés a szekcióban cserélhető cséplő dobkosárral

Modell*		CX5080	CX5090	CX6080	CX6090
Üzemanyag-befecskendezés		Közös nyomócsöves – Common Rail			
Névl. Motorteljesítmény	kW / LE		200 / 272	200 / 272	220 / 299
Max. Motorteljesítmény	kW / LE	190 / 258	220 / 300	220 / 300	245 / 333
Magtartály mérete	l	8300	8300	9300	9300
Kiürítési sebesség	l/perc	90	100	100	100

AGROTEC Magyarország Kft.
2943 Bábolna, Mészáros út 1.
+36 34 568 520
www.agrotec.hu
info@agrotec.hu

AGROTEC Magyarország

* A részletekért tájékozódjon a gépértékesítő munkatársainknál.

Kettő az egyben

Technológiai csomagok a több termésért

Két-két kiemelkedő hatékonyságú termék, minden csomagban.
Jól bevált megoldások a kukorica termésvédelmére.

Adengo Monsoon Pack

Laudis Duo csomag

Laudis MAXimus csomag

Bayer CropScience

A növényvédő szereket biztonságosan kell használni. Használat előtt mindig olvassa el a címkét és a használati útmutatót!

Horsch Terrano FX

– EGY IGAZÁN SZERETHETŐ SZÁNTÓFÖLDI KULTIVÁTOR

HORSCH
Mezőgazdaság szenvedéllyel

A Terrano FX egyike a legrégebbi három gerendelyes kultivátoroknak. Az FX előtt nagyjából csak két gerendelyes kultivátorok léteztek, amelyekkel inkább tarlóhántást végeztek, és utána megszántották a földet. A Terrano FX univerzális szántóföldi kultivátorral a Horsch lehelyezte a szántás nélküli talajművelés alapkövét. A Terrano Európa-szerte ismerté vált, és egyre többen használják a mulcsos talajművelés alap munkaeszközeként. A három gerendelyes felépítés és a kapák 30 cm-es húzástávolságban való elhelyezése nagy átömlő keresztmetszetet, emellett intenzív talajművelést és nagyon jó talajfelszín-egyengetést biztosít. A ClipOn lúdtalpkapa kis szögállással az igen sekély és kevésbé intenzív talajművelésre alkotott. A MulchMix kaparendszer a 37 cm-es fesztávolságú szárnyas kapákkal és fordító lemezzel már 5 cm mélyen teljes átfedéssel dolgozik, intenzíven kever és egyenget. A szárnyakat általában 15 cm mélységig használjuk, mélyebben akár keskenyebb, 25 fesztávolságúakat, vagy teljesen szárny nélkül, így akár 30 cm mélyen is dolgozhatunk. Sokan azon dilemmáznak, hogy a tarlóhántással egy menetben mennyi származadványt dolgozzunk be a földbe? Nem jobb-e csak sekélyen tarlót hántani, nagyobb származadvány-mennyiséget a talaj felszínén hagyni, ami árnyékolja a földet az erős napsugárzástól? A kérdés nem helytelen! Azonban ezt azonnal mindenki saját magának meg is tudja válaszolni – annak függvényében, hogy milyen vetésforgóban állunk, milyen talajművelési technológiát végzünk, és ehhez milyen gépparkkal rendelkezünk.

Ha nagyobb a származadvány, és pl. repcét fogunk mulcsos technológiában vetni, akkor jó, ha már a tarlóhántásnál nagyobb mennyiségű szalmát bekeverünk a talajba. A talajfelszínen maradt származadványt a mély magágykészítéssel tudjuk csak bedolgozni. Ha viszont valaki szánt, akkor az igen sekély tarlóhántás a jobb megoldás, mert a kihullott magvak sekélyre kerülnek, így kicsíráznak, a szalmát meg amúgy is beszántják, tehát nem gond.

A Terrano FX-szel tökéletes munkát tudunk végezni a tarlóhántásban, majd az árvakelés- és magágykészítésben is.

A hengerek nagy választéka még nagyobb üzemeltetési biztonságot kölcsönöz a Terrano FX-nek, bármilyen területen használjuk is azt.

Nekem személyesen is egy igen kedves munkagépről van szó, mindamellett, hogy a szántóföldön kever és egyenget, jó magágyat készít, azért a valós életben még lelkeket is össze tud boronálni, így történt ez velünk is a feleségemmel. Egy mezőgazdasági cégben volt ügyvezető, ahová egy Pronto DC vetőgép-beruházás után szántóföldi kultivátor beruházása is képbe került. Így közelebbről is megismertük egymást, vagyis a Terrano FX boronált össze minket.

A jó gazda/gazdasszony Terrano-val műveli a földjeit, tegye ön is ezt!

–ZS–

HORSCH
Mezőgazdaság szenvedéllyel

Terrano FX
TALAJMŰVELÉS KOMPROMISSZUMOK NÉLKÜL

A Terrano FX egy sokoldalú kultivátor, melyet különböző kapákkal lehet szerelni. Ennek okán mind a sekély, teljes felületű tarlóműveléshez, mind pedig a talaj intenzív kondicionálásához és a származadványok bekeveréséhez is alkalmazhatjuk 5-től 30 cm-es mélységig.

AXIÁL Cégcsoport
Gépek | Alkatrészek | Szerviz | Pénzügyi szolgáltatások | Gépbérlet
www.axial.hu

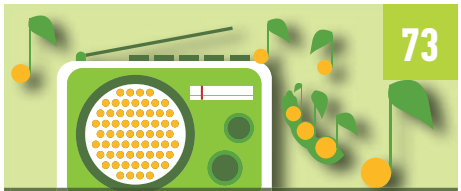
AXIÁL

a tartalomból

15
LAL
Fókuszban Jász-Nagykun-Szolnok megye

44
A legtöbb szántón negatív a tápanyagmérleg

53
FEJLESZTŐK OLDALA
Szükség van-e kukoricaállományban rovarölő szeres kezelésre?

73
Szójarádió

74
JÓ ÚTON HALADUNK
A magas olajsavas napraforgó-termesztés perspektívája

86
Az arató-cséplő gépek fejlesztésében érvényesülő tendenciák

104
EURÓPAI ORSZÁGOK MEZŐGAZDASÁGA
Olaszország

108
A TAKARMÁNYPIAC DILEMMÁI
I. rész

117
Újra itt a légyszezon

119
Készüljön fel a nyárra! - sertéstartók figyelmébe

MATESZ
print-audit
Kiadványunk példányszámát a Matesz hitelesíti
auditált adatok, hiteles média
http://www.matesz.hu

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult
OBSERVER
www.observer.hu

MEGFOSZ

IMEDIA
MÉDIAFIGYELŐ

traktorpool

Megjelenésével ön „Az ajak és szájpadhasadékos gyermekekért alapítványt" támogatja.

Független országos mezőgazdasági szakfolyóirat.
Megjelenik havonta. Kiadja a Zsigmond Kft.
A Zsigmond Kft. a MATESZ tagja.
Az Agro Napló példányszáma 17 000 db havonta.
Az Agro Napló a MEGFOSZ kizárólagos írott médiája.

Kiadó és szerkesztőség:
7632 Pécs, Aidinger J. u. 12. 1/3. •
Tel.: +36-72/517-232, 230, 231, 191
Fax: +36-72/517-190 • E-mail: info@agronaplo.hu • www.agronaplo.hu
Tulajdonos, ügyvezető:
Zsigmond Ágnes • zsigmond.agnes@agronaplo.hu
Tulajdonos, külkapcsolati referens:
Maul Vanda • Mobil: +36-30/678-4783
maul.vanda@agronaplo.hu
Főszerkesztő:
Gáspár Andrea • Mobil: +36-30/678-4784
gaspar.andrea@agronaplo.hu
Médiatanácsadó:
Kun Zsófia • Mobil: +36-30/678-4785
kun.zsofia@agronaplo.hu
Tóth Zoltán • Mobil: +36-30/678-4782
toth.zoltan@agronaplo.hu
Gépesítési referens:
Sik Milán • Mobil: +36-30/423-1950
sik.milan@agronaplo.hu
Szakmai tanácsadók:
Dr. Késmárki István, Dr. Gyuricza Csaba, Benedek Szilveszter, Dr. Gergácz Zoltán, Prof. Dr. Jóri J. István, Antos Gábor

A szerzők személyesen vállalnak felelősséget az általuk leírtakért. A hirdetések tartalmáért minden tekintetben a megrendelő felel. A lapban megjelenő cikkek, képek, hirdetések másodközlése csak a szerkesztőség írásbeli hozzájárulásával lehetséges. Minden jog fenntartva.

Tipográfia, nyomdai előkészítés : Reklámpark Kft. • Nyomda: Ipress Center Hungary Kft. • Felelős vezető: Lakatos Imre ügyvezető • ISSN:1417-3255 • Postai terjesztésben lévő lapok impresszuma • Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Központi Hirlap Iroda • Postacím: 1900 Budapest • Előfizethető az ország bármely postáján, a hírlapot kézbesítőknél, valamint megrendelhető e-mail-en: hirlapelofizetes@posta.hu és telefonon +36-80/444-444

Kövessen bennünket!

YouTube
youtube.com/agronaplo

facebook
facebook.com/agronaplomagazin

Rendelje meg!

Az Agro Napló szakfolyóirat megrendelhető (390 Ft/hó)
Tel.: 06-72/-517-232
E-mail: info@agronaplo.hu

Egyetemi oklevelet kapott az Agro Napló

SZIE – MAGYAR SAJTÓ NAPJA

A Magyar Sajtó Napja alkalmából **Tőzsér János,** a gödöllői Szent István Egyetem rektora és **Figler Kálmán** kancellár nagyrabecsülésük jeleként okleveleket nyújtottak át laptulajdonosok, főszerkesztők, szerkesztők és újságírók részére.

Az intézmény vezetése – közte több agrár szakújságírónak – mondott köszönetet a Szent István Egyetem hírnevének öregbítéséért tett munkájukért. A kitüntetettek között szerepelt lapunk, az Agro Napló ügyvezető-tulajdonosa, **Zsigmond Ágnes.**

A március közepén rendezett sajtóünnepség az egyetem életének egyik fontos rendezvénye volt, része a kettős jubileumnak. Hetven esztendeje kezdődött az agrártudományi képzés Gödöllőn, illetve a hazai egyetemek és főiskolák átalakításával 15 éve, 2000-ben alapították meg a Szent István Egyetemet. A jeles évfordulókra emlékezve a szakmai-tudományos rendezvényeken elhangzott többek között, hogy az egyetem karain jelentős tudományos munka és kimagasló szintű oktatás folyik. Tavaly ősszel 15 felsőfokú képzést indítottak, többek között 8 doktori iskola működik az egyetem falain belül, az ország 4 kutató egyetem címet elnyert intézménye közül kettő a Szent István Egyetemé.

Tőzsér János egy ünnepélyes reggelin fogadta a sajtó kitüntetett képviselőit. Az egyetem jó kapcsolatokat ápol az újságokkal, újságírókkal – hangoztatta –, amelyet a jövőben még szorosabbra kívánnak kötni, hiszen az egyetem valamennyi karán fellelhető eredményeket és kutatási tapasztalatokat a jövőben is szeretnék megosztani a szakmai-tudományos körök tagjaival, az agrárium iránt érdeklődő civil közösségekkel.

K&B GÉPUDVAR NYÍLT NAP

Szántóföldi bemutató helyett idén áprilisban Nyílt Nappal várta a pécsi székhelyű K&B Gépudvar Kft. partnereit.

Ügyfeleik megszokhatták, hogy tavasszal működés közben láthatják a regionális Zetor márkakereskedő termékkínálatát. Ám idén a munkák kései elindulásából eredő időhiányt figyelembe véve változtattak a szokványos koncepción és nyílt napot tartottak telephelyükön – indokolta a változást *Kasó Tamás* ügyvezető. Döntésüket azzal támasztotta alá, hogy egy kétórás gyakorlati bemutató a jelen körülmények között bizonyosan nem mozgat meg akkora tömeget, mint egy egész napos állógép kiállítás.

A cég első embere kiemelte, hogy termékeik közül a **Zetor Forterra 150 HD** típusú traktor kap nagy hangsúlyt. A 111 kW (150 LE) névleges teljesítményű erőgép jellemzője, hogy szériaszerűen bő a felszereltsége. Megtalálhatók benne a kényelmes és felhasználóbarát túlnyomásos fülke multifunkcionális kezelőpanel, továbbá a rugózott mellsőhíd és vezetőfülke. Erőforrása egy 4-hengeres, 16-szelepes turbófeltöltős, saját tervezésű dízelmotor, ami megfelel a Stage III károsanyag-kibocsátási normáknak. A teljesen szinkronizált, „tanítható”, 30/30 fokozatú félautomata sebességváltó maximum 40 km/h haladást tesz lehetővé. Sok egyéb extra mellett a gépen megtalálható 4 × 2 db kihelyezett, elektronikusan vezérelt hidraulika szelep, valamint az automata differenciálzár. Magas felszereltsége ellenére kedvező áron kínálják. Amellett, hogy piactársaihoz képest mintegy 30%-kal alacsonyabb áron juthatnak hozzá a gazdák, további 6%-os árengedményt biztosítanak a 2014-es listaárhoz képest.

Képgaléria:
www.agronaplo.hu/szemfules

K&B GÉPUDVAR Kft.

Zetor AKCIÓ!

K&B GÉPUDVAR KFT. 7634 PÉCS, SZENTLŐRINCI ÚT 15.
TEL./FAX: (72) 313-414 • MOBIL: 30/9365-053
EMAIL: gepudvar@vnet.hu • www.gepudvar.hu

Ezúton tájékoztatjuk, hogy a K&B Gépudvar Kft.
2015-ben a tavalyi árhoz képest
6% kedvezménnyel kínálja a
Zetor traktorok
széles választékát.

Kertészeti pályázatát igény esetén elkészítjük.

VICON RV változózókamrás bálázók

Hatékony:
Több szenázs, széna vagy szalma egy bálában. A választható bálaátmérő időt és pénzt takarít meg.

Intelligens:
Minden anyag különböző - és a Vicon Intelligent Density 3D biztosítja a legmegfelelőbb bálakeménységet. Három zóna, melynek mérete és nyomása állítható.

Sokoldalú:
A VICON RV sorozat
bálakamrája megfelelő egyaránt szenázs, széna és szalma bálázásához is.

A kép illusztráció

További információk az alábbi elérhetőségeken és kereskedő partnereinknél:

Kverneland Group Hungária Kft. 5008 Szolnok, Karinthy út 63.
Tel.: 06-56/527-010 Fax: 06-56/527-019 e-mail: info@kvernelandgroup.hu
Weiland Róbert: 06-30/303-7285
www.vicon.hu

A

AKTUÁLIS

AKTUÁLIS TÁMOGATÁSOK

A gazdálkodóknak az egységes kérelemben feltüntetett támogatásaikhoz a 45/2015 (IV. 8) MVH közlemény 11. melléklete alapján az elektronikus kérelem felületén csatolniuk kell a szükséges dokumentumokat. A növénybiztosítási díjtámogatás igénybevételéhez elengedhetetlen feltétel, hogy a támogatást igénylő 2015. év május 15. napig beadja elektronikusan az egységes kérelmét.

EMVA-MGTE ÉS SAPS IGÉNYLÉSEK EGYÜTT

A 2008. év után az EMVA-MgTE jogcímben támogatási jogosultságot nyert ügyfelek számára, a már megvalósított erdőtelepítéssel érintett területek vonatkozásában a 2015. évtől kezdődően az EMVA-MgTE jogcímben jövedelempótló támogatás mellett egységes területalapú támogatás vehető igénybe elektronikusan az egységes kérelem felületén.

ELSŐ KIFIZETÉSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK SZABÁLYAI EGYES ERDÉSZETI TÁMOGATÁSOKBAN

A 2014. évben egyes erdészeti jogcímekben támogatási jogosultságot szerzett ügyfelek esetében első kifizetési kérelem benyújtására a 2016-os egységes kérelem benyújtásáig lesz lehetőség.

Az alábbi jogcímek esetében lesz lehetőség a 2015. év után még a 2016-os évben is első kifizetési kérelmet benyújtani:

- 124/2008. (IX. 24) FVM rendelettel (EKV rendelet).
- 139/2009. (X. 22) erdőszerkezet átalakításához nyújtandó támogatások feltételeiről szóló rendelet (ENTB rendelet).
- 32/2008. (III. 27.) erdészeti potenciál helyreállítására nyújtandó támogatások szabályairól szóló rendelet (EP rendelet).
- 46/2009 FVM rendelet agrárerdészeti rendszerek (Agrárerdészet).

Minden esetben, a jogcímrendeletekben, a kifizetési kérelmek benyújtására megállapított határidők érvényesek.

Az EKV, ENTB rendelet és az EP rendelet vonatkozásában, amennyiben több erdőrészlet került jóváhagyásra, a rendelet továbbra is lehetőséget biztosít arra, hogy az erdőrészletekre külön gazdasági évben nyújtsanak be az ügyfelek kifizetési kérelmet, de a további erdőrészletekre is az első kifizetési kérelmet be kell nyújtani 2016-ban.

AZ MVH 52/2015. (IV. 21.) SZÁMÚ KÖZLEMÉNYE

A fiatal mezőgazdasági termelők indulásához a 2012. évben igényelhető támogatások keretében a támogatási összeg fennmaradó 10%-ára vonatkozó kifizetési kérelem benyújtási feltételeiről.

A KIFIZETÉS IGÉNYLÉSÉNEK FELTÉTELEI

A rendelet 8. § (3) bekezdése, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet 8. § (1) bekezdés a) pontja alapján az MVH által kibocsátott 2012. július 16. és augusztus 16. között benyújtott támogatási kérelmekhez kapcsolódóan támogatási kérelemnek helyt adó határozattal rendelkező ügyfelek a megítélt támogatási összeg fennmaradó 10%-ának kifizetése érdekében kifizetési kérelmet nyújthatnak be, amennyiben már a 2014. évben eleget tettek a rendelet 4. § (1)-(3) bekezdésében foglalt feltételeknek.

A támogatási összeg fennmaradó 10%-ára vonatkozó kifizetési kérelem benyújtására 2015. május 1. és 31. között, majd ezt követően évente május 1. és 31. között, de legkésőbb a működtetési időszak 5. évében megnyíló kifizetési időszak végéig van lehetőség.

A támogatási összeg fennmaradó 10%-ára vonatkozó kifizetési kérelem benyújtására jogosult azon ügyfél, aki

- mezőgazdasági üzemének méretét már a 2014. évben a működtetési időszak 4. évére vállalt EUME méretre növelte, és
- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alaphoz kapcsolódó 2007–2013 közötti költségvetési időszakban megvalósítandó vidékfejlesztési program keretében megszervezett, a célterület szerint meghatározott tevékenységekkel kapcsolatos kötelező képzésen részt vett, és azt elvégezte.

A támogatási kérelemben a 4. évre vállalt EUME érték meghatározásához a támogatási kérelem benyújtásakor hatályos Irányító Hatóság Közleményében (ÚMVP Irányító Hatóságának 9/2012. (II. 9.) számú közleménye) szereplő SFH értékeket, valamint a támogatási kérelembenyújtás évének január 1-jén érvényes Európai Központi Bank (EKB) által rögzített árfolyamot kell figyelembe venni. A 2012. év január 1-jén érvényes, EKB által közzétett, hivatalos Ft/euró árfolyama 314,58 Ft/€.

A KIFIZETÉSI KÉRELEM BENYÚJTÁSA

A fiatal mezőgazdasági termelők indulásához a 2012. évben igényelhető támogatáshoz kapcsolódó, a támogatási összeg fennmaradó 10%-ának igénylésére vonatkozó kifizetési kérelmet az MVH által rendszeresített nyomtatványokon, az ügyfél lakóhelye szerint illetékes MVH megyei kirendeltségéhez postai úton kell benyújtani egy példányban. Az MVH megyei kirendeltségeinek listáját e közlemény 7. számú melléklete tartalmazza. A kifizetési kérelmet 2015. május 1. és 31. közötti időszakban kell benyújtani az MVH-hoz. A benyújtási időszak utolsó napja (2015. május 31.) munkaszüneti nap, ezért a kifizetési kérelem legkésőbb 2015. június 1-jén adható postára.

A KIFIZETÉSI KÉRELEMCSOMAG TARTALMA

A fiatal mezőgazdasági termelők indulásához a 2012. évben igényelhető támogatáshoz kapcsolódó kifizetési kérelmének nyomtatványai:

- Kifizetési kérelem (10%) – Főlap (D1039-02)
- Kifizetési kérelem – Termőföld betétlap (D1008-02)
- Kifizetési kérelem – Állatállomány betétlap (D1009-01)
- Kifizetési kérelem – Termelői Csoport/TÉSZ tagság igazolása (D0068-05)

Amennyiben a 2014. évre vonatkozóan nem nyújtott be egységes területalapú támogatás iránti kérelmet, úgy a kifizetési kérelemhez kötelezően csatolni kell a MePAR-ról szóló 115/2003. (XI. 13.) FVM rendelet szerinti egyedi blokktérképet, amelyen az ügyfélnek be kell rajzolnia a gazdasághoz tartozó földterületek határvonalait.

A KERTÉSZETI GÉPEK TÁMOGATÁSÁRÓL

A kertészeti gépek támogatása pályázat keretében igényelhető lesz 2015. év május 18. napjától.

A kertészeti gépbeszerzés támogatására 10 milliárd forint áll majd rendelkezésre. A támogatás mértéke 35 százalékos, de a fiatal gazdák és a kedvezőtlen adottságú területen gazdálkodók is további 10 százalékos többlettámogatást kapnak.

www.mvh.gov.hu
www.nak.hu

Hegedűs Szilvia

FLEXI®

repcebecő ragasztó,
kipergés gátló

Keresse akcióban

TRUSTEE

deszikkálóval

HI-aktív

Ragaszkodjon a becőjéhez!

SUMI AGRO HUNGARY

SUMI AGRO HUNGARY KFT.
1016 Bp. Zsolt u. 4.
Tel: 1/214-6441 Fax: 1/202-1649
www.sumiagro.hu

AKTUÁLIS

SZAKTANÁCSADÓ VÁLASZOL

AZ EURO-ECO CSOPORT TAGJAKÉNT MŰKÖDŐ UNIVER-PENTA KFT. NÉVJEGYZÉKI SZAKTANÁCSADÓI, MUNKATÁRSAI ORSZÁGSZERTE NAP MINT NAP TALÁLKOZNAK OLYAN KÉRDÉSEKKEL, AMELYEK MÁS GAZDÁLKODÓKAT IS ÉRINTENEK. LAPUNKNAK RENDSZERESEN MEGOSZTJÁK OLVASÓINKKAL A FONTOSNAK VÉLT KÉRDÉSEKRE ADOTT VÁLASZAIKAT.

Társaságunk árbevételének csak egy kisebb hányada származik mezőgazdasági tevékenységből. Emiatt nem kerültünk bejegyzésre mezőgazdasági termelőszervezetként a földműves nyilvántartásba. Ettől még igényelhetünk területalapú támogatást az általunk használt földekre?

Egységes területalapú támogatást (SAPS) kizárólag a termelő által jogszerűen használt területre lehet igényelni, mely az alábbi okiratokkal igazolható:

- földhasználati lap,
- a családi gazdálkodó ügyfél esetében családi gazdaság alapításáról szóló megállapodás,
- haszonbérleti szerződés,
- közös tulajdonban álló, termelési integráció megvalósítása érdekében megkötött alhaszonbérlettel vagy önkéntes cserével érintett földrészleteket használó, továbbá azon ügyfél vonatkozásában, akinek az adott földterületre fennálló használata a földhasználati nyilvántartásba önhibáján kívüli okból nem került bejegyzésre, egyéb használatot igazoló okirat.

Ha ezek közül egyikkel sem tudják igazolni a jogszerű földhasználatot, úgy az érintett földre nem lehet támogatást igényelni.

Csak olyan földműves vagy termelőszervezet tud használatba venni új földterületet (azaz újonnan vehet vagy bérelhet), aki/amely szerepel a földműves nyilvántartásban.

Amennyiben a társaságukat nem jegyzik be (pl. az árbevételi kritérium miatt) a nyilvántartásba, úgy nem fognak tudni új területeket bérelni, jogszerűen használatba venni, de attól még a jelenleg jogszerűen használatban lévő földekre (pl. még él a bérleti szerződés) igényelhetnek támogatást, ehhez nem feltétel a földműves nyilvántartás.

Natura 2000 és KAT támogatás esetén a jogszerű földhasználatra még az alábbi szabály is vonatkozik:

Alapesetben az ügyfél köteles a gazdálkodási év első napjától annak utolsó napjáig a támogatás alapjául szolgáló terület vonatkozásában a földhasználati nyilvántartásban (nem földműves nyilvántartás!) bejegyzett földhasználóként szerepelni. Amennyiben ez a feltétel nem teljesül, akkor támogatás kizárólag abban az esetben nyújtható, ha

- az igénylő rendelkezik olyan földhasználati jogosultságot igazoló okirattal (pl. haszonbérleti- vagy NFA-s szerződés), amely alapján a földhasználatra való jogosultság kezdő időpontja nem későbbi a gazdálkodási év első napjánál, megszűnésének időpontja pedig a gazdálkodási év utolsó napja, vagy annál későbbi időpont és a földterületet az időtartam alatt ténylegesen műveli, vagy
- a termelő családi gazdálkodó és olyan területre igényli a támogatást, amely a vezetése alatt álló családi gazdasághoz tartozik, és amelyre a bejegyzett földhasználó az adott családi gazdasághoz tartozó gazdálkodó család tagja, aki az adott évben, az adott területre vonatkozóan nem nyújtott be kérelmet a kérdéses támogatási jogcímre.

Március végével megszűnt a tejkvóta rendszer. Ez azt is jelenti, hogy már nem kell jelentéseket küldeni az MVH-nak a kvótával kapcsolatban?

Mint ismert, 2015. március 31. napjával az egész unió területén megszűnt a tejkvóta-rendszer, azonban a tejpiaci szereplők jelentési kötelezettsége jelenleg még fennáll az utolsó kvótaévre vonatkozóan.

A közvetlen értékesítési kvótával rendelkező tejtermelőnek az elmúlt kvótaévre vonatkozó összesített kimutatást az MVH részére legkésőbb 2015. május 14-ig kell megküldenie.

A felvásárlók szintén legkésőbb 2015. május 14-én éjfélig kötelesek az általuk a megelőző kvótaév során átvett tejmennyiségekről és azok tényleges zsírtartalmáról összegző, illetve tejtermelőnkénti bontásban kimutatást küldeni az MVH részére.

Kapcsolódó téma továbbá, hogy aki a jövő évben és azt követően is igényelni kívánja az anyatehéntartás termeléshez kötött átmeneti nemzeti támogatását, annak már az idei évben jelentéseket kell küldenie az MVH-nak a tejértékesítésekről. Az első havi jelentést (mely 2015. április havára vonatkozik) 2015. május 15-ig kell beadni, majd a továbbiakban ugyanígy, a tárgyhót követő hónap 15. napjáig. Az éves jelentést (mely a 2015. április 1.–2016. március 31. közötti időszakra szól) pedig 2016. május 15-ig kell benyújtani.

Szeretnék belépni a mezőgazdasági kistermelői támogatás rendszerébe. Ez esetben idén már nem is kell egységes kérelmet benyújtanom?

A támogatás 2015–2020 közötti időszakra történő igénybevételére az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely a 2015. évben egységes területalapú támogatást is igényel. Tehát előbb be kell adni az idei egységes kérelmet, benne a jogos támogatási igényekkel, majd ezt követően be kell jelenteni a kistermelői támogatási rendszerben való részvételi szándékot az egységes kérelem benyújtására szolgáló elektronikus felületen legkésőbb 2015. augusztus 15-ig.

Amennyiben Önnek is kérdése merülne fel, azt várjuk a szaktanácsadás@euroeco.hu e-mail címen, vagy a 06-96/213-788-as telefonszámon!
Kérjük, hogy e-mailben küldött kérdéseiknél, a levél tárgyában tüntessék fel az „Agro Napló” nevet!
Az EURO-ECO Csoport országos működési területtel rendelkezik, így munkatársai hazánk minden tájáról várják a termelők érdeklődését.

AGROSPIC
MEZŐGAZDASÁGI, KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.

2433 Sárosd, Seregélyesi út 8/A
Telefon/Fax: 06-25/260-290
iroda@agrospic.hu
www.agrospic.hu

9751 Vép, Szent Imre út 36-38.
Telefon/fax: 06-94/543-018
kajtar.arpad@agrospic.hu

DAMMANN

KERTÉSZETI PÁLYÁZATÁNÁL IS SZÁMOLJON A DAMMANN-NAL!

KÖNYVAJÁNLÓ

A Magyar Szója Nonprofit Kft. törekvései és az Agro Napló Szójaoskola sorozata inspirálta Dr. Balikó Sándor szerzőt arra, hogy a hazai szójatermesztés legkiválóbb képviselőit szerzőtársként megnyerve összeállítsa a magyar szójatermesztés első kézikönyvét, mely több évtizedes gyakorlati tapasztalatokat átadva nyújt segítséget kezdő és gyakorló szójatermesztőknek egyaránt.

A Szójatermesztés korszerűen c. könyv postai utánvéttel megrendelhető az alábbi telefonszámon: +36-30/837-6125 és e-mail címen: friebert.zoltan@studioesztetika.hu

JÁTÉK!

Május 11-től vegyen részt a **www.agronaplo.hu** és a **www.facebook.com/agronaplomagazin** oldalakon futó nyereményjátékunkban, és megnyerheti a három kisorsolásra kerülő **SZÓJATERMESZTÉS KORSZERŰEN** c. könyv egyikét!

A NÖVÉNY TUDJA, MIRE VAN SZÜKSÉGE.
Csak meg kell kérdeznünk tőle!

NATUR AGRO HUNGÁRIA

A Natur Plasma és Natur Active lombtrágyák összetétele a kezelendő kultúra valós tápanyagigényei szerint módosítható.

Levélanalízis vizsgálatokat végzünk, melyek eredményei alapján pontosan kimutathatóak a növények szükségletei!

NATUR plasma
Serkenti a növekedést, növeli a növényi zöldtömeget
Gyorsítja a tápanyagok beépülését

NATUR active
Tábanyagbomba!
13 különböző makro-, mezo-, és mikroelemet tartalmaz

CÉLZOTT TÁPANYAG-UTÁNPÓTLÁS LEVÉLANALÍZIS EREDMÉNYEKRE ALAPOZVA!

AKTUÁLIS

JOGI AKTUALITÁSOK

Tisztelt Olvasó!

Örömmel számolhatok be arról, hogy a 2007–2013 pályázati időszak elszámolási periódusának végéhez közeledve ismételten fontos módosításokat vezetett be a jogalkotó a támogatási összegek minél nagyobb arányú lehívását elősegítendő.

Megjelent a 7/2015. (II. 17.) MvM rendelet, mely jogcímenként elkülönítve tartalmazza a módosításokat. Módosításra került továbbá a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalra vonatkozó speciális eljárási szabályokat tartalmazó 2007. évi XVII. törvény módosítása is, mely alapvető szabályok „felpuhításával" nyújt segítséget a gazdálkodóknak. Tekintettel a módosítások nagy számára, a teljesség igénye nélkül, a legfontosabb – az általános szabályokat érintő – módosításokkal foglalkozom.

A legfontosabb, minden támogatási formát érintő módosítás bizonyos esetekben a megvalósítási határidő 2015. augusztus 31-re történő kitolása. Vonatkozik ez azokra az esetekre, amikor az ügyfél a jogorvoslati eljárás lefolytatását követően jutott jogerős támogatási határozathoz, kapcsolódóan az utolsó kifizetési kérelem benyújtási határidő 2015. augusztus 31. Fontos információként rögzíti azt is a rendelet, hogy 2015. december 31-et követően EMVA forrásból kifizetés nem teljesíthető.

Fontos módosítás a fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtott egyösszegű támogatás kapcsán, hogy ismét mérsékelték az üzemméret teljesítéséhez kapcsolódó büntetés mértékét, valamint legfeljebb a kifizetett támogatási összeg 15%-ában maximálták. Ugyanezen jogcímekben 10 %-ra maximálták a pénzügyi tervben a 4. és 5. évre vállalt árbevétel nem teljesítéséhez kapcsolódó büntetést, azzal, hogy a büntetés nélküli eltérés mértékét 40%-ra emelték.

A 136/2028. (X. 18.) FVM rendelet és a 33/2011. (IV. 28.) VM rendelet alapján igénybe vett mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése jogcímben is kedvező irányú változás történt. A korábbi szabályok szerint a beruházással érintett tervezett tevékenységnek legkésőbb az első kifizetési kérelem benyújtásakor szerepelnie kellett a mikrovállalkozás bejelentett tevékenységei között. A változást követően e kötelezettség az első kifizetési kérelemhez kapcsolódó hiánypótlás keretében, a hiánypótlási felhívásban meghatározott határidőn belül is pótolható. Szintén ezen jogcím kapcsán módosult továbbá az átlagos foglalkoztatotti létszám kapcsán tett vállalás jogkövetkezménye. Ugyanis amennyiben kevesebb főt foglalkoztat az ügyfél az üzemeltetési kötelezettség harmadik évétől kezdődően, akkor – hiányzó foglalkoztatottanként egyszer – valamennyi kifizetési kérelem alapján jóváhagyott támogatási összeg 2%-ának megfelelő összeget, de legfeljebb 300 000 forintot köteles intézkedésben való jogosulatlan részvétel jogcímén visszafizetni. Enyhítettek továbbá az árbevétel be nem tartásához és az árbevétel-növekmény kapcsán előírt követelmény be nem tartásához kapcsolódó jogkövetkezményen.

Nagyon sok rendelet kapcsán módosították, mérsékelték a vállalt foglalkoztatotti létszám meg nem tartása kapcsán alkalmazandó jogkövetkezményt.

A 2007. évi XVII. törvény változásai közül a folyamatban lévő ügyekben kardinális jelentőséggel bíró módosítást ismertetek.

Az eddigi szabályozás rögzítette, hogy azonos tárgyban ismételten hiánypótlás nem bocsátható ki. Ettől eltérően március 30-tól az EMVA és EHA terhére finanszírozott támogatások esetében azonos tárgyban hiánypótlás kétszer is kibocsátható. A szabályozás a folyamatban lévő ügyekre irányadó.

Az EMVA és EHA terhére finanszírozott támogatások esetében a jogorvoslati eljárás során, illetve a benyújtott fellebbezésben új tényre és bizonyítékra ismét hivatkozhat az ügyfél, immár nem csak abban az esetben, ha igazolni tudja, hogy az új tényről, bizonyítékról az intézkedésben való részvételre vonatkozó kérelme benyújtásakor rajta kívül álló okból nem tudott.

A legmeglepőbb változás az igazolási kérelem bevezetése. A törvény 2007. márciusi hatályba lépése óta a rendszer esszenciális elem volt, hogy határidő elmulasztása esetére igazolásnak helye nincs. Az ilyen irányú kérelmek rendszeresen tartalmi vizsgálat nélkül elutasításra kerültek. Március 30-tól a kérelem benyújtására vagy beérkezésére nyitva álló, illetve eljárási cselekményre meghatározott határidő vagy határnap elmulasztása esetén igazolásnak van helye, amely 2015. augusztus 31-ig nyújtható be.

A további módosításokról kérem, tájékozódjanak, mivel a fentiekben kiemelt rendeleteken kívül még számtalan módosult.

A módosításokat jellemzően folyamatban lévő eljárásokban, folyamatban lévő jogorvoslati eljárásokban kell alkalmazni, esetenként folyamatban lévő ügyekben is. Nehéz eligazodni a jogszabályok rengetegében, ezért arra hívom fel mindenki figyelmét, hogy a projektek lezárása kapcsán a jogban jártas pályázatíróval, ügyvéddel egyeztetve a maximális körültekintéssel járjon el.

Dr. Bacskai Edina
+36-20/452-9851

1148 Budapest, XIV. Vezér út 164/A
Tel.: 06-1/252-7513 • Fax: 06-1/469-0314
E-mail: agroorg@t-online.hu
Internet: www.agroorg.hu

AGROORG

MEZŐGAZDASÁGI ÉS ÜGYVITELI SZOFTVERRENDSZEREK
35 éve a mezőgazdaság szolgálatában, több mint 250 felhasználóval.

eni i-Sigma
Mezőgazdasági kenőanyagok
Eni Hungaria Zrt. 2040 Budaörs, Agip u. 4.
Telefon: 06-23/505-500 • eni.com/hu

www.szoloelorejelzes.hu

A profi védekezés itt kezdődik!

A szőlőbetegségek sikeres előrejelzésében elengedhetetlen a megfelelő technikai háttér és a szakmai ismeretekkel, tapasztalatokkal felvértezett szakemberek összhangja.

A BASF új online szőlőbetegség-előrejelző oldalán Ön is

- naprakész, helyi adatokra alapozott előrejelzést talál a betegségek megjelenésének valószínűségéről és az időjárás várható alakulásáról;
- a BASF tapasztalt szaktanácsadóinak saját véleményével és szakmai megoldási javaslataival ellátva.

Szolgáltatásunk már 22 borvidéken elérhető. Regisztráljon Ön is a www.szoloelorejelzes.basf.hu oldalon szőlője védelméért!

Használja tudásunkat, használja szereinket!

150 év

BASF

We create chemistry

www.agro.basf.hu | www.szoloelorejelzes.hu

Nélkülözhetetlen gépek a szőlészetben

Szőlészeti gyakorlati gépbemutatót tartottak április 8-án Villányban, ahol az ágazatban fontos eszközökkel – Hardi, Deutz-Fahr és Gregoire – találkozhatott az a közel száz érdeklődő, akik ellátogattak az esemény helyszínéül szolgáló Günzer Pincészetbe.

A korszerű szőlőültetvényekben az eredményes növényvédelemhez korszerű permetezőgépek szükségesek. A világon élenjáró, nálunk is jól ismert dán Hardi cég ilyenek gyártásában folyamatos fejlesztőmunkájának köszönhetően vezető szereppel bír. Erről győződhettünk meg a függesztett Zenit 600 és a vontatott Zaturn 1000 bemutatásakor.

A 600 literes Zenit 600 típusú axiálventilátoros, ködképzős permetezőgép a meredekebb dombokon fekvő keskeny szőlősorok vegyszerezésének kiváló eszköze. Az 1350 mm magas és mindössze 1200 mm széles növényvédő gép a legkorszerűbb Hardi permetezéstechnikai elemekből épül fel, amelynek legfontosabb része az AG820 típusú levegőrendszer. A 820 mm átmérőjű ventilátorlapáttal 35 000–45 000 m³/h levegőszállítási teljesítmény érhető el, ami hatékony munkát biztosít maximum 4 m szélességű és 3 m magasságú szőlősorokban. A vegyszert 140 liter/min szállítási kapacitású Hardi membránszivattyú szolgáltatja 540 1/min kardánfordulaton. A DUO-V deflektor használatával csökkenthető a vegyszerelsodródás, a permetlé célzottan a zöld felületre kerül.

Az ugyancsak ilyen szivattyúval ellátott vontatott Zaturn 1000 literes permetező a nagyobb kiterjedésű szőlőültetvények hasznos növényvédő eszköze. A formás külső egy valóban korszerű, univerzális berendezést „takar". Jó súlyelosztása révén stabilan üzemeltethető többféle szórószerkezettel. A minden követelménynek megfelelő Zaturn 1000 típusjelű permetezőn ugyanaz a 35 000–45 000 m³ óránkénti levegőszállítási teljesítménnyel bíró AG820 volt adaptálva, mint az előzően említett típuson.

A stabilitás és a jó súlyelosztás jellemzi a Zaturnt

A harmadik bemutatott gépen a cég egyik újdonsága, az IRIS-2 elnevezésű szórószerkezet volt működés közben látható, továbbá az eszközt egy P540 Radial típusjelű, 14 000 m³/h levegőszállítási teljesítményű ventilátorral látták el. Az ütésálló, törésbiztos műanyagból készült konzolok két sor minden oldalról történő permetezésére képesek. Az 1,5 m hosszú, függőleges konzolokon négy állítható és lezárható szórónyílásban elhelyezett fúvókákból szabályozott és irányítható légárammal juttatható ki a vegyszer, hibátlan szórásképpel. Ez a rendszer kiváló fedettséget és a hagyományos szórószerkezetekhez képest a zöldállományban kisebb mechanikai károsítást eredményez. A konzolok fesztávolsága és dőlésszöge hidraulikusan állítható. Vonuláskor a konzolok behajthatók.

Egy Hardi ültetvénypermetező jó megoldás lehet a hazai szőlőművelés gépesítésében. Üzemeltetésükhöz a megfelelően korszerű, szűkített nyomtávú, univerzális traktorok rendelkezésre állnak. A bemutatón a Hardi permetezőket az európai szőlészetekben népszerű Deutz-Fahr AgroPlus traktorok működtették.

DF Agroplus 420 F kompakt ültetvénytraktor

A 63 kW (85 LE) teljesítményű 410 S és a 71 kW-os (96 LE-s) 420 F típusok high-tech felszereltségű, alacsony építésű, összkerékhajtású, kompakt traktorok a sorozat legnagyobb modelljei. Erőforrásuk a jól bevált SDF motorcsalád négyhengeres, 4 literes változata, amely teljesíti az EUR III/Tier 3 emissziós normákat. A kisebbik traktort alapkivitelben a 30/15 fokozatú Powershift, a nagyobbat a praktikus, 45/45 fokozatú, terhelés alatt kapcsolható ECO Speed váltóval szerelik, amelyek sokfokozatú mászósebesség-tartománnyal is rendelhetők. Mindkét váltóval 40 km/h menetsebesség érhető el. Hidraulika rendszerükben 58 liter/min szállítási teljesítményű ikerszivattyúval 190 bar nyomású olajáram biztosítható. Hátsó 3-ponton az emelőerejük 3,6, a mellsőn 1,5 tonna. A hátsó TLT-k fordulatszámai 540/540E/1000, míg a mellsőké 1000 1/min.

Az őszi szüretre is gondolva a bemutatón megismerhettük a francia Gregoire G7.240 típusjelű szőlőkombájnt is, amelyet a jól csengő Cognac településen gyártanak. A négykerék meghajtású, hidas felépítésű, önjáró gép motorteljesítménye 123 kW (167 LE). Hossza 4900, magassága 3700 milliméter. A szedőalagút függesztett, ingás kivitelű, a kíméletesen dolgozó 14 verőléc a két oldalon futó 22-22 darab fogadótálcára „szedi" a szőlőfürtöket, amelyek a 3000 literes gyűjtőtartályba kerülnek. Komfortos vezetőfülkéje, korszerű kezelőrendszere kényelmes körülményeket biztosít a kombájn vezetőjének.

További képek a szőlészeti bemutatóról:
www.facebook.com/agronaplomagazin

-an-

Ami közös bennük…

Teljes körű lomb és kalászvédelem
a gombabetegségek ellen.

BRANDCONTROL

Cherokee®

syngenta

A készítmény I. forgalmi kategóriájú.
Kérjük, figyelmesen olvassa el a termék címkéjét és tartsa be a használati utasítást!
Syngenta Kft. • 1117 Budapest, Alíz u. 2. • Telefon: 06 1 488-2200 • Fax: 06 1 488-2201 • www.syngenta.hu
• blog.syngenta.hu • info.hungary@syngenta.com

™

agro napló

Lap a lapban
AGRÁRGAZDASÁGI KÖRKÉP

SZAKMAI TANÁCSADÓK: Agrya | KleffmannGroup | KSH Szegedi Főosztály
MVH | NAK | OTP Bank
Dr. Vásáry Miklós | Dr. Weisz Miklós

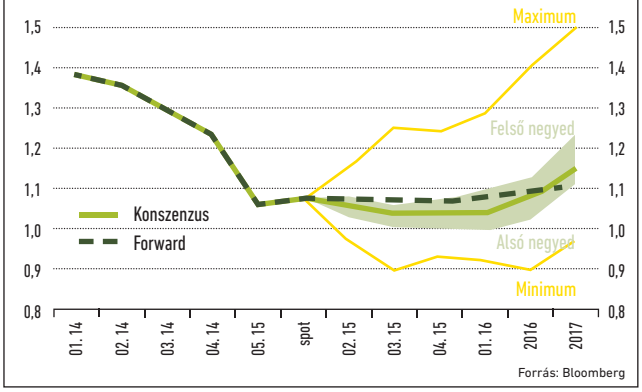
Lassan megáll

a dollár erősödése és az élelmiszerárak csökkenése. A forintot gyengítheti majd a jegybanki kamatcsökkentés

Az amerikai jegybank nehezen szánja rá magát a kamatemelésre, miközben Európában egyre több jel utal arra, hogy végre megindulhat egy tartós növekedés. Mindez azt valószínűsíti, hogy a végéhez közeledhet a dollár erősödése és stabilizálódhatnak az elmúlt időszakban nagyot zuhanó nyersanyagárak is. Itthon a jegybanki kamatcsökkentések miatt a forint euróval szembeni árfolyama várhatóan visszagyengül 300 alá.

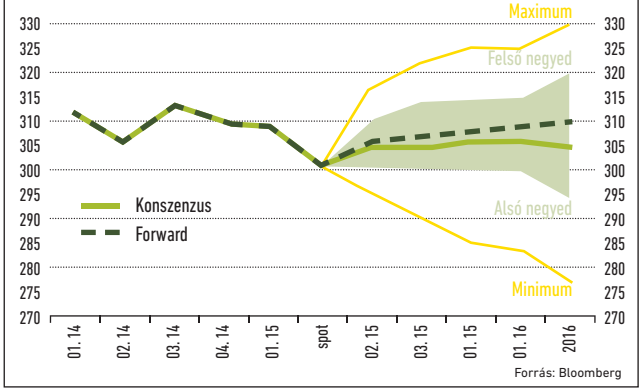
Az Egyesült Államokban az elmúlt időszakban több adat is elmaradt a várttól, de ez nem befolyásolja azt, hogy a gazdasági növekedés továbbra is gyors, de úgy tűnik a kamatemelési ciklus legfeljebb szeptemberben indulhat meg és üteme a korábban vártnál lényegesen lassabb lehet. De az amerikai jegybanki döntéshozók így is gyorsabb emelést vetítenek előre, mint amire a piac számít, ez pedig okozhat még meglepetéseket a későbbiekben, ha a munkanélküliségi ráta továbbra is gyorsan csökken, vagy gyorsul az infláció. Az azonban valószínűsíthető, hogy az elmúlt időszakban tapasztalt gyors dollárerősödés is várhatóan megáll, sőt lassan megfordul majd, miközben gyengülhetnek a feltörekvő országokkal kapcsolatos aggodalmak és ezzel párhuzamosan stabilizálhatnak a nyersanyagárak is.

EUR/USD árfolyam várakozás (%)

Forrás: Bloomberg

EUR/HUF árfolyam várakozás (%)

Forrás: Bloomberg

Végre úgy tűnik, hogy az európai kontinensen is elindult a kilábalás. A gyenge euró az iparnak, a csökkenő munkanélküliség, az alacsony kamatok és a felére zuhanó olajár pedig a fogyasztásnak kedvez. Szintén támogatja a növekedést, hogy a legtöbb országban lezárult a költségvetési kiigazítás fájdalmas időszaka, miközben sikerült rendbe tenni az európai bankszektort is, amit az is jelez, hogy a hitelezés is végre elindult. A növekedés tartósságát valószínűsíti, hogy a különböző bizalmi és hangulatindexek további javulást vetítenek előre a következő hónapokra.

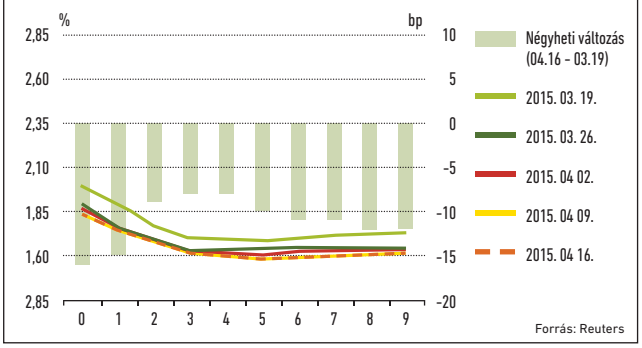
Az európai történet utolsó buktatója Görögország. Az új, megszorítás-ellenes görög kormány továbbra is elutasítja a költségvetési szigort. Ha ebben nem történik változás, akkor az a görög állam fizetésképtelenségéhez és euróövezetből való kilépéshez vezethet, akár már május elején, amelynek a következményei igencsak súlyosak lehetnek.

A javuló euróövezet kilátások miatt tovább javulhat a helyzet Kelet-Közép-Európában, ahol a 2013-ban elinduló és 2014-ben gyorsuló növekedés üteme fennmaradhat, vagy akár tovább gyorsulhat. A javuló exportpiaci kilátások mellett ugyanis a fogyasztás növekedése is új lendületet kap idén az alacsonyabb olajár miatt a nulla közelébe csökkenő inflációnak és a történelmi mélységbe süllyedő kamatszintnek köszönhetően.

Ennek megfelelően rózsásak a magyar gazdaság kilátásai is. 2015-ben is elérheti a hazai gazdaság növekedése a 3%-ot. Eközben az infláció nem veszélyezteti a 3% és immár +/-1%-os célt, annak ellenére, hogy a hazai és régiós márciusi inflációs adatok alapján egyre valószínűbb, hogy megállt az élelmiszerárak csökkenése. Az IMF nyersanyagár-riportjának legfrissebb előrejelzése szintén stabilizálódó, enyhén emelkedő élelmiszerárakat valószínűsít. Ebben a környezetben a Magyar Nemzeti Bank márciusban újrakezdett kamatcsökkentési ciklusa folytatódhat, különös tekintettel arra, hogy a jelenlegi 300 körüli euró/forint árfolyam egyértelműen túl erős a jegybanknak, ezért addig hajlandó csökkenteni a kamatszintet, amíg a forint nem gyengül vissza a 310–315 forintos sávba.

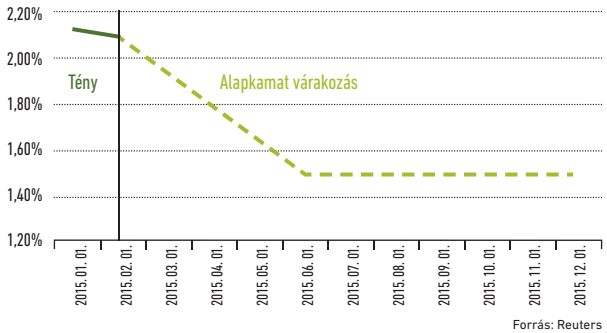
OTP Bank

Forward hozam várakozások (%, négyheti változás bázispontban)

Forrás: Reuters

Jegybanki alapkamat várakozások (havi)

Forrás: Reuters

LETÁRCSÁZTUK AZ ÁRAKAT!

Függesztett modellek:

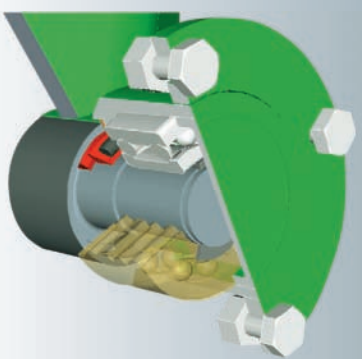
- Amazone Catros+ 4001-2 (hidr. csukás)
  22 500,– EUR
- Amazone Catros+ 5001-2 (hidr. csukás)
  25 200,– EUR
- Amazone Catros+ 6001-2 (hidr. csukás)
  27 500,– EUR

Féligfüggesztett modellek:

- Amazone Catros+ 4001-2 TS (hidr. csukás)
  27 800,– EUR
- Amazone Catros+ 5001-2 TS (hidr. csukás)
  29 950,– EUR
- Amazone Catros+ 6001-2 TS (hidr. csukás)
  32 500,– EUR

Függesztett és féligfüggesztett AMAZONE rövidtárcsák akcióban!

- 510 mm-es csipkés tárcsalapok
- nagy méterenkénti tömeg, 950 kg/m-ig
- kiváló aprító-, keverő- és porhanyítóhatás
- kukoricatarlón is eredményesen használható
- 3m alatti szállítási szélesség
- Gumigyűrűs henger a nedvességmegőrzésért

AMAZONEN-WERKE KFT.
4031, Debrecen Balmazújvárosi út 14.
Tel: 52/475-555 · Fax: 52/458-888
Kovács Tamás: központi értékesítés 30/331-5631

Romsits László: Északnyugat-Magyarország 30/544-4478
Szánti Pintér Nándor: Délnyugat-Magyarország 30/830-2435
Oravecz István: Duna-Tisza köze 30/637-3306
Jónás Zsolt: Tiszántúl 30/643-6134

AMAZONE

AgCelence®
Többre képes.

Retengo® Plus

A kukoricám meghálálja a gondoskodást.

Tudom, hogy kukoricám meghálálja a gondoskodást:

- A Retengo Plus számos kukoricabetegség ellen hatékony, zöldítő, élettani hatása van.
- A Retengo Plus felgyorsítja a nitrogénfelvételt és -beépülést, hatékonyabbá teszi a fotoszintézist, feltölti a kukorica tápanyagraktárait.
- AgCelence® termékként többet várhatok tőle, hiszen stressz előtti kijuttatásával mérsékelhetem a mechanikai sérülések, a szárazság és a hőstressz hatását, ezzel lehetőségem nyílik a jobb termés elérésére.

A növényvédő szereket biztonságosan kell használni. Használat előtt mindig olvassa el a címkét és a használati útmutatót! I. forgalmazási kategóriás termék!

150 év

BASF
We create chemistry

www.agro.basf.hu/go/retengoplus

Beindul a gabonapiac

Itt a tavasz, kezdődnek a munkák a földeken és ezzel párhuzamosan élénkül a forgalom a határidős gabonapiacokon. Tavaly ilyenkor minden piaci szereplő kelet felé figyelt, az orosz-ukrán konfliktus következményeit találgatta. Az árak az egekbe szöktek, a gazdák magas őszi eladási árakban reménykedtek. Az időjárás másképpen gondolta, szinte minden termőterületen rekord betakarítást hozott az év, a tavasz végétől az árak összeomlásszerű zuhanásnak indultak.

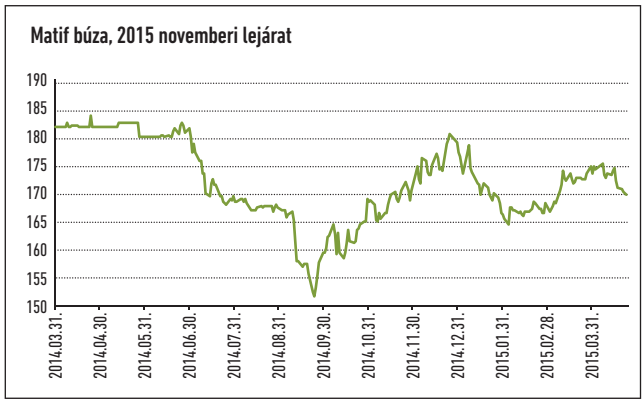
Az áprilisi tőzsdei jegyzések sokkal lejjebb vannak a tavaly ilyenkor jellemző szinteknél:

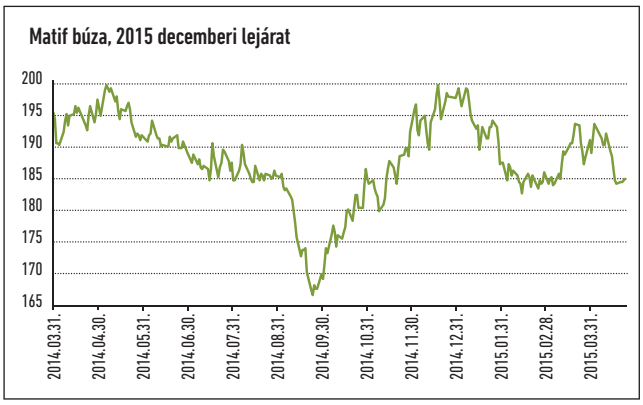
	2014. ÁPRILIS 22.	2015. ÁPRILIS 22.	
Kukorica június	184,75 €	161,5 €	-23,25 €
Kukorica november	192,5 €	170,5 €	-22 €
Búza szeptember	193 €	184,5 €	- 8,5 €
Búza december	193 €	185,5 €	-9,5 €

A különbségek jelentősek, pláne ha hozzávesszük milyen mélységekben jártak az árak szeptemberben: 170 EUR alatt is volt a búza és 131 EUR jelentette a mélypontot a novemberi kukoricában. Most kezdődik az időjárási piac, beindul az idei termés megbecslésére irányuló adatáradat feldolgozása, beárazása. Megismétli magát a tavalyi extrém kilengéseket hozó év vagy ismét a szárazság hajtja egyre magasabb szintre az árfolyamokat?

A válaszokat még nem tudhatjuk, de az idei év árfolyam-fedezési stratégiáját már kidolgozhatjuk. Eladóként milyen árfolyammal lennénk elégedettek? Ha nem döntjük el előre, akkor könnyen abba a hibába esünk, hogy amikor az adott szintre emelkedik a kurzus, nem adunk el, bízva a pillanat hangulatában és a további emelkedésben. (Ismerős tavalyról?)

Ezért két eladási megbízással kezdjük az évet, mindkettő jelentősen magasabb szinten van az aktuális árfolyamnál, de már olyan szinteket jelent, ami az elmúlt évek átlagában már jó eladási árnak számít. Lehet, hogy az idei év szárnyaló árakat hoz és veszteséget fogunk elszenvedni ezeken a pozíciókon, de ha minden évben ezzel a szinttel számolhatnánk, az már jó átlagos megtérülést biztosítana. A lényeg a hosszú távú kiszámíthatóság és a tervezhetőség. Novemberi kukoricában 179 eurón, míg a decemberi búzában 189 eurón rakunk be visszavonásig érvényes eladási megbízást 50-50 kontraktusra. Ha ott teljesülnek az már jó szint, akármi is történjék utána.

Tart az árfolyamok kiszámíthatatlanságától?
Kockázatkezelési Megoldások az OTP-nél
kiszámíthatóság és hatékonyság
Az OTP Treasury széleskörű deviza-, kamat- és árupiaci termékpalettáján
ügyfeleink minden kockázattípusra megtalálják az üzleti céljaiknak legmegfelelőbb konstrukciót.
otp Treasury
az Érték Nyerő
Elérhetőség:
Szűcs Örkény 06-1/288-7547
Papp Tibor 06-1/288-7546

Forthial

A kalászosok biostimulátora.

...hogy a búzaszem kiteljen!

Arysta LifeScience Magyarország Kft.,
1023 Budapest, Bécsi út 3–5.
Telefon: 06-1-335-2100 Fax: 06-1-335-2103
www.arysta.hu

Arysta LifeScience

Új forrásszerzési lehetőségek nyílnak meg a kkv-k előtt

ÚJ VÁLLALATI HITELPROGRAMMAL PÖRGETNÉ FEL A VÁLLALKOZÓI HITELEZÉST A MEZŐGAZDASÁGBAN IS AZ OTP BUSINESS

Új, kifejezetten a kis- és középvállalatokat (kkv) megcélzó hitelprogramot hirdetett meg „OTP Business 250 Hitelprogram" néven az OTP Business azzal a céllal, hogy újabb lökést adjon a magyarországi vállalkozói hitelezésnek.

A mezőgazdasági ágazatban tevékenykedő cégeket is megcélzó program keretében a vállalkozások többféle hitelkonstrukció közül választhatnak, legfeljebb 250 millió forintos keretösszegig. Az OTP Business 250 Hitelprogram újdonsága, hogy a vállalkozások egyszerre juthatnak folyószámla-, forgóeszköz- és beruházási hitelhez, miközben az egyszerűsített feltételeknek köszönhetően lényegesen gyorsabb hitelelbírálásra számíthatnak.

A vállalati hitelezés élénkülése az egyik legfontosabb feltétele a magyarországi gazdasági növekedés fenntarthatóvá tételének. Ugyanakkor a lassú hitelbírálati folyamat, a túlzott biztosítékigény vagy éppen a saját forrás hiánya miatt előfordul, hogy a kis- és középvállalkozások jelentős hányada nem jut fejlesztési, működési forráshoz. A felmérések szerint a vállalkozások épp emiatt említik lényeges szempontként a bankválasztáskor az adott bank hitelezési hajlandóságát és képességét. Erre az üzleti igényre kíván válasszal szolgálni és egyúttal a hazai vállalkozói hitelezésnek újabb, jelentős lökést adni az OTP Business, amely új vállalkozói hitelprogramot hirdetett meg OTP Business 250 Hitelprogram néven. Az OTP Business 250 Hitelprogramba az évi 250 millió forintnál nagyobb árbevételű vállalkozások kapcsolódhatnak be, amelyek egyszerre juthatnak folyószámla-, forgóeszköz- és beruházási hitelhez is. Az egyes hitelösszegek 10 és 250 millió forint között változhatnak, az elérhető legnagyobb hitelösszeg több hitel együttes igénylése esetén 250 millió forintban maximalizált. Mindez jó lehetőséget kínál a forrásszerzésre a mezőgazdaságban tevékenykedő vállalkozásoknak is.

„Célunk az, hogy minden eddiginél sokoldalúbb és rugalmasabb hitelfelvételi lehetőséget kínáljunk a magyarországi kis- és középvállalkozásoknak, s ezen belül az agráriumban dolgozó vállalkozásoknak. Kiemelt figyelmet fordítottunk a hitelbírálati folyamat egyszerűsítésére és felgyorsítására is. A termék megjelenését nagy várakozás övezi, hiszen hamarosan kiírásra kerülnek az új támogatási ciklus első uniós pályázatai" – mondta el **Csonka Tibor,** az OTP Business ügyvezető igazgatója.

Csonka Tibor, az OTP Business ügyvezető igazgatója

A korábbi tapasztalatok alapján egyértelmű, hogy az agrárvállalkozások számára a megfelelő biztosíték előteremtése is gyakran problémát jelent. Így az OTP Business 250 Hitelprogramban forrást igénylő vállalkozások a gyorsított eljárás mellett maximum 100 millió Ft-ig jogi biztosíték nélkül is folyószámlahitelhez juthatnak. Beruházási és forgóeszköz finanszírozásnál pedig meghatározott feltételek esetén lehetőség van arra, hogy a finanszírozott eszközök fedezetbe vonásán túl további biztosíték ne kerüljön kikötésre. *„Az OTP Business érti, hogy a kis- és középvállalkozásoknak sokszor nehézségbe ütközik a tárgyi fedezet biztosítása, pénzintézetünk az új hitelprogramba foglalt könnyített feltételek révén erre is választ kíván adni"* – hangsúlyozta **Csonka Tibor**.

Az OTP Bank elkötelezett a magyarországi vállalkozások sokrétű finanszírozásában, a hitelprogram előkészítése során pedig kiemelt szempont volt, hogy a hitelt igénylő vállalkozások elérhető áron jussanak a hitelekhez, és a legkedvezőbb árú MNB Növekedési Hitelprogram (NHP) kínálta lehetőségeket is ki tudják használni.

Az ügyvezető igazgató mindehhez hozzátette: *„Az OTP Business komoly perspektívát lát a vállalati hitelezésben, s ezen belül az agrárcégek finanszírozásában: képes és akar is hitelt adni, maga is tevőlegesen hozzá kíván járulni a magyarországi vállalati hitelezés felpörgetéséhez. Fontos tény, hogy pénzintézetünk a magyarországi kkv-k 25 százalékával van közvetlen kapcsolatban, ezért minden piaci szereplőnél jobban érti a vállalkozások gondolkodásmódját, problémáit, igényeit. A vállalkozók pedig gyors, rugalmas ügyfélkiszolgálást igényelnek, ez talán még fontosabb számukra, mint az ár."*

Az új EU-s finanszírozási időszakban több száz milliárd forintos keret áll majd a kkv-k rendelkezésére pályázati források formájában. A források lehívása csak abban az esetben lehet sikeres, ha az önerő biztosítása is zökkenőmentes. Az OTP Business 250 erre a problémára is megoldást kíván nyújtani, hiszen az uniós támogatással megvalósuló beruházások esetén a programot kiíró pénzintézet akár önerő nélküli finanszírozást is vállal a hozzá forduló vállalkozásoknak.

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE

Aranyló búzatáblák az ország szívében

TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK

Jász-Nagykun-Szolnok megye felszíne csaknem tökéletes síkság, amelyet a Tisza és mellékfolyói, valamint holtágak szabdalnak. A megye nagy részén igen jók a talajadottságok, főként csernozjom talajok és azok altípusai, közép-kötött talajok fordulnak elő. Az éghajlat zömében mérsékelten meleg-száraz, a középső területeken meleg-száraz. Az évi csapadékösszeg a megye legnagyobb részén 500–550 mm, a középső területeken viszont az 500 mm-t sem éri el, itt van hazánk egyik legszárazabb vidéke. A sűrűn előforduló aszályok mellett az egyenletesen sík felszín miatt gyakori belvizek is sújtják a megyét.

AZ ÁGAZAT SÚLYA A MEGYE GAZDASÁGÁBAN

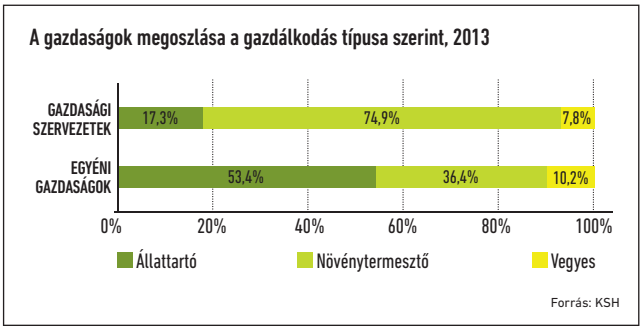
A mezőgazdaság súlya a megyében a GDP-hez való hozzájárulás arányát tekintve az országos átlag csaknem kétszerese, 2012-ben a megyében előállított GDP 9,4%-át adta az ágazat. Más metszetben vizsgálva; a mezőgazdaságban országosan megtermelt bruttó hozzáadott érték 5,2%-át a megyében hozták létre. Az ágazat foglalkoztatásban betöltött szerepe is számottevő, a 2011. évi népszámláláskor a megyei foglalkoztatottak 6,7%-ának biztosított a mezőgazdaság munkát, miközben az országos arány 4,5% volt. Az ágazatba irányuló támogatásoknak köszönhetően 2011–2013 között a versenyszféra megyei beruházásainak 9–12%-a az agráriumba irányult.

MEZŐGAZDASÁGI FÖLDHASZNÁLAT

A földhasználat sajátossága a mezőgazdasági területeken belül a szántó területek országos átlagot jóval meghaladó, 87%-os aránya. A gyepterületek 12%-os hányada alacsonyabb az országosnál, a mezőgazdasági terület fennmaradó részét képező konyhakert, szőlő- és gyümölcsültetvények aránya pedig együttesen alig haladja meg a mezőgazdasági terület 1%-át. A megye földterületének 5,5%-át borítja erdő, ami az egyik legalacsonyabb erdősültség a megyék között, a művelés alól kivett területek 29%-os aránya ugyanakkor itt a legmagasabb.

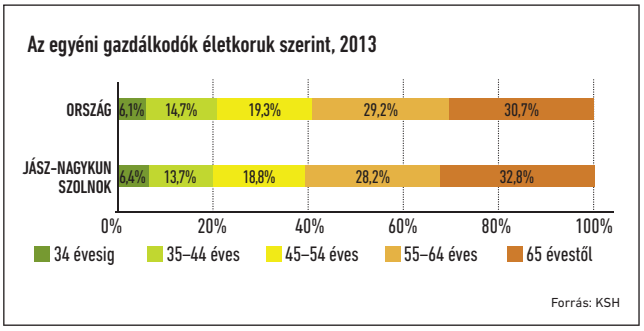
SZERVEZETI HÁTTÉR

A 2013. évi gazdaságszerkezeti összeírás idején a megyében 20 200 egyéni gazdaság és 467 gazdasági szervezet folytatott mezőgazdasági tevékenységet. Az egyéni gazdaságok száma a 2000. évi négytizedére csökkent, a gazdasági szervezeteké közel másfélszeresére növekedett, amelynek eredményeként napjainkra versenyképes gazdaságméret jellemzi a megye mezőgazdaságát. Az egyéni gazdaságok 2013-ban a megyében átlagosan 10,3 hektár területet használtak, ami csaknem kétszerese az országos átlagnak, a gazdasági szervezetek pedig 445,7 hektárt, az országos átlag 1,4-szeresét. A gazdálkodás típusa szerint a megyében az egyéni gazdaságok között az országosnál nagyobb az állattartók aránya, a gazdasági szervezetek között pedig a vegyes gazdaságoké.

A GAZDÁLKODÓK DEMOGRÁFIAI JELLEMZŐI

A 2013. évi gazdaságszerkezeti összeíráskor az egyéni gazdaságok 75%-át férfiak vezették. A gazdálkodók közül minden harmadik 65 éves vagy annál idősebb volt, a fiatalabb korcsoportba tartozók aránya elmaradt az országostól, kivéve a 35 év alattiakat, akiknek 6,4%-os aránya kissé meghaladta az átlagot.

Az idősebb megyei korösszetétel a gazdálkodók körében nagyobb szakértelemmel, magasabb iskolai végzettséggel párosul. Az országosnál jóval kisebb arányban gazdálkodnak tapasztalatok nélkül, vagy hagyatkoznak csak gyakorlati tapasztalataikra, az alap-, közép- és felsőfokú szakképzettséggel rendelkezők aránya ugyanakkor rendre meghaladja az országos átlagot.

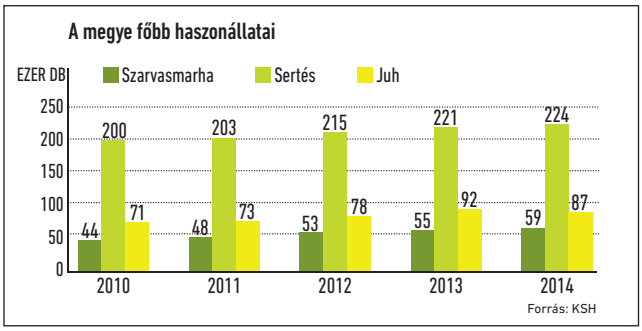
NÖVÉNYTERMESZTÉS

A megye az ország legnagyobb búzatermő vidéke. 2014-ben a búza területe (114 ezer hektár) a megyei szántóterület 35%-át tette ki, és bár a termésátlag nem volt kiemelkedő, a megyék közül a legtöbb búzát, 438 ezer tonnát – az országos termés 8,4%-át – a megyei gazdálkodók takarították be. A többi kalászos közül az árpa és a zab termésmennyisége ugyancsak említést érdemlő, az országban betakarított árpának 9, a zabnak 6,2%-át termelték a megyében. A 48 ezer hektáron termett 277 ezer tonna kukorica országos részaránya az előbbi növényekhez képest kisebb, mindössze 3%. Ugyanakkor a vetőmagtermesztésre szánt kukorica területe Jász-Nagykun-Szolnok megyében a legnagyobb, és az ország kukoricavetőmag-termelésének negyedét 2013-ban a megyei gazdálkodók takarították be. A gabonafélék mellett kimagasló jelentőségű az ipari növények kö-

zül a napraforgó termesztése. Az országban – Békés megye után – itt termesztettek legnagyobb területen, 68,5 ezer hektáron napraforgómagot, és a 2014. évi termés mennyisége (157 ezer tonna) a második legnagyobb volt a megyék közül. Országos jelentőségű a megye rizstermesztése, ami 2014-ben a hazánkban betakarított termésmennyiség közel hattizedét adta.

ÁLLATTARTÁS

2010–2014 között a megyében növekedett a fontosabb állatfajok állománya. A 2013. évi gazdaságszerkezeti összeírás idején az állatállomány nagyságát állategységben mérve Jász-Nagykun-Szolnok az országos rangsor 7. helyén állt. 2014. december 1-jén 59 ezer szarvasmarhát istállóztak, az országos állomány 7,4%-át. A 224 ezret számláló sertésállomány is növekedett az időszakban, ezen belül ugyanakkor az anyakocák száma (15 ezer) csökkenést mutat. A juhok tartása is elterjedtebbé vált a 2010. évihez képest, 2014. december 1-jén 87 ezer volt a megyei állományuk, a 4. legnagyobb az országban.

A MEGYE TÉRSÉGEINEK SAJÁTOS MEZŐGAZDASÁGI KARAKTERE

A megye egész területén domináns szántóföldi növénytermesztés mellett a Felső-Jászságban a fóliasátras kertészet, a hevesi területekkel határosan a dinnyetermesztés, a Jászság délebbre fekvő területein a vöröshagyma-termesztés és az ország egyik legnagyobb szarvasgomba termőterülete említésre méltó. A Tisza mellett fekvő Nagykörű méltán híres zamatos, ropogós cseresznyéjéről. A Törökszentmiklós és Karcag körüli térségben, a gyengébb termőterületek környezetében viszonylag jelentősebb állattartás folyik. Kisújszállás térségében a rizstermesztés érdemel említést, és itt termesztenek az országban egyedüliként indiánrizst is. A Tiszazugban, Kunszentmárton térségében a Kunsági borvidékhez kapcsolódva viszonylag jelentős a szőlőtermesztés és a borászat, valamint megtalálhatók a hévizekre alapozott fóliasátras kertészeti kultúrák.

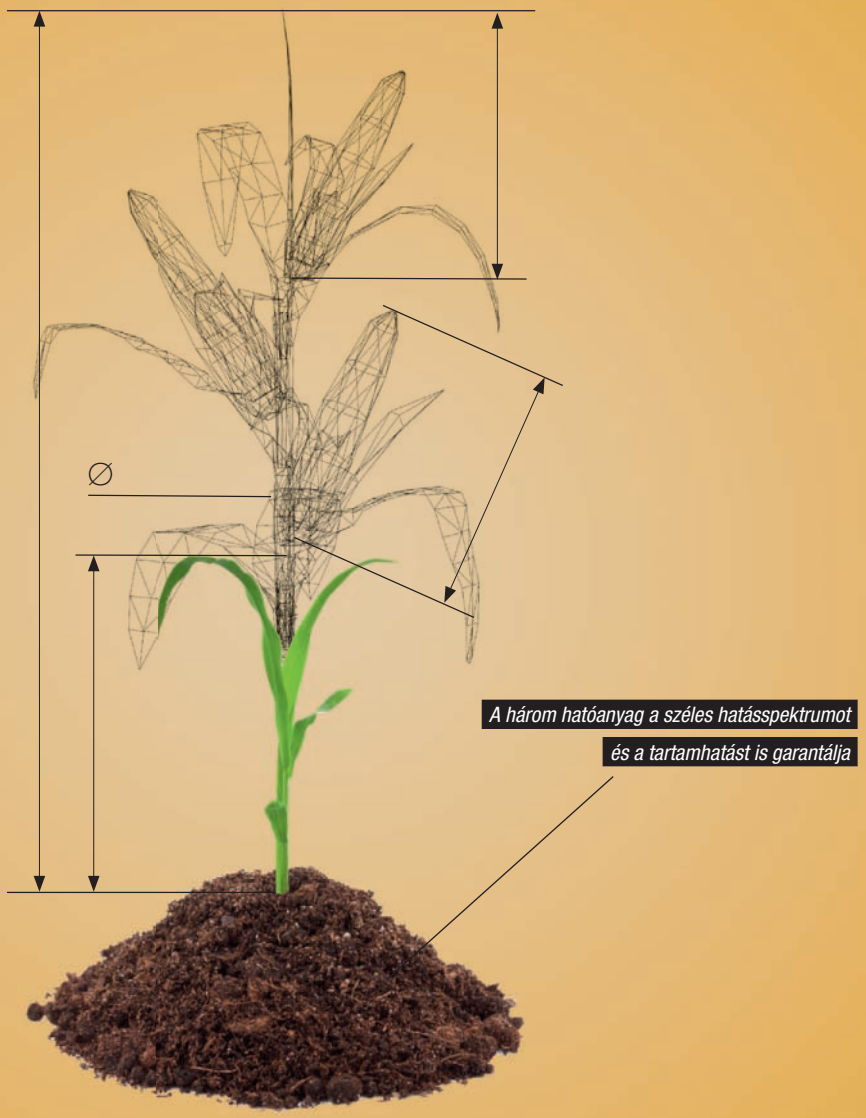
Kólyáné Sziráki Ágnes,
KSH Debreceni főosztály, Szolnoki osztály

Gyomirtó ✓

Corn Top

TERVEZZE MEG A GYOMIRTÁST MÉRTANI PONTOSSÁGGAL!

Korai posztemergens szer három egymást kiegészítő hatóanyaggal az egy- és kétszikű gyomnövények ellen

A Corn Top egy rugalmasan kijuttatható posztemergens gyomirtó, amely a gyomok levelén és gyökerén keresztül is kifejti hatását.

Kwizda Agro

Táplálunk és védünk

VARIO SZÁNTÓFÖLDI TECHNOLÓGIA

Dow AgroSciences

Solutions for the Growing World

Dow Seeds™

Dow Seeds™

Azon területekre, ahol a körülmények miatt kései vetésre kell felkészülni a Dow Seeds az MT 261-es (FAO 250) jól ismert, rövid tenyészidejű hibridjét ajánlja. Az MT 261 kedvező ára mellett rendkívül jó kezdeti fejlődési eréllyel, alkalmazkodóképességgel és tápanyag-hasznosítással rendelkezik.

Dow AgroSciences Hungary Kft. • 1016 Budapest, Hegyalja út 7-13. • Telefon: (1) 202-4191 Fax: (1) 202-4292 • **www.dowseeds.eu/hu**

AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY
A vidékért kezeskedünk

Jobb finanszírozási feltételek alapítványi garanciával

A hitelfelvételnél a készfizető kezesség bevonása számos kézzelfogható előnyt jelenthet a vállalkozások számára. Dr. Herczegh Andrást, az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány ügyvezető igazgatóját kérdeztük.

Dr. Herczegh András
ügyvezető igazgató

Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány
telefon: (06 1) 474 5070
e-mail: office@avhga.hu
honlap: www.avhga.hu

Mivel foglalkozik az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány?
Több évtizedes múltra tekint vissza az alapítvány az agrárszektorban. Nem hitelnyújtás a feladatunk, készfizető kezesség nyújtásával támogatjuk a vállalkozások hitelhez jutását. A készfizető kezességvállalás egyaránt jó a vállalkozónak, a hitelező banknak, vagy takarékszövetkezetnek és a gazdaságnak. Mezőgazdasági vagy vidéki mikro-, kis- és közepes vállalkozásnak nyújt segítséget az AVHGA, amely bár jó üzleti tervvel rendelkezik, de hitelekhez elegendő tőke, fedezet híján mégsem tud hozzájutni. Erre a problémára nyújt megoldást az alapítvány kedvezményes kezessége, amely mögött állami viszontgarancia áll. Akár a hitelösszeg 80 százalékára tudunk kezességet vállalni, így a bankok, takarékszövetkezetek számára hitelképessé válik a vállalkozó, vagy jobb feltételekkel tud hitelhez jutni. A garanciavállalás révén csökken a pénzügyi intézmények kockázata.

Mi a kezességigénylés folyamata? Mennyiben növeli a hitelfelvétel egyébként sem kevés adminisztrációját?
Több mint 150 pénzügyi intézménynél lehet igényelni az alapítvány kezességét, mi az ügyféllel nem állunk közvetlen kapcsolatban. Az igénylés az ügyfél részéről nem jár plusz adminisztrációs feladattal, azt teljes egészében a bankkal bonyolítjuk. Az alapítvány is végez kockázatelemzést, de alapítvány lévén a bankokénál enyhébb feltételekkel dolgozunk. Célunk az, hogy a lehető legkedvezőbb díjakkal jussanak a gazdálkodók hitelhez. Gyors az ügyletek bírálata, akár egy napon belül is születhet döntés.

Hogyan értékeli az alapítvány eredményeit?
Az elmúlt öt évben a mezőgazdaság hitelállománya 342 milliárd forintról 392 milliárd forintra, mintegy 15 százalékkal növekedett, miközben a teljes vállalati hitelállomány, azon belül az élelmiszeripar, az építőipar és a feldolgozóipar hitelezése is mérséklődött. Az alapítvány fontos szerepet játszott abban, hogy a mezőgazdasági hitelállomány 2012 végétől folyamatos és magabiztos növekedésnek indult. Az AVHGA fennálló hitelállománya az elmúlt éveket tekintve folyamatos növekedést mutatott, a Növekedési Hitelprogram kezdete óta a trend tovább erősödött, a 2009. év végi 96 milliárd forintról 2014. év végére 151 milliárd forintra nőtt.

Mennyire tartja fontosnak az uniós programokat?
Véleményem szerint az uniós programok hoznak igazi áttörést a beruházások terén, akár a mezőgazdaságra, akár más preferált ágazatokra gondolunk. A pályázati támogatások döntő szerepet játszanak a beruházások ösztönzésében, ugyanakkor a fejlesztések csak tudatos pénzügyi tervezés és valamennyi szükséges forrás megfelelő rendelkezésre állása mellett valósíthatók meg sikeresen. Az elnyert vissza nem térítendő támogatás a beruházási költségek csak egy részét fedezi, emellett az önerőt és a projekt működtetéséhez nélkülözhetetlen forgóeszközök finanszírozását is biztosítania kell a vállalkozásnak, a legtöbb esetben hitelfelvétellel. Figyelembe kell venni a támogatások utólagos folyósítását is, így a támogatás-előfinanszírozás szintén megoldandó feladat. Az AVHGA kezessége minden felmerülő finanszírozási igény kielégítését képes segíteni.

Hogyan értékeli az agrárium finanszírozási helyzetét?
Finanszírozási szempontból a mezőgazdaság az egyik legjobban teljesítő ágazat, emellett jelentős növekedési potenciállal is rendelkezik. Egyéni megközelítést igényel az agrárium, speciális szakértelem és folyamatos termékfejlesztés szükséges. A mezőgazdasági vállalkozások hitelezéséhez nagyobb arányban igényelnek intézményi kezességet a hitelintézetek. Ugyanakkor speciális támogatási szabályok érvényesek az agráriumra. Az állami szerepvállalás mellett működő kedvezményes hitelprogramok európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásnak minősülnek. A kis- és középvállalkozások csak abban az esetben részesülhetnek támogatásban, ha megfelelnek valamely támogatási jogcím feltételeinek. A támogatási szabályok a gyakorlatban szigorú korlátokat állítanak, például az agrárvállalkozás 15 000 euró összegű de minimis támogatási kerete hamar kimerül, vagy ha a vállalkozás vissza nem térítendő támogatás formájában megkapja a maximálisan megengedhető támogatási mértéket, a kapcsolódó hitelhez vagy kezességhez nem nyújtható további támogatás. Ez befolyásolja a finanszírozás költségeit. A Magyar Nemzeti Bank Növekedési Hitelprogramja például azért népszerű a gazdálkodók körében, mert ilyen támogatási kérdések nem merülnek fel, mégis mindössze 2,5 százalék a teljes hitelköltség. Az AVHGA, az NHP-hoz hasonlóan, állami forrásoktól függetlenül, alapítványi támogatásként, saját kockázatra is nyújthatja szolgáltatásait, ezért szinte mindig képes kedvezményes díjon finanszírozni.

Jelen hirdetés nem minősül ajánlattételnek.

MAGTÁR 25 éve
Mezőgazdasági gépek és Öntözőrendszerek

www.magtarkft.hu

Biztos partner a gazdálkodásban

2015-ben is elérhető árakon, kedvező 2,5 %-os forint alapú finanszírozással, minőségi KRONE szálastakarmány betakarító technológiák a Magtár Kft. készletéről szállíthatók

Kövesdi Sándor – értékesítési vezető • +36 20 464-1566 • kovesdi.sandor@magtarkft.hu
Magtár Kft. • H-5000 Szolnok, Kombájn u. 2. • Tel.: +36 56 510 030 • E-mail: magtar@magtarkft.hu

Lehet hatékony, ami zöld!

Kwizda ZÖLD **Program**

Amit a természet már letesztelt.

Ezért éri meg a Kwizda Zöld Program megoldásait alkalmazni!

Ki más tehetne többet a környezet megóvásáért, mint az, aki a földet műveli? A Kwizda Zöld Program emblémája a **kisebb környezeti terhelést** okozó, **mégis hatékony** növényvédelmi és növénytáplálási technológiákat és termékeket jelöli. Ezek a megoldások **egészségesebb, jobban eladható terményt** eredményeznek. Nem véletlen, hogy az egyre szigorodó **uniós szabályoknak is maradéktalanul megfelelnek,** hiszen **kímélik a talajokat** és a vizeket, és így **gyermekeink jövőjét is óvják.**
A Kwizda Zöld Programjában két termékkör kap helyet: **az ökológiai gazdálkodásban is alkalmazható termékek,** illetve a **biológiai hatóanyagot részben tartalmazó készítmények.**

Ökológiai gazdálkodásban is alkalmazható termékek

Trifender® • Artis® • Bora® • Öko-ni® • Cosavet® • Sulgran® • Champion® • Wuxal® Aminocal • Wuxal® Ascofol • Copper-Field®

Biológiai hatóanyagot részben tartalmazó készítmények

PS Perfect® • PS Power® • Forester®

Kwizda Agro

Táplálunk és védünk

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE

Tájékoztató a megye mezőgazdaságáról

Jász-Nagykun-Szolnok megye az ország egyik legnagyobb megyéje, és itt található az ország mezőgazdasági hasznosítású földterületeinek mintegy ötöde. Tökéletes síkság lévén kedvezőek a mezőgazdasági adottságai, azonban szélsőséges vonásokat mutató éghajlata - kevés és egyenetlen eloszlású a csapadék, gyakori a szárazság és az aszály - és az évente visszatérő belvízprobléma miatt az itteni gazdáknak keményen meg kell küzdeniük a jövedelemért.

Jász-Nagykun-Szolnok megye mezőgazdaságát ágazati szinten áttekintve megállapítható, hogy a növénytermesztési ágazatok közül meghatározó a búza-, a kukorica,- a napraforgó- és ipari növények termesztése, míg az állattenyésztési ágazatok közül a sertés-, a baromfi-, a szarvasmarha- és a juhtenyésztés jellemző a megyében. A Jászságban, valamint a Tiszazugban szabadföldön és termesztő berendezésekben jelentős volumenben folyik zöldség-, gyümölcs- és szőlőtermesztés.

Jelentős problémaként jellemezte és alakította a megye szántóföldi növénytermesztésének helyzetét a belvíz, annak folyományaként a tavasszal is művelhetetlen területek. A belvízzel borított területek nagysága még tavasszal is jelentős volt, meghaladta a 10000 hektárt. A vízborítás, illetve tartós víztelítettség ezen túl több évre ható szakmai- és költség-következménnyel is járt, az éves gazdálkodást determinálta, nyilvánvaló módon hátrányos helyzetet indukálva. Más tájegységek, megyék gazdálkodóihoz képest versenyhátrányba kerülnek a természeti károkozással visszatérően érintett termelők.

A megyében 2014. évben őszi árpából valamivel több, mint 25 000 ha-t vetettek a gazdálkodók, míg őszi búzából meghaladta a 114 000 ha-t a vetett területek nagysága. A rozs vetésterülete megközelítette a 1 800 ha-t, míg triticale-ból mintegy 6 000 ha-on került vetőmag a talajba.

Az őszi búza vetése a csapadékos őszi időjárás miatt elhúzódott, de az enyhe tél következtében a késői vetések is kikeltek és kellő tőállománnyal rendelkeznek. Az őszi búza és az őszi árpa kultúrállapota jelenleg hasonló. Az őszi vetésű kultúrákban a téli fagy nem okozott jelentős kárt. Az időben elvetett, megfelelő magágyba került őszi kalászosok fejlettek, 50-60 százaléka jó állapotú, sajnos a későn vetettek, esetleg műtrágyaszóróval kijuttatott és a túlnedvesedett területeken áttelelő gabonafélék a közepes, illetve a gyenge kategóriába sorolhatók csak. A belvízzel elöntött területeken foltokban van kipusztulás. A későbbi vetések fejletlenebbek, és nem bokrosodtak kellően. Az őszi árpa fejlettsége közel jónak mondható, azonban jelentős a sárgarozsda, illetve egyéb levélbetegségek megjelenése, melynek oka egyrészt az enyhe tél, másrészt a nem megfelelő agrotechnológia alkalmazása (korai vetés nagy tőszám). A belvízzel érintett táblák közel sem mondhatóak jónak, ezen területeken jelentős terméscsökkenés várható. Sajnos a vetett terület 30%-a erősen belvíznyomott. A húsvét utáni időszakban megkezdődött az őszi búza gyomirtása. Összességében megállapítható, hogy a fungicid-kijuttatás is erősen indokolt.

Az őszi káposztarepce állomány jól áttelelt, a nagy mennyiségű téli csapadék foltokban okozott tőpusztulást. Az állomány minősítése javarészt jónak mondható, a közepes és gyenge minősítést a belvízborítás és az őszi rovarkártétel okozza. Az őszi káposztarepcére vonatkozóan elmondható, hogy az optimális tápanyag-ellátottságú területeken megfelelő fejlettségi stádium jellemző a növényre, azonban a tápanyaghiányos táblákon a kora tavaszi hideg időjárás okozta stressz hatására felgyorsultak a repce életfolyamatai és igen korán, nagyon gyenge fejlettségi szintnél zöldbimbós állapothoz közeli fenológiai fázisba került. Jelenleg az őszi káposztarepce állományok virágoznak.

A tavaszi vetés talaj és magágy előkészítése – területenként az átnedvesedés mértékétől függően – ütemesen halad. Több kultúra tervezett vetése megtörtént, ill. folyamatban van, úgymint cukorrépa, borsó, tavaszi árpa, tavaszi búza, zab, vöröshagyma. Megkezdődött a borsó szakaszos vetése, valamint a vöröshagyma vetése. Több gazdaságban megkezdték a napraforgó vetését is, a tervezett vetésterülete jelentős megyénkben, meghaladja a 80 000 hektárt.

A kukorica termőterülete is jelentős, közelíti az 50 000 hektárt. A kukorica vetése várhatóan április utolsó dekádjában nagyobb ütemben megkezdődhet.

A tavaszi vetésű kultúrák esetében a megfelelő kelés érdekében jól jött a március utolsó hétvégéjén érkező 5–15 mm csapadék. Az őszi vetésű kultúráknak is kedvezett a csapadék, főleg olyan talajokon, ahol a felső 4-5 cm-es réteg már száraz volt. Jelenleg a kialakult csapadékhiány miatt több gazdaságban öntözni kell *(1. táblázat)*.

Külön említésre méltó a rizs és az indián rizs termesztése is a megyében, emellett a mák és a dohány fordul elő jellegzetes növénykultúraként. Az utóbbi termőterülete évről évre 60 ha körül alakul, a mák vetésterülete változó, az időjárási viszonyok miatt azonban minden évben jelentősen elmarad a betakarított termőterület nagysága az elvetettétől.

A zöldségfélék megyei termőterülete évről évre 5-6 ezer hektár körül alakul.

1. táblázat: **a tavaszi vetési és talaj-előkészítési munkák állása (2015.04.13.)**

NÖVÉNYFAJ	VETÉSI SZÁNDÉK ha-ban	ELVÉGZETT MUNKA ha-ban
Tavaszi árpa	8 604	7 570
Magborsó	1 903	1 484
Zöldborsó	1 741	1 043
Zab	4 296	3 484
Szója	1 176	0
Cukorrépa	1 469	1 150
Burgonya	217	132
Napraforgó	80 791	5 322
Kukorica (szemes)	49 500	850
Kukorica (siló)	11 746	0
Kukorica (vetőmag)	6 447	0
Egyéb tavaszi vetések	21 055	5 604

MEGNEVEZÉS	TERÜLET (SZÁNDÉK) ha-ban	ELVÉGZETT MUNKA ha-ban
Magágykészítés tavasziak alá	188 945	88 570
Őszi kalászosok fejtrágyázása	153 244	131 255
Őszi kalászosok gyomirtása	153 244	13 493

A megyében a két legnagyobb termőterülettel bíró gyümölcsfaj a cseresznye és a meggy. A cseresznye termőterülete 220 ha, a meggy termőterülete 342 hektár, továbbá 943 ha a termő szőlőültetvények nagysága. Árutermelő gyümölcsösökben a metszési munkákat, illetve a lemosó permetezéseket, és a szőlő tavaszi munkáit elvégezték. Komoly kockázat ugyanakkor az enyhe tél miatti megszaporodott kártevők és kórokozók. Az ezek elleni védekezés növeli a termelési költségeket. A kajszi elvirágzott, míg a többi gyümölcsfaj virágzása folyamatos jelenleg.

Megyénkben a főbb gazdasági haszonállatfajok 2014-es állománya bizonyos állatfajoknál jelentős mértékben meghaladta az egy évvel korábbit. A megyei gazdálkodók 59 ezer szarvasmarhát tartottak, mintegy 10 százalékkal többet, mint egy évvel korábban. Ehhez a tendenciához hasonlóan a baromfiállományok létszáma is emelkedett. Más haszonállatoknál ugyanakkor – az anyaállatok számát tekintve is – már árnyaltabb a kép. Míg tehénből többet tartottak az állattartók, a megyében tartott sertések és juhok, valamint anyakocák és anyajuhok száma is némiképp csökkent (*2. táblázat*).

2. táblázat: **a megye állatállományának változása az utóbbi évek december 1-jei fordulónapjain**

MEGNEVEZÉS	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Szarvasmarha összesen	46.000	44.000	44.000	49.000	53.000	59.000
Ebből: tehén	21.000	20.000	20.000	20.000	24.000	26.000
Sertés összesen	223.000	200.000	196.000	213.000	227.000	224.000
Ebből: koca	16.000	16.000	16.000	17.000	16.000	15.000
Juh összesen	66.000	71.000	70.000	66.000	95.000	87.000
Ebből: anya	50.000	46.000	51.000	47.000	66.000	59.000
Baromfi összesen	923.000	812.000	860.000	782.000	829.000	856.000

Megyénk megközelítőleg 4500 ha természetes vízfelülettel rendelkezik, melyből 3780 ha halászatilag is hasznosított. Jelenleg a halászati hasznosítással 2 db halászati kft., 3 db Horgász Szövetség, 19 db Horgász Egyesület foglalkozik. A két kft. 16 db vízteret hasznosít összesen 3423 ha-os területtel.

A fennmaradó 357 ha-on gazdálkodik a többi hasznosító. Jász-Nagykun-Szolnok megyében a Halászati Hatóság felügyelete alá 59 db halászatilag hasznosított vízterület tartozik. Ezekből 27 db állami tulajdonú vízterület, 3 db állami és önkormányzati tulajdonú halászati vízterület (társult halászati jogközösség formájában), 29 db önkormányzati tulajdonú vízterület. A 3 780 ha halászatilag hasznosított vízterületből 3 389 ha van állami tulajdonban, 114 ha teljes önkormányzati, 277 ha pedig állami és önkormányzati közös tulajdonban van. Tógazdasági haltermeléssel 19 db regisztrált termelő foglalkozik 2 068 ha területen.

A megye vadgazdálkodóinak állománybecslése szerint a különböző vadfajok mennyisége az alábbiak szerint alakul: az őz állománya 26 730 db, a mezei nyúl állománya 54 271 db, a fácán állománya 36 470 db. A vadászatra jogosultak tájékoztatása alapján megyénkben egyre nagyobb számban fordul elő a vaddisznó, amelynek jelenléte nem kívánatos megyénkben, hiszen a mezőgazdasági kultúrákban (jellemzően kukorica) és az apróvad állományban is mérhetetlen károkat okoz táplálkozásával.

Jász-Nagykun-Szolnok megyében az erdészeti hatóság nyilvántartása szerint 35 362 hektár erdő található, melynek 45,58%-a állami, 2,83%-a közösségi és 51,59%-a magántulajdonban van. Az erdők 89%-ára van bejegyezve erdőgazdálkodó, ahol tényleges erdőgazdálkodási tevékenység folyik, míg 11%-a rendezetlen gazdálkodási viszonyú. Jász-Nagykun-Szolnok megyében összesen jelenleg 724 bejegyzett erdőgazdálkodót tart nyilván az erdészeti hatóság. A rendezetlen gazdálkodási viszony legfőbb oka az osztatlan közös tulajdonban lévő erdők tulajdoni elaprózottsága, ezáltal az egyes tulajdonostársak érdektelensége. A rendezetlen gazdálkodási viszonyú erdők aránya nem változott szignifikánsan az elmúlt időszakban. A jászsági erdőterületek különlegessége, hogy bővelkednek nyári szarvasgombában. A megye erdőinek 48,2%-a áll keménylombos fafajokból, melynek döntő többségét a kocsányos tölgy és az akác adja. A lágy lombos erdők aránya 51,1%, melynek legjelentősebb alkotó fafajai a nemes nyár, a hazai nyár és fűz fajok. A fenyők részaránya 0,70%, mely elhanyagolható nagyságú.

NAK Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szervezete

Tűzifagyártás felsőfokon!

A POSCH gépek kimagasló megbízhatósága biztosítja a gyors és gazdaságos tűzifakészítést, legyen szó kis gazdaságról vagy nagyüzemi feldolgozásról. A széles termékpaletta lehetővé teszi a felhasználói igények teljes körű kiszolgálását.Böngésszen weboldalunkon, illetve keressen bennünket az alábbi elérhetőségeken.

POSCH képviselet:
JG-MAX BT. | H-6500 BAJA | GÁRDONYI G.U.34.
Telefon:+36 70 537 53 87 | E-mail: info@jgmax.hu | Web: www.posch.hu

POSCH LEIBNITZ
www.posch.hu

Mininfra SmarT SW®

Árcsökkenés 2015-től!

Infravörös gabona- és lisztelemző **hektolitersúly-modullal**

KÉNYELMES, GYORS, PONTOS,
...ÉS MAGYAR!

- Egész szemek és liszt mérése egy perc alatt
- Internet kapcsolat
- Kedvező ár, gyors megtérülés
- Hazai gyártás és szerviz

Infracont
www.infracont.hu

Cím: H-2013 Pomáz, Budakalászi út 7.
Telefonszám: (+36) 26 631-520
Mobil: (+36) 20 358-5729
E-mail: info@infracont.hu

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE: az Alföld szíve

Jász-Nagykun-Szolnok megye Kelet-Magyarország középső részén, a Tisza által kettéosztva, az Alföld területén fekszik. Felszíne egyenletes síkság, éghajlata szélsőséges vonásokat mutat.

A csapadék kevés (évi 500–550 mm) és egyenetlen eloszlású, gyakori a szárazság és az aszály. A megye középső részein helyezkednek el hazánk legszárazabb vidékei, azonban felszíni egyenletességének köszönhetően számolni kell a belvizesedés lehetőségével. Természeti értékei közül kiemelkedik a kiváló minőségű termőtalaj (legfőképpen csernozjom talajok és azok altípusai, közép-kötött talajok fordulnak elő), a termálvíz vagyon és a napsütéses órák magas száma (évi 2000 óra felett). Legnagyobb folyói a Tiszán kívül a Hármas-Körös, a Zagyva, a Tápió és a Hortobágy-Berettyó. A klímaváltozás következtében fellépő vízhiány pótlására lehetőséget kínál a folyóvölgyek területét sűrűn behálózó csatornarendszer. A megyéhez tartozik a Tisza-tó délkeleti része, valamint a Hortobágyi Nemzeti Park nyugati fele.

A mezőgazdaságban dolgozók aránya a '90-es évek elejéig 10% felett volt, ám ezt követően folyamatosan csökkent és 2003 óta mindössze 5%. A vállalkozások zöme a szolnoki és a jászberényi kistérségben található. Mezőgazdasági szempontból a jó minőségű talajadottságok és a napsütéses órák magas számának köszönhetően a megyében kiemelkedő jelentőségű a növénytermesztési ágazat. A mezőgazdasági területek aránya 91%, ezen belül a szántó területek aránya országos tekintetben átlagon felüli, 79%. Fontos továbbá a sertés-, a juh-, és a szarvasmarha-tenyésztés is.

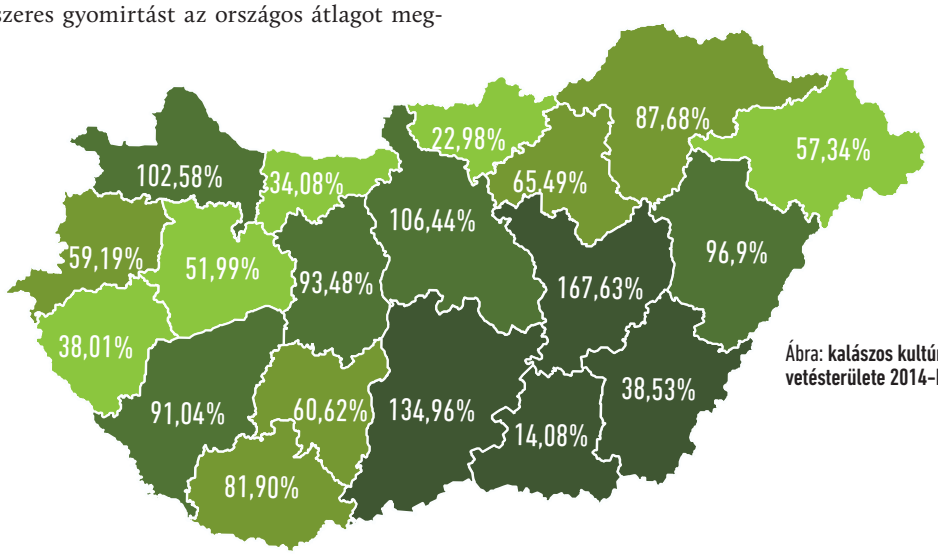
KULTÚRASZERKEZET, NÖVÉNYVÉDELMI JELLEGZETESSÉGEK

A megye kultúraszerkezete kifejezetten stabil, összetétele és a kultúrák egymáshoz viszonyított aránya az utóbbi tíz évben szinte állandónak mondható.

Jellemzően a kalászos kultúrák dominálnak, összesített vetésterületük átlagosan 160 000 ha körül mozgott 2005 óta, amellyel Jász-Nagykun-Szolnok egyben kiérdemelte hazánkban a legnagyobb gabonatermesztő megye címet (*ábra*).

A növényvédelmi technológia vonatkozásában elmondható, hogy a vegyszeres gyomirtást az országos átlagot meghaladva a táblák szinte teljes felületén elvégezték (az országos átlag csupán 84%). Az egy hektárra jutó átlagos kezelések száma megegyezik az országos átlaggal (az esetek 10%-ában fordult elő, hogy a gazdák felülkezelést végeztek), tankkeverék használata nem jellemző, a gyomirtás általában egy termékkel történik. Kutatásaink szerint Jász-Nagykun-Szolnok megyében a fungicides és inszekticides kezeléseket tavaly az országos átlagnál csak árnyalatnyival nagyobb mértékben, 87% illetve 56%-os fedettséggel végezték, az egy hektárra jutó kezelések száma, illetve az egy hektárra kijuttatott vegyszerek száma a gombabetegségek elleni védekezésnél némileg elmarad az országos átlagtól, használatuk nem volt indokolt. Egységesen mindhárom terméktípus esetében elmondható, hogy a gazdák az olcsóbb készítményeket használták. A megye növényvédőszer-használatából származó, kutatásunkban kimutatott forgalma a vetésterület méretéből adódóan kiemelkedő.

A második legfontosabb kultúrnövény a napraforgó, vetésterülete az utóbbi 10 év átlagában 74 000 ha körül változott, tavaly ezt jóval túlszárnyalva 85 000 ha-on termesztették. Ezzel a területtel Jász-Nagykun-Szolnok rendre az ország legnagyobb napraforgó-termesztője. Az országos növényvédelmi technológiával szinkronban a herbicid-kezelések szinte a teljes felületen megtörténtek. Minden második esetben kétszer is végeztek kezelést és az esetek 65%-ában több terméket juttattak ki az adott termőföld egy hektárjára. A fungicid- és inszekticid-használat az országos átlagnak megfelelő. Akárcsak a kalászos kultúrák esetében, a napraforgóra is az olcsóbb árfekvésű készítményeket juttatták ki a gazdák. Jellemző a Clearfield, illetve az Express-toleráns vetőmag használata. A napraforgó vetésterület 87%-án a korszerű technológiát választották a gazdák, amely ugyan az országos átlag felett van (77%), de csupán a nyolcadik az országos listán (*táblázat*). Akárcsak a kalászos kultúrák esetében, a hektárköltségek a napraforgóban is alacsonyabbak a hazai átlagnál.

Ábra: **kalászos kultúrák összesített vetésterülete 2014-ben (1000 ha)**

Táblázat: **a Clearfield és az Express-toleráns napraforgó vetőmag használata Jász-Nagykun-Szolnok megyében (vetésterület arányában)**

MEGYE	CLEARFIELD- ÉS EXPRESS-TOLERÁNS	HAGYOMÁNYOS
Veszprém	100%	0%
Nógrád	98%	2%
Szabolcs-Szatmár-B.	96%	4%
Heves	96%	4%
Győr-Moson-Sopron	92%	8%
Békés	91%	9%
Pest	88%	12%
Jász-Nagykun-Sz.	87%	13%
Hajdú-Bihar	86%	14%
Csongrád	83%	17%
Borsod-Abaúj-Z.	81%	19%
Somogy	70%	30%
Bács-Kiskun	67%	33%
Komárom-Esztergom	65%	35%
Baranya	56%	44%
Fejér	55%	45%
Tolna	50%	50%
Vas	27%	73%

A megye harmadik legfontosabb növénye a kukorica. Az utóbbi 10 évben átlagosan 53 000 ha-on vetették, ám 2011 óta növekedés volt tapasztalható és 60 000 ha feletti területekkel szerepelt hazánk kultúraszerkezetében. A tavalyi statisztikában 64 000 ha olvasható. A gyomirtás országszerte hagyományosan szinte a teljes vetésterületen megvalósult. Kutatásunk alapján 2014-ben a gyomflóra indokolta az átlagon felüli kezelésszámot, az esetek 35%-ában felülkezelésre volt szükség, tankkeverékeket nem használtak. Míg a fungicid kezelések továbbra sem jellemzőek, az inszekticides kezelésekre a 2013-as kiugróan magas 30% után tavaly az országos átlaggal azonos mértékben, a terület 9%-án volt szükség. A gazdák az országos átlagnál 6%-kal drágább herbicideket választották, az inszekticidek esetében viszont az átlagnál 19%-kal olcsóbb szerek használatával ellensúlyozták a megnövekedett kezelésszám szükségességét.

Jelentős továbbá a 19 000 ha-on folytatott repcetermesztés, amely egyben az ország negyedik legnagyobb vetésterülete. Az utóbbi három év tendenciáját tekintve a vegyszeres gyomirtás kiszorítani látszik a mechanikai kezeléseket. Míg 2012-ben a repceterület felét kezelték herbiciddel, addig tavaly 95% volt az országos átlag, akárcsak Jász-Nagykun-Szolnok megyében. Az egy hektárra eső kezelések és a hektáronként felhasznált gyomirtó termékek száma egyezik az országos átlaggal (1,5 és 1,7). A gombaölő készítmények használata kevésbé volt indokolt, mint az ország más megyéiben (a vetésterület 68%-án, szemben az országos 85%-kal). Rovarkár ellen viszont szinte teljes területen védekeztek országszerte, akárcsak vizsgált megyénkben is, a terület 96%-án. Az átlagos hektárköltség (21 635 Ft) nem éri el az országos 25 398 Ft-ot, ebben a kultúrában is az olcsóbb szereket választották. A Clearfield-technológia alkalmazása jelentős a megyében, az országos 10%-os átlagot meghaladva, a vetésterület 20%-án vetettek tavaly imidazolinon-toleráns vetőmagot.

A speciális kultúrák, a gyümölcs és szőlő állókultúrák jelentősége elhanyagolható a megyében.

Végezetül ezúton is köszönjük a kérdezőbiztosaink kérdéseire válaszoló gazdák és szakemberek munkánkhoz nyújtott segítségét és kívánunk egyúttal sikeres gazdálkodást a tisztelt Olvasóknak!

Schlotter Katalin
Kleffmann & Partner Kft.

KLEFFMANN GROUP
more than facts

Cyperkill max

Rovarölő szer

...kíméletlenül...

Brutálisan egyszerű!

Arysta LifeScience Magyarország Kft.,
1023 Budapest, Bécsi út 3–5.
Telefon: 06-1-335-2100 Fax: 06-1-335-2103
www.arysta.hu

Arysta LifeScience

KERTÉSZETI PÁLYÁZAT KERETÉBEN BESZEREZHETŐ CASE IH AGRICULTURE GÉPEK VERHETETLEN ÁRON!

QUANTUM V/N/F

75 - 105 LE
16 + 16 sebességes mechanikus sebességváltó mászófokozattal
TLT: 540/540E/1000 rpm
Légkondicionált kezelőfülke, légrugós kezelőülés

FARMALL A

85 - 115 LE
12 + 12 sebességes mechanikus sebességváltó
TLT: 540/1000 rpm
Légkondicionált kezelőfülke, légrugós kezelőülés

FARMALL U

95 - 115 LE
24 + 24 sebességes HI-LO váltó + PowerShuttle
TLT: 540/540E/1000 rpm
Légkondicionált kezelőfülke, légrugós kezelőülés

FARMALL U PRO

95 - 115 LE
32 x 32 sebességes PowerShift váltó
(4 tartományon belül 4 fokozat mechanikus előválasztóval)
540/540E/1000/1000E U/min
Légkondicionált kezelőfülke, légrugós kezelőülés

invest Gépkereskedelmi Kft.

Szollinger János • janos.szollinger@investkft.hu • 06 30 552 0239

A hirdetésben szereplő fotók illusztrációk. A gépek műszaki kivitelét érintő részletek tekintetében a dokumentum szövege az irányadó! A fenti hirdetés nem minősül ajánlattételnek.

Természetes édeset

Az ember ösztönösen szereti a természetet, ezt az igényemet itt, Szolnokon, méhészkedéssel foglalkozó gazdálkodóként ki is tudom élni – e szavakkal ülünk ki a napsütéses teraszra Szabó Péter őstermelő bio méhésszel szolnoki telephelyén.

Szabó Péterrel közösen próbáljuk felfedni a magyar méz szerepét a világban, méghozzá a számok segítségével. Ebben sokat segít, hogy eredetileg közgazdász diplomával indult az életbe. Született budapesti, csepeli felmenőkkel, szülei, testvére, közeli rokonai, sőt gyerekkori ismerősei sem kötődnek az agrárium egyik ágához sem. Talán dédapja az egyetlen kivétel, a családi krónika szerint ő gazdálkodott egykoron.

A hazai méhészek évente 22–25 ezer tonna mézet termelnek, a világtermelés alig 5 százalékát. De mi emlékezünk 2009-re, amikor kitiltották az uniós tagországokból a kínai mézet, s azokban az években igencsak keresett lett a magyar méz a nyugati háziasszonyok körében. Házigazdánk ez idő tájt környezetmérnöki tanulmányokkal bővítette gazdasági tudását, majd 3 év irodai munka után huszáros fordulatot vett az addigi pályafutása azzal, hogy önkéntesnek jelentkezett egy, az EU által támogatott és finanszírozott programra. Egy olaszországi falucska kolostorában, L'Aquila-tól 50 kilométer távolságra, a hozzá hasonló korú fiatalok önkéntes csoportjával együtt állattartással, kertészkedéssel és erdei utak felújításával foglalkoztak. A kolostornak volt egy kicsi méhészete, amelyet az első pillanatban megszeretett. Hazatérve a kilenc hónapos önkéntességből, az érte kapott 3500 euró pályázati forrás segítségével életre keltette a bio méhészetét. Egy velencei farmgyakorlaton kitanulta a méhészetet, megvette az induló 20 méhcsaládot, s a pénzből futotta az alapvető méhészeti eszközökre is.

A Velencei-tó melletti farmgyakorlaton összeismerkedett egy méhész mesterrel, aki nagy segítségére volt a kezdeti nehézségekben. A fejlődés stációi számos próbatétel elé állították. Első önálló telephelyén, Galgahévízen kiderült, a méz értékesítése nagyobb próbatétel, mint az időjárás viszontagságainak kitett méhészkedés. Mondja, ez máig nem sokat változott, mármint a hazai értékesítés. *„A méhészeti egyesület nagyon komoly tevékenységet folytat, erősödött is a méz iránti kedveltség, de a magyar méz 95 százaléka külföldön talál vásárlóra. Egy német ember évente 7-8 kilogramm mézet fogyaszt, a görögök étkezési kultúrájába is mélyen beivódott, mi jó, ha 60 dekagrammot. A családom tagjai a vegyes mézet szeretik, vallom, a mézben benne van a mézelő növényvilág minden hozzáadott értéke. A magyar fogyasztó szóban nagyon erős és tudatos vásárló, ténylegesen azonban az olcsóbb cukorral édesíti a süteményeket. Magyarországon egyelőre a természetes anyagok fogyasztása csak szavakban erős. A vevő szeretne jó minőséget, de olcsón, ám ilyen méz nincs. Foglalkoztam egy ideig üveges kiszereléssel, nem igazán volt sikeres. Idehaza a méz fogyasztása betegséghez, teához és a télhez kötött. Ha most lenne tíz üveg eladatlan mézem, képtelenség lenne az értékesítése, kitartana októberig."*

Élve közgazdász-marketing ismereteivel, 2009-ben méhészeti vállalkozást alapított, és Eco-Bee név alatt ott volt a világ egyik legnagyobb bio élelmiszer kiállításán és vásárán, hogy a hazai érdemek előtérbe helyezésével (Hortobágyi Pusztai mézverseny: aranyérmes méz, legszebb csomagolás díja) akár Európa piacaira kilépjen. Ezzel egyidejűleg bővítette a méhcsaládok számát, a Nógrád megyei Berkenyén 50 családot gondozott, átköltözve a bakonyi erdőkbe, már 100-at. A további bővítést a Fiatal Gazdálkodók Induló Támogatása pályázatból finanszírozta. A bakonyi időszaka alatt számos méhész barátra és szakmai sikerekre tett szert, mézei eljutottak Svájcba, Németországba, sőt, Hong-Kong-ba is szállított mézet, virágport, propoliszt.

„Visszagondolva, a méhészkedést egy romantikus vállalkozásként kezdtem annak jellemző buktáival, balfogásaival. Az Agrya szervezetében ismertem meg a feleségem, Kamillát, aki édesapja kertészetét viszi tovább. Kezdettől fogva tudta, hogy hobbim a méhészkedés, de csak mosolygott rajta. Apósom a kertészeti növények miatt mindig telepített néhány családot, vagy kért segítséget a környékbeli méhészektől. Kettőnk kapcsolatát persze erősítette a mezőgazdálkodás iránti vonzalom, érdeklődés is. A hobbi méhészetről 4-5 éve profi irányt vettem, a pályázattal vállaltam a 260 méhcsaládot és a bevételi terv teljesítését. Ez utóbbi tavaly borzasztó körülményben teljesült, mert mint emlékszünk, a virágzó akácot sárba verte az eső. De a korábbi évek is terhesek voltak, én is szembesültem azzal, hogy nehéz a méheknek legelőt találni, az újakat szívességi alapon fogadják be a környék gazdálkodói.

Pont egy esős időben kezdtük a szolnoki áttelepítést, így a család támogatása nélkül ez nem ment volna."

Kérdezzük is, melyek a kritikus pontok? Az időjárás? A telepítések? Mézelő helyek találása?

„Külön-külön és együtt mindegyik. Teljesen igaza van, elvégeztem a tanfolyamot, elolvastam egy méternyi hosszú, élére állított szakkönyvet, mégis előfordul, hogy állok a kaptár előtt, s vakargatom tanácstalanul a fejemet egy-egy jelenségnél. Sokat tanultam méhész barátaimtól, kétévente járok a nemzetközi szakkiállításra. A szakmai közösségben ismer mindenki mindenkit, de a titkot csak néhány méhész osztja meg az újonnan érkezőkkel."

Szóba kerül, Gödöllőn tervezik a hagyományokat is megtartó méhészeti kultúra feltámasztását, amely egy nagyon jó gondolat. A méh meglehetősen vegyes táplálkozást folytat, de a 100 éve még fellelhető, számára kedves növényvilág már kiveszett a monokultúrás mezőgazdálkodás miatt. A méhészek máig intő példaként emlegetik az észak-amerikai keresztezési kísérleteket, miszerint dél-afrikai méhekkel frissítették volna az állományokat. Egy nagyon vad, agresszív szaporulat alakult ki, máig fekete napként emlegetik, mert kicsúszott a keresztezés az ember kezéből. A magyar méhészet joggal büszke a krajnai méh fajra. A méhészek lobbiznak, hogy megőrizzük az állományt, ne keverjük. A legkomolyabb egészségügyi gondot az atka és a nosema fertőzés okozza. Irtani nem lehet, vele együtt kell élni, legfeljebb kordában lehet tartani. A védekezést a mézgyűjtési időszak végeztével lehet kezdeni. Például az úgynevezett herevillázással elejét lehet venni az atkák túlzott elszaporodásának, emellett vegyszeres kezelést is alkalmazhatnak.

„A méhek egymást fertőzik meg – mondja Szabó Péter. – Ezért haragszunk a gondozatlan méhcsaládokra. Az erősebb családok ugyanis kirabolják a gyengébbet, de ezzel az összes fertőzést is áthordják. A fertőzés terjedésének másik formája, hogy a rovarok óhatatlanul elszállnak, találkoznak más rovarokkal. Ennek ellensúlyozására a méhészek egymástól távolabb, legalább 5 km távolságra telepítenek, ezzel próbálják egészségesen tartani az állományokat. Nagy a kockázat a családok vándoroltatása esetén is. A vándoroltatást egyébként is meg kell gondolni, mert meglehetősen költséges a kaptárok telepítése, mozgatása."

Akezdetiéveketleszámítva,acsaládivállalkozásméhészeti ága egy rosszabb évben is hozzájárul a családi kassza bevételeihez. A méhek teljesítményét leginkább az időjárás korlátozza. A rovarok nem szeretik az extrém helyzeteket, számukra a legrosszabb, ha az enyhe tél napok alatt nyárba fordul. Egy szép tavasz a méhészek szemében nem jelenti, hogy ne lehetne vihar, eső, akár egy fagy, de egy tartós tavasz előnyös minden szempontból.

Jót nevetünk azon, legjobb lenne Olaszországba vinni a rovarokat, az ottani vegyes, mediterrán mézlegelőkre. De ez utóbbit ne vegyük komolyan, mert a magyar méz egyedi íze a kárpát-medencei időjárásnak, az itteni vizek jó minőségének köszönhető. Szakmai berkekben jó mézelő tájnak tartják többek között a Nyírséget, vagy az északi akácosokat a nógrádi dombokon.

„Mi méhészek bízunk abban, hogy a méz és az egyéb méhészeti termékek lassan ismét visszanyerik alapvető szerepüket a táplálkozásban, és végre valódi édeset eszünk majd" – mondja búcsúzóul Szabó Péter. Mindehhez egy kis útravalót is ad. Minden méz hajlamos a kristályosodásra. A méhész nem cukrozza a mézét, és nem ad hozzá semmilyen adalékanyagot. A méz egy egyszerű cukrokban túltelített oldat, amelynek 20% alatti víztartalma folyamatosan oldja magába a mézben lévő cukrokat. A felesleg kiválik, kicsapódik, vagyis kristályosodik. Ellenben az a gyanús, amelyik folyik, arról ismerhető fel a hamis, a talmi.

Fiatal gazdák támogatása 2015–2020

Az elmúlt hetekben rengeteg hír jelent meg a fiatal gazdák 2015–2020 közötti időszakban várható kiemelt támogatásáról. Több forrásból, több jogcímen lesz lehetőség támogatásokat igényelni, ezeket a lehetőségeket tekinti át a cikk, az eddig rendelkezésre álló információk alapján.

A 2015–2020 közötti uniós költségvetési időszakban a fiatal gazdálkodók a támogatási rendszer egyik kiemelt célcsoportjaként jelennek meg. Az eddig megismert támogatási formákon kívül új elemek is rendelkezésükre fognak állni. A hazai tervezés maximálisan próbált élni ezekkel a lehetőségekkel, a vonatkozó hazai jogszabályok egy része már megjelent.

I. KÖZVETLEN TÁMOGATÁSOK

Új elem, hogy 2015-től a közvetlen támogatások esetében, az alaptámogatáson és a zöldítési komponensen túl, kiegészítő forráshoz lehet jutni. A 11/2015. (III. 13.) FM rendelet szól a fiatal mezőgazdasági termelők támogatásáról. Ennek keretében támogatásra jogosult az a fiatal mezőgazdasági termelő aki:

a) természetes személy, és a támogatás első igénylésének évében 40 évesnél nem idősebb (2015. évi kérelmezés esetén 1975-ben, vagy azt követően született) és egységes területalapú támogatás (SAPS) iránti kérelmet legkorábban 2011-ben nyújtott be vagy

b) tényleges és hosszú távú ellenőrzést gyakorol egy jogi személy felett, amely jogi személy a támogatást igényli, ő maga pedig megfelel az előző pontban foglaltaknak.

A tényleges és hosszú távú ellenőrzést az a fiatal mezőgazdasági termelő valósítja meg, aki cégben vezetői és tulajdonosi jogokkal is bír, vagyis a jogi személy vezető tisztségviselője és egyben a szavazatok többségével is (egyedül, vagy más vezető tisztségviselőnek minősülő, mezőgazdasági termelővel együtt) rendelkezik. A jogi személyben megvalósuló tényleges és hosszú távú ellenőrzés tehát azt jelenti, hogy a fiatal gazda egyrészt a cég napi irányítását is ellátja, másrészt pedig a tulajdonosi jogokat is gyakorolja.

Családi gazdaság esetében, ha a gazdaságba bevitt összes terület után a támogatást a családi gazdálkodó igényli, akkor az a) pontban foglalt feltételeknek neki kell megfelelnie. Természetesen arra is van lehetőség, hogy a családi gazdaság tagjai külön-külön igényeljék a fiatal mezőgazdasági termelő támogatást, viszont akkor a tagokra az a) pontban foglalt feltételek külön-külön vonatkoznak.

A támogatás az egységes kérelem keretében, legfeljebb 90 hektár után évente igényelhető, és az a SAPS és a zöldítési támogatáson felül jár. Amennyiben egy termelő pl. 100 hektárra igényel SAPS-ot, nem kell megjelölnie, hogy abból melyik 90 hektárra igényli a fiatal mezőgazdasági termelő támogatást, mivel ennek nincs jelentősége. Az igényelt hektárszám a támogatási időszak alatt évente változhat.

A támogatás összege várhatóan 67,5 euró/hektár lesz.

II. VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAMOK

1. FIATAL GAZDÁK INDULÓ TÁMOGATÁSA – 2015. MÁJUS

Az ÚMVP (2007–2014) maradék forrásainak felhasználásával várhatóan 2015. május 18-tól lesz újra lehetőség fiatal gazda induló támogatási kérelem benyújtására.

A jogcímrendelet és a közlemények még nem jelentek meg a cikk véglegesítésekor, nagy valószínűséggel a legutóbbi, 2014-es kiíráshoz hasonló feltételek lesznek, vagyis támogatási kérelmet nyújthat be, aki 18–40 év közötti, szakirányú végzettsége van, korábban nem igényelt még agrár- és vidékfejlesztési célú támogatást és elér egy minimum pontszámot.

Az értékelésnél várhatóan előnyt élveznek azok, akik:

- technikusi vagy felsőfokú szakképesítéssel, diplomával rendelkeznek,
- vállalják a főállású tevékenységet,
- állattenyésztési és/vagy kertészeti tevékenységet kívánnak végezni,
- életvitelszerű tartózkodási helye tanyán vagy 1 000 fő alatti településen van/lesz,
- termelői csoport, vagy termelői szervezeti tagságot vállalnak,
- főállású alkalmazottak foglalkoztatását vállalják,
- életvitelszerű tartózkodási helyéhez képest a gazdaság legtávolabbi pontja legfeljebb 30 km-es sugarú körön belül található,
- életvitelszerű tartózkodási helye hátrányos helyzetű településen van.

A támogatás maximális összege 40 000 eurónak megfelelő forintösszeg.

Aki ezen szeretne indulni, az 2015-ben nem nyújthat még be egységes kérelmet.

2. FIATAL GAZDÁK INDULÓ TÁMOGATÁSA – AZ ÚJ VP-BEN

Az új, 2015–2020 közötti időszakra szóló Vidékfejlesztési Programban továbbra is megmarad a lehetőség a fiatal gazdálkodók induló támogatására, de megváltozott feltételekkel!

A legfontosabb változás, hogy az új VP-ből induló támogatást várhatóan csak az igényelhet majd, aki ún. termelési potenciált tud felmutatni, 6 000–25 000 euró STÉ (Standard Termelési Érték) között. A termelési potenciál meglétét több módon igazolhatja a gazdálkodó, pl. termőföld esetén ez lehet saját tulajdon, vagy érvényes haszonbérleti szerződés. Az STÉ kalkulátor hamarosan elérhető lesz a NAK honlapján.

A másik fontos változás, hogy míg korábban a közvetlen területalapú támogatást igénylők ki voltak zárva a támogatásra jogosultak köréből, addig az új feltételekkel pályázókra ez nem vonatkozik majd. Ők már idén is igényelhetnek területalapú támogatást. A jogcímre pályázni szándékozók területalapú igénylése viszont nem lehet több a 25 000 euró STÉ-t jelentő terület nagyságánál. Továbbá, aki korábban már nyújtott be agrár-vidékfejlesztési célú támogatási kérelmet, az csak abban az esetben lesz kizáró ok, ha a benyújtást vállalkozói jogviszonyban tette meg. Tehát ha őstermelőként nyújtotta be a kérelmet, akkor jogosult lehet a fiatal gazda induló támogatásra pályázni. Az új időszakban a jogosultságban további pozitív változás, hogy a 41. életév betöltése jelenti az életkori feltétel felső korlátját.

A támogatás maximális összege 40 000 eurónak megfelelő forintösszeg marad.

3. TOVÁBBI TÁMOGATÁSI JOGCÍMEK AZ ÚJ VP-BEN

Az új Vidékfejlesztési Programban (2015–2020) kiemelt figyelmet kapnak a fiatal gazdálkodók, külön alprogramként szerepel a fiatal gazdák támogatása.

A 2.) pontban részletezett induló támogatás mellett a fiatal gazdák külön keretből részesülhetnek majd a beruházási támogatásokból.

Várhatóan +10% többlet támogatási intenzitással lehet számolniuk pl. a vízgazdálkodási, állattenyésztési, kertészeti, kockázat-megelőző stb. beruházások esetén.

A beruházási jogcímeknél „induló” fiatal gazda az, aki 18–40 év közötti (41. életévét még be nem töltött) és legfeljebb öt éve kezdett mezőgazdasági tevékenységet.

Az új VP jelenleg brüsszeli egyeztetésen van, az első jogcímek meghirdetése legkorábban 2015. II. félévében várható.

Dr. Weisz Miklós
AGRION Vállalkozásfejlesztő Iroda

AGRION
VÁLLALKOZÁSFEJLESZTŐ IRODA
Agrártámogatások
Pályázatok
Mezőgazdasági szaktanácsadás
www.agrion.hu • ww.agrartamogatasok.hu
06-30/394-8383 • agrion@agrion.hu

FitoHorm®
...ami természetesen jár a növénynek!

Általános technológiai ajánlásunk
FitoHorm Turbo Foszfor
FitoHorm Turbo Makro
Folyékony startertrágya
nettó 3000 Ft/ha-tól
Hiánytünetek kezelésére
Kukorica – FitoHorm Turbo Cink
Napraforgó – Polybór 140

Fitohorm Kft.
H-6500 Baja, Iparos u. 12.
Tel.: +36 79/321-244,
Fax: +36 79/424-378
www.fitohorm.hu

Fókuszban
a kistermelői támogatás rendszere

A közvetlen támogatásokkal kapcsolatban az egységes kérelem benyújtási időszakának megkezdését követően két lényegi eseményt kell kiemelni. Egyrészt megjelent a kistermelők támogatására vonatkozó rendelet, másrészt egyes lényeges feltételek módosultak a már korábban megjelent jogcímekben.

2015. április 15-én jelent meg a földművelésügyi miniszter 16/2015. számú rendelete, amely a mezőgazdasági kistermelői támogatásról szól. A Közös Agrárpolitika 2015 és 2020 közötti időszakának egy jelentős újdonsága, hogy a termelők számára lehetővé válik egyszerűsített rendszerben igényelni az uniós forrású közvetlen támogatásokat.

Támogatásra jogosult az a mezőgazdasági termelő, aki vagy amely:

- legalább egy hektár földterülettel jogszerű földhasználóként rendelkezik (ha a támogatható terület több mezőgazdasági parcellából áll, az egyes mezőgazdasági parcellák támogatható területének el kell érnie a 0,25 hektárt), és
- mezőgazdasági tevékenységet folytat (a mezőgazdasági tevékenység keretében a termelő mezőgazdasági termékek termelését, tenyésztését vagy termesztését végzi, valamint mezőgazdasági területét olyan állapotban tartja, hogy az a szokásos mezőgazdasági módszereken és gépeken túlmutató előkészítés nélkül alkalmas legyen legeltetésre vagy növénytermesztésre).

Azt a minimális területnagyságot (nem feltétlenül pont azt a területet, hanem akár más terület(ek)et, de legalább akkora nagyságút), amivel a termelő 2015-ben belép a kistermelői támogatás rendszerébe az egész támogatási időszak (2020-ig) alatt fenn kell tartania.

A támogatás évente egyösszegű, amelynek gazdálkodónkénti éves mértéke minimum 500, maximum 1250 euró lehet. Az átalánytámogatás megállapításakor a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) a mezőgazdasági termelő alaptámogatását (SAPS), a zöldítés összegét továbbá esetlegesen a fiatal gazdálkodóknak juttatott közvetlen támogatását, valamint a termeléshez kötött támogatás(ok) összegét veszi figyelembe.

Az átalánytámogatás összegébe sem az uniós forrású vidékfejlesztési támogatások, sem a nemzeti forrásból megvalósuló átmeneti nemzeti támogatás (ÁNT) összegei nem számítanak bele. Így a kistermelői rendszerben résztvevő termelő az átalány támogatási rendszertől függetlenül pályázhat vidékfejlesztési forrásokra, illetve igényelhet bázis alapú vagy termeléshez kötött ÁNT-t.

A támogatás összegét csak egyszer – 2015-ben – határozza meg az MVH és azt a termelő 2020-ig fogja kapni. Ez kiszámítható és tervezhető támogatást jelent, hiszen ha a későbbi években esetlegesen változni fog az egyes jogcímek fajlagos összege, akkor az nem fogja érinteni a kistermelőket.

Fő szabály szerint a termelők akkora támogatási összeget kapnak a kistermelői rendszerben, amekkorára jogosultak lennének idén a normál rendszerben. Azonban azok a gazdálkodók, akik a normál rendszerben kevesebb, mint 500 euró támogatásra lennének jogosultak, a Kormány döntésének értelmében egységesen 500 euró összegű támogatást fognak kapni. (Például akiknek csak területalapú támogatásuk van kb. 2,2 ha-ig kapnak felkerekítést.) Akik a normál rendszerben az egyes jogcímek révén összesen 500 és 1250 euró közötti támogatásra lennének jogosultak a normál rendszerben (hozzávetőleg ha csak SAPS-ra és zöldítésre jogosultak kb. 5,5 ha-ig), akkor az őket megillető nagyságú összeget fogják kistermelői támogatásként megállapítani.

Fontos azonban tudni, hogy a kisgazdaságok egyszerűsített támogatási rendszerébe csak egyszer, 2015-ben lehet belépni. A támogatás igénybevételének feltétele az egységes kérelem benyújtása, valamint az, hogy a gazdálkodó a támogatási rendszerben való részvételi szándékát az egységes kérelem benyújtására szolgáló elektronikus felületen legkésőbb 2015. augusztus 15-éig jelezze. Az egységes kérelem beadása ugyan a szankciós időszakot követően legkésőbb júniusra befejeződik, de a kistermelői rendszerbe történő belépésre vonatkozó nyilatkozatot – szankció nélkül – augusztus 15-ig meg lehet tenni. Egyébként a belépés első évét követően, bármelyik évben, a következő kérelem beadási periódusban ki lehet lépni a rendszerből.

A belépés mérlegelésének megkönnyítésére a termelők számára rendelkezésre áll egy olyan kalkulátor, mely lehetővé teszi azt kiszámolni, hogy kedvező-e a jogcím igénybevétele vagy sem. A kalkulátor a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara és az Agrárgazdasági Kutató Intézet honlapján elérhető. A kalkulátorral kapcsolatban figyelemmel kell lenni arra, hogy az csak a korábbi időszak alapján meghatározott becsült adatokat tartalmaz. A 16/2015. (IV. 9.) FM rendelet rögzítette azt, hogy az egységes kérelmek beadását követően frissíteni kell az értékeket, így július 1-jét követően már az idei kérelmezési adatok alapján lehet tervezni. Arra azonban ügyelni kell, hogy ezek az adatok a kérelmezett és nem az MVH által jóváhagyott jogosultságok alapján alakulnak ki, így a határozatok a becsült értékektől eltérő összeget tartalmazhatnak.

Április elején, a kistermelői rendelettel együtt jelent meg egy módosításokat tartalmazó FM rendelet. A KAP-reform hazai megvalósítását biztosító rendeletek esetében ugyanis szükség volt részben uniós jogszabályi változások, részben gyakorlati, termesztési igények miatt egyes paramétereket nemzeti hatáskörben módosítani. Ezek sorában az alábbi elemeket szükséges kiemelni.

Termeléshez kötött hízott bika támogatás esetében azon kilenc hónapos vagy annál idősebb hímivarú szarvasmarhák vagy bivalyok után igényelhető, amelyeket – ellentétben a korábbi szabályozással nem 2015. egész évében, hanem – 2014. április 1. és 2015. március 31. között levágtak vagy exportáltak

és megfelel a 9/2015 (III. 13.) FM rendeletben nevesített egyéb feltételeknek. Így a 2015. április 1. és május 15. közötti szankciómentes kérelem beadási időszakban valamennyi jogosult állat bejelentése lehetővé válik.

Uniós jogszabályi változás az alapja a termeléshez kötött anyatehén támogatás és anyatehén átmeneti nemzeti támogatás változásának. A támogatási kérelmet az egységes kérelemmel egy időben, 2015. április 1. és május 15. között lehet szankciómentesen benyújtani, a hat hónapos birtokontartási kötelezettség a benyújtást követő napon kezdődik, továbbá legkésőbb 2015. május 15. napjáig gondoskodni kell az állatok szarvasmarha ENAR rendelet szerinti jelöléséről és nyilvántartásáról.

A tejhasznú tehéntartás támogatás esetében – a korábbi szabálynak megfelelően – azok a tejhasznú egyedek támogathatóak, amelyek tárgyév március 31-én a termelő tenyészetében voltak. Azonban – az esetleges félreértések elkerülése érdekében – szükségessé vált pontosítani, hogy csak azon egyedek vehetők figyelembe, amelyek március 31-e előtt már a tenyészetben voltak. Így a referencianapon megvalósuló egyedértékesítés miatti bonyodalom elkerülhető.

További, a termelőknek kedvező változás, hogy a 10/2015. (III. 13.) FM rendelet („zöldítési rendelet") 21. § (5) bekezdés szerinti, nitrogénmegkötő növényfajok esetében alkalmazandó termesztési időszak a szója esetében május 15.–július 15-re, míg zöldborsó és lóbab esetében május 1.–május 31-re módosul.

Dr. Vásáry Miklós

SZENTLŐRINCI
GAZDANAPOK
BARANYA MEGYEI VÁLLALKOZÓI KÖZPONT

július 31 - augusztus 2.
2015

Legyen kiállítónk!

www.bmvk-gazdanapok.hu

BAYER

Zantara®

Napfényt visz a termésébe

A Bayer új hatásmódú kalászos gombaölő szere tökéletesen megvédi a gabona „napelemeit".

- Egészségesen és zölden tartja a leveleket, fokozza az asszimilációt.
- Nagyobb termés, kiváló minőség, jobb jövedelmezőség.

Bayer CropScience

www.bayercropscience.hu

A növényvédő szereket biztonságosan kell használni.
Használat előtt mindig olvassa el a címkét és a használati útmutatót!

®=a BayerCropScience AG, Németország bejegyzett márkaneve

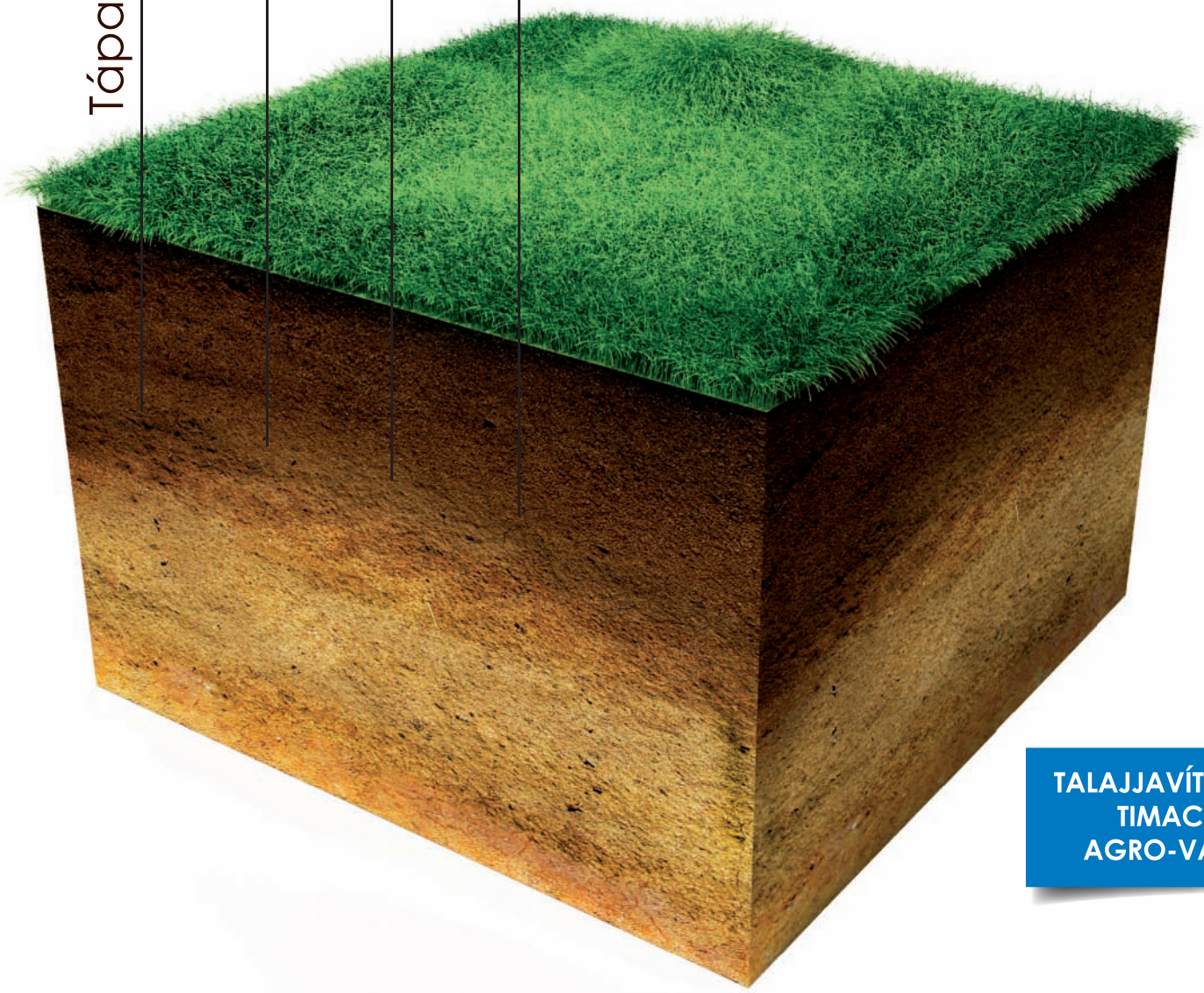
Önnek mit jelent a talaj?

Tápanyagszolgáltató képesség

Művelhetőség

Vízháztartás

Gyökérnövekedés

TALAJJAVÍTÁS A TIMAC AGRO-VAL!

PHYSIOMAX + PHYSIO+

YIELD SERVICE

2015 Talajok Nemzetközi Éve

Timac AGRO Hungária

N-Lock Magazin

NITROGÉN STABILIZÁTOR

2015. MÁJUS

2015. évben megkezdődnek Magyarországon az Európai Unió 2014-2020. költségvetésének a Közös Agrár Politikával kapcsolatos kifizetései.

Ezzel egyidőben életbe lépnek azok a jogszabályok amelyek meghatározzák a magyarországi gazdálkodás egyre szigorodó követelményeit, és eddig nem tapasztalt kihívást jelenthetnek a termelők részére.

A Dow Agrosciences Hungary Kft. jelen kiadványával kíván segítséget nyújtani, hogy az új időszakban előtérbe kerülő környezetmegőrző technológiák alkalmazásával a magyar termelők hatékonyan, eredményességük javításával tudjanak helytállni az egyre erősödő versenyben.

AZ N-LOCK (NITROGEN STABILIZÁTOR) SZEREPE ÉS HATÁSA A NITROGÉN HASZNOSULÁSÁRA KUKORICÁBAN

Kukoricában az elmúlt két év (2013-14) eredményei állnak a rendelkezésünkre. A 2013. évi vizsgálatainkkal megállapítottuk, hogy az **N-Lock hatása a műtrágyák közül elsősorban a karbamid és a folyékony nitrogén (nitrosol) érvényesül.** 2 kísérlet átlagában, ha az alap műtrágya karbamid volt és ezzel egymenetben történt a nitrapyrin bedolgozása a talajba, akkor a kezelés 9 %-al növelte a termést. A gyengébb, homokos talajon (4,5 t/ha terméssz-inten) csak 6 %-al volt nagyobb a termés, míg magasabb terméssz-inten (7,5 t/ha terésszinten) már 11 %-al volt nagyobb a termés. A nitrosolos kezelés 8 %-al növelte a termésátlagot (11 t/ha-os termés mellett). A pétisó és az ammónium-nitrát esetében a hatás mérsékeltebb, de nem elhanyagolható (2-4 %), bár volt olyan terület, ahol a különbség elérte a 7 %-ot. Hasonló hatást értünk el szilárd szerves-trágya alkalmazása esetén (3 %-os növekedés).

Az elmúlt két év vizsgálatainak (17 helyszín) átlaga szerint a termésnövekedés elérte a 6,9 %-ot, ami több, mint 0,6 t/ha-t jelentett. Ha magasabb trágyázási (min 100 kg/ha nitrogén hatóanyag) és termelési szint mellett történt az N-Lock kezelés, akkor a terméskülönbség elérte a 10,5 %, ami közel 1,1 t/ha-t jelentett.

A vizsgálatok során megállapítottuk, hogy az N-Lock egymenetben kijuttatható a Magyarországon engedélyezett kukorica gyomirtó szerekkel illetve baktérium tartalmú talajoltó készítményekkel.
Az N-Lock nevű nitrogén stabilizátor hatására a kijuttatott nitrogén hosszabb ideig ammónium formában marad.

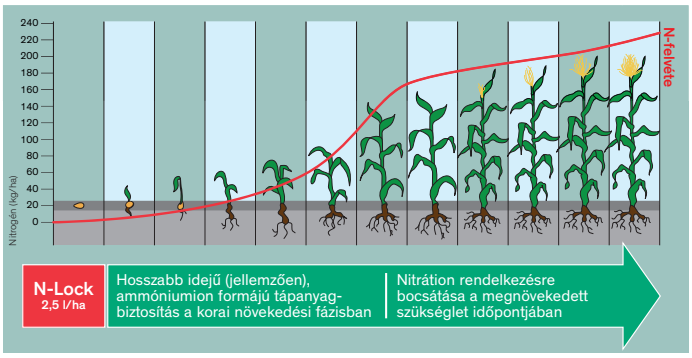
1. táblázat

	Termésátlag kg/ha		Termés különbség kg/ha	Termés különbség %
	Kezeletlen	N-Lock 2,5 l/ha		
Összes kísérlet átlaga (17)	9290	9931	641	6,9
Magasabb trágyázási szint (8)	10507	11607	1100	10,5

A legjobb kísérleti helyen a termés 1,7 t/ha-al növekedett.
A vizsgálatainkból egyértelműen kiderült, hogy a termésnövekedés elsősorban az ezerszem tömeg növekedéséből fakadt. Amilyen mértékben nőtt az ezerszem tömeg, ugyanolyan arányban nőtt a termés. A kukorica fehérje tartalma is nőtt, azonban ennek mértéke nem volt jelentős és nem is volt szignifikáns (1-3 %).

Azáltal, hogy a nitrogén felvehető formában marad, növekszik a termés és a minőség. Az N-Lock elsősorban a karbamid műtrágyáknál, folyékony ammóniánál, a folyékony nitrogén oldatoknál és a híg vagy szilárd szerves trágyáknál fejtette ki kiváló hatását. Kukoricában vetés előtt bedolgozva, kultivátorral egymenetben illetve állomány permetezéssel lehet kijuttatni. Állománypermetezés esetén a hatáskifejtéshez csapadék szükséges. A dózisa 2,5 l/ha. Az N-Lock növeli a kukorica termését 5-20 %-al.
Nagy adagú nitrogén visszapótlásnál nagyobb arányban növekszik a termés. Az N-Lock használata növeli a talajban a nitrogén visszatartást, csökkenti a nitrát kimosódását a talajvíz irányába és az üvegház hatású gázok légkörbe történő kibocsátását.

A kukorica nitrogénfelvétele és az N-Lock hatása

Dow AgroSciences

www.dowagro.hu
Dow AgroSciences Hungary Kft.
1016 Budapest, Hegyalja út 7-13.
Telefon: (1) 202-4191 Fax: (1) 202-4292

A kerekasztal tagjai balról jobbra: Petróczi István, Temesvári Mihály, Marcus Bamkert, Bertáné Szabó Emese, Pájtli József

A legtöbb szántón negatív a tápanyagmérleg

Folyamatosan emelkedik a világ műtrágyaigénye, meghaladja a 182 millió tonna mennyiséget – hangzott el az Innovációk és piaci kilátások a tápanyag-gazdálkodásban című, március végi szakmai rendezvényen. Egy szűkebb gazdálkodói csoport kivételével messze elmaradnak a terméseredményeink a lehetőséghez képest, leginkább a tápanyagok visszapótlásának hiánya miatt.

A világ műtrágyaigénye meghaladja a 182 millió tonna mennyiséget – vázolta a tápanyag-gazdálkodás világméretű trendjeit Olaf Günther-Borstel, a Yara Hungária Kft. ügyvezető igazgatója. Évente 1,3 százalékkal nő a nitrogén, 0,5 százalékkal a foszfor és 1 százalékkal a kálium iránti kereslet. Míg Stefanie Schmidt, a Yara GmbH & Co. KG. Dülmen szaktanácsadója az intenzív szántóföldinövénytermesztésbenalkalmazottlevéltrágyázás lehetőségeiről és jelentőségéről beszélt előadásában (Benedek Szilveszter tolmácsolásával), addig Papp Zoltán, a Dow AgroSciences Hungary Kft. fejlesztőmérnöke a nitrogéntartalmú műtrágyák esetenként gyenge hasznosulására világított rá, majd hazai és nemzetközi kísérletekre hivatkozva ajánlotta az N-Lock nitrogénstabilizátor készítményt, főként a nagy nitrogénigényű növényi kultúrák termesztéséhez.

KRITIKUS A TÁPANYAGOK PÓTLÁSA

A tápanyag-gazdálkodás hazai tapasztalatainak, ellentmondásainak megvitatására Gyuris Kálmán, a Yara Hungária Kft. szaktanácsadója vezette kerekasztal-beszélgetés teremtett keretet. Petróczi István, a Szegedi Gabonakutató Nonprofit Kft. osztályvezetője szerint komoly gondok terhelik a termőföldek tápanyagellátását. A nyolcvanas évek fordulójáig pozitív volt a tápanyagmérleg, vagyis több tápanyag jutott a talajokba, mint amennyit abból felhasználtunk, ám 25 éve folyamatosan leépülünk, negatív az egyenleg. Egy szűkebb gazdálkodói csoport kivételével messze elmaradunk a terméseredményekkel a lehetőséghez képest. Kritikus a tápanyagok pótlása, a foszfor visszapótlásának alacsony szintjét egyenesen katasztrofálisnak ítéli. A gazdák jelentős csoportjai felélik a lehetőségeiket, olyan jó adottságú termőhelyeken aratnak közepes búzatermést, ahol akár a duplája is lehetne.

Nem jól érvényesül a marketing szemlélet sem a tápanyag-kereskedelemben, sem a gazdák tevékenységében – ezt már Temesvári Mihály nagyszénási gazdálkodó mondta, szerinte a termesztők nem mindig azt a tápanyag-összetételű terméket használják, amely az ott követett termeléshez leginkább szükséges. Egy földművelő ember a vetőmagokra, növényvédelemre fordítja forrásai zömét, a maradék pénzből oldja meg a többit, közte a tápanyagok vásárlását – ha futja még rá. Érvei arra futottak ki, hogy a hatékonyabb tápanyag-felhasználás felé kell fordulni. Marcus Bankert, a Hanse-Agro GmbH szaktanácsadója emlékeztetett rá, az egykori NDK fiatal agrármérnökei irigyen tekintettek Magyarországra, ahol hektáronként 210 kilogramm műtrágyát szórtak a növények alá. Sokat változott a magyar vidék, mert ma alig 80 kilogramm a felhasznált mennyiség. Megjegyezte, a gazdaságok portáin korszerű talajművelési eszközöket látni, fontos, hogy egy-egy gépvásárlás előtt elemezzék a vetésforgót, az abban szereplő növények jellemzőit, s ahhoz igazítottan választhatóak meg a talajműveléshez, növényvédelemhez szükséges gépek, eszközök és a velük folytatott technológiák, a szükséges tápanyagok, hogy a növény mindig optimális körülmények között fejlődjön. A talajművelés eszközeinek hatásait azonban nem mindig elemezzük kellő mélységig. Például a mulcstechnológia mellékhatása, hogy erős egér- és pocokinvázió alakult ki. Nem vagyunk eléggé kritikusak a választható megoldásokkal szemben. A hetvenes években kétféle szerhez nyúlhattak a termesztők, azzal 70–80 mázsa gabonát arattak, ma hiába a 100-féle szer, a hozam 50 alatti. A fajtahasználatban is lehetnénk kritikusak, több tartós fajtakísérletre lenne szükség.

Bertáné Szabó Emese, a KITE Zrt. tápanyag-gazdálkodási koordinátora szerint gyenge kapcsolat köti össze a kutatókat a gazdákkal, a tudást közvetítő szakmai intézmények egyike lehetne akár az agrárkamara, hogy ellensúlyozható legyen a szakmai megfontolás a marketingfogásokkal szemben. Sokat javulna a helyzet, ha többek között párbeszéd folyna a jogszabályalkotók és a termelők között, mert a termelők figyelmét erősen leköti a szabályokhoz való alkalmazkodás, s nem marad idejük, erejük a szakmai kérdésekre.

A növénytermesztésben a követett technológia teljességével kell foglalkozni – kapcsolódott a többiekhez Pájtli József, tamási gazdálkodó. A növényt táplálni kell, különösen fiatal korában. Minden év más és más, az időjáráshoz alkalmazkodva azon kell igyekezni, hogy a növényállomány a lehető leghosszabb ideig zöld maradjon, így adva meg számára a lehetőséget a benne lévő ígéretek teljesítésére. Pájtli József vallja, az indításkor „lórúgásszerű" tápanyagellátásra van szükség. Fontos kérdés, hogyan és a fejlődésében milyen időpontban jut a növény a tápanyagokhoz, közte a mezo- és mikroelemekhez. Általánosan az egyoldalú a nitrogénezés, holott a fejlődő növény igényli a foszfort, ként, magnéziumot, cinket, rezet, és így tovább.

ÉSSZERŰ TÁPANYAG-FELHASZNÁLÁSSAL

A vitapartnerek körében legfeljebb árnyalatokban tért el annak megítélése, hogy miben, és milyen területeken bővítenék a szakmai ismereteket. Petróczi István kifejtette, nem lehet büntetlenül, ötletszerűen végezni a tápanyagellátást. Sokan gondolják, ha ősszel nincs pénz a tápanyagokra, majd tavasszal a technológia pótolható, vagy mással helyettesíthető. Ez többnyire nem vezet jó eredményhez. Ha jövedelmezően akarunk gazdálkodni, a tápanyagokkal fel kell „építeni" a növényt, s ha szükséges, meg kell védeni a károsítóktól. Egy erősen fejlődő, jó kondíciójú növény állományvédelme, gyomirtása mindig hatékonyabb és jobb a klimatikus alkalmazkodóképessége is.

Temesvári Mihály úgy folytatta, a politika szeretne több családi és egyéni gazdálkodót. Ezeket az embereket fel kell vértezni elméleti és gyakorlati ismeretekkel. De bármilyen is a birtokszerkezet, a termelés optimális vitelére kell törekedni, benne az anyagi források, a növények igényei és a lehetőségek mérlegelésével. Hozzátette, az új fajták másként reagálnak a tápanyagellátásra, egyes vetőmagházak erre felhívják a termesztők figyelmét. A tudósok találnak megoldásokat mind több részletkérdésekre, hozzásegítve a gazdálkodókat, hogy ne ésszerűtlenül szórjuk ki a tápanyagokat. Pájtli József alapvető gondként említette a gyakorlati képzés hiányát. Van jelentősége, hogy ki-ki milyen éghajlati, földrajzi stb. adottságok között gazdálkodik. Tamási környékén a légszáraz aszály rendre megérkezik Péter-Pál nap után, ezért a rövid tenyészidejű búza és a kukorica középérésű fajtasort érdemes vetni. Egy korai érésű fajta esetében lehetőség nyílik a termőképesség kiteljesedésére. „Ha emlékeztek rá – mondta –, 2013-ban korábban köszöntött be a száraz időjárás, odavágott a korai fajtáknak is, a késeiek pedig alig teremtek. A nitrogén használata nem kérdés az őszi vetések esetében, ismertek olyan készítmények, amelyekkel a szár növekedése kézben tartható. Ám ennél is lényegesebb, hogy optimalizálni kell a fejlődés időszakait. Ezzel nincs vége a tápanyagellátásnak, mert a kezünkbe adnak egy csomó „finomságot" is, például használható a huminsav, biostimulátor és egyéb, az élettani hatást javító növényvédelmi készítmény egyaránt."

„CSIKLANDOZÓ" KÉSZÍTMÉNYEK

E megjegyzés szinte végszóként vezetett át a következő kérdéshez, amely a biostimulátorok használatát és a lombtrágyázás lehetőségeit vette górcső alá. Petróczi István jelezte, a kutatónak sem könnyű elválasztani az ocsút a búzától, a szakmában gyakran csak „kegyszerként" említik ezeket a készítményeket. „Mindig nagy kíváncsisággal figyelem a híreket, és reménnyel futok neki a vizsgálatoknak. A pályám kezdetétől rengeteg termékvariációt teszteltünk, és nem csak saját tapasztalatom, hogy nagy a szórás. Egy ausztrál tanulmányban legutóbb közel 80 terméket hasonlítottak össze, ott is rendkívül ellentmondásos eredményre jutottak. A levéltrágyákat külön kell tárgyalnunk. Azokkal van a legtöbb jó tapasztalatom. A növény, alapvetően a talajból veszi fel a tápanyagokat, de kisebb mértékben a levélen is, tehát alkalmazásuk eredményes lehet. A hiánytünetek, hatékonyan mérsékelhetőek. Eltérő eredményeket kaptunk a kétszikű és az egyszikű fajoknál, ami minden esetben összefüggött a trágyázás színvonalával és a növény trágyareakciójával. Amíg a gyökérzetével jelentős tápanyagmennyiséget felvevő repcének kifejezetten erős a lombtrágya-hasznosító képessége is, addig a búzánál több az esetleges eredmény."

A baktériumtrágyákról szólva emlékeztetett rá, hiába dolgozzuk be a talajba gyorsan, ha éppen egy száraz időszak következik, a baktérium nem szaporodik. Jelezte, hogy eddig a legkevesebb sikert a biostimulátorokkal érte el. A növényt számtalan stressz éri, de ha van elegendő, könnyen felvehető foszfor és kálium a talajban, nagyságrenddel csökkenthető a stressz okozta kockázat. A lucerna alkalmazása a vetésforgóban kiválóan regenerálja a talajéletet, jó növénykondíciót alapozhat meg.

Temesvári Mihály szerint egy termelő nehezen igazodik el, mert a gyártók csodaszernek hirdetik a készítményeiket. Ki kell próbálni. Több termelvényük eredményét ismertetve leszögezte, sok a jó tapasztalat, de nehéz megindokolni, hogy az adott körülmények mellett végül mi segítette a terméstöbbletet, illetve a beltartalom javulását. Bertáné Szabó Emese szerint míg a termésnövelő anyagok és készítmények közvetetten hatnak a növények tápelemhasznosulására, hormonháztartására, addig a lombtrágyát tápelem-utánpótlásra használják. Az eredmények feltételesek, további kutatásra, kísérletekre van szükség. Hozzátette, a szántóföldi gazdálkodókkal szemben a kertészetekben nagyságrenddel gyakrabban használják a „csiklandozó" készítményeket (egyik hallgató e szavakkal szólt közbe – szerk. megjegyzése). Használatától termésfokozó hatást észlelnek a kertészek, igaz, egy kertészetben könnyebben megteremthető a növény számára az optimális környezet. Erre reagálva Petróczi István kiegészítette mondandóját azzal, hogy pályafutása során mindvégig a négy alapnövényt elemezte, nem tesztelt például cukorrépát és mákot vagy kertészeti növé-

Temesvári Mihály és Marcus Bamkert

Petróczi István és Temesvári Mihály

nyeket. Ám a repcénél tapasztalt pozitív hatások alapján feltehetően a kertészetekben jobb e termékkör hasznosulása. Pájtli József szóba hozta, hogy a baktériumtrágyát frissen és a megfelelő nedvességű talajokra érdemes kiszórni, a pH-t is figyelembe véve. A nitrogénnel együtt segíti a szármaradványok lebomlását. A huminsav használatával fokozható a tápanyagok felvétele, de a tápanyagoknak ott kell lenniük a növény gyökereinél, méghozzá felvehető formában. Ha még cink, bór stb. is kerül a permetlébe, tovább javítható a kukorica igényeinek a kielégítése, egyedüli kérdés, a terméstöbblettel elért bevétel meghaladja-e a kiadásokat. A biostimulátorok növényélettani szempontból igen kiváló hatásúak.

MÉLYSÉGEKRE HATOL A REPCE GYÖKERE

Mi legyen a nitrogénkijuttatás stratégiája? – e kérdés felvetése új lendületet adott a vitának. Elsőként Petróczi István kapott szót. Homok- és erózióra hajlamos talajok kivételével, búzában őszi alaptrágyaként kiszórható akár a tervezett nitrogén fele-egyharmada. Kísérleteinkben, aszályos tenyészidőszakban az őszi N-alaptrágya szignifikánsan nagyobb termést eredményezett, mint az azonos adagú tavaszi fejtrágya. Csapadékos időszakban fordított helyzet alakult ki. Az 50-50% őszi-tavaszi megosztás minden esetben meghaladta az egy adagú őszi, illetve tavaszi alkalmazással elérhető termést, egyúttal csökkentette a talaj mélyebb rétegeiben a nitrát felhalmozódását. Homokon ideális esetben szinte „csepegtetni" kell a nitrogént, minimum három lépésben, kis adagokban indokolt a kiszórása.

Temesvári Mihály megjegyezte, ősszel a búza alá legfeljebb 30 kilogrammot szórnak, a repcénél inkább a tavaszi kijuttatást részesítik előnyben. A terület 50 százalékát repülőgéppel szolgálják ki. Idéntől áttérnek a folyékony készítményekre.

Marcus Bankert vitatta a repce nitrogéntrágyázási gyakorlatát, az előírásokat. Úgy érvelt, a repce gyökérzete eléri ősszel a 90 centiméter mélységet, illetve 1 kilogramm zöldtömeg 50 kilogramm nitrogénfelvételt jelent, ám Jászárokszálláson mértek 170 kilogramm nitrogénfelvételt is. Az őszi nitrogén mennyiségét be lehet számolni a tavaszi igényekbe. Szóba hozta, tavasszal a repcének mindösszesen 4–7 hét alatt kellene felvennie 150–170 kilogramm nitrogént, s ebből a virágzás közeli időpontban 120 kilogrammot. Ez képtelenség, legfeljebb 60 kilogramm lehetséges. Ha ősszel aláteszünk 40–60 kilogramm nitrogént 16 leveles állapotig, ez utat nyit az 5–6 tonnás termés lehetősége előtt. A mai direktívákat követve azonban legfeljebb 3–3,5 tonna súlyú termés aratható. A vizsgálatok szerint egy fejlett repce gyökere 80–90 centiméter mélységbe hatol már ősszel, tavasszal akár 1,5 méterig, ezért nem kell félni a tápanyag mélyre helyezésétől, a bemosódás veszélyétől. Magas hatóanyag-tartalmú műtrágyát javasol, hogy a repce virágzásakor (ekkortól lassul a tápanyag felvétele) a szárban legyen a tápanyag, a becőszám mennyiségének ez a titka. Bertáné Szabó Emese hozzátette, 30–40 centiméter mélységig vizsgálták a bemosódást, a mérések igazolták a nitrát jelenlétét, azonban kötött talajokon a lemosódás nem érte el a 60 centimétert. Petróczi István ezt kiegészítve rámutatott, az a kérdés, mikor nagyobb a valószínűsége? Az ősszel kijuttatott, és a gyökérzónáig lejutott, majd a tavasztól hasznosuló tápanyag kisebb mértékben kerülhet a mélyebb rétegbe, mint az aszályos március-áprilisban kiszórt, a növény által fel nem vett nitrogén, amelyet a júniusi esők a mélyebb rétegbe mosnak. A legnagyobb kockázat a tavaszi fejtrágyázáshoz köthető.

Bertáné Szabó Emese úgy fogalmazott, a bemosódás veszélyei miatt meg kell oldani mind az őszi, mind a tavaszi trágyázás gondjait. Minden őszi vetésű növénynél cél, hogy megfelelő fejlettséggel menjen tél alá. Lényeges, a kijuttatást a nitrogénfelvétel dinamikájához kell igazítani, mert nitrogénből nem lehet tartalékot képezni, ha képeznénk, annak függvényében nagyobb az esély a lemosódásra. Ha fogyasztja a növény, megteremthető a felvehető tápanyagok között az egyensúly. Tavasszal egy korai kijuttatást javasol, lehetőleg folyékony állagút. Összesen három fejtrágyát javaslok a búzában, a korai (amint rá lehet menni a táblára): N-Lockkal (egy szezonban csak egyszer kell használni) együtt Nitrosol (70-100 kg/ha N), a második: 50 kg/ha N, a harmadik: 30 kg/ha. Ez ugyan nem a reklám helye, mondta, de a nitrifikáció blokkolására javasolja az N-Lock készítmény használatát. Pájtli József a minimális nitrogénmennyiséget adagolja ki, általában 16 százalékot, most ősszel 20 százalékot, mert sok szármaradvány maradt a földeken. Abból indul ki, a búza gyökérzete csekély mélységbe hatol, ellenben a nitrogén szükséges a jó bokrosodás miatt. Tavasszal a szárba induló búzának nagy a tápanyagigénye, a felvehető mennyiség függ a talaj hőmérsékletétől, pH-értékétől. Fontosnak tartja az arányokat, az időzítéseket.

PÓTOLNI KELL A MIKRO ÉS A MAKRO TÁPANYAGOKAT

A precíziós gazdálkodás témakörben Petróczi István szóvá tette, kevés szó esik a mikro- és a makroelemek fontosságáról. Két fő növényünk, a repce és a napraforgó, közel egymillió hektár területet foglal el, s a napraforgó szélsőséges intenzitással meríti ki a talaj tápanyagkészleteit, míg a repcét etetni kell. Alig beszélünk a kalcium és a magnézium pótlásáról, pedig döntően módosítják talajaink termőképességét. Az exportált olajnövényekkel együtt nagy mennyiségű kalciumot és magnéziumot adunk el, amit nem pótolunk. A gazdák leginkább egyéves trágyahasználat alapján vonnak le maguknak mérleget, az általunk javasolttal szemben a kisebb kiadással járó technológiákkal dolgoznak. Ez azonban a szántók folyamatos „tápanyag-leépüléséhez" vezet. Bertáné Szabó Emese a beszélgetés végén rámutatott, sajnos nem gyakorlat a táblán belüli differenciálás, sőt még a táblák közötti sem. Alaptrágyázást követünk, szaktanácsadó program működik, térkép is készül, de lehet hibás a mintázás. A hozamtérképek alapján folytatott taktika még nem kiforrott. Kérdéses, hogy a többet termő területre adjunk-e többet, vagy oda kevesebbet?

Ahol jó volt a megelőző évben a termés, oda legközelebb kevesebb tápanyagot adunk, csakhogy ott most lesz hiány, mert „eladtuk" róla a tápanyagot.

Bálint Tóth János

Fertileader Axis biostimulátor a kukorica szolgálatában

Ön melyik technológiát választaná?

Lokáció: Derekegyház, Csongrád megye

Talajtípus: csernozjom

pH: semleges

	Timac AGRO Hungária technológia	üzemi tech-nológia
Összes kijuttatott hatóanyag kg/ha	N: 84 kg P_2O_5: 30 kg K_2O: 30 kg	N: 84 kg P_2O_5: 30 kg K_2O: 30 kg
Stresszkezelés biostimulátorral	**Fertileader Axis** 2,5 l/ha	
Tápanyag-utánpótlás költsége	53 600 Ft/ha	41 600 Ft/ha
Hozam	12 t/ha	11 t/ha

28 000 Ft/ha
jövedelem többlet*

* Adott technológiai összehasonlításban, az adott körülmények között. Jövedelem számítás csak a tápanyag-utánpótlásra vonatkoztatva, a többlet költsége levonása után 40 000 Ft/t felvásárlási árnál számítva.

A Timac technológia további előnyei:

- ✓ a fotoszintézis fokozása, mely a termelési folyamatokat aktiválja
- ✓ javítja a kukorica termékenyülését
- ✓ nagy mennyiségben tartalmaz cinket és foszfort, így megspórolható a cinkes lombtrágya

Timac AGRO Hungária

Növény- és állattáplálás felsőfokon

Biztos termés vízmegőrzéssel

Az elmúlt három és fél évtized átlagában az aszálykár és a vízkár az összes mezőgazdasági kár 60 százalékát is meghaladta. Az aszálykár következtében 2012-ben például 4 millió tonna volt a kukorica terméscsökkenése, ami megközelítőleg 300 milliárd forint veszteséget okozott. Az OMSZ éghajlati adatsorait áttekintve egyértelmű, hogy az elmúlt évszázadban a csapadék mennyisége csökkent, a csökkenés mértéke elérte a 10%-ot. Különösen erőteljes (kb. 25%-os) volt a csapadékcsökkenés tavasszal, miközben a nyári csapadékmennyiség lényegében nem változott az elmúlt száz évben.

Az aszály kártételének nagyságát befolyásoló tényezők közül az evaporációt mérséklő, a talaj természetes víztartalmát több hónapig megtartó talajművelési módok és az egyszerűen használható talajkondícionálók használata lehet az egyik hatékony eszköz a biztonságos termesztéshez.

Az elméleti agronómiai megoldások és a kereskedelemben hozzáférhető megfizethető lehetőségek között jelentős szakadék tátong, hiszen vízmegőrző talajművelés, az öntözés kiépítése jelentős beruházási igényű, ezért szűk az a termelői kör, ahol erre forrás van vagy megteremthető. Lényegesen nagyobb gazdálkodó réteg számára elérhető a vízmegőrzést biztosító talajkondícionálók használata. Hatékony megoldás, hogy az ilyen készítménnyel kezelt terület őrzi a nedvességet a talajban, csökkenti az öntözővíz-felhasználást és az aszály okozta kiszáradást. A kondicionálás segít abban, hogy a talajban stabilabb nedvességszintet tartsunk fenn. Elősegítheti az adagolt tápanyagok hasznosulását, és a talaj mikrobiológiai életéhez egészségesebb, kiegyensúlyozott feltételeket biztosít.

Különösen kézzelfogható a haszon, a preemergens gyomirtó szerek használatakor, hiszen biztosítja hatáskifejtéshez szükséges talajnedvességi állapotot, az időjárástól kevésbé függően. Így biztosítható az egyenletes kelés és az alapgyomirtás hatékonysága egyidejűleg.

Jelentősen növelheti a baktérium készítmények biztonságos hatását, mert a nélkülözhetetlen vízpárát megkötve a trágyázó szer aktivitásának nem lesz akadálya. A baktériumtrágyák leghatékonyabb felhasználhatóságát jelentősen korlátozza a talajnedvesség hiánya. Különösen feltűnő a tarlómaradványok lebontásakor fellépő talajnedvesség-hiány okából elmaradó hatás, hiszen ebben az időszakban a nyári meleg rendkívül megnöveli a párolgást. Így a csapadék hiánya nagyban rontja a talajmikrobák életfeltételeit, amellyel szorosan együtt jár a hatásos szárbontás elmaradása.

Országunkban jelentős a nitrátérzékeny területek aránya. A jelenlegi szabályozás meglehetősen limitált nitrogén műtrágya és szerves eredetű nitrogénforrás-felhasználást tesz lehetővé az ilyen területeken, ami erősen korlátok közé szorítja az elérhető hozamok nagyságát, ezen keresztül a jövedelmezőséget. Amennyiben a talaj mikrobiológiai életét a kívánatosnál kisebb nedvességű környezet is jelentősen limitálja, a termesztésnek ez is jelentős akadályt állít. Nem használnak magas hozamra optimalizált nitrogénadagot, nincs meg a talaj humuszregeneráló képessége, mert nincs kellő aktivitású talaj, és még a korlátozott mennyiségi kijuttatás ellenére is jellemzően nagy a tápanyagveszteség.

A talajnedvesség megőrzése tehát sok szempontból lényeges tényezője a jövedelmező gazdálkodásnak. Szántóföldi körülmények között egyaránt alapvetően fontos öntözött és öntözetlen művelés esetén.

A kedvező talajállapot legfontosabb tényezője a víz. Az eltérő fizikai talajféleségek egyaránt leginkább a vízháztartási jellemzőik szerint szolgáltatnak tápanyagot, vizet. Mindkét vízháztartási szélsőség (az aszály és a belvíz) a leggyakoribb károkozó Magyarországon.

A felsorolt termelési tényezők jól érzékelhetően a talajnedvesség megfelelő szinten tartásával befolyásolhatóak és tarthatóak az optimális tartományban. Ezért lényeges a megfelelő talajkondicionálás és talajművelés együttes használata.

Pelczéder Tibor
növényorvos

WATER RETAINER

talajkondicionáló VízŐr készítmény

2X ANNYI IDEIG BÍRJA NÖVÉNYED ÖNTÖZÉS NÉLKÜL

VAGY

AKÁR **50%** VÍZMEGTAKARÍTÁS

- A VízŐr szokásos kijuttatási dózisa 16 liter/ha.
- Ha levélre kerülne, akkor mossuk le bő vízzel.
- 2,5 mm esőztető öntözés vagy csapadék lemossa a levél felszínéről.
- Szántóföldi kultúrákban a legjobb a vetés utáni gyomirtással egy időben történő kezelés.

- **Higítsd vízzel, és öntözéssel vagy permetezéssel juttasd a talajra!**
- **Levélre permetezés esetén bő vízzel mosd le!**

Forgalmazza: Alpha-Vet Kft.
Termékinformáció: www.alphaplant.hu

OPTIMUM® AQUAMAX® HIBRIDKUKORICÁK - JELENTŐS TERMÉSHOZAM-ELŐNYÖK, MINDEN KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT!

A DuPont Pioneer kutatási eredményei szerint az Optimum® AQUAmax® hibridek vízhiányos környezetben átlagosan 6 százalékkal növelik a terméshozamot, jelentős terméselőnyt kínálva a gazdálkodók számára az aszályos évjáratok átvészelésére.

BRÜSSZEL, Belgium, 2015. március 26. — A DuPont Pioneer mai bejelentése szerint a Journal of Crop Science szaklap közzétette egy aszálystressz alatt vagy korlátozott vízellátási viszonyok között termesztett kukoricahibridekkel kapcsolatos, több éve folyó kísérlet eredményeit. Az eredmények tudományosan igazolják a Pioneer® Optimum® AQUAmax® hibridjeinek hatékonyságát, melyek révén a gazdálkodók aszálystressz esetén, valamint kedvező termesztési körülmények között egyaránt kiemelkedően magasabb terméshozamot érhetnek el. „A DuPont Pioneer ezen és kapcsolódó kutatási erőfeszítései valódi előrelépést jelentenek annak megértésében, hogy mely tényezők járulnak hozzá az aszálytűréshez, valamint hozzásegítenek minket ahhoz, hogy továbbra is kiváló terméshozamú kukoricahibridekkel lássuk el a világ és Európa termesztőit” – nyilatkozta Jeff Rowe, a DuPont Pioneer európai igazgatója.

A nemzetközi közösségre vár a feladat, hogy megoldást találjon a fenntartható élelmiszertermesztés problémájára, és ennek keretében arra, hogy miként lehet kielégíteni az egyre növekvő népesség élelmiszerigényét a kedvezőtlen környezeti változások közepette. Globális szinten a víz hiánya jelenti a legnagyobb akadályt a mezőgazdasági és az élelmiszertermelési hatékonyság terén: a szárazság által okozott kár eléri az évi 13 milliárd dollárt. A vízhiány és az aszály az Európai Unióban is egyre gyakrabban és szélesebb körben tapasztalható jelenség. Az Európai Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatóságának jelentése szerint az elmúlt harminc év aszályainak költsége Európában 100 milliárd euróra rúg. A Bizottság az éghajlatváltozás miatti átlaghőmérséklet-emelkedés esetén az európai vízhelyzet további romlására számít. A vízhiány immár nem csupán néhány távoli térséget, hanem mind az 500 millió európai uniós polgárt érintő probléma.

A kutatás főbb eredményei

A több éves kutatás keretében irányított környezetben végzett, átfogó kísérletekre: üzemi méretben végzett terméséréses és tőszámkísérletekre került sor. A 78 Optimum® AQUAmax® hibridet, valamint a gazdák által az Egyesült Államok kukoricatermesztő övezetében termesztett 4200 hibridből álló mintát összehasonlító kiterjedt adatok több, mint 10 700 amerikai gazdaságból származtak.

- A gazdaságban végzett kísérletek során az Optimum® AQUAmax® hibridek korlátozott vízellátási körülmények között átlagosan 6,5 százalékkal, kedvező termesztési körülmények között pedig 1,9 százalékkal magasabb terméshozamot produkáltak.
- Korlátozott vízellátási körülmények között az Optimum® AQUAmax® hibridek terméshozama nagyobb növénypopuláció (azaz magasabb hektáronkénti tőszám) esetén a többi hibridhez képest magasabb volt. Az Optimum® AQUAmax® hibridek által kínált terméshozam-előny a növénypopuláció növekedésével a többi hibridhez képest egyre nőtt.

„Kutatóink ezt az átfogó vizsgálatot a terméshozam-potenciál fenntartására és javítására, a korlátozott nedvesség miatti termelői kockázat minimalizálására és a világ élelmiszer- és takarmányigényének fenntartható kielégítésére tett kötelezettségvállalásunk részeként folytatták le” – mondta Arlo Thompson, a DuPont Pioneer európai kutatás-fejlesztési igazgatója.

„Európában 2012 óta nagy sikerrel értékesítjük az Optimum® AQUAmax® termékeket. Ez alatt az idő alatt egyre több vásárló ismerte fel a termékeink és az általunk nyújtott agronómiai támogatás előnyeit, ami ékesen bizonyítja, hogy az európai gazdálkodók nagyra értékelik új nemesítési programjaink által kínált innovatív megoldásainkat” – fűzte hozzá végül Jeff Rowe, a DuPont Pioneer korábban idézett európai vezetője.

Európában az Optimum® AQUAmax® hibridek iránt várhatóan továbbra is erőteljes kereslet mutatkozik, tekintettel arra, hogy a termékek – „ha esik, ha fúj” – minden körülmények között kiválóan teljesítenek.

A **DuPont Pioneer** a korszerű növénygenetikai megoldások világvezető fejlesztője és szállítója, amely világszerte több mint 90 ország gazdálkodóit látja el kiváló minőségű vetőmagokkal. A Pioneer agronómiai támogatás és szolgáltatások nyújtásával segíti a gazdálkodókat termelékenységük és jövedelmezőségük növelésében, és arra törekszik, hogy a világ minden részén fenntartható mezőgazdasági rendszereket fejlesszen ki. Science with Service Delivering Success®.

A **DuPont** (NYSE: DD) innovatív termékei, anyagai és szolgáltatásai révén 1802 óta látja el a nemzetközi piacot világszínvonalú tudományos és fejlesztési megoldásokkal. Meggyőződésünk, hogy a vásárlókkal, kormányokkal, non-profit szervezetekkel és véleményformálókkal együttműködve megoldást találhatunk az olyan globális kihívásokra, mint a világ egészséges táplálékellátásának biztosítása, a fosszilis energiahordozókra való rátaltság csökkentése, valamint az élet és a környezet védelme. A DuPont csoporttal és a szegényebb rétegek életkörülményeinek javítását célzó ún. inkluzív innováció iránti kötelezettségvállalásaival kapcsolatos további információkért kérjük, látogasson el a www.dupont.com oldalra.

2015.03.26.

Irodalom

Environment Directorate General of the European Commission http://ec.europa.eu/environment/water/quantity/scarcity_en.htm

Boyer, J.S., P. Byrne, K.G. Cassman, M. Cooper, D. Delmer, T. Greene, et al., 2013. The U.S. drought of 2012 in perspective: A call to action. Global Food Security 2(3):139-143. doi.org/10.1016/j.gfs.2013.08.002

Lott, N., and T. Ross, 2000. NCDC Technical Report 2000-02, A Climatology of Recent Extreme Weather and Climate Events. [Asheville, N.C.]: National Climatic Data Center.

Máté József
DuPont Pioneer Kommunikációs Menedzser, Európa

www.dupontpioneerhirlevel.com

DuPont Pioneer Hírlevél

☑ Innovatív
☑ Aktuális
☑ Hiteles

DUPONT
PIONEER

Az ovális DuPont logó, a DuPontTM, a Science with Service Delivering Success®, a Pioneer®, az Optimum® és az AQUAmax® a DuPont vagy kapcsolt vállalkozásai bejegyzett védjegye.

Ismerje meg a bőség zavarát!

Új Quilt Xcel gombaölő szer pozitív élettani hatással

- Preventív védelem a kukorica helmintospóriumos levélfoltossága ellen
- Segít a kukoricának átvészelni a stresszes időszakokat (pl. aszály, jégkár, forróság)
- Javítja a megtermékenyülést, szemkitelítődést, növeli a zöldtömeget, csemege kukorica esetében pozitívan befolyásolja a cukortartalmat
- Ampligo rovarölő szerrel együtt kijuttatva hozzájárul a mikotoxin termelő gombakórokozók felszaporodásnak mérsékléséhez

QuiltXcel®

syngenta®

A készítmény II. forgalmi kategóriájú.
Kérjük figyelmesen olvassa el a termék címkéjét és tartsa be a használati utasítást!

Syngenta Kft.
1117 Budapest, Alíz u. 2.
Telefon: 06 1 488-2200 • Fax: 06 1 488-2201
info.hungary@syngenta.com • **www.syngenta.hu** • **blog.syngenta.hu**

Design: Opál Média

TM

SZÜKSÉG VAN-E
KUKORICA ÁLLOMÁNYBAN ROVARÖLŐ SZERES KEZELÉSRE?

Hegyi Tamás
Bayer CropScience

Azt kell mondjam, hogy igen. Lehet gondolkodni a konzervatív hozzáállással is az „apám is így csinálta” rendszerben, de ha azt nézzük, hogy mondjuk a 30-as évektől hova jutottunk el akkor óriási fejlődést látunk, és ne gondoljuk, hogy a fejlődés leállt. Jelenleg a világ élvonala 16 t/ha körül tart, és még ha azt nézzük, hogy ők biztos csak a kukoricára legkedvezőbb helyeken termesztenek kukoricát akkor is némi differencia látszik.

Amire véleményem alapozom: Van három fő károsítónk kukoricamoly, gyapottok bagolylepke, amerikai kukoricabogár. Három kártételi küszöbérték. A kukoricamolyról tudjuk, hogy az mellet hogy a szártörés arányában csökken a termésünk, emellett a szállítónyaláb károsítással látens közvetlenül nem észlelhető kárt okoz. Ezt egy keszthelyi doktorandusz hallgató kimérte és úgy találta, hogy az összes terméscsökkenés 30%-a adódik a töréskárból amit látunk, és 70%-a szár-, szállítónyalábok-, és csőkárból amit nem észlelünk közvetlenül. Egy károsított tő termése 21-24%-al alacsonyabb, mint az egészségesé. Természetesen a szállítónyaláb károsítás kihat a szárazságtűrésre is, nem javítva azt. A védekezési küszöb valahol 10%-os tőfertőzöttségnél van.

A gyapottok bagolylepkéről miközben a hivatásos tudomány szerint az áttelelése még mindig nem bizonyított - pedig a májusban, 10 leveles kukoricákban három nap alatt fogott 1000-1500 ép szárnyú példány igencsak erre enged következtetni –pedig egyre egyértelműbb, hogy a lokális populációk szerepe jelenleg nagyobb, mint a bevándorlóké. Igen létezik olyan mértékű bevándorlás, ami az egyetlen kezeléssel nem kontrollálható, de az elmúlt 10 évben erre szinte nem volt példa. Itt is az a jelenség általános, hogy a kezeletlen kukoricákon kifejlődött állattömeg rászabadul a másodvetésű csemegére és mivel állatonként ezres nagyságrendű a tojásszám, a lerakott tojástömeg megtör minden vegyszerhatást. De ha ezen jelenségből kiindulva vetünk el minden védekezési ötletet akkor szerintem tévúton járunk. A lokálisan nagyobb területen végzett kezelések csökkentik a háttérfertőzöttséget. A kártételről mivel közismert, csak annyit hogy mennyiségileg elhanyagolhatónak minősítjük, mert csak a csővéget eszi, de a fuzáriumos csőpenész melegágya és a csővégi roncsolt 40 szem kukoricán, mint táptalajon kialakuló penészgyepet nem tudja kontrollálni semmilyen gombaölő szer.

Az amerikai kukoricabogár kimért kártételi küszöbértéke 1-3 imágó/növény. A kötődési zavar mellett én a következő évi gyökérkár csökkentést emelném ki, mint pozitív hatást. Nagyon ritka az az eset, amikor a virágzáskori kezelés után olyan mértékű a táblára való visszatelepedés, hogy komolyabb gyökérkárral találkozunk a következő évben. Jelenleg egyetlen igazán jó talajkezelési megoldásunk van, amire elég nagy nyomás nehezedik rezisztencia szempontjából. Jó megoldásnak tartom, ennek a nyomásnak az enyhítését állománykezeléssel, ha már most tudjuk, hogy jövőre újra kukorica várható a szóban forgó a táblán.

Visszatérve eredeti gondolatmenetünkhöz, van három károsítónk és olyan kukoricás ahol egyik sincs kártételi mennyiségben, szinte alig van, végképp nem a legjobb kukoricatermő területeken, hiszen a nyomás a monokultúra irányába itt a legnagyobb.

Ezek közül kettő, az amerikai kukoricabogár és a gyapottok bagolylepke erősen kötődik a virágzáshoz, így a kettő elleni együttes védekezés könnyen illeszthető egymáshoz, a gondunka kukoricamollyal van, amely egyáltalán nem kötődik virágzó részek fogyasztásához ráadásul elterjedt közhiedelem, hogy címerkitoláskor rajzik, ami néha igaz, néha nem. Viszont a jövő gondja, hogy ha így haladunk, a méhvédelem miatt nem lesz olyan hatóanyag, amit virágzásban nappal kijuttathatunk, és igazán hatékony lesz molykártevők, valamint kukoricabogár ellen is. Ehhez még sok fejet kell összedugnunk hogyan tovább. Itt várható feladat még a két károsító összehangolt előrejelzése, egyértelmű javaslatokkal a termelő részére mikor van az az időpont, ami igyekszik optimális megoldást találni mindkettőre.

A kukoricamoly esetében a megbízható feromon csapda hiánya nagy gond, de ez alapkutatási feladat. Még a hatékony csapda megléte esetén is zűrös a védekezés pontos időzítése, jelenleg ez csak a tojáscsomók figyelésével lehet, és nem gondolom, hogy ez egy átlagtermelő feladata lenne. A nagy kérdés, hogy hogyan tudjuk a virágzáskori másik két károsító elleni védekezéssel összehangolni az időzítést. Az állat elhúzódó rajzása miatt szerintem nem tudjuk kikerülni az imágókra is hatékony piretroid használatot. Szóba jöhet még az intenzivitás növelésekor az első nemzedék elleni védekezés még a lényegesen kisebb növényállományban, ekkor ugyanis jobb lesz a hatékonyságunk. A gyapottok bagolylepke esetén említett háttérfertőzés csökkentése és nagy területek kezelése itt még fontosabb.

Ezen kívül évek óta felmerülő probléma a takácsatka károsítás, különösképpen a hibridvetőmag előállításban. A levéltetvek károsításával pedig jelenleg még gondolati szinten is alig foglalkozunk.

Dr. Nagy Viktor
Syngenta

A kukorica hazánk mezőgazdaságának stratégiai eleme. A klimatikus és domborzati adottságaink lehetővé teszik, mi több, indokolják, hogy szántóterületeink nagy részén kukoricát termesszünk. Az ezredforduló előtti években a kukorica növényvédelmét szinte kizárólag a gyomirtó szeres kezelések jelentették a gomba- és rovarölő szeres csávázás mellett. Majd az amerikai kukoricabogár magyarországi megjelenése után a rovarölő szerekkel végzett talajfertőtlenítés is szinte kötelező elemévé vált a kukorica növényvédelmi feladatainak azokon a területeken, ahol monokultúrás termesztés zajlik. A gyomnövények és a talajlakó kártevők, valamint a csírakori kórokozók elleni küzdelem mellett manapság a kukorica állományban végzett rovar- és gombaölő szeres kezelések is egyre inkább terjednek. Sajnos, a klimatikus viszonyok és a termesztéstechnológia megváltozása miatt, egyre több új kártevő jelenik meg, vagy szaporodik fel, amelyek károsítják a kukorica növényeket, mennyiségi és minőségi kárt is okozva a terményben.

Jogosan merül fel ugyan a kérdés, hogy szükség van-e rovarölő szeres kezelésre kukorica állományban!? Az elmúlt évek tapasztalatai alapján az kell mondani, hogy igen, szükség van. A neonikotinoid típusú rovarölő csávázó szerek felhasználásának korlátozása miatt, sajnos már a kukorica kezdeti fejlődési szakaszában is szükség lehet rovarölő szerek használatára, elsősorban a kukoricabarkó imágói által okozott károsítás megelőzésére. A tavalyi év erre nagyszerű példát szolgáltat, hiszen számos kukorica területen volt szükséges egyszeri, vagy akár többszöri védekezés is a kukoricabarkó ellen. Sajnos, a jelenleg rendelkezésünkre álló rovarölő csávázó szerek nem nyújtanak kielégítő eredményt a kukoricabarkó ellen, így fel kell készülnünk rá, hogy a jövőben is egyre inkább szükséges lehet a barkó elleni állomány védelem.

A barkó mellett azonban szintén komoly problémát jelent a kukoricabogár imágójának, valamint a gyapottok bagolylepke és a kukoricamoly lárvájának kártétele. A kukoricabogár imágók a bibeszálak, a „bajusz” visszarágásával csökkent megtermékenyülést okoznak, drasztikusan csökkentve ezzel a termés mennyiségét. Mivel kukoricát a szántóterületeink közel negyedén termesztjük, így a vetésváltás nem mindig valósítható meg, sőt számos esetben az önmaga után vetett kukorica esetén a kukoricabogár lárvája ellen irányuló rovarölő szeres talajfertőtlenítés is elmarad, biztosítva ezzel a későbbi imágó általi kártételt. Tehát számíthatunk rá, hogy a jövőben is szükséges lehet az imágó elleni rovarölő szeres beavatkozás, csökkentve ezzel az az évi kártételt, továbbá a tojásrakást, így közvetve a következő évi lárvakártétel mértékét is monokultúrás kukoricatermesztés esetén.

Komoly problémát jelentett az elmúlt termesztési szezonban a Fusarium fajok, a 2013-as évben pedig az Aspergillus flavus okozta magas toxintartalom. Ezek a másodlagos gombakórokozók, többek között a kukoricamoly és a gyapottok bagolylepke által a szemeken ejtett sebzéseken keresztül fertőzik a növényeket. A toxintermelő gombakórokozók megtelepedésének megelőzésére a leghatékonyabb módszer a hernyókártevők által okozott károsítás megakadályozása előrejelzésre alapozott, optimális időben elvégzett rovarölő szeres állománypermetezéssel, hiszen az általuk okozott kár mind mennyiségi, mind pedig minőségi. Különösen nagy problémát jelent kártételük csemege kukorica állományban, ahol rágcsálékukkal és ürülékükkel szennyezik a szemeket, fokozva ezzel a veszteséget. A kukoricamoly jelenléte az elkövetkezendő években is biztosított. Egyrészről a forgatás nélküli talajművelési módszerek terjedése, továbbá a kukoricaszár bebálázása és lehordása miatt, elősegítve ezzel a kártevő áttelelését. Az egyre melegedő klíma tovább segíti akár a kukoricamoly, akár a gyapottok bagolylepke egyedszámának növekedését, így a megjelenésükre a következő időszakban is számítanunk kell. Az eredményes kukoricatermesztéshez elengedhetetlen az ellenük való védekezés.

Magyarországon is megjelent a kukorica levélvörösödés fitoplazma (Stolbur fitoplazma), melynek a megjelenését a Reptalus panzeri kabócafajhoz kötik. A fő védekezés itt is a vektorok elleni védelem, melyek előrejelezhetőek, megfigyelhetőek.

A jövőben az ok- és szakszerű, állományban végzett rovarölő szeres kezelések elemévé kell, hogy válljanak a sikeres kukoricatermesztésnek. De a kártevők elleni védekezés esetén is fontos a szerrotáció kérdése a rezisztencia kialakulásának elkerülése miatt.

Papp Zoltán
Dow AgroSciences

A hibrid- és csemegekukorica előállításban nagy hagyománya van a többszöri rovarölő szeres kezelésnek. Elsősorban a kukoricamoly két és a gyapottok bagolylepke több nemzedéke ellen illetve a kukoricabogár imágók ellen irányítják a kezeléseket a termelők. Ugyanakkor meleg, aszályos évjáratokban szükség van az atkák elleni védekezésre is.

A takarmánykukoricában jelenleg még nem elterjedt a rovarok elleni védekezés. Ha van ilyen, akkor elsősorban a kukoricabogár ellen irányul valamilyen piretroidot alkalmazva. A molykártevők elleni védekezés jelenleg kis területen történik. Azonban egyre többen ismerik fel az árukukoricában történő rovarölő szeres kezelések jelentőségét.

Miért van erre szükség?

- Erős molyfertőzés során károsodik a bibe és a címer, romlik a megtermékenyülés, károsodnak a szemek, a szár károsodása miatt romlik a tápanyag és vízszállítás a növényben, ami csökkenti a szemek kitelítődését és az ezerszem tömeget. Ezek összességében csökkentik a termés mennyiségét. Ennek mértéke méréseink szerint évjárattól függően elérheti a 300-600 kg/ha-t is.

- A termés mennyiségének csökkenésén túl a kártevők által nyitott sebzéseken számos gombafaj telepedhet meg, amelyek jelentős toxin termelésükkel gyakorlatilag eladhatatlanná tudják tenni a betakarított termést. A sebzéseken Fuzárium és Aspergillus gombafajok jelenhetnek meg, amelyek csapadékos nyárutón illetve elhúzódó betakarítás esetén DON-, zearalenon és aflatoxinokkal fertőzhetik meg a terményt. Méréseink szerint a molyok elleni rovarölő szeres kezelésekkel ezek mennyiségét – természetesen évjárattól függően – 50-80 %-al tudják csökkenteni.

Szerencsére ma már a technika lehetővé teszi a magas kukorica állományok kezelhetőségét (ami 15-20 éve még szinte lehetetlen volt), mivel több száz hidas permetezőgép dolgozik már Magyarországon. Ezeknek a gépeknek nagy területteljesítménye alkalmas arra, hogy rövid idő alatt le lehessen védeni a virágzó vagy már megtermékenyült állományokat.

A rovarölő szeres kezelések árukukoricában nem csak amiatt szükségesek, hogy jelentősen tudják növelni a termésátlagot, így nagyobb árbevételt és jövedelmet biztosítanak a gazdáknak. Ugyanakkor nagymértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy a megtermett termény egyáltalán eladható marad egy olyan környezetben, ahol a gombák által termelt toxinok értéktelenné képesek tenni a védelem nélkül maradt állományokat.

Dr. Szél Sándor
Gabonakutató

A válasz egyértelműen igen.

Minden szántóföldi kultúránkat fenyegeti rovarkártevő. A kukorica sem kivétel, jóllehet még néhány évtizeddel ezelőtt Magyarországon a kukoricát fenyegető kártevők száma kevesebb volt. A Növénytermesztés kézikönyve (Mezőgazdasági Kiadó Budapest 1966) a legveszélyesebb kukorica rovarkártevőiként a drótférget, (a pattanó bogarak lárvája), és a kukoricamolyt (*Ostrinia nubilalis*) tárgyalja.

Megemlítésre kerültmég a frittlégy (*Oscinomosa frit*), amely a gabonaféléket károsítja, kártétele elsősorban a hűvös tavasszal figyelhető meg. A kukorica barkó (*Tanymecus dilaticolis*) a csíra állapotban lévő kukoricát, később pedig a fiatal növények leveleinek rágásával tesz jelentős kárt.

A rovarkártevők száma az utóbbi évtizedekben jelentősen gyarapodott. A globális felmelegedés a rovarkártevőknek kedvez, tehát számolhatunk azzal, hogy újabb kártevők jelennek meg.

A búza érését követően a földibolhák és levélhámozók tömegesen lepik meg a kukoricatáblákat. Gyakori a levéltetű invázió is. A levéltetvek a leveleken, csuhéleveleken és bizony gyakori, hogy a címereken táplálkoznak. Néha oly mértekben elszaporodnak a címeren, hogy a pollen hullást jelentősen gátolják. Különösen sok kellemetlenséget tudnak okozni ezzel a nemesítői tenyészkertekben. Ha nem is minden évben, de egyre gyakrabban kell az atkafertőzéssel számolnunk. A gyakorlatlan szem észre sem veszi a fertőzést, mert az atkák a levelek fonákon élősködnek.

A kukoricamoly mellé társul újabb hasonló kártételt okozó, egy agresszívebb kártevő, a gyapottok bagolylepke (*Helicoverpa armigera*), amely korábban nem telelt át Magyarországon. Általában meleg nyári szezonra vándorolt be. A téli időjárás enyhülése kedvez a gyapottok bagolylepke terjedésének, mert itthon is áttelelhet.

1980-as évekre USA-ban a kukorica bogár (*Diabrotica vigifera vigifera*) a kukorica első számú károsítója lett. Magyarországon jelenlétét 1995-től figyelhettük meg. Annak ellenére, hogy a kukorica bogár inváziószerű elterjedésével kezdetben sok kárt okozott, egy igazán példaszerű szakmai együttműködésben kidolgozott, több lehetőséget magába foglaló védekezéssel lehetővé vált, hogy a bogárral ma már együtt tudunk élni.

A rovarkártevők elleni védekezés kulcsa az ellenálló hibridek előállítása lenne. A hagyományos nemesítés azonban a rovar rezisztenciában nem hozott átütő eredményt.

A rovarkártevők elleni védekezés legfontosabb célja az lehet, hogy a kártevő populációját a lehető legkisebbre szorítsuk. Ebben a rovarölő szerek használata megkerülhetetlen.

Korábban a rovarölő szerek kijuttatásának akadálya volt a magasra növő kukorica állomány. Ma már olyan technika áll rendelkezésre, hogy a kukorica állomány kezelésére minden fejlettségi stádiumban lehetőség van. Ez azért is fontos, mert a kezeléseket abban az időpontban tudjuk elvégezni, amikor azok hatékonysága a legnagyobb.

Ne feledjük el azonban, hogy a rovarkártevők ellen nemcsak a rovarölő szerek bevetésével tudunk védekezni. Ha csak a kémia segítségét akarjuk igénybe venni, akkor számolnunk kell azzal is, hogy az állandó vegyszerhatásnak kitett rovar populációkban rezisztens egyedek születnek és azok robbanás szerűen szaporodnak el.

A kártevők elleni védekezésben meghatározó szerepe van termesztéstechnológiai műveleteknek. A talajműveléssel és a növényápolással rontjuk a rovarok életfeltételeit, megakadályozzuk azok mértéktelen szaporodását.

A modern kémiai védekezést megelőzően, még a múlt század első évtizedeiben kidolgozták azokat a megelőző rendszabályokat, amelyekkel például a kukorica moly fertőzést minimálisra lehetett csökkenteni. A kukorica, cirok és kender szármaradványokat május 1-ig el kellett égetni. A tarlón hagyott szármaradványt pedig felaprózva, legalább 20-25 cm. mélyen alászántani. Napjaink példájával élve, a kukorica bogár elleni védekezés leghatásosabb eleme a vetésváltás lett.

A növényvédő szerek használatának és a művelési eljárásoknak ésszerű kombinációja teszi számunkra lehetővé azt, hogy legnagyobb valószínűséggel tudjuk megóvni termésünket a rovarok inváziójától.

Fehérvári Sándor
Dekalb fejlesztő csapat

A kérdést minden kukorica termesztőnek magának kell eldöntenie. A kukorica rovarölő szeres vegyszerezése a kukoricabogár kezdeti gyors terjedésekor került be a termesztési technológiába, mivel az imágók akár 60-70%-os terméskiesést is tudtak okozni a virágzási időszakban. Az utóbbi években ez a védekezés a megfelelő talajfertőtlenítők használatával ismételten kezd kiszorulni.

A megfelelő technológiai döntés érdekében vegyük számba a 3 legfontosabb kártevőt, melyek számottevő terméskiesést tudnak okozni kukorica állományunkban:

- **Kukoricabogár** (*Diabrotica virgifera*): Magyarország egész területén károsít. Az imágók megjelenése a virágzási időszakra tehető, és ekkor a legjelentősebb a kártételük is.

  Az imágók először a bibeszálat rágják, megtermékenyülés után a fejlődő kukorica szemekbe berágva okoznak terméskiesést. Kártételük az egyedszámtól függően 2-50% os terméskiesést is okozhat.

- **Kukoricamoly** (*Ostrinia nubilalis*): Magyarország teljes területén előfordul az első nemzedék – június 2-3. dekádja. A második nemzedék – július 3.-agusztus 2. dekádja – a déli országrészben okoz jelentős károkat, az északi régiókban ritkábban jelenik meg.

  A tojásokból kikelő lárvák a berágnak a szárba, a második nemzedék pedig a szárból a csőkocsányon keresztül a kukoricacső csutkájába. Kártételük szártörés, illetve csőhullás is lehet. A déli régióban 10-20% terméskiesést is okozhat.

- **Gyapottok-bagolylepke** (*Helicoverpa amigera*): Magyarország teljes területén károsít. Megjelenése július 3. dekádjától augusztus végéig folyamatos.

  A lárvák első sorban a generatív részeket károsítják. A fiatalabb, magasabb nedvességtartalmú szemeket fogyasztják, ezért általában a cső felső részén károsítanak. Kutatások szerint 5-10%-os terméskiesést is okozhatnak.

Védekezési technológia:

A védekezéshez minden esetben olyan felszívódó szert ajánlunk melynek hatástartalma 2-3 hét. Ügyeljünk a szer kijuttatásának módjára. Mivel az általunk célzott kártevőket a csövön, csuhélevélen, illetve a levél fonákján megtapadó cseppek felszívódásával tudjuk hatékonyan gyéríteni fontos a kisebb csepp méret, illetve a légzsákos kijuttatás.

Védekezés időzítése:

Fontos megjegyezni, hogy a kártevők rajzása az évjárat, és a terület elhelyezkedésének függvényében változhat, ezért minden esetben ajánljuk a csapdázást a rajzáscsúcsok megfelelő azonosításához.

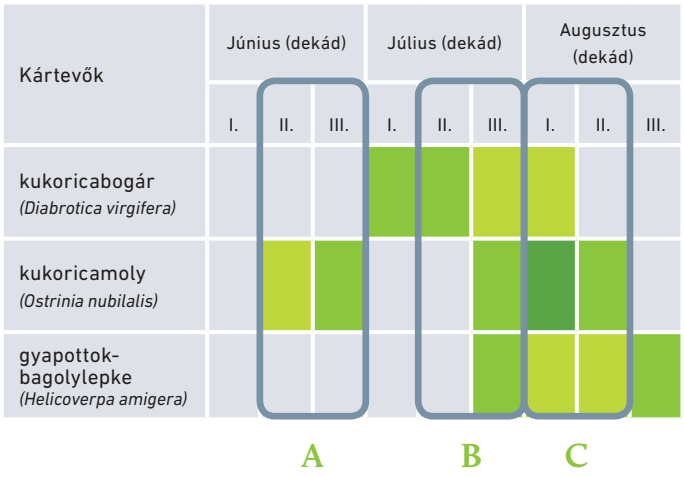
A 3 fő kártevő elleni védekezéshez a következő opciókat ajánlanánk:

A. Védekezési időpontot első sorban az északi országrészben ajánljuk. Ezzel az időzítéssel megfelelően tudunk védekezni a kukoricamoly első nemzedéke ellen, a 2-3 hetes hatástartamnak köszönhetően a kukoricabogár kártételét is csökkenthetjük.

B. Védekezési időpontot akkor ajánljuk, ha a kukoricabogár kártétele meghaladja a védekezési küszöböt. Ezzel a beavatkozással megóvhatjuk állományunkat a kukoricabogarak ellen, és a déli régiókban megelőzhetjük a kukoricamoly második nemzedékének kártételét.

C. Védekezési időpont választásával a kukoricamoly második nemzedéke és a gyapottok-bagolylepke kártételét tudjuk csökkenteni. Ez a kezelés a generatív szerveket károsító kártevők ellen irányul, melyek szemsértése ideális környezetet teremt a gombafertőzések terjedéséhez. Jó lehetőség terményünk minőségének megóvására a terméstöbblet mellett.

1. ábra: **kukorica kártevők rajzásának időpontja,és intenzitása, védekezési időpont opciók**

Védekezés megtérülése:

A DEKALB kísérlete alapján a megfelelő kukoricamoly elleni védekezés 10% terméstöbbletet biztosít. További tudományos kutatások alapján a gyapottok-bagolylepke elleni helyes védekezés esetén további 5% terméstöbblet várható.

Amennyiben egy felszívódó szer illetve a kijuttatás értékét 15eFt-tal számoljuk, és egy átlagos terméssziten feltételezzük, hogy 8t/ha –os termésre számíthatunk, melyet 40eFt/t értéken tudunk értékesíteni, a következő megtérülésekre számíthatunk:

Észak-Magyarország:

A = 0.5t/ha terméstöbblet × 40eFt/t átvételi ár -15eFt = 5eFt/ha
A+C = 0.5t/ha + 0.4t/ha terméstöbblet × 40eFt/t átvételi ár – 2 × 15 eFt = 6 eFT/ha + jobb termés minőség

Dél-Magyarország:

B = 0.8t/ha terméstöbblet × 40eFt/t átvételi ár -15eFt = 17eFt/ha
B+C = 0.8t/ha + 0.4t/ha terméstöbblet × 40 eFt/t átvételi ár – 2 × 15 eFt = 18 eFT/ha+jobb termés minőség

Hadászi László
KITE Zrt.

A takarmánykukorica termesztés technológiában az állományban történő rovarölő szeres kezeléseknek hazánkban nincs hagyománya (talán a kukoricabogár kivétel). Ugyanakkor csemegekukorica és vetőmag kukorica előállításban a többszöri rovarölő szeres kezelések terjedtek el.

Általánosan elfogadott vélemény volt, hogy az árukukorica állományban jelenlévő kártevő érdemi termésveszteséget nem okoznak, ezért ellenük védekezésre nincs szükség, megtűrtük őket. Az utóbbi években, inkább évtizedben viszont azt figyeltük meg, hogy egyre nagyobb egyedszámban vannak jelen, és egyre többször riasztó mértékű kártételt okoznak. Ugyanakkor a mennyiségi kártétel mellett a csővégi rágásoknak köszönhetően utat nyitnak a gombáknak (Fusárium, Aspergilus fajoknak), ezzel jelentősen növelhetik a toxin szennyezettség mértékét, ami a kukorica értékesítését lehetetleníti el.

Ezen legfontosabb kártevők a kukoricamoly, gyapottok- bagolylepke, kukoricabogár-imágó. (Terjedelem hiányában ezen kártevők életmódjával, sajátosságaival nem foglalkozunk.)

A jó időben elvégzett kezelések 2013-ban 500-1500 kg/ha plusszal jártak, 2014-ben ez 0-400 kg/ha volt. A kezelések 40-60 %-kal csökkentették a rágott csövek számát és egyértelmű összefüggés mutatható ki a rágott csövek és azok gombával történő fertőzöttsége között (rágott csövek 40%-a, nem rágott csövek 20 %-a volt Fusarium fertőzött.)

A termelő számára a legnagyobb problémát a védekezés szükségességének eldöntése jelenti.

Mi alapján, mikor, mivel védekezzen? Meg kell jegyeznünk, hogy az alkalmazott előjelzési módszerek egyike sem ad teljesen megbízható eredményt. Mégis, mindenképpen előrejelzésre alapozva, helyi táblaszintű megfigyelésekkel kiegészítve hozzunk döntést. A KITE - DuPont által közösen üzemeltetett csapdák, és ezek fogási eredményire alapozott előrejelzés, a helyi szignalizációval együtt megfelelő hatékonyságú. Így a rajzás csúcs megadható, a védekezés jól időzíthető.

Ugyanakkor a veszélyességi küszöbértékeket (a hazai eredmények hiányában) nem ismerjük. A gazdasági küszöbértékek nem ismerete téves döntéseket eredményezhet. Védekezünk, mikor nem kéne, és nem védekezünk, mikor kéne. Ezen irányú vizsgálatokra, közös összefogásban is nagy szükség lenne. Ezek együttes megléte tenné lehetővé a védekezés szükségességének eldöntését.

A magas állományban történő hatékony permetezések, a magas építésű önjáró permetezőgépek terjedésének köszönhetően, ma már megoldottak. De ez még nem jelenti azt, hogy sikeres lesz a védekezés. Hiszen a permetlét oda kell juttatni, ahol a kártevő van. Így ha ezen kártevők együttesen vannak jelen, akkor a címert és a csövet is meg kell védeni. Ehhez minimum 500 liter/ha permetlére és/vagy belógatott szórófejekre van szükség.

A felkérés elsősorban ezen fent említett kártevőkre irányul, de legalább említés szinten szeretnénk felhívni a figyelmet néhány egyéb kártevőre is. A neonikotionid típusú csávázószerek átmeneti korlátozása miatt már az elmúlt évben is jelentős barkó, fritlégy és különböző bolha fajok kártételét figyeltük meg a fiatal kukorica állományban. A nyár végére pedig állandósulni látszik az atkák és levéltetvek kártétele is.

A sikeres védelem ezen kártevőkkel szemben egy átgondoltabb védekezési stratégiát feltételez. A vegyszeres védelem mellett az egyéb lehetőségeket is maximálisan ki kell használni. Így a vetésváltásban, szárapritásban, biológiai módszerekben rejlő lehetőségeket.

-an-

RUNNER 2F

VÉDELEM A MOLYKÁRTEVŐK ELLEN

Egyedi hatásmechanizmusú, környezetbarát, szelektív rovarölő szer, kitűnő tojásölő és egyedülálló lárvaölő hatással.

NEM JELÖLÉSKÖTELES

RUNNER ROVARÖLŐ SZER

www.dowagro.hu

Dow AgroSciences Hungary Kft.
1016 Budapest, Hegyalja út 7–13.
Telefon: (1) 202-4191, Fax: (1) 202-4292

DOW® Dow AgroSciences

™ a Dow Chemical Company („Dow") vagy a Dow leányvállalatának márkaneve

Runner2 F

Védelem a molykártevők ellen

A kukorica molykártevői közül a kukoricamoly és a gyapottok bagolylepke okozhat látványos és jelentős károkat. A kártétel elsősorban csemegekukoricában és hibrid előállításban jelent érzékeny veszteségeket. Ezen kultúrákban a gyomirtáson kívül az elsődleges ellenségek a molyok lárvái, a hernyók. Ellenük gyakran 3-4 alkalommal is szükséges védekezni.

A védekezés nehézségét elsősorban az időzítés jelenti. A kukoricamoly megjelenését és betelepülését fény vagy szexferomon csapdákkal követhetjük nyomon. Ezen kívül figyelni lehet az esetlegesen megjelenő petecsomók állapotát és a primer kártételek megjelenését. A vegyszeres védekezést a rajzás megindulását követően 12-14 vagy a rajzáscsúcsot követően 3-4 nap múlva kell elvégezni. A kártevő két nemzedékes, elsősorban az első nemzedékre kell odafigyelni. A második nemzedék inkább a későbbi vetésű csemegekukoricánál jelenthet nagyobb gondot. Az időzítés nagyon fontos, mivel ha a kelés után a lárva berágta magát a szárba, akkor már nem tudunk védekezni.

Runner 2F hatásmódja egyedülálló: ún. vedlést beindító és felgyorsító hatása van.
A kezelés után a táplálkozás 1 napon belül leáll, idő előtti vedlés (a lárva számára természetellenes) indul el, amit nem tud befejezni, így a kártevő éhen pusztul. Mivel ezen folyamat alatt a lárva nem táplálkozik, így további károsítás már nincs. A molylepkék valamennyi lárva alakja ellen hatásos. Főleg a táplálék felvétele után, a tápcsatornában fejti ki hatását, de közvetlen érintkezéssel (kontakt módon) is hat illetve tojásölő hatással is rendelkezik. Nagyon kis mennyiségben hatékony, mivel 70 nanogramm (a gramm milliárdod része) képes elpusztítani egy kifejlett hernyót.

Javasolt dózisa 0,6 l/ha. Az alkalmazott lémennyiség - a minél jobb fedettség elérése miatt - legalább 400-500 l/ha legyen. Ebben az esetben tudjuk a csőzónát kellő hatékonysággal levédeni. A kezelést mindig az első lárvák kelése előtt kell elvégezni, mivel a készítmény tartamhatással és tojásölő hatással rendelkezik.

A kártétel elsősorban csemegekukoricában és hibrid előállításban jelent érzékeny veszteségeket.

Méhekre nem veszélyes, ezért napközben is ki lehet juttatni. Élelmezés egészségügyi várakozási ideje mindössze 7 nap. III. forgalmi kategóriába tartozik, tehát szabad forgalmú készítmény.

A molyok elleni védelmet egy kezeléssel nem lehet megoldani. Az első kezelést a kukoricamoly 1. nemzedéke ellen kell irányítani, amit általában júniusban el kell végezni. Ekkor egy kezelés elegendő, ami véd a korábban érkező gyapottok bagolylepke első nemzedéke ellen is. Célszerű kombinálni egy olcsó piretroid tartalmú készítménnyel, amellyel az állományban megjelenő lepkék ellen is védekezhetünk.
A következő kezelést a bajusz- vagy címerhányás idején, a virágzás időszakában kell elvégezni, amit már a gyapottok bagolylepke első nemzedékének lárvái ellen kell irányítani. Száraz, meleg évjáratban a védekezést gyakran egy vagy két alkalommal meg kell ismételni. Ebben az esetben a permetezési forduló – fertőzési nyomástól függően – 7-12 nap legyen. A legfontosabb, hogy a virágzási időszakban az állomány védve legyen. A későbbi csemegekukorica vetések (május vége-június) nagyobb veszélyben vannak, mivel az augusztusi virágzási időszakban már nagyobb egyedszámban vannak jelen a kártevők. Így fokozottabban kell ügyelni a kártevők megfigyelésére és a védekezések elvégzésére.

Területi szaktanácsadók:
HORVÁTH ZSOLT Tel.: (30) 444-9107 • **RAJCSÁNYI MÁTÉ** Tel.: (30) 429-7354
PIRGI ZOLTÁN Tel.: (30) 351-3363 • **ÁRGYELÁN GÁBOR** Tel.: (30) 447-5997
HORVÁTH PÉTER Tel.: (30) 967-7121 • **CSÁVÁS LÁSZLÓ** Tel.: (30) 326-3131
MAROSI ROLAND Tel.: (30) 868-1426 • **VÍZHÁNYÓ RÓBERT** Tel.: (30) 985-6294
DANKÓ RÓBERT Tel.: (30) 228-7435 • **PAPP ZOLTÁN** Tel.: (30) 249-8074

DOW®

Dow AgroSciences

www.dowagro.hu

Dow AgroSciences Hungary Kft. 1016 Budapest, Hegyalja út 7-13. Telefon: (1) 202-4191 Fax: (1) 202-4292

CASE IH
AGRICULTURE

GÖRDÜLÉKENY MUNKA

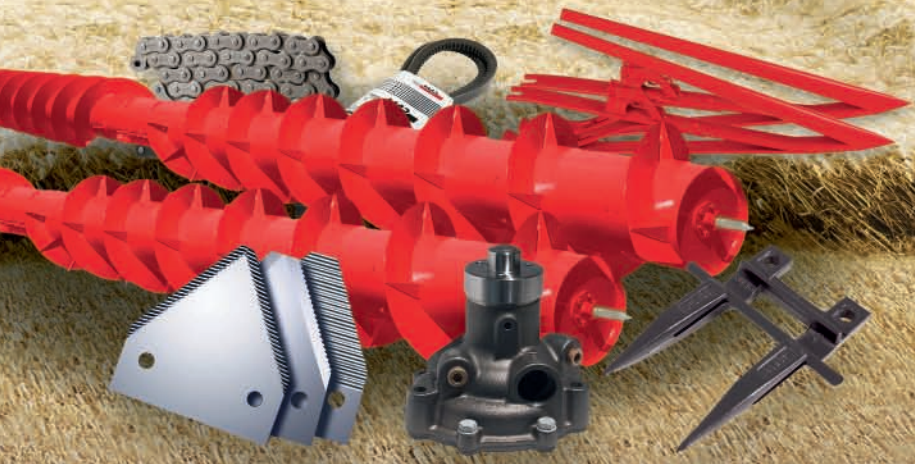
PONT ÚGY, AHOGYAN TERVEZTE!

EREDETI CASE IH ALKATRÉSZEK

LEGALÁBB 20% KEDVEZMÉNY

invest
Gépkereskedelmi Kft
www.investkft.hu
+3634 557 185

Ékszíjak, betakarító és vágóalkatrészek, hidraulikus szivattyúk és motorok, perselyek, hidraulikus szelepek, bálázó és silózó alkatrészek, görgőslánc, vonószerkezetek

A hirdetésben feltüntetett akció 2015.április 1-től június 30-ig érvényes.

A ZAMIR
2014-ben ismét bizonyított

Felgyorsult világunkban évről évre jelentős károkat okoznak a növénytermesztésben a fitopatogén gombák. Jelentőségük különösen a járványos években erősödik, ilyenkor akár a termés nagy részét elvihetik. A szélsőséges időjárási körülmények és a nemesítés során fogékonyabbá váló magas termőképességű hibridek és fajták szükségessé teszik a megbízható tudású gombaölő szerek használatát. Az ADAMA Hungary Zrt. ZAMIR gombaölő készítményével – amely az elmúlt években már bizonyított – áll a kalászos-, a repce- és a napraforgó termesztők rendelkezésére.

2014-ben a gabona fungicidek mutathatták meg, milyen hosszan védik a kezelt területet. A **ZAMIR** jól vizsgázott, köszönhető ez annak, hogy két hosszú tartamhatású hatóanyag a készítmény alkotója. A prokloráz a már fertőzött szövetekben blokkolja a kórokozó terjedését, megakadályozza a szaporítóképletek kifejlődését, vagy ha már előrehaladott a fertőzés az elhalt, beszáradt levélfelületen, megakadályozza a kórokozó spóra képzését vagy kiszóródását. Az ép, fertőzésmentes leveleket hosszú ideig (3-4 hétig) védi az esetleges fertőzéstől, még esős, párás időben is. A tebukonazol hatóanyag-felszívódás után transzlokálódik a fiatal levelek felé, így védve a növényt a külső támadásoktól. A **ZAMIR** két hatóanyaga a kalászosok legfontosabb betegségei ellen megfelelő védettséget ad.

A **ZAMIR** másik két felhasználási területe a napraforgó és az őszi káposztarepce. Ezen olajos növények vetésterülete az utóbbi években növekedést mutat hazánkban. A vetésforgó lerövidülése miatt az olajos kultúrák túl hamar kerülnek vissza egymás, illetve önmaguk után ugyanarra a területre. E miatt jelentősen felszaporodtak azon gombafajok, amik mindkét kultúrában károsítanak, s melyek ellen csak komplex védekezéssel lehet a harcot felvenni. Ebben a védekezésben kimagasló helyet foglal el a **ZAMIR**, ami a már említett két hatóanyagának eltérő hatásmechanizmusa miatt hatékonyan véd a kórokozók ellen.

A repcetermesztésben a Phoma fajok elleni kiváló hatékonyságát 2014-ben is bizonyította. Az enyhe tél után jelentős mennyiségű szaporítóképletet lehetett találni a repce levelein.

A **ZAMIR** a kezelt területeken megakadályozta a további fertőzést, valamint a Sclerotinia sclerotiorum megjelenését.

Napraforgóban a készítményt megelőző jelleggel célszerű alkalmazni. Kiváló hatékonyságú a Diaporthe-s szárfoltosság és -korhadás (Diaporthe helianthi) valamint a Macrophomina-s és az Alternária-s betegségek ellen is. A napraforgó tányérvédelemben pedig a hosszú tartamhatás teszi a **ZAMIR**-t tökéletes választássá.

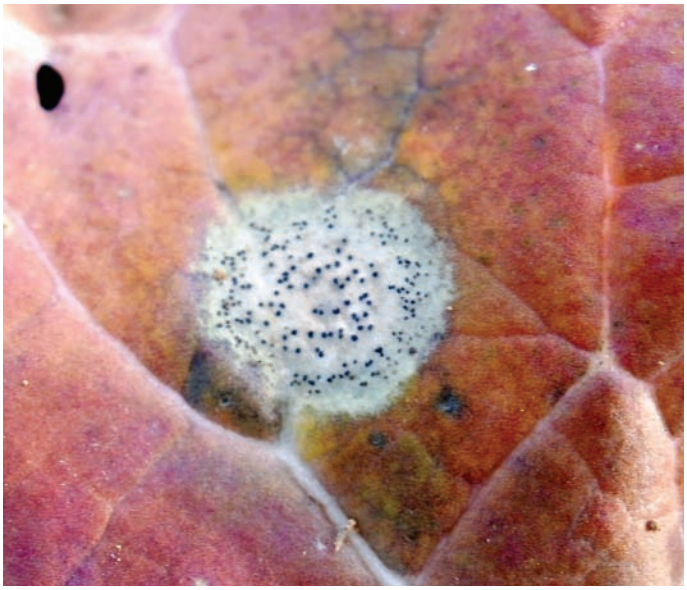
További információért keresse régiómenedzsereinket és szaktanácsadóinkat, vagy látogasson el a www.adama.hu oldalra.

Begaláné Kiszelya Katalin és Bőhm Róbert
régiómenedzserek,
Adama Hungary Zrt.

Rozsda betegség tünete kalászos növény levelén

Fómás betegség repce levelén

TÖBB TERMÉS. NAGYOBB BIZTONSÁG.

VITERRA®. A KÖZTESNÖVÉNY VETŐ-MAGKEVERÉKEK CSÚCSA.

ZÖLDÍTÉS 2015

www.saaten-union.hu

SAATEN UNION
Züchtung ist Zukunft

A VITERRA® köztesnövény vetőmagkeverékek tulajdonságai, ajánlott felhasználásuk és javasolt végfelhasználói áruk

VITAL

- szárazságtűrése kiváló, biztosítja a gyors talajtakarást
- profi a fonálférgek elleni védekezésben
- a mustár és az olajretek kiválóan erősíti egymás kedvező hatását
- a fonálférgekkel szemben már 160 növény/m² aktív védelmet biztosíthat, a még zöld növényállomány beforgatás előtti intenzív felaprításával kiváló talajfertőtlenítő hatás érhető el (biofumigáció)
- valamennyi termőterületre ajánlott, ahol a keresztesvirágú növények másodvetése nem ellenjavallt a vetésforgóban

SINALEX

- a szárazabb körülményeket és a gyengébb talajadottságokat is jól tűrő keverék
- a fehér mustár gyors fejlődése biztosítja a talajfelszín gyors takarását
- a pillangós komponens javítja a talajszerkezetet, megköti a nitrogént
- a tél folyamán biztosan kifagyó keverék, amely kiválóan mulcsozható felületet hagy hátra, ezért akár tavaszig védelmet nyújt az erózió ellen
- a keresztesvirágú komponens miatt ügyelni kell az utóvetemény helyes megválasztására

RAPHALEX

- ideális mulcs- és direktvetésekhez
- az olajretek, mint mélyen gyökerező közteskomponens, biztosítja a talajfelszín gyors takarását
- a pillangós komponens javítja a talajszerkezetet, megköti a nitrogént
- a nagytömegű szervesanyag-maradvány fokozza a humuszképződést és elősegíti a hasznos talajlakó élőlények felszaporodását
- a tél folyamán a here komponens biztosan kifagy, enyhe időjárás esetén az olajretek áttelelhet
- a keresztesvirágú komponens miatt ügyelni kell az utóvetemény helyes megválasztására

TOPGRÜN

- rozs és takarmányrepce télálló keveréke
- a kimagasló mennyiségű zöld- és szervesanyag-tömeg javítja a talajélet feltételeit
- tartós és hatékony talajtakarást biztosít, ezzel véd az erózió és a defláció ellen
- a tél folyamán is maximális nitrogén-visszatartást tesz lehetővé
- a talajszerkezet lazításával elősegíti a kukorica mélyebb gyökerezését

TRIOPLUS

- fagyérzékeny és keresztesvirágú komponensek nélküli keverék
- szárazságtűrő alkotórészei miatt a gyengébb területekre is ajánlott
- a facélia virágzása még egy késői méhlegelőt biztosít
- az összetevők finom mulcsréteget hagynak hátra a tavaszi vetésűek alá
- a vetésforgó szempontjából semleges összetevői miatt utóvetemény-korlátozással nem kell számolni

A VITERRA® köztesnövény vetőmagkeverékek használatával teljesíthető az ökológiai jelentőségű terület (EFA) kijelölése, ezáltal 80 €/ha támogatás hívható le.

VITERRA® köztesnövény-keverék	összetétel			javasolt utóvetemény								javasolt vetésnorma kg/ha	javasolt vetésidő					javasolt végfelhasználói ár Ft/kg
	magszám arányában		tömeg arányában	kukorica	őszi kalászos	repce	napraforgó, szója	tavaszi kalászos	cukorrépa	burgonya	kertészeti kultúrák		június	július	augusztus	szeptember	október	
VITAL	60% 40%	fehérmustár olajretek	45% 55%	++	+			++	++			15–25						670
SINALEX	51% 49%	alexandriai here fehérmustár	35% 65%	++	+			++	++			15–25						660
RAPHALEX	65% 35%	alexandriai here olajretek	35% 65%	++	+			++	++	+		15–25						795
TOPGRÜN	60% 40%	zöld rozs takarmányrepce	89% 11%	++					+	+		20–25						350
TRIOPLUS	47% 36% 17%	facélia alexandriai here hajdina	15% 20% 65%	++	+	++	+	++			++	15–25						730

++ javasolt, + megfelelő. Az ökológiai jelentőségű másodvetés vetési lehetősége: 07. 01. – 09. 30. A VITERRA® köztesnövény-keverékek megfelelnek az FM 10/2015. számú rendelet szerint felhasználható ökológiai jelentőségű másodvetés követelményeinek. Az árváltoztatás jogát a SAATEN-UNION Hungária Kft. fenntartja. A közölt árak 2015. 09. 30.-ig, illetve a készlet erejéig érvényesek. Az árak forintban értendők, az ÁFA-t nem tartalmazzák. A fémzárolt vetőmagok minőségét NÉBIH/EU bizonyítvány igazolja. A hazai VITERRA® keverékek 25 kilogrammos papírzsákban és 500 kilogrammos bigbag kiszerelésben érhetők el.

BAYER

Falcon® Pro

a hármas hatóerő

Univerzális gabona gombaölő szer

Erő, sebesség, kitartás, megbízhatóság. Gazdaságosan a minőségi magyar gabonáért.

Bayer CropScience

www.bayercropscience.hu

A növényvédő szereket biztonságosan kell használni. Használat előtt mindig olvassa el a címkét és a használati útmutatót!

Új Mezőgazdasági Magazin a Magyar ATV csatornáján

szombat és vasárnap reggel 6 óra 25 perctől.

Benne információk, érdekességek, újdonságok a mezőgazdaság házatájáról. Várja Önöket a képernyő elé a műsor szerkesztő-producere, Aszódi János.

A magazin az interneten is megtekinthető az ujmezogazdasagimagazin.hu oldalon

ATV

GAMMAPOLIS 2000 Bt.

Mobil: +36-30/984-8446, +36-30/539-0221
Telefon/fax: +36-54/481-766
www.gammapolis2000.hu | info@gammapolis2000.hu

John Deere alkatrész beazonosítási szaktanácsadás
John Deere alkatrészek gyors és költségtakarékos beszerzése

ACRA PLANT

KUHN

KOVÁCS-KER
GYÁRTÓ ÉS SZOLGÁLTATÓ EGYÉNI V.

Mezőgazdasági eszközök gyártása

- Nehézboronák
- Hidraulikusan csukható húzóvázak
- Gyűrűshengerek
- Talajlazítók
- Kombinátorok
- Big-Bag rakodók

Közvetlenül a gyártótól

www.kovacsker.hu

Magyarország - 4212 Hajdúszovát, Ady Endre u. 59.
Tel.: +36 52/358-417, Fax: +36 52/559-259, Moh.: + 36 30/9455-958

MEGHÍVÓ
FAJTABEMUTATÓINKRA

Ismét eltelt egy év és újra a szántóföldi bemutatók elébe nézünk, új reményekkel és bizakodással telve. A Gabonakutató Nonprofit Kft. és munkatársai szintén készülnek arra, hogy az elmúlt évek tapasztalatait a fajtáikkal kapcsolatosan, személyesen ismertetessék meg a partnereikkel, illetve az újabb érdeklődőkkel. Hiszen mindannyiunk érdeke az, hogy jövőbeni gazdálkodásunk évről évre eredményes legyen, aminek egyik meghatározó tényezője a biológiai alap, nevezetesen **a FAJTA ismerete és annak minősített vetőmagja.**

Ezek a bemutatók nemcsak rólunk és fajtáinkról, hanem közvetve Önökről is szólnak. Önök, Tisztelt meghívottak, helyi és régiós szinten is, rengeteg információval rendelkeznek a termesztésben levő fajtákkal kapcsolatosan. Ezeket velünk megosztva sok segítséget nyújtanak közvetve, de közvetlenül is nemesítési munkákban.

Mi, mint a GK Kft. munkatársai nyitottak vagyunk minden negatív és pozitív eredményre, véleményre, ami fajtáinkkal kapcsolatos és próbáljuk ezeket hasznosan, célirányosan beépíteni kutató-fejlesztő munkánkba. Ma Magyarországon a fajtaválasztékról nem lehet azt mondani, hogy szegényes, hiszen jelenleg 166 db őszi búza van (NÉBIH) a hivatalos szaporításokban.

Ebben a választékban természetesen a GK fajták is benne vannak, ezért szükségesnek tartjuk, hogy az ismertebb és sikeres fajtáink bemutatóin országos és regionális fajtaismertetőket tartsunk, ezzel is segítve Önöket, hogy a látottak és hallottak alapján helyesen tudjanak dönteni. Nem titkolt reményünk, hogy szép számmal lesznek olyanok, akik továbbra is a GK fajtáknak szavaznak bizalmat, hiszen azok folyamatosan megújulva már évtizedek óta sok szép eredményt értek el a köztermesztésben.

A bemutatóink sorában, Szegeden és Táplánszentkereszten a teljes fajtasorunkat láthatják az őszi és tavaszi búzákkal, durumokkal, árpákkal és tritikálékkal, valamint a zab fajtáinkkal együtt. Regionális bemutatóinkon azokat a fajtáinkat állítottuk csatasorba, amelyek a helyi körülmények között legjobban megállják a helyüket és versenyképesek.

A jól bevált és közkedvelt búzáink mellett több új, eddig még kevésbé ismert fajtánkat is megismerhetik, így a reményteljesnek tűnő kiváló termőképességű, középérésű **GK Szilárd**ot, a jó minőségű **GK Pilis**t, GK Futárt, GK Köröst és a GK Berényt, valamint az ősszel minősített, prémium kategóriába sorolható **GK Ígéret**et.

Újdonságaink még a nagy termőképességű **GK Maros** őszi tritikálénk és a szintén bevezetés alatt álló, kiemelkedő hozamokra képes **GK Toma** tavaszi árpánk.

Idén debütálnak és kerülnek forgalomba az első **hibrid repcéink** is, nevezetesen a **GK Csenge** és a **GK Réka**, melyeket Táplánszentkereszten láthatnak először.

A vázolt gondolatok jegyében várjuk szíves megjelenésüket, bízva abban, hogy a bemutatóinkon látottak és hallottak segítik Önöket abban, hogy melyik GK fajta mellett tegyék le voksukat.

Beke Béla

Gabonakutató Nonprofit Kft. fajtabemutatói

- 2015. május 28. **TÁPLÁNSZENTKERESZT**, Kutatóállomás, Rumi út
- 2015. június 2. **SZEGED**, Kecskés telep, Szabadkai út 91.
- 2015. június 5. **LIPPÓ**, Agro-Lippó Zrt.
- 2015. június 12. **KISÚJSZÁLLÁS**, Nagykun 2000 Mg. Zrt.
- 2015. június 16. **KOCS**, Aranykocsi Zrt.

A bemutatók kezdési időpontja: 9:30

Információ: bela.beke@gabonakutato.hu • tel.: +36 30/9 780 628

GK
GabonaKutató
Szeged · Hungary

A kalászos fungicidek zászlóshajója

BAYER

PROSARO®

- Egyedülálló a kalászfuzáriózis és a mikotoxinok képződése ellen
- Rugalmasan felhasználható a búza összes betegsége ellen
- Kiváló minőségjavító és termésfokozó hatás

Bayer CropScience

A növényvédő szereket biztonságosan kell használni.
Használat előtt mindig olvassa el a címkét és a használati útmutatót!

Időben megadott segítség

Zajlanak a mezőgazdasági munkák a Baranya megyei Bodát övező termőterületeken. Hígtrágya injektálók, vetőgépek és műtrágyaszórók járják a földeket, jelezve, hogy a tavaszi tennivalók javában folynak. Nincs ez másként a B-Aranykorona Kft. egyik parcelláján sem, ahol az ősszel elvetett búza fejlődését kívánta megfelelő szintre hozni Berki Gyula, a társaság cégvezetője. A kemény, csapadék által levert, cserepesedett talajon a búzaállomány ritkának bizonyult. A cég első embere erre keresett, majd talált is megoldást az Ádám és Társa Kft. által forgalmazott küllős kapával.

Berki Gyuláék tevékenysége szerteágazó, mind a növénytermesztésben, mind az állattenyésztésben meghatározó szerepet töltenek be az ország déli régiójában. Mint kiderült, a cégcsoportjukhoz tartozó Arany-Mező Zrt. a tejelő szarvasmarha tenyésztéssel foglalkozik, míg annak tulajdonában álló **B-Aranykorona Kft.** a sertéságazatban tevékenykedik, továbbá a két állatállomány takarmánnyal való ellátásában érdekelt, mintegy 2000 hektáron. Emellett 600-700 hektár között folyik – ahogy **Berki Gyula** fogalmaz – az úgynevezett „pénzes" növények termesztése, amelyek kétharmadát közvetlenül eladásra szánják.

A most vetett növények között – a cukorrépa és borsó mellett – előkelő helyet foglal el 400 ha őszi búza, amelynek egy része egy kevés fejfájást okozott a gazdaságnak idén. A Boda közeli 80 hektáros parcellájukon ugyanis jelentősen felkeményedett, cserepesedett a talaj. Tapasztalataik alapján e jelenség esetükben 5-6 évente fordul elő.

„Az őszi vetéshez gyakorlatilag még nedvesek voltak a talajviszonyok" – idézi fel a tavaly október végi vetés körülményeit Berki Gyula. Majd folytatja: „Az őszi, illetve a téli időjárási viszontagságok, a sok csapadék, a víznyomásos részek és a fagy hiánya együttesen eredményezték a talaj szerkezetének romlását, aminek hatására a növények egyenetlenül fejlődtek. Láttuk a területet, láttuk, hogy kemény, cserepesedett a talaj és hogy egyenetlen a kelés."

Erre kerestek, majd találtak megoldást az **Ádám és Társa Kft.**-nél.

„**Ádám Jenő**vel, az Ádám és Társa Kft. tulajdonos-ügyvezetőjével régóta kapcsolatban vagyunk.

Korábban az AGROmashEXPO-n beszélgettünk, illetve egy azt követő telefonhívására is emlékeztem, mikor is említette, hogy van egy Moro Pietro küllős kapájuk lekeményedés ellen. Felhívtam! Így került sor rövid időn belül az eszköz ide küldésére." – foglalja össze az előzményeket a cégvezető.

A fent elmondottakat támasztja alá **Nagy Attila** is, az Ádám és Társa Kft. műszaki vezetője, aki a kipróbálásra szánt olasz gyártmányú munkagép üzembe helyezését és munkájának felügyeletét végezte a március 26-án tartott bemutatón. „Kaptunk egy felkérést, hogy milyen technológiával tudnánk megoldani a cserepesedet talaj és az egyenetlen kelés problémáját. Ezért is hoztuk ezt, az úgynevezett küllős kapát, hogy fellazítsuk a talajfelszínt, a csapadék be tudjon szivárogni, a növény levegőhöz és tápanyaghoz jusson."

A műszaki vezető sok információt osztott meg a gépről. Elmondta, hogy az olasz **Moro Pietro** gépgyártó vállalkozás a küllős kapás munkaeszköze kifejezetten a kérges, cserepes talajfelszín feltörésére, a tömődött feltalajok porhanyítására, lazítására, a rögök aprítására alkalmazható, kultúrától függetlenül, de segítséget nyújt a kalászos gabonaállomány bokrosodásának elősegítésében is. Ezek mellett vannak olyan változatok, amelyek kifejezetten sorközművelésre, mechanikai gyomirtásra éppen úgy alkalmasak, mint a kemény talaj feltörésére. A munkaeszköz 2,5 és 6 m közötti munkaszélességben érhető el.

Moro Pietro küllős kapa

Bodán a gépcsalád legnagyobb munkaszélességű tagja dolgozott vetésirányba. Üzemeltetését 59 kW (80 LE) teljesítményű **JD 5720** típusú erőgép végezte. A traktor hátsó 3-pont függesztőművére szerelt munkaeszközön két sorban összesen 72 db küllős kerék található. A kiváló minőségű alapanyagból készült, erősített vázra szerelt művelőelemek páronként, külön-külön rugózottak. Ezáltal akár köves, rögös, vakondtúrásokkal borított talajokon, vagy a földön heverő idegen testek esetén is biztonságosan alkalmazható, így alacsony az esetleges sérülés esélye. A küllős kapák hosszirányban állíthatók, akár egy-egy tag le is szerelhető sorközművelés esetén.

A művelőszerszámok gömbgrafitos vasöntvényből készülnek, mely a legjobb minőséget garantálja. A kereken található küllők a talajjal való érintkezéshez képest hátrafelé hajlítottak, amelyek közel függőlegesen hatolnak be a talajba maximum 10 cm mélységig.

A talajba hatolás nagyban függ a talaj állapotától, Bodán a felkeményedett felszín ezt maximum 3-4 centiméterre engedte. A munkagép területteljesítménye – függően a talaj adottságától – elérheti a 9 ha/óra teljesítményt. Optimális munkasebessége 6–15 km/óra, kultúrától függően.

Szemmel látható a különbség a művelt terület és a kontroll sáv között

Az említett bemutatón, majd az azt követő napokban a küllős kapa folyamatosan dolgozott és több mint 80 hektár területen végzett eredményes munkát: „már most, 1 héttel később szemmel látható a különbség a táblán. A kontroll sávval összevetve látni lehet az eltérést, a búza fejlődésének beindulását. Ádám úrtól időben kaptunk segítséget." – szögezte le végül Berki Gyula.

-an-

Tovább bővítik beszállítóik körét

Tovább bővítené agrárbeszállítói rendszerét a Pannonpower, a tavalyi 180 ezer tonnát követően idén mintegy 200 ezer tonna szalmát és egyéb mezőgazdasági melléktermékét vásárolna fel.

Pannonpower
A VEOLIA csoport tagja

A pécsi erőmű jól bemutatja, hogy az energiaszektor és az agrárágazat együttműködése miként erősítheti egyszerre az energetikai fenntarthatóságot és önállóságot, valamint az agrárium jövedelmezőségét. Pécs az első olyan hazai nagyváros, amelynek távfűtését teljes egészében biomassza alapú megújuló energiaforrásból fedezik. A szalmatüzelésű erőművi blokk párhuzamosan képes hő és áram előállítására, villamosenergia-termelő kapacitása 35 megawatt.

A hazánk legnagyobb szalmatüzelésű erőművi blokkját működtető cégcsoport a szalmatüzelésű blokk kiszolgálására már jelenleg is mintegy negyven beszállítóval – termelővel, integrátorral – áll szerződésben, akiktől tavaly 3,5 milliárd forintnyi értékben vásárolt mintegy 180 ezer tonna szalmát és más mezőgazdasági melléktermékeket, ezáltal a térségben csaknem ezer agrárvállalkozót juttattak kiszámítható jövedelemhez.

A folyamatos tüzelőanyag-ellátás egy komplett agrárbeszállítói rendszer kiépítését tette szükségessé, hiszen a mezőgazdasági melléktermékek megtermelése, összegyűjtése, bálázása, raktározása és őrzése rengeteg munkával jár. Ugyanakkor a cég mezőgazdasági felvásárlóként történő megjelenése a térség mezőgazdaságának is előnyös, hiszen a beszállító termelők és vállalkozók számára jelentős pótlólagos jövedelemforrást jelent.

– Ebben az esztendőben szeretnénk 200 ezer tonnára növelni az energetikai hasznosítás céljából felvásárolt bálázott tüzelőanyag mennyiségét, a korábbinál is szélesebb és biztosabb alapokra helyezve a pécsi erőmű tüzelőanyag-ellátását – hangsúlyozta Rudolf Péter, Pannon Hőerőmű Zrt. vezérigazgató-helyettese. – Olyan mezőgazdasági melléktermékeket – jellemzően kalászosok szalmája, kisebb részben kukorica- és repceszár – vásárolunk fel, s állítunk elő belőle villamos-, illetve hőenergiát, amelyek másként nem értékesíthetőek. Emellett a Pannonpower kisebb mennyiségben kifejezetten energetikai hasznosításra termesztett növényeket – energianád – is hasznosít a pécsi erőműben.

A mezőgazdasági melléktermékeket beszállító agrárvállalkozások egy része a saját maga által termelt szalmát adja el, másrészük pedig olyan vállalkozás, amely a saját működési környezetéből már maga is felvásárolja a szalmát. Ily módon a köréjük kiépült agrárbeszállítói rendszer térségi szinten serkenti a vállalkozói kedvet, innovációt. Az idén márciusban a beszállítói rendszer bővítésére indított újabb kampány célja a rendszer megerősítése és kiterjesztése.

A gazdaságossági számítások azt mutatják, hogy – megfelelő előkészítést követően – akár 100 kilométerről is megéri a pécsi erőműbe szállítani a mezőgazdasági melléktermékeket. Így Baranya megye mellett az egész dél-dunántúli és a dél-alföldi régióból is várjuk a beszállítók jelentkezését – emelte ki Rudolf Péter. – Fontos, hogy maguk a mezőgazdasági szereplők is értékként tekintsenek a szalmára és a többi melléktermékre. Ugyanis ezek olyan, nagy energiatartalmú anyagok, amelyek gondos kezelés esetén értékesíthetőek, s biztos bevételt jelentenek, növelik a mezőgazdasági vállalkozások jövedelmezőségét.

Hangsúlyozta, nem jelent ökológiai problémát e tüzelőanyag nem agrárcélú felhasználása. Az erőmű 100 kilométeres körzetében a számítások szerint – Baranya, Somogy, Tolna és Bács-Kiskun megyében – nagyjából 7 millió tonna mezőgazdasági melléktermék keletkezik évente, ennek mindössze 2-3 százalékát, 200 ezer tonnát vásárolják fel. Az égetés után maradó, káliumban és foszforban gazdag hamu pedig, amely a tüzelőanyag 7-8 százaléka, visszakerül a gazdálkodókhoz, akik azt a talajba juttatják vissza.

A biomassza-alapú energiatermelés bemutatására ismeretterjesztő központot hoztak létre a pécsi erőmű területén. A komplexum a legmodernebb eszközök mellett interaktív játékelemek segítségével mutatja be a pécsi erőmű fejlődésének történetét és világszínvonalú, biomasszát felhasználó technológiáját, valamint a mezőgazdasági melléktermékeket és azok hasznosítását.

Tökéletesség
a részletekben is.

SHERPA
AVATAR
EDIMAX CL

WWW.RAPOOL.HU

rapool
Der Raps

RAPOOL HIBRIDREPCÉK

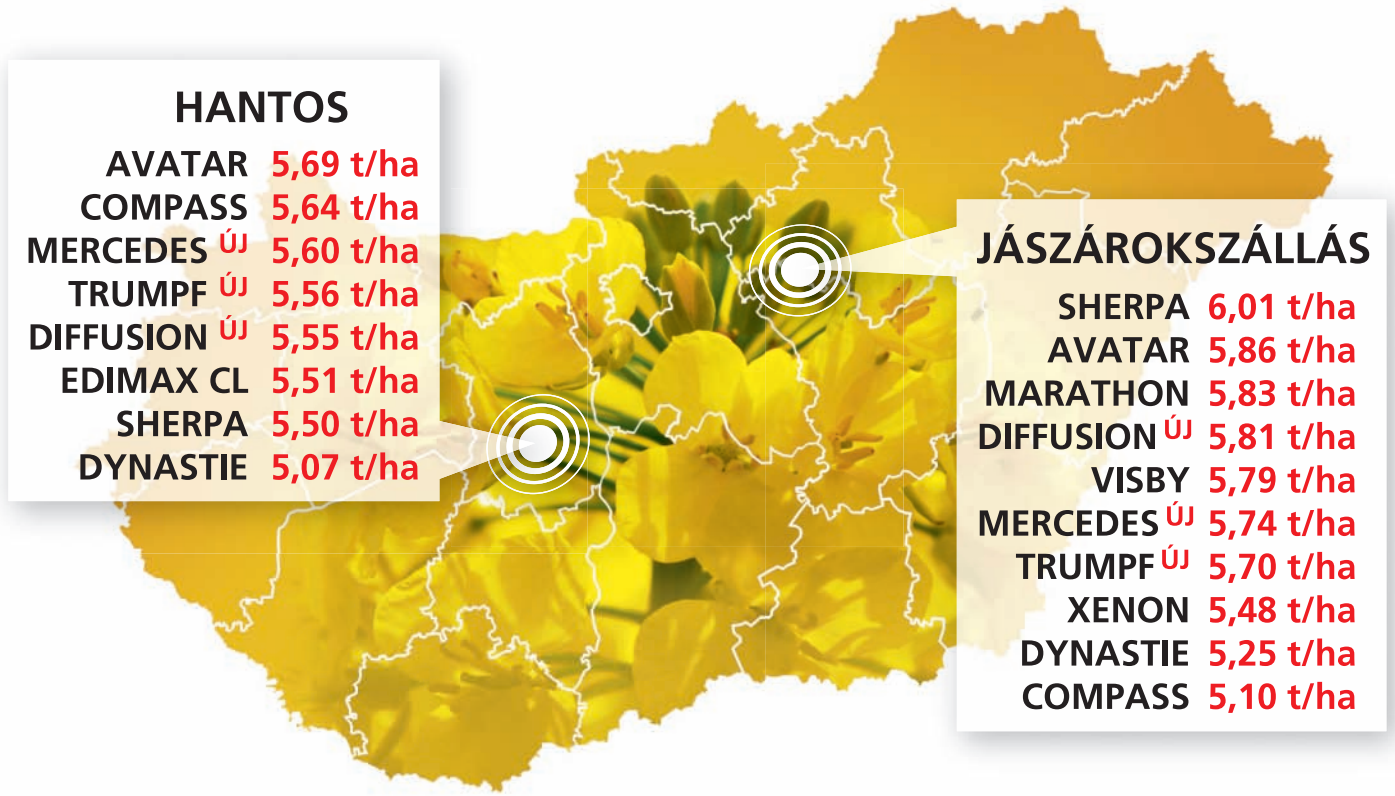
terméstanúsítása a Magyar Kukorica Klub mérései alapján

A Magyar Kukorica Klub 2014. július 5-én Jászárokszálláson, július 7-én pedig Hantoson végzett terméstanúsítást a RAPOOL Hungária Kft. megbízásából.

A RAPOOL hibridrepce fajtasorok termésének betakarítása és mérése 0,46 illetve 0,68 hektáros, üzemi mezoparcellákról történt. A betakarítást és a parcellánkénti termés mérését a Magyar Kukorica Klub képviselői ellenőrizték és tanúsítják.

A kivitelezést Jászárokszálláson a Kossuth Mg. Zrt. végezte, míg Hantoson a kivitelező a Simon Kft. volt. A szemnedvesség megállapítása mindkét esetben szabványos eljárással, szárítószekrényben, a Mezőfalvai Mg. Zrt. Vetőmagüzemében történt.

A terméstanúsítás eredményei szerint a RAPOOL hibridek teljesítménye üzemi körülmények között 5,07-5,69 t/ha (Dunántúl) illetve 5,10-6,01 t/ha (Alföld) között alakult.

HANTOS

AVATAR	5,69 t/ha
COMPASS	5,64 t/ha
MERCEDES ÚJ	5,60 t/ha
TRUMPF ÚJ	5,56 t/ha
DIFFUSION ÚJ	5,55 t/ha
EDIMAX CL	5,51 t/ha
SHERPA	5,50 t/ha
DYNASTIE	5,07 t/ha

JÁSZÁROKSZÁLLÁS

SHERPA	6,01 t/ha
AVATAR	5,86 t/ha
MARATHON	5,83 t/ha
DIFFUSION ÚJ	5,81 t/ha
VISBY	5,79 t/ha
MERCEDES ÚJ	5,74 t/ha
TRUMPF ÚJ	5,70 t/ha
XENON	5,48 t/ha
DYNASTIE	5,25 t/ha
COMPASS	5,10 t/ha

Forrás: Magyar Kukorica Klub terméstanúsítás,
Jászárokszállás, 2014. július 5. és Hantos, 2014. július 7.

Magyar Kukorica Klub

RAPOOL-REPCÉK 2015

www.rapool.hu

rapool
Der Raps

Jussunk eszébe, ha pályázni szeretne!

TEVÉKENYSÉGÜNK:

- Teljes körű magfeldolgozó technológia a mezőgazdaságban és az élelmiszeriparban
- Granulátum és porszerű anyagok osztályozása, szállítása az iparban
- Takarmánykeverő telepek technológiája
- Kivitelezés, a tervezéstől a kulcsrakész átadásig

A HAZAI CIMBRIA KÉPVISELET

CHH Gépkereskedő, Gyártó és Műszaki Szolgáltató KFT

Tel./fax: (+36) 96/527-357 | Mobil: (+36) 30/9475-440
E-mail: info@chh.hu | Honlap: www.chh.hu

OPTIKAI OSZTÁLYOZÓGÉP A CIMBRIA KÍNÁLATÁBÓL, CSÚCSTECHNOLÓGIÁT KÉPVISEL:

Színre, alakra, méretre történő osztályozás:
CIMBRIA SEA CHROME színosztályozó

- toxinfertőzött kukorica válogatása
- napraforgóból származadványok eltávolítása
- fuzáriumos magok kiszedése
- étkezési borsó és szója esztétikai osztályozása
- popcorntisztítás
- olajretek színosztályozása
- facélia és idegen anyag szétválogatása
- fagyasztott gyümölcs és zöldség osztályozása
- újrahasznosítható hulladékból alapanyag visszanyerése
- színes műanyag granulátum osztályozása

Győri anyagvizsgáló laborunkban lehetőség van ingyenes tesztelésre.

SOLVITIS LOMBTRÁGYÁK

NÖVÉNYKONDICIONÁLÓK KONDISOL

SZÓJATERMESZTÉS
Huminisz-technológiával

Az eredményes szójatermesztés megkívánja a gazdától a megfelelő gondosságot, odafigyelést és szakmai tapasztalatot. A szója olyan területeken is meghonosodott hazánkban, ahol a klíma- és talajviszonyok nem optimálisak a növény számára. Az idei évben a szójatermelők köre bővülni, a szója vetésterülete jelentősen növekedni fog.

A **gazdaságos szójatermesztés érdekében a gondos fajtaválasztáson, talajelőkészítésen, vetésminőségen stb. kívül nagyon lényeges a megfelelő növénykondicionálók, lombtrágyák használata. A szója az átlagosnál is jobban meghálálja a levéltrágyázást.**

A SOLVITIS lombtrágyák és a KONDISOL növénykondicionálók már két kezelés után is jelentős, 5-15% termésnövekedést eredményeztek a lombtrágyával nem kezelt vagy a kezelt kontroll táblarészekhez képest az elmúlt 3 év szélsőséges időjárási körülményei között.

A KONDISOL+SOLVITIS üzemi szintű alkalmazásával nettó 3 t/ha közeli eredményeket értek el partnereink jellemzően a Nyugat-Dunántúlon. 3-4 t/ha hozam volt jellemző a Dél-Dunántúlon, illetve néhány 4,5 t/ha feletti eredmény született Baranya és Békés megyében (néhány teszt a 2014. és a 2013. évből).

A 2013-as szezonban a csapadék mennyisége, illetve annak eloszlása kedvezőtlen volt a szója számára. A 2014. évben pedig helyenként a túl sok víz okozott terméscsökkenést. A szójatermesztők nagy része kizárólag a korábbi fenofázisok egyikében él a növénykondicionálás eszközével, amikor:

a. környezeti stressz okozta gyenge kezdeti fejlődésen kell rövid idő alatt átlendíteni a növényt;
b. a herbicid utóhatást kívánjuk megszüntetni.

A KONDISOL + SOLVITIS Zn kezelést követő néhány napon belül a növény lényegesen zöldebb, vitálisabb lesz, a hajtásnövekedés elindul.

A szójának azonban – többek között a jobb megtermékenyülés érdekében – célszerű még a virágzás elején bórt adni. A SOLVITIS BÓR EXTRA bór-etanol-amin formában, szerves komplexben tartalmazza a bórt 135 g/l mennyiségben.

A KONDISOLBAN található huminsavak és fulvosavak sokrétű, jótékony hatása virágzásban is érvényesül, hiszen sokkal egyöntetűbb lesz állományunk.

Különösen szélsőségesen száraz évjáratokban és vetőmagtermesztésben ne feledkezzünk meg a hüvelyképződés időszakára időzített kezeléssel, amikor a KONDISOL vagy KONDISOL B+S mellett legalább 1 l/ha SOLVITIS Mg-t juttassunk ki (fotoszintézis, intenzívebb együttérés stb.)!

A kondicionálást és mikroelempótlást szükség esetén kiegészíthetjük SOLVITIS NPK (12-7-4), későbbi fenofázisokban SOLVITIS NPK (4-4-11) makroelem-tartalmú lombtrágyákkal.

Egy kezelés (4 l/ha KONDISOL + 2 l/ha SOLVITIS) nettó hektárköltsége kb. 5200 Ft.

A gazdaságos szójatermesztés érdekében érdemes a Huminisz-technológiát választani, hiszen még 100 ezer Ft/t felvásárlási áron is legalább 3-4-szeres árbevételtöbblet realizálható a többletráfordításhoz viszonyítva.

A Huminisz-technológia nemcsak a hatása, hanem kiemelkedően magas ár/érték aránya miatt is egyre népszerűbb a kertészeti- és szántóföldi termelők körében.

Pais István
Huminisz Kft.

TESZT HELYSZÍNE (év)	HUMINISZ-TECHNOLÓGIA (kezelések)	HUMINISZ Hozam/ha-költség (terület)	VERSENYTÁRS TECHNOLÓGIA	VERSENYTÁRS Hozam/ha-költség* (terület)	KEZELETLEN KONTROLL
Bóly/Bóly Zrt. (Baranya) (2014) *A területen pocokkártétel volt	1. 4 l/ha KONDISOL N + 2 l/ha SOLVITIS BÓR EXTRA 2. 4 l/ha KONDISOL B+S+1 l/ha SOLVITIS Mg	2,93 t/ha 11.500 Ft/ha (20 ha)	1. 2 l/ha Huminsavas lombtrágya 2. 2 l/ha Huminsavas lombtrágya	2,47 t/ha 16000 Ft/ha (20 ha)	2,31 t/ha (20 ha)
Szabadszentkirály (Baranya) (2014)	Terésszabályzó + Huminisz 1. 4 l/ha KONDISOL + 1 l/ha SOLVITIS NPK (4-4-11) + 1 l/ha SOLVITIS Mg + 1 l/ha SOLVITIS BÓR EXTRA	Terésszabályzó + Huminisz 4,88 t/ha 8500+6400 Ft/ha (5 ha)	Csak terésszabályozó 1 l/ha	4,37 t/ha 8500 Ft/ha (üzemi)	
Felsőszentmárton/ Dráva-Agro Kft. (Baranya) (2014) másodvetés vetőmag-előállítás	1. 4 l/ha KONDISOL + 2 l/ha SOLVITIS NPK + 1 l/ha SOLVITIS Zn 2. 4 l/ha KONDISOL+1 l/ha SOLVITIS Bór Extra + 1 l/ha SOLVITIS Mg	Mennyiségi mérés nem történt. A csíra% 88% volt. (további vizsgálatok szükségesek) (3,75 ha)	Csak terésszabályozó 1 l/ha	Mennyiségi mérés nem történt. A csíra% 85% volt. (további vizsgálatok szükségesek) (3,75 ha)	
Tolnamözs/ Mözsi Mg. Szöv. (Tolna) (2014)	1. 4 l/ha KONDISOL B + S + 1 l/ha SOLVITIS Zn 2. 4 l/ha KONDISOL B + S + 1 l/ha SOLVITIS Bór Extra + 1 l/ha SOLVITIS Mg	3,58 t/ha 12000 Ft/ha (10 ha)	2 l/ha foszfortartalmú biostimulátor	3,48 t/ha 16000 Ft/ha (14 ha)	
Dabronc / Dabronc Marcal Kft. (Veszprém) (2013)	1. 4 l/ha KONDISOL + 1 l/ha SOLVITIS Zn + 1 l/ha SOLVITIS Mg	2,61 t/ha 5500 Ft/ha (10 ha)	10 ha kezelt kontroll: 4 l/ha talaj- és növénykondicionáló 10 ha kezelt kontroll: 5 l/ha huminsavas lombtrágya	1. 2,35 t/ha 2. 2,20 t/ha	

A tesztek kivitelezése táblafelezéses módszerrel történt.

HUMINISZ Kft., 8380 Hévíz, Ady Endre u. 28. • Tel.: 06-83/540-210; 06-30/47-44-229 • info@huminisz.hu • www.huminisz.hu

HUMINISZ

– SZÓJARÁDIÓ –

A szója vetése megkezdődött, az előzetes adatok alapján a szója vetésterülete várhatóan 50%-kal nőtt a tavalyihoz képest. Több kezdő és gyakorló szójatermesztő is szembesülhet a technológiai nehézségekkel, hiszen ez a kultúra igencsak nagy odafigyelést igényel, ahogy a profi szójatermesztők mondják: „a szójatermesztést tanulni kell". A leggyakrabban előforduló termelői kérdéseket gyűjtjük össze SZÓJARÁDIÓ című, több hónapon keresztül futó összeállításunkban.

MIÉRT ÉRDEMES 45 CM-ES SORTÁVOLSÁGRA VETNI A SZÓJÁT?

Többéves agrotechnikai kísérleteink eredményei alapján, a szója számára a legoptimálisabb a 45 cm-es sortávolság. Lassú kezdeti fejlődése miatt az állomány záródásáig a szója hajlamos az erős gyomosodásra. Mivel a szója érzékenyen reagál a konkurenciára, a gyomirtás kulcsfontosságú. A gyomirtási technológiában ajánlott kémiai preemergens és a mechanikus kapálást (sorközművelést) kombinálva alkalmazni. A fent ajánlott 45 cm-es sortáv mellett két alkalommal végzett kultivátorozás elvégezhető, ezután az állomány már záródik.

Természetesen a sorközművelés elvégezhető kukorica sortávolság esetén is, azonban tapasztalataink alapján, a mi klímánkon termeszthető igen korai-középérésű fajták kevésbé tolerálják a nagy sortávot, mivel kisebb a bokrosodási képességük. Az egyes fajták között vannak olyanok, amelyek hasonló termésmennyiséget adnak 24 és 45 cm-es sortávolságon, ill. olyanok, amelyek termése alig változik a sortávolság függvényében. Ha a technológiai feltételek nem teszik lehetővé a 45 cm-es sortávra vetést, olyan fajtát érdemes választani, amely a lehető legjobban tolerálja a szűkebb/szélesebb sortávot. Arról, hogy az adott fajta számára milyen sortáv a legoptimálisabb a nemesítőtől vagy a vetőmag-forgalmazótól ajánlott tájékozódni.

HA 75 CM-ES SORTÁVOLSÁGRA VETEK, MIRE KELL FIGYELNI? VÁLTOZIK-E A TŐSZÁM ÉS MIÉRT?

Ha a technológiai feltételek nem teszik lehetővé a 45 cm-es sortávolságot, bizonyos – főként középérésű szója fajták vethetőek kukorica sortávra is, amelyen biztonsággal elvégezhető a tábla gyommentesítéséhez szükséges sorközművelés 2-3 alkalommal az állomány záródásáig.

Éréscsoporttól és fajtától függően az optimális tőszám 450–600 ezer /ha. Minden egyes fajtánál eltérő a magméret és a csírázóképesség, így minden fajtához más-más beállítás szükséges. A nagyobb sortávolsághoz igazítani szükséges a növények közötti távolságot (tőtávot) és az optimális tőszámot, különben lecsökken a növények tenyészterülete és túlzottan besűrűsítjük az állományt, amely kórtani problémákat és terméskiesést okozhat.

A magok közti távolságot az alábbi képlet szerint lehet kiszámolni:

Tőtávolság (cm) = 1 000 000 x Hé (%) / (növény/ha) x sortávolság
Hé (%) = tisztaság (%) x csírázóképesség (%) / 100

A pneumatikus vetőgépet eltömítette a mag felületéről lepergő tőzeges oltópor. Van olyan magfelület kezelési módszer, amely nem okoz ilyen problémát?

A szója a Bradyrhizobium japonicum baktériumokkal szimbiózist alkot, amelynek eredményeként a légköri nitrogén megkötésére és a növény számára szükséges nitrogént biztosító gyökérgümők jönnek létre. A szója sikeres termesztésének és pozitív elővetemény hatásának biztosítása érdekében a szója vetőmagot oltani kell. Az oltásnak legfőképp ott van jelentősége, ahol még nem termeltek szóját. A Bradyrhizobium japonicum évekig életképes marad a talajban, de a gyors gümőképződés érdekében célszerű frissíteni az oltást. Az oltással a termés 15–50%-kal, a zöldtermés 10–15%-kal, a nyersfehérje tartalom 13%-kal növekedhet.

A talaj oltására többféle hatékony módszer is rendelkezésre áll. Hagyományosnak tekinthető módszer a vetéssel egy menetben kijuttatandó tőzeges oltópor használata. Azonban ez a módszer nem minden vetőgép esetében alkalmazható.

Ilyen esetekben megoldást jelent a különböző technológiákkal a mag felületére felvitt oltóanyag. A baktérium felvitele a mag felületére történhet nedves csávázással, vagy egy speciális, ún. rámelegítéses technológiával (NPPL). Ennek a módszernek az előnye, hogy a szója csírázása során az oltóanyag közvetlen kapcsolatba kerül a gyökérnyakkal, ahol a baktérium kialakíthatja a szimbiózist. Mindemellett az oltóanyag felvitelével egy menetben a csírakori betegségek megelőzése érdekében csávázhatóak is a magok.

Bármelyik oltási módot is választjuk, a sikeres oltás érdekében figyelni kell rá, hogy az oltóanyagot, vagy a beoltott vetőmagot nem szabad közvetlen napsütésnek, vagy forróságnak kitenni, valamint a vetőgépet sem szabad a napon melegedni hagyni.

HOGYAN VÉDEKEZHETÜNK A GYOMOK ELLEN A VETÉS UTÁN?

A kezdő szójatermelő mindenképpen kérje a témában jártas tapasztalt növényvédő mérnök segítségét! Javaslatunk, hogy a szója vetése után kapjon a terület alapgyomirtást (preemergens kezelés). A gyomirtó szer kombináció tartalmazzon egy- és kétszikű irtó komponenst is. A jó gyomirtó hatáshoz szükséges 10-20 mm bemosó csapadék. A szója kelése után a vegetációs idő első-másfél-két hónapjában a szója csekély gyomelnyomó képességgel rendelkezik. Az alapgyomirtás után ezért valószínűleg felülkezelésre (posztemergens kezelés) is sor fog kerülni. Fontos, hogy a védekezés időpontjának megválasztása a gyomnövények fenológiájához igazodjon. Állományban a gyomok fejlettsége a döntő. Legjobb hatékonysággal a szikleveles, vagy egy-két lombleveles állapotban védekezhetünk. A szójaállományból a nehezen irtható egyszikű gyomok (fenyércirok, tarackbúza, csillagpázsit) jól irthatók a speciális egyszikű irtó készítményekkel. Ezeket önmagukban, külön menetben juttassuk ki a gyomok 20-30 cm-es fejlettségű állapotában. A teljes hatáskifejtéshez 2-3 hét szükséges.

A kérdések megválaszolásában közreműködtek:
dr. Bárány Sándor, Mándi Lajosné dr., Aranyi Nikolett

JÁTÉK

Játékra invitáljuk Olvasóinkat a www.agronaplo.hu szakportálon és facebook-oldalunkon. A honlapunkon is megjelenő **SZÓJARÁDIÓ** tartalmára vonatkozóan május 11-től kérdéseket talál a főoldalon, a helyesen válaszolók között kisorsolunk 3 db **SZÓJATERMESZTÉS KORSZERŰEN** című könyvet. Könyvajánló a 10. oldalon.

Jó úton haladunk?

FONTOS KÉRDÉSEKRE KERESSÜK A VÁLASZT

A magas olajsavas napraforgó-termesztés perspektívája

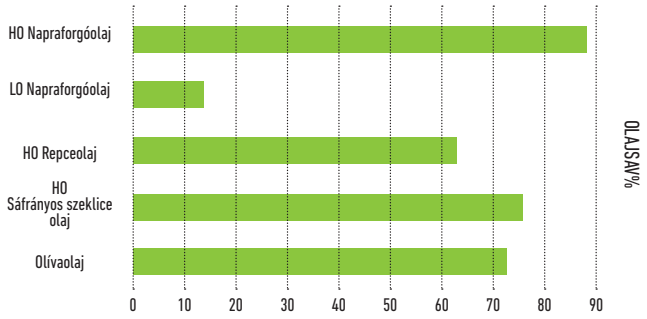

Dr. Csikász Tamás
magyar nemesítő

A növényi olajok nem homogén összetételűek, mintegy kéttucatnyi, különböző mulekulaszerkezettel és élettani funkcióval rendelkező „zsírsav" lehet az összetevőjük. A termesztett növénykultúrák jellemzően különbözőek zsírsavösszetétel szempontjából. A leggyakoribb összetevők az olajsav és a linolsav, melyek együttesen általában 70–90%-ban alkotói a növényi olajoknak. Az evolúció során a napraforgóban a magas linolsav arány stabilizálódott, ez jellemzi a hagyományos fajtákat és hibrideket.

1976-ot írtunk, amikor az akkori Szovjetunióban egy Soldatov nevű kutató kémiai mutáció útján létrehozott egy addig nem létező típusú napraforgót. Az új fajta (Pervenec) olyan olajat akkumulált kaszatjaiban, melynek olajsavtartalma 90–95% körül volt, e tulajdonság tekintetében megelőzve az összes magas olajsavtartalmú növényfajt (olívaolaj, HO sáfrányos szeklice olaj és HO repceolaj) *(1. ábra)*.

1. ábra: **LO és HO napraforgóolaj olajsavtartalma más magas olajsavas növényfaj olajának olajsavtartalmához viszonyítva**

LO = low oleic - alacsony olajsavtartalmú | HO= high oleic - magas olajsavtartalmú

Bár a felfedezést csak sok évvel később ismerte meg a világ, már akkor lehetett tudni, hogy valami forradalmi dolog történt a napraforgó háza táján, mely új perspektívát adhat a kultúrának.

Világszerte, így Magyarországon is, a 80-as évek végén, a 90-es évek elején kezdődtek nemesítési programok a magas olajsavas hibridek fejlesztése érdekében, egyúttal kutatás indult a tulajdonság genetikai hátterének tisztázása céljából. A vizsgálatok kimutatták, hogy a kaszattermés olajsavtartalmát parciálisan domináns gének kontrollálják (*J. F. Miller, D. C. Zimmerman and B. A. Vick 1987, Crop Science, Vol. 27 No. 5, p. 923-926*), melyeknek kifejeződését a környezeti hatások mellett (elsősorban a hőmérséklet) befolyásolja a beporzó fajta olajsavtartalma. Azaz, ha hagyományos alacsony olajsavas fajtát vetünk közvetlenül a magas olajsavas mellé, és az megporozza a magas olajsavas fajtát, lényegesen csökken a magas olajsavas hibrid termésében az olajsavtartalom.

Az első kereskedelmi hibrid piaci bevezetése Magyarországon és Európában 2000-ben a Pioneer cégnek köszönhető. Az Olsavil nevű hibrid olajsavtartalma stabilan 90% körül volt, és 15 éven keresztül minőségi standard fajta volt a kategóriában. 2005-től újabb HO hibridek jelentek meg a vetőmagpiacon, ugyancsak a Pioneer cég jóvoltából. Az első magas olajsavas hibridek termőképessége, betegségrezisztenciája és stabilitása nem érte el a hagyományos zsírsav-összetételű, akkoriban piacvezető hibridek képességeit, és a végfelhasználók körében sem volt az új típusú speciális olajra megfelelő fogadókészség. Következésképpen, a különleges termelési követelmények (pl. virágzási izoláció az LO hibridektől, elkülönített terménytárolás az LO hibridektől, alacsony piaci kereslet a termelt mag iránt) és a bizonytalanabb jövedelmezőség a hagyományos hibridekhez képest, visszafogta a HO típusú hibridek gyors elterjedését.

Az Olsavil megjelenésétől számított 15 év alatt a növényolajpiac valószínűleg jelentős változáson ment keresztül. A HO napraforgóolaj iránt tartósan emelkedő kereslet mutatkozik, mely 2015-ben azt eredményezte, hogy jóval magasabb felvásárlási árszínvonalat tudtak ajánlani a kereskedők a HO napraforgómagért. Az utóbbi években minősített és köztermesztésbe került újabb HO hibridek termőképessége és stabilitása már nem különbözik jelentősen a hagyományos hibridek-

től. A termelők ebben a döntési helyzetben (biztonságos és magasabb várható jövedelem) természetesen a HO hibridek termelését preferálták. Egyfajta keresleti piac alakult ki a HO hibridek vetőmagja iránt.

1976–2015, csaknem 40 év. Ténylegesen megfordult a világ a napraforgóolaj és a napraforgóhibridek körül ebben az időszakban? Búcsút mondhatunk az LO hibrideknek? A HO hibridek előretörése mögött a felhasználói igények tényleges és gyökeres változása áll vagy csak piaci manipulációk rövid időszakra kiterjedő hatásának vagyunk a tanúi? Esetleg a napraforgó-termesztés soha nem látott boomja következik? Bármi legyen is a válasz, annyi bizonyos, hogy Soldatov úr elégedett lehet felfedezésével. Nekünk nemesítőknek és termelőknek munkát biztosított, az emberiség pedig gazdagabb lett egy új összetételű, remélhetőleg egészségesebb növényi olaj típussal.

Szekrényes Gábor
NÉBIH

A magas olajsavtartalmú napraforgóhibridek 2014. évi kísérleti eredményeiről

A magas olajsavtartalmú napraforgóhibridek sikeres termesztéséhez szükséges genetikai háttér a termesztők rendelkezésre áll.

2014-ben a NÉBIH a magas olajsavtartalmú napraforgók kisparcellás fajtaösszehasonlító kísérletek értékelését 15-16 termőhelyen végezte el vizsgálati csoportonként.

Napraforgó kisparcellás fajtaösszehasonlító kísérleti eredmények – 2014 / Zsírsavösszetétel - Olajsav %

		KAPOSVÁR	IREGSZEMCSE	TORDAS	ESZTERÁG-PUSZTA	SZÉKKUTAS	JÁSZ-BOLDOGHÁZA	MARTONVÁSÁR-QUATTRO	DEBRECEN	HÓDMEZŐ-VÁSÁRHELY	KOMPOLT	KISKUN DOROZSMA	RÖSZKE – DOW	BICSÉRD – KE TKI	ÁTLAG
VI/1. HO-Igen korai csoport															
1	PR64H45	85,38	87,13	89,46	89,39	88,75	88,06	90,31	88,60	89,34	88,31	89,79	89,40	88,09	88,62
2	Walcer	85,26	86,60	86,85	87,33	86,02	85,08	88,13	86,00	85,94	86,57	86,72	86,07	86,33	86,38
VI/2. HO-korai csoport															
1	NK Ferti	80,71	88,78	86,17	85,77	82,65	81,37	87,18	87,39	83,78	86,91	85,99	82,67	85,78	85,01
2	PR64H32 OR	86,01	86,54	89,88	89,46	88,06	87,02	89,74	88,91	88,78	86,56	88,35	88,57	86,61	88,04
3	NX32235 CLHA Plus	85,50	82,17	88,58	87,71	87,33	84,58	89,51	87,39	87,83	87,56	87,52	85,63	87,66	86,84
4	ES Tektonic CL	80,30	89,35	87,92	87,61	86,20	88,08	88,87	88,43	88,03	83,29	86,90	86,00	88,22	86,86
VI/3. HO-középérésű csoport															
1	Tutti (NX73008 HO)	86,12	83,67	89,74	89,03	86,93	84,62	87,81	87,36	85,94	86,62	87,17	84,70	86,37	86,62
2	SL 1317	89,05	88,17	88,26	88,97	88,70	89,53	89,87	88,66	88,98	89,63	89,16	88,07	89,29	88,95
3	NX22212	82,41	90,43	87,72	85,21	85,33	85,51	86,33	83,19	85,67	85,83	85,39	84,91	84,15	85,55
4	ESH 9097	83,54	88,27	88,74	88,11	87,98	88,71	89,77	88,31	88,26	86,01	89,17	88,82	87,95	87,97
5	ESH 2002	79,58		86,54	87,21	85,83	86,97	85,39	83,58	86,38	84,10	86,50	87,34	86,81	85,52
6	ES Balistic CL	75,60	87,94	87,41	87,66	85,81	87,84	88,19	87,60	87,13	85,12	88,17	88,00	87,40	86,45
7	PR65H22	84,78	90,18	91,32	90,04	90,29	89,73	91,14	90,80	89,47	89,80	89,41	90,22	90,06	89,79
	Átlag:	83,40	87,44	88,35	87,96	86,91	86,70	88,63	87,40	87,35	86,64	87,71	86,95	87,29	
														főátlag:	87,12

SzD5% = 1,19 | CV = 1,8

Napraforgó kísérletek zsírsavösszetétel eredményei, 2010–2014.

	IGEN KORAI		KORAI			KÖZÉP			
	PR64H45	WALCER	NK FERTI	PR64H32 OR	ES TEKTONIC CL /EGH892HO	PR65H22 M.ST.	TUTTI/NX73008 HO	ES BALISTIC HO CL	HELY
2014	88,62	86,38	85,01	88,04	86,86	89,76	86,62	86,33	13
2013	88,20	85,91	84,58	87,47	85,10	90,33	85,25	85,61	15
2012	90,04		87,17	88,87		91,04	87,74		13
2011	89,09		85,37	86,78		89,23	85,84		10
2010	88,95	87,42	85,28	87,32		89,56	87,21		6
Átlag:	88,98	86,57	85,48	87,7	85,98	89,98	86,53	85,97	Összesen: 57

Napraforgó kisparcellás fajtaösszehasonlító kísérletek eredményei – 2014
17 VI/1. HO-Igen korai csoport

FAJTÁK		KASZATTERMÉS		OLAJTERMÉS		OLAJTARTALOM
		t/ha	%	kg/ha	%	%
PR64H45	EU US	3,79	105,8	1742	107,1	50,79
Walcer	2011 HU	3,37	94,1	1512	92,9	49,52
átlag		3,58	100,0	1627	100,0	50,15
SzD 5%		0,29	8,1	134	8,2	0,83
C.V.		10,3		10,5		2,1
Helyek száma		15		15		15

Napraforgó kisparcellás fajtaösszehasonlító kísérletek eredményei – 2014
18 VI/2. HO-Korai csoport

FAJTÁK		KASZATTERMÉS		OLAJTERMÉS		OLAJTARTALOM
		t/ha	%	kg/ha	%	%
NX32235 CLHA Plus / HO	CH	4,02	104,8	1802	103,9	49,68
NK Ferti	EU CH	3,78	98,6	1715	98,9	50,30
PR64H32 OR	EU US	3,78	98,6	1769	102,0	51,83
ES Tektonic CL / HO	2012 FR	3,76	98,0	1650	95,2	48,62
átlag		3,84	100,0	1734	100,0	50,11
SzD 5%		0,19	5,0	94	5,4	0,83
C.V.		6,9		7,6		2,3
Helyek száma		16		16		16

Napraforgó kisparcellás fajtaösszehasonlító kísérletek eredményei – 2014
19 VI/3. HO-Középérésű csoport

FAJTÁK		KASZATTERMÉS		OLAJTERMÉS		OLAJTARTALOM
		t/ha	%	kg/ha	%	%
Tutti	2010 CH	4,06	107,3	1869	112,2	50,84
NX22212 IMI/HO	CH	3,94	104,2	1814	108,9	50,89
SL 1317 IMI/HO	FR	3,87	102,3	1600	96,1	45,95
ESH 2002	FR	3,77	99,7	1731	104,0	50,94
PR65H22	2008 US	3,71	98,1	1681	101,0	50,23
ESH 9097 CLHA Plus / HO	FR	3,63	96,0	1519	91,2	46,50
ES Balistic CL / HO	EU FR	3,50	92,5	1442	86,6	45,75
átlag		3,78	100,0	1665	100,0	48,73
SzD 5%		0,23	6,1	119	7,1	0,98
C.V.		8,6		10,2		2,9
Helyek száma		16		16		16

A magas olajsavtartalmú napraforgók csoportjából az igen korai csoportból 2, a korai csoportból 4, míg a középérésű csoportból 7 hibrid kisparcellás fajtaösszehasonlító kísérleti eredményét közöltük. A magas olajsavtartalmú napraforgók csoportjaiban már IMISun/HO és CLHA Plus/HO hibridek is beállításra kerültek.

Az idei évben: 5 normál HO, **7** IMISun/HO, **2** CLHA Plus/HO és **2** SU/HO hibrideket is fogunk vizsgálni.

Az olajsavtartalom meghatározásánál izolált mintákat vizsgálunk. Az olajsavtartalom eredményeket a mellékelt táblázatokban láthatják.

HO napraforgóhibrid állami elismerésének feltételei:

- Éréscsoportonként a kísérleti átlaghoz történik a hasonlítás.
- Kaszat- és olajtermés vonatkozásában a kísérleti átlagot kell meghaladnia az előterjesztésre kerülő hibridnek.
- Olajtartalom esetén 45%-nál magasabb szintet kell a jelöltnek elérni.
- Minőségi standard: PR65H22/2015-től változás.
- A HO napraforgókkal szemben támasztott minőségi követelményeknél a feldolgozóipari igények az irányadóak (85% olajsavtartalom feletti érték izolált mintákból).

A csoportokban államilag elismert fajták, bejelentett fajtajelöltek és EU-listán szereplő fajták kerülnek elvetésre.

A magas olajsavtartalmú napraforgók termesztésének sikerét nagymértékben meghatározza a szakszerű fajtakiválasztás. A hibridek között termésben, minőségben és növénykórtani tulajdonságokban jelentős különbségeket lehet tapasztalni. Az ismeretlen hibridek termesztésbe vonása gazdaságilag nagyon kockázatos.

Polgár Gábor
VSZT

A napraforgó árutermő területe idén is meg fogja haladni a 600.000 hektárt. A hazai termelési szerkezetben 80–85%-os a gyomirtó szer rezisztens típusok részesedése, és 130.000 hektár felé fog emelkedni a magas olajsavas napraforgó területe. Egyes előrejelzések szerint a termelésben elfoglalt részarányuk elérheti a 20%-ot. Az első magas olajsavas hibrid 15 évvel ezelőtt került állami elismerésre, és a köztermesztésbe. Kezdetben a gazdálkodóknak a magas olajsavas hibridek termesztésekor alacsonyabb hozamokkal kellett számolni. A jelenleg használt fajtáknál már sokkal kisebb az ilyen kockázat. Az új fajták termőképessége miatt nem kényszerül kompromisszumra a termelő. A köztermesztésben egyeduralkodó herbicidrezisztens típusok a magas olajsavas minőséggel párosulva új szegmenst jelentenek a fajtaszortimentben. A termelési szándékot a feldolgozóipar által meghirdetett árak irányítják, ami az elmúlt évben jelentős árbevételtöbblettel jutalmazta a magas olajsavas napraforgót. Ennek tükrében megerősödött az igény a termelők részéről a tavaszi vetőmag-vásárlási szezonban ezen fajtatípus iránt. A felhasználás oldaláról folyamatosan nő a kereslet az egészséges táplálkozásban fontos szerephez jutó egyszeresen telítetten zsírsavakat tartalmazó olajakra, melyek magasabb sütési hőmérsékleten használhatók fel, nagyobb az oxidatív stabilitásuk, a szív- és érrendszeri betegségek megelőzésére alkalmasak.

A termesztésben a hagyományos napraforgó-technológia alkalmazása mellett termelhető, azonban legalább 100 méteres izolációs távolságot kell tartani a konvencionális napraforgófajták táblájától. A magas olajsavas napraforgó iránt az elkövetkező években tartósan emelkedő piaci igény mutatkozhat, számítani lehet arra, hogy lassú növekedés lesz ebben a szegmensben. A napraforgó értékesítési árakat számos más tényező is befolyásolja. Az ár mellett fontos szempont a fajtaellátottság, mely a nemesítők és fajtatulajdonosok részéről biztosított. A termesztés sarkalatos pontja a gyomirtás és a kórokozók elleni védekezés. A gyomirtás elleni hatékony fegyver a gyomirtó szer rezisztens változatok megjelenése a magas olajsavtartalmú fajták területén, mely folyamat az elkövetkező években felerősödhet. A neonikotionid hatóanyagú inszekticides csávázószerek betiltása nem befolyásolta látványosan a napraforgó-termesztés volumenét. Az unió egyes tagországaiban a Clearfield technológia ellen egyre erősödnek a környezetvédelmi aggályok. A magas olajsavas napraforgó termesztésének biztos növekedési pályát jelenthet az, ha általánosan elterjed a forgalomba kerülő étolajoknál a termékek egyszeresen telítetlen zsírsavtartalomra vonatkozó jelölése. Az egészségtudatos életmód térnyerése a táplálkozásban növelheti a termék iránti keresletet, ami az alapanyag-termelés oldalán stabilizálhatja a termelés volumenét. A vetőmag-forgalmazók és fajtatulajdonosok kiemelten foglalkoznak minden speciális igény kielégítését szolgáló fajta piaci bevezetésével és fontos fejlesztési irányként tartják azokat számon. A magas olajsavas napraforgó-termesztésnek az igazi hírverést a magas minőséget elismerő felvásárlási árak és a pénzügyileg is sikeres termelési szezon jelentheti.

Potori Norbert
AKI

Napraforgó piaci kitekintés

A felkérés a magas olajsavtartalmú napraforgó piacának rövid bemutatására szólt, erre vonatkozóan azonban sem hazai, sem nemzetközi adatok nem állnak rendelkezésre. Mindazonáltal a globális „napraforgó-komplex" tömör összefoglalása segít elhelyezni a hazai ágazatot a világban és azon belül Európában.

Az emberiség növényolajok iránti étvágyát nehéz kielégíteni, a kereslet a népesség növekedése, a feltörekvő gazdaságokban az étkezési szokások rohamos változása, valamint az ipar egyre bővülő igényei miatt rendkívül gyors ütemben nő. Az utolsó lezárt gazdasági évben, a 2013/2014. szezonban (október–szeptember) világszerte 196,4 millió tonna növényolajat állítottak elő, ebből a napraforgóból kinyert olaj 8,0 százalékot képviselt, amivel negyedik helyen állt a pálmaolaj (29,8 százalék), a szójaolaj (22,3 százalék) és a repceolaj (13,1 százalék) mögött. Az olajmagdarák 302,4 millió tonna körüli globális termeléséből a napraforgó feldolgozása során keletkező, fehérjékben gazdag takarmány alapanyag 5,7 százalékkal részesedett a szójadara (61,3 százalék) és a repcedara (12,1 százalék) után.

A világ napraforgó-termelése tíz esztendő alatt, Magyarország európai uniós csatlakozásától a 2013/2014. gazdasági évig 26,5 millió tonnáról 43,2 millió tonnára (történelmi csúcs) futott fel. Ezzel párhuzamosan a termény összes felhasználása 61,9%-kal nőtt. Elemzők a folyó, 2014/2015. gazdasági évre ennél jóval kevesebb, 41,1 millió tonna körüli terméssel számolnak, de ez a volumen még mindig a második a sorban.

A világ legnagyobb napraforgó-termelői sorrendben Ukrajna (25,3%-os részesedéssel bírt a 2013/2014. gazdasági évi globális termésből), Oroszország (23,1%), valamint az EU (20,9%), de említésre érdemes Kína (5,6%) és Argentína (5,2%) is. Az EU vezető napraforgó-termelő tagországai Románia (a 2013. évi 9,0 millió tonna körüli rekordtermés 23,8%-át itt takarították be), Bulgária (20,5%), Franciaország (17,9%) és Magyarország (16,7%).

A napraforgóolaj döntő részét – ellentétben a pálma-, a szója- és a repceolajjal – világszerte élelmezési célra használják fel. Az ömlesztett és a palackozott márkás napraforgóolaj vezető exportőre Ukrajna: a 2013/2014. gazdasági évben összesen 3,8 millió tonnát, a nemzetközi forgalomba kerülő mennyiség több mint felét értékesítette a külpiacokon, ebből több mint 0,4 millió tonnát az EU tagországaiba szállított. Ukrajnában a növényolajgyárak száma 900 körüli, az előállított növényolaj volumenének bő négyötöde azonban mindössze 20 üzemből kerül ki. A világ legnagyobb nettó napraforgóolaj-importőrei sorrendben India, Egyiptom, Kína, Irak és Irán. Rajtuk kívül említést érdemel még Törökország, amely napraforgóolajból egyszerre kiemelkedő exportőr a közel-keleti térségben és jelentős importőr a Fekete-tenger térségében.

Az EU, noha a napraforgóolaj termelésében a harmadik a globális rangsorban, e termékből nettó importőr: exporttal korrigált behozatala éves átlagban 0,7 millió tonnára tehető. Elsősorban Ukrajnától, másodsorban Oroszországtól vásárol napraforgóolajat; az Argentínából behajózott volumen mára elenyésző, mindössze néhány tízezer tonna. Az import mintegy háromötöde Spanyolországba, Olaszországba és Hollandiába érkezik.

Magyarországon a napraforgó területe az EU-csatlakozás óta közel harmadával nőtt, 2014-ben 615 ezer hektár körül alakult. Tavaly ősszel 1,6 millió tonnát közelítő rekordtermés került le a táblákról. A napraforgó növényolajipari feldolgozását végző három legnagyobb vállalat összesített inputkapacitása ma meghaladja a 1,5 millió tonnát. Az iparági beruházások nyomán a napraforgóolaj és napraforgódara kivitele a közelmúltban dinamikusan nőtt, a 2013/2014. gazdasági évben az előbbi nettó külpiaci értékesítése meghaladta a 475 ezer tonnát, míg az utóbbié megközelítette a 333 ezer tonnát. Ezzel párhuzamosan a napraforgómag nettó kivitele számottevően visszaesett: míg a 2011/2012. gazdasági évben még közel 580 ezer tonnára rúgott, addig a 2013/2014. gazdasági évben alig volt több mint 160 ezer tonna. A magyarországi napraforgómag legnagyobb vásárlói Németország és Hollandia, napraforgóolajból Hollandia veszi a legtöbbet, míg napraforgódarából elsősorban Németországba, Olaszországba és Hollandiába szállítanak a hazai kereskedők.

Kolop László
KITE Zrt.

A magas olajsavtartalmú napraforgó termesztésének perspektíváját az élelmiszeripar, illetve a fogyasztók és a termelés szempontjából kell és lehet értékelni.

Élelmezési szempontból kifejezetten perspektivikus, mert nagyon kedvező a zsírsavösszetétele. Ha reálisan értékeljük a jelenleg nagy mennyiségben fogyasztott hagyományos (linolsavas) napraforgóból készült étolajat, akkor szembesülünk vele, hogy ez az egyik legegészségtelenebb növényi olaj. Ennél még a sertészsír zsírsavösszetétele is kedvezőbb!

Ebből következően indokolt lenne minél nagyobb ütemben teljesen lecserélni a hagyományos napraforgóolajat a táplálékaink sorából a magas olajsavas napraforgó étolajra.

Termesztési szempontból teljesen megegyezik a hagyományos napraforgóval. A termesztéstechnológia, a terméssszint és a termelés kockázata is teljesen azonos. Az egyetlen dolog, amire oda kell figyelni, hogy nem keveredhet össze a hagyományos napraforgóval a betakarítás után. Ez a kockázat azért áll fent, mert egy időben történik a két különböző típusú termény betakarítása.

Jelenleg a termelés növekedését a rendelkezésre álló vetőmag is korlátozza.

Ha a fogyasztók is és az élelmiszeripar is fontosnak tartja a termelés növelését, akkor talán célszerű lenne a vetőmagszektorral egyeztetni az igények kielégítését.

Kara Béla
Pioneer

Az elmúlt évekre jellemző volt egy érezhető bizonytalanság a magas olajsavtartalmú napraforgómag-keresletben. Hol kisebb felfutást, hol kisebb-nagyobb visszaesést tapasztaltak a termelők a magas olajsavtartalmú napraforgómag-keresletben.

A vetőmagos cégeknek ez a kiszámíthatatlanság komoly kihívást jelentett. Hol azzal kellett szembe nézni, hogy nem tudjuk kielégíteni az igényeket, hol azzal, hogy átmenő készletek maradtak.

2015 minden eddiginél nagyobb igényt hozott a magas olajsavtartalmú napraforgómag-piacon. A felvásárlók jelentősen több termeltetési szerződést kötöttek és az ár is attraktív, hiszen 40–60 euró/t felárat ígértek.

A keresletnövekedés alapvetően meglátszott a hibridszerkezet-átalakulásban. A szezon kezdetén – és ez a folyamat kitartott egészen február végéig – szinte csak a magas olajsavtartalmú hibridekről lehetett a termelőkkel tárgyalni.

Felmerül a kérdés: ez a jelenség egyedi, csak 2015-re szól, köszönhetően a kifogyott alapanyagkészleteknek? Több forrásból is kellett tájékozódni ahhoz, hogy a kép tisztuljon. Egy vetőmag-forgalmazó vállalatnak a tervezés szempontjából égetően szükséges azt tudni, hogy egyszeri vagy tartós keresletről van-e szó.

Az első hírek a termelés keletre való áthelyezéséről szóltak. Aztán mára kiderült, hogy a franciáknál is nőtt a termőterület. (Franciaország a legnagyobb magas olajsavas napraforgómag előállító). Több felvásárló, gabonakereskedő vállalat is úgy nyilatkozott, hogy folyamatos növekedést prognosztizál az elkövetkezendő 10 évben. A 10 év végére mintegy 1,0 millió ha-t prognosztizáltak Európában.

Ha valóban így van, akkor egy folyamatos – ha nem is a 2015-re jellemző nagyságrendű – igénnyel számolhatunk.

Magyarországon 2014-ben 60 ezer ha magas olajsavas napraforgó került elvetésre. 2015-ben a terület minden bizonnyal eléri a 100 ezer ha-t, de vannak olyan előrejelzések, hogy a 120 ezer ha sem lehetetlen.

Ha a tendenciát, annak meredekségét nézzük, akkor azért nagyon komoly kockázatokkal is szembe kell néznünk. A felvásárlók folyamatosan kötik le a végterméket. Első menetben csak 1 t/ha termést. Minden felvásárló úgy nyilatkozik, hogy minden termést átvesz – kérdés a később lekötött mennyiségeknél az ár. Csak remélni tudjuk, hogy a hirtelen megjelenő nagy mennyiségű termés miatt nem alakul ki árerózió, illetve, hogy a termelők nem kerülnek kiszolgáltatott helyzetbe.

Vetőmag oldalról elmondható, hogy a Magyarországon működő vetőmag-tulajdonosok – kisebb nehézségekkel – de jól "állták a sarat" és a megjelenő igényeket ki tudták elégíteni. Mára mindenki el tudta vetni a megrendelt és időben megkapott vetőmagot.

Tanulva az idei tapasztalatokból – biztos vagyok benne –, hogy a fajtatulajdonosok nagyobb pufferrel fognak készülni az elkövetkező szezonokra.

A ma piacon lévő hibridek többsége már nem mutat termésdegressziót a linolsavas napraforgókkal szemben. Termőképességük kiváló és ez – hibridtől függően – magas betegségtoleranciával párosul.

A fentiek alapján kijelenthető, hogy genetikai oldalról bármekkora növekedést ki tud szolgálni a vetőmagipar.

Endes Péter
Dow Seeds

Az elmúlt években a feldolgozóipar és ezzel párhuzamosan az olajgyártók részéről nagymértékben megnőtt a kereslet a magas olajsavas termékek iránt. Mivel a magas olajsavas napraforgó termesztése extra pénzügyi ráfordítást nem igényel, csak nagyobb odafigyelést (izoláció, betakarításkor, tároláskor elkülönítést), ezért a termelők kiváló gazdasági haszonnal tudták azt értékesíteni. Ha az Európai Unió területét nézzük, akkor a magas olajsavas napraforgó termőterületét Magyarországon, Romániában és Bulgáriában lehet könnyedén és szignifikánsan növelni.

Hiszünk abban, hogy hosszú távon a magas olajsavas napraforgó termőterületének piacrésze meghatározó lesz itthon is. Éppen ezért a nemesítési programunk elsősorban erre a szegmensre fókuszál. A kereskedelemben is a napraforgó portfóliónk zöme is magas olajsavas típus.

Az általános nemesítési célok, mint például a magas terméshozam és a betegség ellenálló képesség (peronoszpóra, szklerotínia, szádor stb.) valamint jobb megtermékenyülés a tányér közepén, szárszilár-

dság; mellett a gyomirtási technológia (Clearfield, Clearfield Plus) is fontos szempont. Különösen koncentrálunk az évjárattól független nagyon stabilan magas olaj- (50% feletti) és olajsav (85–90% feletti) tartalomra.

Mint tudjuk, az élelmiszeripar a pálmaolajat részesítette előnyben az elmúlt időkben, mivel ennek kedvező az ára és stabilan viselkedik üzemi körülmények között. Egy európai uniós rendelet szerint a közeljövőben az élelmiszerek csomagolásán fel kell tüntetni, hogy azok pontosan milyen növényi olajat tartalmaznak. Az egyre tudatosabb vásárlók próbálják elkerülni az egészségtelen olaji összetevőket tartalmazó élelmiszereket. A fogyasztók megítélése a pálmaolajjal szemben, részben a benne található magas telített zsírsavarány miatt, részben az előállításával kapcsolatos környezeti terhelés miatt negatív. Éppen ezért a feldolgozóipar ennek helyettesítésére keresi a megoldásokat.

Jövőbe tekintve pedig a magas olajsavas napraforgó-nemesítési programunkban fontos szerepe van a speciális, úgynevezett Omega-9-es olajprofilnak. Ezen olajok még alacsonyabb telített zsírsavtartalmuknál fogva egészségesebbek, ráadásul a feldolgozóiparban üzemi körülmények közt stabilabban viselkednek.

Úgy gondolom, hogy amelyik termelő elkötelezi magát a magas olajsavas napraforgó termesztése mellett, hosszú távon csak nyerhet vele.

Lonsták János
RAGT

A magas olajsavas termékek feldolgozóipari, használati és egészségügyi előnyei bizonyítottak. Ha nemzetközi összefüggésben nézzük, akkor a magyar piac késésben van több nagy napraforgót termelő országhoz viszonyítva. Franciaországban az összes napraforgó terület 65%-án HO-termelés folyik, erős fejlődés várható Spanyolországban, Romániában, Magyarországon, de Ukrajnában és Oroszországban is. Elterjedtsége az egyes országok törvényhozásának hozzáállásától nagyban függ. Így Észak- és Dél-Amerikában törvény tiltja a linolsavas olajok élelmiszeripari használatát. A másik fontos meghatározó és motiváló tényező az ár. Jelenleg európai szinten átlagosan 20–30 € többlet árbevételt biztosan hoz a HO-termesztés azonos termőképesség mellett, de ez egyes években elérheti akár a 70–100 €-t is.

A magas olajsavas napraforgóhibridek nemesítése már az 1990-es években is zajlott. Azóta termőképességben, betegségekkel szembeni ellenálló képességben utolérték a hagyományos hibrideket. Ma már nem az a kérdés, hogy jó termőképességű legyen a HO hibrid, hanem a piaci verseny azok speciális változataiért (HOCL, HOCL PLUS, RO – szádor rezisztencia) folyik. De már folyamatban van az egyéb olajnövények, pl. szója, Canola, zöldségfélék HO-nemesített változatainak megjelenése is.

A hazai HO-termelésnek nagy lökést adhatna, ha az élelmiszeripar – mint leginkább érintett – fogyasztói reklámmal és törvényhozási lobbi tevékenységgel támogatná a hazai szemléletváltozást. Jelenleg úgy néz ki, hogy a vetőmag-nemesítőházak megelőzték a hazai igényeket.

Mórocz Péter
Limagrain

A magas olajsavtartalmú napraforgóhibridek termesztésének térnyerésében az élelmiszeripari felhasználók igényeinek az elmúlt néhány évben végbement változása, az amerikai, majd európai élelmiszer-címkézési szabályok szigorodása fontos szerepet játszott. Ismertté vált kedvező humán-egészségügyi hatása és az is, hogy a gyorsétteremláncok technológiájában képes helyettesíteni a pálmaolajat, amelynek termelésével és felhasználásával kapcsolatban az utóbbi időben többféle kockázat is felmerült. Az okok bővebb elemzésére nem vállalkoznék, bizonyára sokkal pontosabban és részletesebben megteszik helyettem a feldolgozó- és az élelmiszeripar érintettjei.

A HO napraforgó viszonylag alacsony vetésterületi arányból következik, hogy a növekedési potenciál jelentős. Illetve jelentős lehet, ha a keresleti oldalról hosszabb távon is kiszámítható és a termelők által is elfogadható árat ajánlanak a terményért. Az elmúlt években azonban azt tapasztaltuk, hogy a linolsavas, azaz alacsony olajsavtartalmú (LO) napraforgóhoz képest sokkal inkább zárt pályán mozgott a magas olajsavtartalmú napraforgó termelése és kereskedelme. Ugyanis limitált volt az igény, amelyért magasabb árat is kínáltak. A magas olajsavas napraforgóhibridek vetőmagja iránti keresletet is ez határozta meg.

Amennyiben a felhasználás volumenének további növekedése következik be – a szabályozásban előírt kötelezettségek, az egészségesebb élelmiszerek előállítása miatt –, az is megtörténhet, hogy megfordul a jelenleg fennálló LO/HO vetésterületi arány. Viszont ennek a következménye az lehet, hogy az eddig tapasztalt árkülönbözet már nem lesz olyan jelentős. Az árakra további negatív hatást gyakorolhat az is, ha Ukrajna és Oroszország rövid időn belül képes lesz az összesen több, mint 13 millió hektáros napraforgó vetésterületén megfelelő izolációval és terménykezeléssel nagy mennyiségben előállítani az olajipar igényeit kielégítő terméket.

Genetikai oldalról a további növekedéshez a kínálat megfelelő, azaz készen vannak a 83% feletti olajsavtartalommal rendelkező hibridek. Ezek a magyar termesztési adottságoknak is megfelelnek, ugyanis a hazai termelők által elvárt nagy termőképességgel, a legnagyobb kockázatot jelentő betegségekkel szemben – peronoszpóra, sclerotinia, fóma – jó ellenállósággal, illetve toleranciával bírnak. Jelentős részük már szádor rezisztenciával rendelkezik. Tenyészidő szempontjából korai és középérésű hibridek is rendelkezésre állnak. A gyomirtásuk sem jelent különösebb kockázatot, hiszen vannak herbicid rezisztens magas olajsavas hibridek is.

A vetőmagellátás szempontjából viszont tudni kell, hogy a vetőmag-előállító területek és feldolgozó kapacitások végesek. Ahhoz, hogy megfelelő minőségben és időben rendelkezésre álljon a szükséges vetőmagmennyiség, elengedhetetlen, hogy világossá váljon a feldolgozóipar legalább középtávú igénye. Csak ennek ismeretében lehet megtervezni – a szülői vonalak felszaporításával elkezdve – a vetőmag-előállításokat.

Csigó György Tamás
Euralis

A 2015-ös napraforgó vetőmag piacon, szinte rögtön a szezon indulásától, igen erős kereslet merült fel a HO hibridek iránt. Ez az igény a termelők részéről folyamatosan fennmaradt. Mondhatjuk, hogy „hisztéria" alakult ki. A vetőmag-forgalmazó cégek nem győzték kiszolgálni a megrendeléseket, és végül a kurrens hibridek teljesen elfogytak. A szezon elején mintegy 20 ezer Ft/t felvásárlási árelőny került meghirdetésre, amely később 15 ezer Ft/t-ra mérséklődött, de ez még így is jelentős a hagyományos linolsavas hibridekhez képest.

Nekem az a véleményem, hogy az extrém kereslet senkinek sem jó: a forgalmazóknak nehéz felkészülni rá kellő mennyiségű készlettel, a termelők pedig, főleg, akik kicsit később döntenek, már úgy érezhetik, hogy „hoppon maradnak". Ilyenkor gyakran az szokott történni, hogy a következő évben visszaáll a kereslet egy alacsonyabb szintre, a forgalmazó cégek pedig az előző évre alapozva túlkészleteznek, és így raktáron marad a sok eladatlan vetőmag.

Mindenesetre most úgy tűnik, hogy a HO napraforgók iránti világpiaci és hazai kereslet is megvan. A transzzsírsavak használatának korlátozása egyre inkább az egészségesebb összetételű olajok felé tereli a vásárlók figyelmét. (Személy szerint üdvözlném, ha az olajfeldolgozó cégek a boltokban elérhető termékek csomagolásán feltüntetnék, hogy pontosan mennyi magas olajsavat tartalmaznak).

Az elvetni kívánt 628 ezer ha napraforgóból a magas olajsavasak aránya kb. 150–170 000 ha lehet, ami kb. 2,5–3 szoros növekedést jelent 2014-hez képest. Ez nem is csoda, hiszen a mai korszerű HO hibridek termésszintje eléri, ideális esetben meg is haladja a linolsavasokét. A magas termés kombinálva a nagyobb átvételi árral kedvező hektáronkénti eredménnyel kecsegtet.

A termesztéstechnológiánál figyelni kell az izolációra. Mi a 300 métert tartjuk ideálisnak a minél magasabb olajsavtartalom elérése miatt. Célszerű az aratást a HO hibridekkel kezdeni.

Magyarországon a Clearfield napraforgók aránya 65% körül van. A termelők a HO szegmensben is egyre inkább előtérbe helyezik a CL hibridek termesztését. Évekre visszanyúló tapasztalattal rendelkezünk a HO CL szegmensben. Nemesítőink is nagy perspektívát látnak ebben a piacban, a nemesítési célok között szerepel a termőképesség, az olajsav- és olajtartalom, a betegség ellenállóság, a szárazságtűrés valamint a koraiság elérése a terméstabilitás megőrzése mellett.

A magyar piaci igényeket és körülményeket látva még több HO CL hibrid kerül majd forgalomba. A HO CL+ hibridek pedig a következő lépcsőfok lesz. A termékportfólió kialakításakor mindig két szempontot kell figyelembe venni: a termelői igényeket, és a már kereskedelmi forgalomba hozható, elérhető vetőmagokat. Ezek megfelelő összehangolása a cél.

Gyenei Ferenc
Bonafarm Csoport

A Bonafarm csoport vetésszerkezetében átlagosan 1 500 ha területet foglal el a napraforgó. A termésátlagok az elmúlt 10 évben a 3,1–4,2 tonna/h között alakultak. A termelési költségek 250.000 Ft/ha-ról mostanra 350.000 Ft/ha-ra emelkedtek, annak ellenére, hogy folyamatosak a költségcsökkentések (talajművelési, tápanyag-gazdálkodási, növényvédelmi megoldások). Az eredményes termelés ennél a növénykultúránál is elengedhetetlen. A csoport régóta csak a magas olajsavas napraforgó termesztésével foglalkozik. A régen megszokott terméskülönbség (-10% a magas olajsavas hátrányára) mára teljesen eltűnt. Az átvételi ára viszont magasabb (+10–15%). Termesztéstechnológiai különbségek nincsenek, egyetlen dolog, amire figyelni kell, az izoláció. Összességében termesztési szempontból a kétféle napraforgó közül a magas olajsavas napraforgó termesztését preferáljuk.

Légrádi Miklós
termelő, Lengyeltóti

Alapvetően mindig az igény, a kereslet tud változást előidézni a megszokottá vált növényi kultúrák termesztésében.

Nem véletlen, hogy az évekkel ezelőtt megjelent magas olajsavas napraforgó termelésére egyik évről a másikra nem álltak át egységesen a termelők. A 2014-es évben főleg a dunántúli termelők egy része az országos vetésterület 10%-ot meghaladó részén 57 000 hektáron termelt HO napraforgót. Egyértelmű volt a motiváció, a jóval magasabb felvásárlási ár. A mostani becslés szerint a 2015-ös évben ez a vetésterület megháromszorozódni látszik, ami nem biztos, hogy háromszoros termésmennyiséget jelent, hisz a 2014-es évben kiemelkedően jó eredmények születtek.

Most április 22-ét írunk, a napraforgók nagy része elvetésre került, a gyomirtó permetezés várja az esőt és minél tovább várja, annál kisebb lesz az esélyünk megközelíteni a tavalyi termésátlagot. Én magam is váltottam és HO napraforgót vetettem abban reménykedve, hogy a nagy felhasználók termékeik előállításához évről évre növekvő mértékben használják a magas olajsavas napraforgóolajat. Ebből adódóan a hagyományos olajjal szemben meg tud szabadulni a kőolaj árától való függőségtől.

A kedvező árakra, mint láthatjuk a termelők gyorsan reagálnak, de felhívnám a figyelmet egy-két dologra, amellyel számolni kell. Ilyen pl. a hagyományos napraforgóból származó árvakelés, mely egyenletesen oszlik el táblaszinten és a nem kívánatos megporzással a minőséget leronthatja az elvárt 82-83% alá.

Fokozott veszélyt jelent ez az integrátorok közös tárolójába begyűjtött áruk esetében, ahol az azonnali vizsgálatra nem minden esetben van lehetőség.

Néhány megoldás rendelkezésre áll, mint pl. a Clearfield-es fajta alkalmazása technológiájával együtt, még akkor is, ha egyéb gyom nem jelenik meg, csak az árvakelésű napraforgó. Az átállás általában egy-egy körzetben, integrációban egységesen történik, így a védőtávolságokra nem kell különösen figyelni. Nyilvánvaló a termelők legnagyobb hányada továbbra is megtalálja számítását a hagyományos fajták termelésében. Nem vonható kétségbe ezen fajták előnye a fejlesztést illetően, ami kiegészülhet még egy több évtizedes szállító-vevő kapcsolattal, főleg a hazai feldolgozók közelében. Megjegyzem, a vevők számára is ez lenne a könnyebben kezelhető.

A jövőt illetően a téma potens szereplőinek meg kell keresni a módját, hogy a piac tervezett részét lefoglaljuk, ehhez pedig be kell vállalni az előszerződés kockázatát.

Dr. Cselényi Tibor
McDonald's

A McDonald's a 90-es évek elején döntött a magas olajsavas napraforgó felhasználásával készült sütőolaj mellett. A sütőolaj fejlesztése során a következő szempontokat, illetve kutatási eredményeket vettük figyelembe:

1. A telített zsírsavak kedvezőtlen élettani hatásáról már igen sok tanulmány rendelkezésre állt, ami ezek alacsony szinten tartását indokolta.

2. A transzzsírsavak HDL/LDL arányra gyakorolt hatását több tanulmány is bizonyította, ezért a hidrogénezési eljárást ki kellett zárni.

3. A többszörösen telítetlen zsírsavak gyorsan oxidálódnak, ezért felhasználásuk igen gazdaságtalan, mindamellett egészségtelen melléktermékek képződnek az ismételt hőkezelések során.

4. A linolénsav (C18:3) esszenciális zsírsav, amely nagyon fontos fiziológiai hatással rendelkezik. A többszörösen telítetlen zsírsavakhoz hasonlóan azonban igen gyorsan oxidálódik, és hajlamos az ún. ciklikus monomer (CMFA) képződésre a felhasználás során.

5. Az olajsav minden szempontból ideális, mivel eddig egészségkárosító mellékhatása nem ismert, emellett igen magas stabilitással rendelkezik.

Ennek érdekében olyan termelőkkel szerződtünk, akik növénynemesítési eljárással fejlesztett magas olajsavtartalmú repce és napraforgófajtákat termesztettek. Mivel Európában a McDonald's elkötelezte magát amellett, hogy nem használ GMO terméket, a nemesítési folyamat nehézségeivel szembe kellett néznünk. A 90-es évek elejétől 2007-ig tartott az a folyamat, amelynek során egyre több gazdát vontunk be és elértük a váltáshoz szükséges mennyiséget, ez alatt többször csökkentettük sütőolajunk transzzsírsavtartalmát a telített zsírsavak alacsony szinten tartása mellett.

2007 októberétől Európa minden McDonald's éttermében a következő paraméterekkel rendelkező sütőolajat vezettük be:

1. Telített zsírsavtartalom (SAFA): <12%
2. Transzzsírsav-tartalom (TFA): <1,5%
3. Többszörösen telítettlen zsírsavtartalom (PUFA): <20%
4. Linolénsav-tartalom: <2%
5. Olajsavtartalom (MUFA): ~70%

Jelenleg használt sütőolajunk így optimális összetétellel és tulajdonságokkal rendelkezik, emellett a benne sütött termékeink TFA-tartalma jóval alatta marad a 2014-ben Magyarországon is bevezetett 2%-os határértéknek, s egyben az Európában eddig alkalmazott legszigorúbb határértékeknek.

A kiemelkedően magas olajsavtartalom kizárólag a magas olajsavtartalmú napraforgó- és repcefajták igen nagy mennyiségű mezőgazdasági termelésének köszönhető, ami a McDonald's kezdeményezése nyomán ma már folyamatosan biztosított Európa-szerte.

Polyák Éva
PTE Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet

A magas olajsavas napraforgóolaj dietetikai hatása

Magas olajsavas napraforgóolajnak nevezzük a minimum 80%-os olajsavtartalommal rendelkező napraforgóolajat. Az olajsav egyszeresen telítetlen zsírsav (MUFA), amelyben az egyetlen kettős kötés a zsírsav metil csoportot tartalmazó végétől a 9. zsírsavnál van, ezért omega-9 zsírsav.

A nagy olajsavtartalom miatt hasonló élettani hatásokkal rendelkezik, mint az olívaolaj.

A magas olajsavas napraforgóolaj kedvezően csökkenti a vérben lévő LDL (low density lipoprotein), azaz a „rossz koleszterin" és a triglicerid szintet. (1) Az egyszeresen telítetlen zsírsavak növelik a HDL (high density lipoprotein) a „jó koleszterin" szintet és csökkentik az LDL koleszterin oxidációját. A lipidváltozások miatt az aterogén index is csökken. Mindezek következménye, hogy csökken a szív- és érrendszeri betegségek kialakulásának kockázata. (2)

Mivel ez a napraforgóolaj egyszeresen telítetlen zsírsavakban gazdag, ételkészítés során (pl. bő zsírban való sütéskor) magasabb hőfokra hevíthető, a sütési idő csökken, az elkészített étel kevesebb zsiradékot vesz fel. Az olaj hőstabilitása nagy, azaz magasabb hőmérsékleten bomlanak le a benne lévő zsírsavak, mint egy hagyományos napraforgóolajban, ezért többször újrahasználható a szemcsés szennyeződések leszűrése után. Hidegen salátaöntetekhez és majonéz készítésére is felhasználható. Az olaj feldolgozása nem igényel hidrogénezést, hidegen sajtolják, így nem keletkeznek transzzsírsavak, ezzel megelőzhetők ezek kedvezőtlen hatása. (3)

A transzzsírsavak emelik az összes és a rossz (LDL) koleszterinszintet, és csökkentik a jó (HDL) koleszterinszintet a szervezetben, ezáltal szerepük van az érelmeszesedés és a szív- és érrendszeri betegségek kockázatában. A napi 5 g transzzsírsav-bevitel 25%-kal növeli a szív- és érrendszeri megbetegedések kockázatát. (4)

Az olaj jó E-vitamin forrás. Az E-vitamin antioxidáns, a szabad gyököket képes megkötni. Ezek alapján nagy szerepe lehet az egészséges táplálkozásban és az egészség megőrzésében.

- an -

TECHNOLOGY
VEKTOR
Jövőbe mutat.

A KOMBÁJN, AMI
KIFIZETŐDIK!

A Versatile kombájnok elismerésre méltó műszaki paramétereikkel és **a piacon egyedülálló ár-érték arányukkal** garantálják a befektetés gyorsabb megtérülését!

Előrendelési akciónkban kombájnjaink most **jelentős vételár előnnyel, a szolgáltatásban pedig jelentős vállalási árelőnnyel rendelhetők meg.**

A műszaki paraméterekről, a kipróbálók tapasztalatiról és finanszírozási lehetőségekről kérjen bővebb tájékoztatást központi telefonszámunkon, vagy keresse fel honlapunkat!

www.versatile.hu

KOMBÁJNVÁSÁR!

Az ésszerű döntés, akár 20 millióval kevesebbért!

36-70/375 4800
36-70/375 4819

Vektor Holding Kft., 9061 Vámosszabadi, Hrsz. 059/94
Telefon: 36-96/520-715 E-mail: info@vektor-mezogep.hu

VERSATILE

Versatile kombájn, a kifizetődő befektetés!

Üzemi tapasztalataikról kérdeztünk Versatile kombájn- (és traktor-) tulajdonosokat, mi a véleményük a Magyarországon 2011 óta elérhető Versatile márkáról, mennyire volt jó vétel a mostani tapasztalatok ismeretében. A válaszokat a győri székhelyű Vektor Holding Kft. – a Versatile kizárólagos forgalmazójának – partnereitől kaptuk. Őszinte véleményeiken és a pozitív tapasztalatokon mi is meglepődtünk, a gazdálkodók a kombájnnál nem csak az ár/érték arányt emelték ki.

ANDREAS SCHINDLER ÉS HORVÁTH JÁNOS, GYŐRSÖVÉNYHÁZ, 900 ha
VECTOR 420, RT-490 kombájnok

„Már két Versatile kombájnt is vettünk."

Andreas Schindler

A Vector 420 nagyon tisztán dolgozik és nagyon minimális a vesztesége, szinte egyáltalán nincs tört szem. 10-es skálán ez is megérdemel legalább 8-at! **Az ár/érték arányt is hozzávéve a legjobb ajánlat volt a kínált gépek közül.**

A 420-ast 2011-ben vásároltuk, főként gabonát aratunk vele, de ezzel vágjuk a kukoricát és napraforgót is, egy 6 soros adapterrel, éves szinten kb. 800 ha területen. Egyszer a hűtővel volt némi problémánk, túl hamar eltömődött, illetve a szalmaszecskázóval voltak centrírozási nehézségek, de a gyár mindkét egységet garanciális javítóprogram keretében flottul és gyorsan, természetesen módosított kivitelben, a Vektor Holding közreműködésével kicserélte. A cserélt egységek azóta kifogástalanul üzemelnek.

Összességében elmondható, hogy a biotermesztéssel foglalkozó vállalkozásunk sokkal sikeresebb lett ezen gépek alkalmazásával, elsősorban annak köszönhetően, hogy a nehéz körülmények ellenére (sok gyomos terület) is hatékonyan, nagyon jó minőségben tudjuk a terményeinket betakarítani, ami az értékesítésnél nagy előnyt jelent!

Horváth János, a kombájn kezelője:

A kombájnok nagyszerűsége az egyszerűsége, felépítésük nincs túlbonyolítva. Könnyen kezelhetők, jól hozzáférhetők, ezért javításuk, karbantartásuk is egyszerűbb. A Cummins motor magáért beszél, az elégedettségi skálán 10-ből 9-et adnék a kombájnra.

Elsősorban a teljesítménye és a munkaminősége miatt választottuk ezeket a kombájnokat, amiket az elmúlt 2 év aztán be is igazolt. **A jó ár már csak ráadás! Három olyan műszaki tényezőt mindenképpen kiemelésre tartok, amiben a kombájnnak nincsen párja. Ez a Cummins motor megbízhatósága és teljesítménye, a gép cséplés-technikája és a magtartály ürítési megoldása, sebessége.**

2012-ben vásároltuk az RT490 (Torum-760) gépet, egy 9 m-es gabonaasztallal együtt. Főként gabonát, illetve szóját, borsót, cirkot, kölményt vágunk vele, éves szinten 800-900 ha területen.

Hátrány volt, hogy a géphez nem volt alkatrészkatalógusunk, így a javításoknál nehézkes a beazonosítás. Ezt most jeleztük a Vektor Holdingnak, akik azonnal pótolták a hiányosságot.

A géppel eddig nem volt nagyobb probléma, szívesen vennék ilyen kombájnt újra, de pár módosítást örömmel vennék. Ilyen például a kombájn és az asztal közötti hidraulika, nagy előny volna, ha az elektromos kapcsolatot egyszerűbben lehetne létrehozni, és a ferde felhordó behúzó hengerét kivennék a gépből, és végig láncos lenne (a Vektor Holding jelezte, hogy a 2015-ben gyártott újgenerációs gépeken már mind az elektrohidraulikus gyorscsatlakozó, mind a ferdefelhordó behúzó henger láncra módosítása több típusnál megtörtént). A csavarkötéseknél várjuk már az önzáros anyák használatát.

HANGRÁD ISTVÁN, ALDEBRŐ, 800 ha
VERSATILE ACROS 560 kombájn

„Annyira bevált a Versatile kombájn, hogy utána vettünk egy traktort is."

Hangrád István közel 800 ha-on gazdálkodik, leggyakrabban búzát, napraforgót, kölest, repcét vet és arat, illetve nagyjából 150 húsmarhát legeltet területein. 2013-ban – a nagy márkák kombájnjairól – váltott a Versatile nagyobb modelljére, az Acros 560-ra, amivel azóta is nagyon elégedett.

A gép előnyei között kiemelte annak **nagy területteljesítményét, alacsony fogyasztását, a fülke komfortját. Fontos számára, hogy a kombájn könnyen kezelhető, beállítható és szerelhető, és fogyasztása is nagyon jó. Nem túlelektronizált, felépítése egyszerű, és kevésbé érzékeny a nedvességre, így korábban kezdhető az aratás, mint más kombájnokkal.**

Elmondása szerint megfelelő beállításnál a kombájn tisztán dolgozik, nem töri a szemet, nem szór. Jelentős meghibásodása nem volt, korábbi új kombájnjaihoz képest pedig kifejezetten kisebb és kevesebb problémával találkozott csak, mint például egy ékszíj- és egy akkumulátorcsere.

A Vektor Holding Kft.-vel az első perctől kiváló partneri viszonyt épített ki, a kombájnos alapos képzést kapott az üzemeltetést illetően a gép működésével, beállításával, karbantartásával kapcsolatban egyaránt.

Várakozásai beigazolódni látszanak: a hasonló teljesítményű és felszereltségű kombájnokhoz képest lényegesen kedvezőbb ár/érték arányhoz kedvezőbb alkatrész- és szervizköltségek társulnak, és üzemanyagra is kevesebbet költ. Búzában 7 t/ha átlagtermésnél 12–14 l/ha, napraforgóban 10–11 l/ha, repcében 15–16 l/ha fogyasztás mellett aratott jelentős hozamokat.

Relatív hátrányai között a kukoricára átszerelést említette, ez lehetne egyszerűbb. A DeLux fülke hozza az amerikai márkák csendességét és komfortját, a Cummins motor pedig nem szorul magyarázatra, ez a kombájn szíve.

Hangrád István elégedettségét a Versatile márka és a forgalmazó Vektor Holding Kft. iránt mi sem bizonyítja jobban, minthogy 2014-ben vásárolt egy Versatile 435-ös nagytraktort is.

GERSTMÁJER IVÁN, NYÍRBÁTOR, 250 ha
VERSATILE VECTOR 420 kombájn

„Sokkal kevesebbet állt, mint a szomszédok kombájnjai."

Gerstmájer Iván családjával Nyírbátor környékén gazdálkodik, nagyjából 250 ha területen. A szántóföldi növénytermesztés az erdeje gondozásával egészül ki. Kukorica, napraforgó, rozs és tritikálé egyaránt megtalálható a főbb kultúrák között, állattenyésztéssel nem foglalkozik.

Versatile VECTOR 420-as kombájnjával már két szezonon is túl van, így széles körű tapasztalatokkal rendelkezik. A kombájn robusztus jellege mellett kiemelte annak könnyű hozzáférhetőségét, az egyszerű karbantartást a szereléskor. A fülke kényelme és komfortja nagyon jó, a műszerek jól átláthatók, könnyen megérthetők és kezelhetők.

Elégedettségének fő oka, hogy a kombájn nagyon tisztán dolgozik, nem szór, szinte nincs is tört szem, a fogyasztása kiváló, komolyabb – kiesést okozó – meghibásodása nem volt. 2012-ben az ár/érték aránya miatt választotta, ami a legjobb volt a többi kombájnhoz képest, valamint a Cummins motor is sokat nyomott a latban. Emellett a kombájn számos olyan paraméterrel bír, amiket könnyű szeretni: a 800 mm-es cséplődob, a nagy áteresztőképesség vagy a jó területteljesítmény csak néhány példa a sok előny közül.

Fogyasztása rozsban, kukorica, napraforgó aratásánál napi 25 hektárt teljesítve 8 liter, de kukoricában – 12 tonnás termésátlagot aratva – sem evett 10–12 liternél többet, ami ezen a területen kimondottan jónak számít. Apró szervizproblémák voltak ugyan, de a gép sosem esett ki ezek miatt az üzemből. Volt, hogy az ürítő csiga vagy a kasza nem állt le, egy fogaskerékből kicsúszott egy ék, a szalmaszecskázót javítóprogram keretében cserélték a gyár költségére az elején, de ami a legfontosabb: a forgalmazó Vektor Holding Kft. a problémák során is gyorsan reagálva, partnerként állt hozzájuk, így nem volt fennakadás.

Elmondása szerint újra szívesen venne Versatile kombájnt, ha arról lenne szó, de a kiegyenlítő tartályt máshová helyezné és egyszerűsítene a kukoricára átszerelésen. Egy biztos, a szomszédban dolgozó kombájnok többször álltak a szezonban, ami csak alátámasztja az okos döntést.

Összegezve, igen elégedettek a megvásárolt kombájnnal, mind beszerzési árát, területteljesítményét, a munka minőségét, a fogyasztást és a Vektor Holding kínálta háttérszolgáltatásokat illetően.

VERSATILE

148.888 Ft
A PRECIZITÁS RÉSZLETE

24 hónapra	nettó 148.888 Ft/hó*	Kamat: 2,5%
Önerő: 15%	nettó 626.000 Ft*	bruttó 795.020 Ft

AFS Iroda	Kapcsolattartó személy	Mobil	E-mail
Baja	Márics Norbert	30/348-6850	maricsn@axial.hu
Székesfehérvár	Nagy Adrienn	30/639-6772	nagyadrienn@axial.hu
Zalaegerszeg	Németh Judit	30/372-5669	nemethj@axial.hu
Nyíregyháza	Mezőné Lukács Szilvia	30/628-3156	mezone@axial.hu

AFS Iroda	Kapcsolattartó személy	Mobil	E-mail
Békéscsaba	Kanka Vivien	30/920-7623	kankav@axial.hu
Csorna	Horváth Tamara	30/373-6063	horvath.tamara@axial.hu
Pécs	Szurcsikné Füzes Zita	30/479-7381	fuzesz@axial.hu
Debrecen	Jakab Judit	30/871-5865	jakabj@axial.hu

A tájékoztatóban közölt információk nem minősülnek ajánlattételnek vagy teljes körű termékismertetőnek, azok kizárólag a figyelemfelkeltést szolgálják. A finanszírozás forint alapú, nyíltvégű pénzügyi lízingben történik, fix kamatozással. A kamat meghatározása a szerződés aktiválásakor érvényes pénzpiaci feltételek függvényében változhat.
A konstrukció 24 hónapos futamidőre, legalább 15%-os önerőre vonatkozik, minimális finanszírozott összeg 1.000.000,- Ft. Igénybevevő kör társas vállalkozásokra, egyéni vállalkozókra, őstermelőkre és családi gazdaságokra korlátozva. A konstrukcióban az eszközre a lízingbeadó a futamidő tartalmára eszközbiztosítást köt, amelynek költségeit a lízingdíjak tartalmazzák.
Az ajánlat tájékoztató jellegű, a finanszírozási szerződésre a De Lage Landen Finance Zrt. mindenkor aktuális finanszírozási feltételei és szabályzatai – különös tekintettel az ügyfél-minősítési szabályzatra – vonatkoznak.
A tájékoztatás nem teljes körű, az akcióval kapcsolatos bővebb információért keresse az Axiál Kft. telephelyeit és képviselőit. Az Axiál Financial Services Kft. többes ügynökként a fenti konstrukció tekintetében a De Lage Landen Finance Zrt. közvetítőjeként jár el.
A De Lage Landen Finance Zrt. fenntartja a jogot az ajánlat külön értesítés nélküli módosítására vagy visszavonására.

** A konkrét törlesztőrészletek az eszközérték és a finanszírozás függvényében változhatnak.*

AXIÁL Cégcsoport
Gépek | Alkatrészek | Szerviz | **Pénzügyi szolgáltatások** | Gépbérlet
www.axial.hu

AXIÁL

Az arató-cséplő gépek
fejlesztésében érvényesülő tendenciák

CÉL AZ ÁTERESZTŐKÉPESSÉGEK ÉS SZEMTELJESÍTMÉNYEK NÖVELÉSE

A magyar mezőgazdaságban a magra termesztett növények vetésterülete évente eléri a 3,8 millió hektárt (a szántó 81%-át). Ezen belül a kenyér- és takarmánygabonákat 2,9–3,0 millió hektáron termeljük, amelyek meghatározóak a növénytermesztésen belül. A magra termesztett növények kulcsfontosságú betakarítógépei a magajáró arató-cséplő gépek, amelyek teljesítményével és munkaminőségével szemben mindenkor fokozott követelményeket támasztanak az üzemeltetők. Ez nem véletlen, hisz az éves munka eredményeként megtermett terményt kell a legjobb minőségben és a legkisebb veszteséggel betakarítaniuk. Rosszabb években 10–12 millió tonna, jobb években 18–20 millió tonna, átlagosan 15–16 millió tonna szemes termény sorsa függ tőlük. A megnövekedett követelmények, az egyre növekvő hozamok és az optimális betakarítási időtartamok szűkülése új feladatokat jelentett a kombájnfejlesztőknek, amelyekhez hozzájárultak még az új műszaki, informatikai és tudományos eredmények kínálta megoldások is. Ezeknek köszönhetően felgyorsultak a kombájnfejlesztések világszerte. A gyártás és a fejlesztés is egyre kevesebb kézben koncentrálódik, amely a globalizáció eredménye. Ezt részben a piacok kézben tartása, részben a gazdaságos szériák kialakítása és az egyre többe kerülő fejlesztések is gyorsították. Jelenleg a világon már csak 12 kombájnmárkával lehet találkozni, amelyek neve alatt évente 45–47 ezer kombájnt állítanak elő. Ezeknek 60%-a Európában készül, 37,7%-át gyártják a tengerentúlon, a klasszikus arató-cséplő gépek fennmaradó részt pedig Ázsiában állítják elő. A gyártók az igényekhez igazodva családelven építik fel portfóliójukat.

Az egyes családon belüli tagok azonos konstrukcióra épülnek, azonos, de geometriailag változó méretű szerkezeti elemekből készülnek, a motorteljesítményük és az áteresztőképességük is változik.

Mivel egyre kevesebb kombájngyár működik a világon, ezért tendencia, hogy egyes gyárak (pl. Sampo-Rosenlew) bérmunkában különböző márkanevek (John Deere) alatt is gyártanak arató-cséplő gépeket megrendelésre.

AZ ARATÓ-CSÉPLŐ GÉPEK FEJLESZTÉSÉBEN ÉRVÉNYESÜLŐ FŐBB TENDENCIÁK A KÖVETKEZŐK:

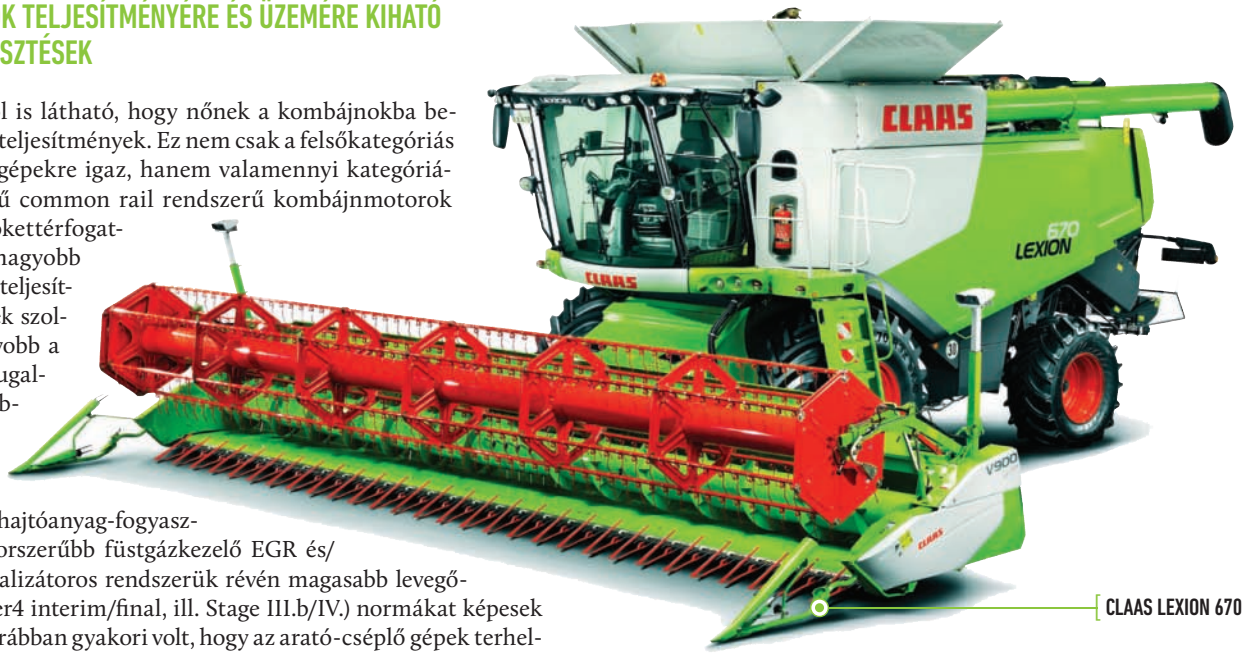
- az áteresztőképesség növelése az arató-cséplő magleválasztó és tisztító rendszerek, valamint a beépített motorteljesítmények növelésével,
- a szemveszteség, a szemtörés csökkentése és a mag tisztaságának javítása,
- a magtartály térfogatának és az ürítőcsiga teljesítményének növelése,
- a melléktermék (szalma, kukoricaszár stb.) kezelő rendszerek teljesítményének és hatékonyságának fokozása,
- a járószerkezetek terepjáró képességének javítása, a talajtaposás mérséklése, környezetkímélés,
- a vezetési komfort, a precíziós irányítás, a fedélzeti ellenőrző és kijelző rendszerek, a belső informatika (ISOBUS), a sorvezető és automatikus kormányzási rendszerek révén a munka minőségének és termelékenységének fokozása,
- flotta menedzsmentek és korszerű műholdas irányítási technikák terjedése,
- a hajtásrendszerek egyszerűsítése, a hibaforrások csökkentése.

A CSÉPLŐRENDSZEREK SAJÁTOSSÁGAI

A világon gyártott gabona arató-cséplő gépek többsége hagyományos, több dobból felépülő keresztdobos cséplőrendszerrel és szalmarázó magleválasztóval készül, de évről évre nő a hibrid rendszerű (keresztdobos cséplőrendszerrel és rotációs magleválasztóval rendelkező), valamint az axiáldobos (rotoros) cséplő-magleválasztó rendszerrel készülő gépek száma. Ez utóbbi azért kapott nagyobb lendületet, mert a hagyományos cséplő rendszerű kombájnoknál a cséplődobok és a szalmarázók mérete, ill. felülete geometriailag behatárolt, amely korlátozza az áteresztőképesség/szemteljesítmény növelését. Ezeknél a cséplődobok szélessége nem nagyon növelhető 1700 mm, a dobátmérő pedig 750 mm fölé, valamint a cséplőrendszer max. átejtő felülete 2,6 m^2, a szalmarázóké pedig 7,5 m^2 fölé. A maximális motorteljesítményük jelenleg 500 LE-vel (370 kW körül) tetőzik. A magtartályaik maximális térfogata pedig 11,0–11,5 m^3 körül alakul. Ezekkel a paraméterekkel a kategória csúcsteljesítményű modelljei (**CLAAS LEXION 670, New Holland CX 8090, John Deere 670, Fendt 9490X, Deutz-Fahr 9206** stb.) búzabetakarításban legfeljebb 20 kg/s (72 t/h) szemteljesítményre képesek. A hibrid cséplőszerkezetű csúcsmodellek szemteljesítménye kalászos gabonában közelít a 25 kg/s (90 t/h-hoz), az axiáldobos cséplő rendszerűeké pedig a 30 kg/s-hoz (108 t/h-hoz). Ez utóbbi teljesítményt a **New Holland CR 10.90 Twin Rotor** cséplőszerkezetű kombájn produkálta a közelmúltban. A hibrid és az axiáldobos cséplő rendszerű kombájnok nagyobb áteresztőképességének kiaknázásához a csúcsteljesítményű modellekbe egyre nagyobb, 550–650 LE/400–480 kW közötti teljesítményű motorok kerülnek beépítésre, amelyek teljesítménye meghaladja a hagyományos keresztdobos arató-cséplő gépek maximális motorteljesítményét. A magtartályaik maximális befogadóképessége jelenleg 14,5 m^3-nél tart. A rotoros kombájnok előnyeiként ki kell emelni, kisebb (1% alatti) szemtöréssel dolgoznak, mint a hagyományos arató-cséplő gépek (~1,5%), éppen ezért a vetőmagnak szánt gabonák betakarítására előszeretettel használják azokat (**Case IH 240-es széria, JD 9600-as széria, Versatile RT 490 stb.**). Hátrányuk, hogy jobban összetörik pl. a szalmát, amely a bálázás szempontjából kedvezőtlen lehet.

A KOMBÁJNOK TELJESÍTMÉNYÉRE ÉS ÜZEMÉRE KIHATÓ MOTORFEJLESZTÉSEK

Az előzőekből is látható, hogy nőnek a kombájnokba beépített motorteljesítmények. Ez nem csak a felsőkategóriás arató-cséplő gépekre igaz, hanem valamennyi kategóriára. A korszerű common rail rendszerű kombájnmotorok egy liter lökettérfogatból egyre nagyobb (40–50 LE) teljesítményt képesek szolgáltatni, nagyobb a nyomatéki rugalmasságuk, jobban bírják a terhelésváltozásokat, kedvezőbb a hajtóanyag-fogyasztásuk, és a korszerűbb füstgázkezelő EGR és/vagy SCR katalizátoros rendszerük révén magasabb levegőtisztasági (Tier4 interim/final, ill. Stage III.b/IV.) normákat képesek teljesíteni. Korábban gyakori volt, hogy az arató-cséplő gépek terhelhetőségét (áteresztőképességét) a motorok teljesítménye határolta le, napjainkban a sebességszabályozásnak és a cséplési veszteségszabályozásnak adnak nagyobb lehetőséget. Növekszik a motorok élettartama és hosszabbodik a szervizciklusa (600 üó) is. Az elektronikus motorvezérlések (EPM) révén a motorok teljesítményszabályozása és a kombájnterhelések jobban automatizálhatók, ill. optimalizálhatók. A kombájnokat egyre nagyobb térfogatú üzemanyagtartállyal szerelik fel a hosszabb üzemelési idő érdekében, amely csökkenti a tankolási gyakoriságot és növeli az arató-cséplő gép betakarításban eltöltött produktív idejét. Az új motorkonstrukciók és a nagyobb teljesítményű motorok valamennyi gabonakombájn kategóriában hozzájárultak az áteresztőképesség és szemteljesítmények növeléséhez. Ennek érdekében gyakori, hogy a kisebb kombájnmotorok teljesítményét tuningolással növelik meg.

CLAAS LEXION 670

A cséplődobok teljesítményének és a dobkosár átejtő felületének növelése érdekében az egyes gyártók kétféle irányban fejlesztenek. Az egyik irány a kisebb (600 mm) dobátmérő és nagyobb (1500–1700 mm) dobszélesség alkalmazása (**CLAAS**), a másik irány a nagyobb (750–800 mm) dobátmérő és kisebb (1300–1560 mm) dobszélesség alkalmazása. A másodlagos magleválasztást végző szalmarázóknál a leválasztó felület növelésével (nagyobb, többlépcsős vagy több szalmarázó láda beépítésével) növelik a kombájnok szemteljesítményét. A hibrid rotációs leválasztású kombájnoknál többdobos cséplőszerkezetek (**CLAAS, Fendt ME** stb.) és a leválasztó dobok felületének növelésével érik el ezt az eredményt. Az axiáldobos (rotoros) cséplőszerkezetű arató-cséplő gépeknél töltődob beépítésével (**New Holland**) és a cséplőrotorok geometriájának növelésével (500–700 mm rotorátmérő és 2600–3800 mm rotorhossz), valamint a dob verő-dörzsölő pofák alakjának és elhelyezésének megváltoztatásával, többszekciós dobkosarak alkalmazásával (**Case IH**) növelik az áteresztőképességet.

TELJESÍTMÉNYNÖVELÉS A CSÉPLŐSZERKEZETEKNÉL

A hagyományos keresztdobos cséplő rendszerű arató-cséplő gépeknél több dob beépítésével (**APS, MCS, MCS-Plus, Hy-Performa** stb.) és a szekcionált dobkosár (**MultiCrop**) elektronikus szabályozásával növelik a cséplési hatékonyságot, amelyek eredményeként a mag 90%-a a cséplőszerkezeten keresztül kerül leválasztásra, ezáltal kevesebb munka vár a szalmarázókra és a rotoros magleválasztókra.

New Holland CX8090 Elevation

Valamennyi cséplőrendszer esetében szenzorok vigyázzák az optimális működést és ellenőrzik a szemveszteséget és ennek megfelelően korrigálják a beállításokat.

A MAGTISZTÍTÓ SZERKEZETEK TELJESÍTMÉNYÉNEK NÖVELÉSE

Amennyiben növekszik a cséplő- és magleválasztó szerkezetek hatékonysága egyre nagyobb mennyiségű kicsépelt szemmel kell megbirkóznia a rostaszerkezetnek is. Ez többlépcsős rosta szerkezetek és növelt rostafelületekkel, valamint többutas és többlépcsős légbevezetéssel, ill. a légmennyiségek, a szelelő ventilátor légszállításának terhelésarányos automatikus szabályozásával érhetők el. A legnagyobb teljesítményű kombájnok rostafelülete meghaladja a 6 m^2-t (6,2-6,5 m^2). A kétutas, ill. a háromutas (**Triple-Clean**) levegőbevezetések a többlépcsős rostaszerkezetekre, valamint az automatikus szelelőventilátor légszállítás-szabályozása (**OptiFan** és a 3D-s rostavezérlés) 15-20 %-kal növeli meg a magtisztító szerkezetek hatékonyságát.

TELJESÍTMÉNYNÖVELÉS A VÁGÓASZTALOKNÁL

A veszteségek szempontjából a gabona araló-cséplőgépeknél a 6-8 km/h munkasebesség a kedvező. Ezt és a hozamokat figyelembe véve kell a gabona vágóasztalok (és a többi adapterek) munkaszélességét megválasztani. A teljesítmények és a veszteségek szempontjából kedvezőbb a nagyobb munkaszélesség és az alacsonyabb munkasebesség, mint fordítva. A vágóasztalok munkaszélessége tovább növekszik. Ma már a legnagyobb teljesítményű kombájnokhoz 12,0-12,5 m munkaszélességű vágóasztalok is rendelkezésre állnak és már fejlesztik a 14-15 méteres változatokat is. További lehetőség a teljesítmények növelésére a gyorsan terjedő „**Vario**” – változtatható asztalfelületű vágóasztalok alkalmazása, amelyeknél a kasza és gyűjtőcsiga távolsága (0,6-1,0 m) között a learatott gabona szárhosszúságának és sűrűségének függvényében szabályozható, ezzel az anyagáram és az áteresztőképesség kedvezően alakítható és még a vágóasztalveszteség is csökken. Folyamatosan nő a szállítószalagos (**Power Flow**) vágóasztalok kínálata is, amelyek kíméletesen kezelik a levágott szemesterményeket. Különösen előnyösek repcében és szójában. A növekvő munkaszélességű vágóasztalok súlyának csökkentésére alumínium alvázakat és egyre több műanyag alkatrészt építenek be azokba.

A TELJESÍTMÉNY NÖVELÉSÉRE KIHATÓ TOVÁBBI FEJLESZTÉSEK

A magtartályok befogadóképessége tovább növekszik, az üzemelő kombájnoknál jelenleg 14,5 m^3 a maximum, de már előrehaladott kísérletek zajlanak csuklós alvázú gabonakombájnokkal, amelyek magtartálya meghaladja a 30 m^3-t. A nagyobb tartálytérfogat hosszabb üzemelést tesz lehetővé. A legváltozatosabb talajállapotok melletti üzemre megfelelő megoldást kínálnak a gumihevederes járószerkezetek (**Terra Trac, RowTrac, Smart Trax, ATRAK Zuidberg,** stb.).

A kombájnok teljesítményének kihasználásában jó szolgálatot tesznek az automatikus kormányzási rendszeres és a műholdas navigációk, a vezérlésben pedig a **CanBus** és **ISOBUS** belső kommunikációs rendszerek (**PLM-Precision Land Management, AFS Connect, CEBIS, CEMOS Automatic, TELEMATICS, TONI, AGCOMMAND Telemetrie, Trimble, AgLeader, Variotronic** stb.).

Dr. Hajdú József

Demógép akciók! • Segítünk pályázatában!

EGY GÉP SZÁMTALAN LEHETŐSÉGGEL!

Kertészet – Állattartás – Mezőgazdaság számára

MULTIONE MINIRAKODÓK
• Több mint 170 féle adapter

QTRAK RAKODÓK
• 3 féle kormányzási mód

eGépTár

www.egeptar.hu | info@egeptar.hu
Telefon: +36 30 662 7107 • +36 20 326 6587

MÉRLEGEN AZ EKÁER

METRIPOND PLUS MÉRLEGTECHNIKA KFT.

Mérlegeink egyszerűbb és egyre korszerűbb használatához új szolgáltatásokkal állunk rendelkezésre.

Hídmérlegekhez ajánlott *PLUS* szolgáltatások:
- *Mérlegjegy nyomtatási lehetőség*
- *Kültéri nagyszámjegyű másodkijelző*
- *Kamerás rendszer- mérésenkénti képrögzítés adatbázisba*
- *Lámpás forgalomirányító rendszer*
- *Rendszámfelismerő rendszer*
- *Kártyás be/kiléptető rendszer kiépítése*
- ***ÚJ!*** *EKÁER kiegészítés a mérleg programjához*

Használjon Ön is korszerű mérlegszoftvert, mert:
- *Egyszerűen készíthet EKÁER bejelentést a mért adatok alapján*
- *Hibamentesen és gyorsan vehet át adatokat a mérlegprogramból*
- *A bejelentések többféleképpen továbbíthatóak*
- *Lekérdezhetőek és módosíthatóak a korábbi bejelentések*
- *A pontos mérést és a jogszabályi megfelelést is megoldja*

INFORMÁCIÓ WWW.MERLEGEK.HU AJÁNLATKÉRÉS

METRIPOND *PLUS* MÉRLEGTECHNIKA KFT.
H-6800 Hódmezővásárhely, Bajcsy-Zsilinszky utca 70.
Tel.: +36 62 530 870 • E-mail: info@mplus.hu

www.merlegek.hu

iGazda

Okos gazda a szomszéd házát is védi a tűztől

Új közösség kezd körvonalazódni a mezőgazdaságban; olyan közösség, mely egymást segítve alakítja, óvja és építi környezetét. iGazda az új közösség neve, mely minden bizonnyal a legtöbb magyar, természetet szerető ember életének szerves része lesz.

Honnan jött az ötlet egy virtuális mezőgazdasági közösség létrehozására?

2011 decemberében az Infobex Kft. azzal a céllal alakult meg, hogy teljes körű, kifejezetten a mezőgazdasági szektorra specializált informatikai szolgáltatásokat nyújtson a mezőgazdaság szereplőinek. Hagyományos értelemben vett informatikai szolgáltatóból rengeteg akad, ezek weboldalt, e-mail címet és e-mailezési lehetőséget, dokumentumtárat szolgáltatnak mindenkinek, nem csak a mezőgazdaságban dolgozóknak.

Feltettük magunknak a kérdést: mi az a plusz szolgáltatás, amit nyújtani tudunk, amitől mi lehetünk a mezőgazdászok informatikai szolgáltatója. A feladat nem egyszerű: a magyar gazdák leginkább saját tapasztalataikra, valamint kollégáik, ismerőseik tudására támaszkodva gazdálkodnak. Az információ terjedése még eléggé korlátozott, a felhalmozott gyakorlati megfigyeléseket minél jobban kellene hasznosítani, hogy valóban természetőrző gazdálkodást folytathassanak.

Egyre inkább az körvonalazódott előttünk, hogy az információ terjedési sebességét kell meghatványoznunk. Ehhez egy olyan termelés-támogatási rendszert kell kialakítanunk, amely mindig elérhető, melyben több száz, több ezer, és igen, több százezer ember tudása azonnal rendelkezésre áll. Egy olyan rendszert kell kialakítanunk, mely mobil eszközön, akár a szántóföld széléről is elérhető kalkulációt képes végezni. Ehhez természetesen szükség van különböző adatokra: a felhasználó gazdaságával kapcsolatosakra, a területek jellemzőire, a gépi ráfordítás alapadataira, a gazdálkodáshoz szükséges input anyagokra (vetőmag, növényvédő szerek, műtrágyák) azért, hogy ezt a kalkulációt el lehessen végezni.

Először a mezőgazdaság szereplőit kell egy közösségbe szervezni, hogy meg tudjuk őket szólítani. Látjuk azt, hogy a közösségépítés a fiatalok körében nagyon népszerű, sokat elmondanak magukról. Mi azonban semmiképpen sem az iskolásokat szeretnénk megszólítani, hanem a szakmában dolgozókat. De az alapötlet hasznosítható, mi is egy virtuális szakmai közösséget építettünk ki, és ez kerül az egész portálszolgáltatás középpontjába. Olyanok szeretnénk lenni, mint a Linkedin, amely a világ legnagyobb üzleti közösségi hálózata, csak mi a mezőgazdaságra összpontosítunk.

Az említett portálszolgáltatásra regisztrálhatnak az érdeklődők, így már tudják egymást ismerősnek jelölni, az idővonalakat kezelni, azon keresztül információt megosztani ismerőseikkel.

Hogy lesz ebből mezőgazdasági közösség?

Nagyon egyszerűen: olyan szolgáltatási elemekkel kell kiegészíteni a rendszert, amik a mezőgazdaság szereplőinek fontosak. Ez lehet a gazdabolt, a mezőgazdasági apróhirdetési lehetőség, illetve azok a precíziós gazdálkodást támogató megoldások, amik már túlmutatnak a mezőgazdaságon, ilyen a távérzékelés és a térinformatika. Ezek a korszerű megoldások mindenki számára fontosak, akik a természetben élnek és dolgoznak, nemcsak a mezőgazdászoknak, hanem a környezetvédőknek, a környezetet szerető túrázóknak, az állatvédőknek, vagyis mindenkinek.

Az iGazda portál középpontjában a közösségépítő rész áll: ez vezérli a jogosultságokat, kapcsolatokat. Itt vannak azok a publikus szolgáltatások is, amelyek mindenki számára elérhetőek (a gazdaboltban történő vásárlás, az apróhirdetések olvasása), illetve a fizetősek (apróhirdetések feladása). A zárt, virtuális piactér csak a tagok számára érhető el, ott az egymás közötti kereslet-kínálat megjelenítésére van lehetőség rögzített tranzakciók nélkül. Ezeket egészítik ki a hagyományos informatikai megoldások: levelezés, weboldal, dokumentumtár. Maga a weboldal-szolgáltatás is háromszintű: az alapcsomag egy statikus weboldal elhelyezését jelenti; a középkategóriás egyszintű menüvel rendelkezik, a harmadik csomag már komplex weboldal: almenükkel, fórumokkal, vagyis teljes szolgáltatást nyújt.

Mennyi idő kell ahhoz, hogy a közösségi rész hatékonyan és önállóan működjön?

Közösségünknek már vannak alapjai: a virtuális piactér már önmagában 6-700 szereplőt jelent, a TÉSZ-tagokkal már kapcsolatban vagyunk. Számukra van egy új működési modellünk: az online számlázó és az e-számla központ. Innentől kezdve pedig a siker már csak a közösség tagjain és rajtunk múlik.

Előzetes felméréseket végeztünk annak eldöntésére, mennyire lehet sikeres ez az újfajta megoldás. Elsőként az agronómusokat kérdeztük meg. A válaszok igen eltérőek voltak: egyesek ragaszkodnak az évtizedek óta megszokott technológiákhoz; míg mások arról érdeklődnek, mikortól lesz használható az új rendszer.

A mezőgazdászok között felnőtt egy, az újításokra, a technológiai és technikai fejlesztésekre nagyon nyitott réteg. Ők hajlandóak anyagi áldozatot hozni azért, hogy azokat az új technológiákat alkalmazzák a termelésben, amelyek gazdaságosabbá, eredményesebbé teszik a gazdálkodásukat.

A mi feladatunk az, hogy kiváló minőségben, valódi szolgáltatásokkal jelenjünk meg a piacon; és ezt az összetett, bonyolult rendszert olyan formába hozzuk, amely mindenki számára könnyen kezelhető, gyorsan elérhető. Ezért az iGazda rendszer letisztult, egyszerű, jól érthető és egyértelmű menükkel, grafikus megjelenítéssel áll a felhasználók rendelkezésére.

Erre azért van szükség, mert rengeteg különböző adatbázist fogunk össze. Hogy egy egyszerű példát mondjak: ha valaki egy területet akar venni, akkor nálunk megnézheti, milyen történelmi adatok állnak rendelkezésre a területről; mikor milyen tevékenységeket végeztek az adott területen. Így például az is kiderülhet, hogy ott valaha szemétlerakó volt. Az információ birtokában hozhatja meg döntését a leendő vásárló.

Ebből az egyszerű példából is jól látható, hogy az iGazda portálon – főleg a térinformatikai részében – olyan hiánypótló szolgáltatások is találhatók, amelyek rendkívül fontosak lehetnek a természetben élők számára.

A beérkező igények, javaslatok alapján folyamatosan fejlesztjük a portált, programozóink hihetetlen hatékonysággal és tudással, óráról órára „szállítják” nekünk az újdonságokat.

A szolgáltatás nemzetközi: induláskor három nyelven – magyarul, németül és angolul – érhető el.

Miért kell a mezőgazdászoknak Ön szerint egy ilyen kiterjedésű, ennyi mindent tudó, ennyi mindennel foglalkozó közösség?

Azok, akik manapság ugyanabban a természeti közösségben, egymás mellett élnek – a természetjárók, a környezetvédők, a mezőgazdasági termelők –, nem azt érzik, hogy egymást kellene támogatniuk, hanem általában azt élik meg, hogy egymással van konfliktusuk. Például amikor fajvédelemről vagy mezsgyevédelemről beszélünk, akkor azt mondja a mezőgazdasági termelő, hogy ha műveletlenül hagyjuk a területeket, akkor ezzel értékes mezőgazdasági területeket vonunk ki a gazdasági termelésből, pedig az embereknek szükségük van az élelemre. Ugyanakkor látni kell azt, hogy szükség van azokra az élőlényekre is, amelyek a mezsgyéken élnek. Azokra az állatokra, rovarokra, bogarakra, amelyek a megporzást végzik, vagy a madarakra, amelyek azon kártevők természetes ellenségei, amiket nélkülük különböző vegyszerekkel, permetezéssel kell kiirtanunk. Vagyis a saját nézőpontjából mind a két félnek igaza van. Az is előfordulhat, hogy az osztatlan közösségben maradt erdők tulajdonosai a hozzáértés híján kivághatják az erdőket, így a védősáv eltávolításával semmi nem fogja a szél elől a környező parcellákat, és egy olyan eróziós folyamat indulhat meg, amely során a szél leviszi a termőtalajt.

Ez a weboldal segíthet abban is, hogy az emberek egymás célját megértsék. Lehetőség van az észlelések beküldésére: ha illegális motortevékenységből károkozás történik, ha egy védő erdősáv eltávolítása után eróziós területeket észlelnek, és még folytathatnám példákkal a sort. Ez a közösség nemcsak egymás megértésére, de a gyors reagálásra is képes, ha az információk időben jutnak el rajtunk keresztül a megfelelő helyre.

Azt kell megérteni: nem egymás ellenségei vagyunk, hanem együtt kell dolgoznunk azon, hogy mindenki elérje a célját, folytathassa tevékenységét, és a természet sokáig élhető, fenntartható maradjon. Mi ebben próbálunk segíteni.

www.igazda.hu

1

- GAZDABOLT
- ONLINE SZÁMLÁZÓ
- ADATFELDOLGOZÁS FELHŐBEN
- VIRTUÁLIS PIACTÉR
- DOKUMENTUMTÁR
- LEVELEZÉS

2

- Wi-Fi
- VoIP
- RTK
- ISOBUS
- INTERNETSZOLGÁLTATÁS
- TÁVMENEDZSMENT

3

- LÉGI FELMÉRÉS
- PRECÍZIÓS TÁPANYAG-VISSZAPÓTLÁS ÉS PERMETEZÉS
- KÖRNYEZETTUDATOS GAZDÁLKODÁS
- ANYAGI MEGTAKARÍTÁS

4

- UAV
- INTERSPECT SZENZOROK (UAV-RA ÉS ERŐGÉPEKRE)

5

- EGYSÉGES ÜGYVITEL
- NAPRAKÉSZ KÖLTSÉG
- HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK (GAZDÁLKODÁSI, PERMETEZÉSI NAPLÓ, NITRÁTJELENTÉS, GÁZOLAJ JÖVEDÉKI ADÓ)
- MEGALAPOZOTT DÖNTÉS

PRECÍZIÓS GAZDÁLKODÁS

AKCIÓ

RENDKÍVÜLI KEDVEZMÉNYEK

A hirdetésben feltüntetett akció
2015. január 1. – 2015. június 30-ig érvényes.

AGRO-TIPP NO.1. KFT.
H-7130 Tolna, 10584 hrsz.
+36 74 540-380 | +36 20 4021-09
agrotipp@agrotipp.hu

Genuine Parts
HIGH PERFORMANCE

STEYR
TRAKTOREN

Hozamtérképezéstől a teljes precíziós mezőgazdaság kialakításáig az *Ag Leader*®-rel

Idén elsőként megrendezett PreGa, precíziós gazdálkodási konferencián örömmel vettük észre, hogy a hozamtérképező rendszerek is kiemelt szerepet kaptak. Ismerje meg, hogy az Ag Leader hozamtérképező rendszere milyen funkciókkal bír! Ez a rendszer az Ag Leader állítása szerint a világon a legszélesebb körben használt hozamtérképező technológia. Nemcsak a világban, hanem hazánkban is hosszú évek óta jelenlévő hozamtérképező technológia ez, mely a hozzá kapcsolódó irodai szoftverrel komplett, jól kihasználható csomagot nyújt. Ismerje meg a részleteket!

Már a betakarítás közben leolvashatja a monitorról a hozam- és szemnedvesség adatokat, megtekintheti a hozamtérképet és élőben láthatja, hogyan befolyásolják a táblaadottságok a hozamtérképet. A betárolási döntések meghozatalához segítséget nyújt a helyszíni szemnedvesség mérés. Az összegző képernyő azonnal információt ad a learatott terület méretéről, a learatott mennyiségről összesítve és táblarészeként egyaránt.

TOVÁBBI ELŐNYÖK

- Hozamtérképezés használatával megértheti a vetőmagtípusok és a talaj hatását a hozamra.
- Hibrid/fajta hozamtérképezés opció segítségével összehasonlíthatja a vetési és az aratási térképeket. Fajtánként láthatja a hozam- és nedvességváltozásokat. Ezzel az adattal a következő évi vetőmagválasztás leegyszerűsödik.
- Fajtatérkép integráció. Az Ag Leader Integra monitorral történő hozammérés lehetővé teszi az Ag Leader, vagy más márkájú monitorok által rögzített fajtatérképek használatát. Egy referenciafájl létrehozásához az adatok beolvashatók a szoftverbe, a fájl pedig betölthető a monitorba. Így érjük el, hogy a gépkezelő aratás közben is megfigyelheti a fajtateljesítményeket.
- A betölthető háttértérképek segítségével azonnali képet kapunk arról, hogy melyik fajta milyen hozam- és nedvesség adatokkal rendelkezik. (Csak Integra monitoron elérhető funkció.)
- Riportkészítési funkció. Azonnal megkaphatjuk az összesített adatokat a betakarított mennyiségről, a hozamról és nedvességtartalomról.

HOGYAN CSINÁLJA?

1. A szenzorok leolvassák a szemek nedvességtartalmát, amíg a magfelhordó felviszi a terményt.

2. Ahogy megérkezik a termény a magtartályba, lemérésre kerül a hozam.

3. A hozam- és szemnedvesség adatok azonnal továbbításra kerülnek a kabinban található Versa vagy Integra monitorba, melyek rögzítik a térképre az adatokat.

MILYEN PLUSZT AD MÉG AZ AG LEADER HOZAMTÉRKÉPEZŐ RENDSZERE?

Nemcsak a széles körű felhasználhatóság, az úgymond márkafüggetlenség, de az is hatalmas előnye az **Ag Leader** megoldásának, hogy a hozamtérképezésre használt monitor egy úgynevezett komplett precíziós mezőgazdasági csomag része. A hozamtérképezésre használt Integra, Versa monitor használható sorvezetésre egyaránt, de alapja lehet egy robotpilóta rendszernek, vagy a komplett kijuttatás vezérlést is megvalósíthatja. Az Ag Leader hozamtérképező rendszerek megvásárlásával Ön elindulhat a teljes precíziós eszközpaletta kialakítása felé.

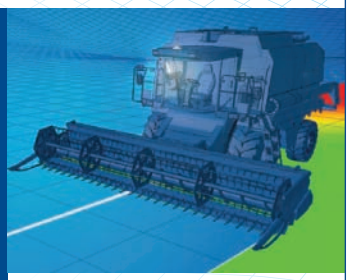
ADATOKBÓL OKOS DÖNTÉSEK!

A precíziós gazdálkodásból származó adatoknak óriási szerepük van a döntések meghozatalában. Ezek az adatok esetenként több rendszerből és forrásból is származhatnak. Tehát elengedhetetlen, hogy valamilyen módon össze tudjuk gyűjteni egy helyen. Az **Ag Leader SMS ™ szoftvere** ennek a jegyében született. A szoftver előnyeit táblakezelés, vetés, kijuttatás és aratás esetén is egyaránt élvezhetjük. Aratás után ezzel a programmal tudjuk kielemezni az irodában a hozamadatokat, illetve össze tudjuk hasonlítani a vetési és kezelési térképekkel. Többéves adatbázis rendelkezésre állása esetén összehasonlíthatók a hozamváltozások, például a kezelések alapján. Készíthetünk betakarítási riportokat, diagramokat bármelyik táblára vagy specifikus területre.

Horváth Attila

Ag Leader®
www.agleader.com

SIKERRE KALIBRÁLVA

Gyűjtse a hozamadatokat az egész táblán!
Hozzon döntéseket a saját eredményei alapján!
Élvezze a magasabb profitot!
Az Ag Leader hozamtérképező rendszere már évtizedek óta bizonyít.

10-ből 8
precíziós mezőgazdasági eszköztulajdonos nagyobb profitról számolt be.

*2012 Technology in Ag Study

Keressen minket ma!
+36 20 3366 002
info@robotpilota.hu
http://www.robotpilota.hu/
ROBOTPILÓTA KFT.

Spóroljon akár
25 FORINTOT
literenként
Ingyenes helyszíni felmérés és tanácsadás

AKÁR 5 ÉV GARANCIÁVAL

GÁZOLAJKUTAK KONTÉNERBEN ÉS KÁRMENTŐ-MEDENCÉBEN

SZÁLLÍTHATÓ TARTÁLYOK
(ADR 1.1.3.6 szerinti mentességgel)

Villámakciók és érdekességek:
facebook.com/gazolajkut

www.gazolajkut.hu

Derby-Túr Bt
DERBY-TÚR BT.
5400 Mezőtúr, Széchenyi út 24.
+36 56 354 222
info@gazolajkut.hu

METALWOLF

Új termékeink:
- *Mulcskultivátor*
- *Rövidtárcsa*
- *Szántóföldi kultivátor*

- Tárcsák, elmunkáló hengerek
- Kombinátorok, kompaktorok
- Sorközművelő kultivátorok és műtrágyaszóró adapterek

- Középmélylazítók
- Gyűrűshengerek
- Rugós simítók

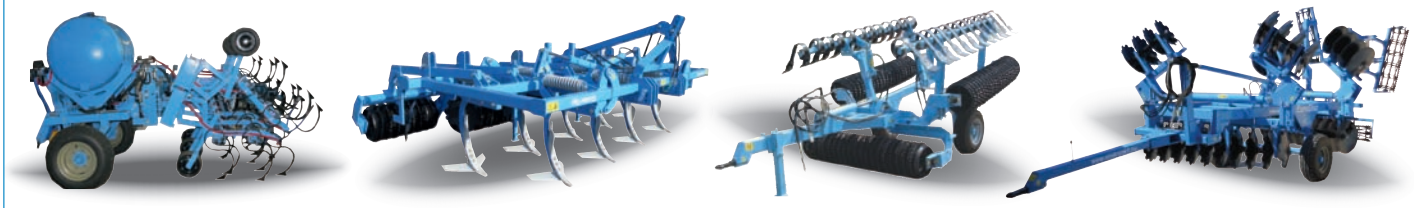
MEGBÍZHATÓ GÉPEK, KEDVEZŐ ÁRAK!
Telephelyünk: 6334 Géderlak, Tavasz u. 12.
Tel.: 06-78/517-070, fax: 06-78/517-071, mobil: 06-20/9603-009, e-mail: info@metalwolf.hu
www.metalwolf.hu

Alapítva 1991
OMIKRON
Kereskedelmi Gyártó, Javító és Forgalmazó Kft.

6044 Kecskemét-Hetényegyháza, Hetény vezér u. 7–9.
Tel./fax: 06-76/473-200 • Tel.: 06-76/509-150
Mobil: 06-30/9354-373, 06-30/2894-893
E-mail: omikronkft@omikronkft.hu, info@omikronkft.hu

2 év garancia

MINDENES MF TRAKTOROK

A Massey Ferguson az MF 4700 Global Seria sorozatából két modellt az európai piacon is forgalmazni fogja. Az egyszerű felépítésű, kabin nélküli, védőkeretes, úgynevezett plattform traktorok elsősorban a majori munkához készülnek.

Erőforrásuk egy AGCO POWER gyártmányú, AP 33 jelű, háromhengeres, 3300 cm^3 összlökettérfogatú dízelmotor, amely teljesíti az EUR-IIIB/Tier-4i emissziós normákat.

Kétlépcsős, mechanikus, 12 x 12 fokozatú szinkron sebességváltójával maximálisan 40 km/h sebesség érhető el. Irányváltója alapkivitelben szintén mechanikus rendszerű. Az 540 1/min fordulatszámú TLT-je elektrohidraulikusan kapcsolható. Hidraulikus rendszerét 27 liter/min szállítási teljesítményű szivattyú látja el nagynyomású olajjal.

MF MODELL	TELJESÍTMÉNY (kW/LE)	MAX. EMELŐERŐ (KG)
4708	62/85	3000
4709	71/95	3000

ÚJ ÁLLATSZÁLLÍTÓ PÓTKOCSI

A német Fortuna Fahrzeugbau cég tovább bővítette a traktorvontatású, VT típusjelű, speciális állatszállító pótkocsicsaládját a tandem járószerkezetű VT 1600-10 modellel, amelyet kifejezetten szarvasmarhák szállítására fejlesztettek ki.

A mély felépítésű, közel 10 méter hosszú jármű össztömege 16 tonna, és maximum 60 km/h sebességgel vontatható. ALB-vel ellátott kétkörös légfékberendezés, erősített rugós felfüggesztés és az 505/60 R17 méretű, széles profilú gumiköpenyek járulnak hozzá a biztonságos közúti közlekedéshez.

A pótkocsi szélessége 2340 mm, oldalfalmagassága 1500 mm, rakfelülete 21 m^2. Padozatát 4 mm vastag, csúszáscsökkentő borítással bevont fémlemez alkotja, oldalfalai fából készülnek. A horganyzott fémszerkezetű hátsó rámpája bajonettzárral rögzíthető a kocsiszekrényhez. Vontatásához 120–140 kW-os (160–190 LE) traktor szükséges.

A NAGY HARCOS: DEUTZ-FAHR 7250 TTV WARRIOR

Az új 7-es szériához tartozó modellt a csúcsminőséget, a modern dizájnt és a magas technológiai szintet igénylő agrárvállalkozóknak készítették, limitált mennyiségben. Erőforrása a legendás TCD 6.1 06 típusjelű, hathengeres, 4-szelepes Deutz dízelmotor DCR központi befecskendezésű üzemanyagellátó rendszerrel és SCR katalizátorral. Névleges teljesítménye 194 kW (263 LE), de Power Boost-tal ez 20 kW-tal (27 LE-vel) megnövelhető. A fokozatmentes TTV hajtómű 60 km/h haladási sebesség elérését teszi lehetővé, és az ASM automatikus összkerékhajtás és differenciálzár kapcsolóval is rendelkezik. TLT fordulatszámai: hátul 540 ECO/1000/1000 ECO, elöl 1/min. Hidraulika rendszerében 160 liter/min szállítási teljesítményű Load Sensing rendszerű szivattyú 200 bar olajnyomást biztosít. A szervokormány olajellátásáról külön egy 44 liter/min teljesítményű szivattyú gondoskodik. A fényes fekete színre festett WARRIOR (harcos) modell extra komfortos vezetőfülkéje LED fényszórókkal a gépkezelőknek kényelmes és biztonságos munkafeltételeket nyújt a szántóföldön és a közúton egyaránt. A gyártó 3 év garanciát ad erre a különleges típusra.

Képgaléria: www.agronaplo.hu

GÉP-MIX AJÁNLÓ
a világ hírei összegyűjtve

INKÁBB MOZGÓ GÉP ÉRDEKLI?
www.agronaplo.hu/szemfules_rovat

25 %-kal kevesebb szennyeződés a takarmányban

Bi-Speed kanyarodási rendszer

Bővíti az „XXL traktorok" felhasználhatósági körét a CASE IH

ERO csonkázó – a szőlősgazdák szolgálatában

Részletek: www.agronaplo.hu/gep-mix-2015-majus

Krampe Beer Body – avagy a légrugós futómű előnyei

ELHISZI, HOGY
ENNYIVEL IS SPÓROLHAT?

Az AgrárgépShow Termékfejlesztési Nagydíjával kitüntetett mAXI-NET rendszer lehetővé teszi az RTK korrekciós jel használatát függetlenül a gép és robotkormányzási rendszer típusától.

A Magyarországon telepített 45 darab bázisállomás által sugárzott jelek segítségével a műveletek sorról sorra és évről évre ismételhetők, akár +/- 2-3 centiméteres pontosságon belül. A bajai központi szerverhez befutott adatok feldolgozásával, távdiagnosztikával orvosolhatók a vételi és felhasználói nehézségek.

mAXI-NET

AXIÁL Cégcsoport
Gépek | **Alkatrészek** | Szerviz | Pénzügyi szolgáltatások | Gépbérlet
www.axial.hu 79/525-400

AXIÁL

vannet
műholdas internet

MŰHOLDAS TECHNOLÓGIA SEGÍTI A GAZDÁK MUNKÁJÁT

Az Internet-technológiát nem gátolja sem időjárás sem a terület domborzata

Egy agrárvállalkozás mindennapi munkáihoz elengedhetetlen az Internet használata, ám több esetben tapasztaljuk, a gazdák jelentős csoportja nem ismerik a műholdon érkező „támogatási" lehetőséget, vagy nem kellő mélységben, illetve nem testre szabott technikai megoldásokkal dolgoznak – mondta Kádárné Szántó Nikolett, a RG Networks munkatársa az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokon.

A marketing és kommunikációs menedzser cáfolta azt a közszájon forgó állítást is, hogy drága lenne az Internetre épített technológia az agrárium számára. A régi eszközök áraiból nem szabad messzemenő következtetéseket levonni, hiszen az elmúlt években olcsóbbá vált a Műholdas Internet-technika, sőt, újabban az eszközöket sem kell megvásárolni, a szolgáltatói díjak már tartalmazzák annak a bérleti díját is. A Műholdas Internet-technológia egyik előnye, hogy nem gátolja a működtetését sem az időjárás, sem a művelt területek földrajzi, domborzati viszonyai.

A vanNet képviselője emlékeztetett rá, mint minden területen, így az agrárágazatban is elengedhetetlen az Internet kapcsolat. A mindennapi életünkhöz, főként a sikeres gazdálkodáshoz elengedhetetlen a legfrissebb információk elérhetősége, közte például a gyakran hullámzó terményárak ismerete vagy egyéb, gyors hozzáférést igénylő agrárszakmai hírek, esetleg adatszolgáltatás, adatbegyűjtés az adott végpontról. A legnagyobb különbség és nehézség, hogy a mezőgazdasági területek és vállalkozások sokszor olyan helyen működnek, ahol csak Műholdas Internet szolgáltatás alakítható ki.

E gond megoldására született a KA-Sat rendszeren alapuló vanNet Műholdas Internet szolgáltatás.

A szükséges berendezések, egy 75 cm átmérőjű parabola, illetve egy beltéri egység, amelyek könnyen, gyorsan, bárhol az országban (egyedi esetekben azon kívül is) telepíthetők, valamint tetszés szerint áthelyezhetők oda, ahol éppen szükség van rájuk, működésük pedig rendkívül megbízható. Az Internet szolgáltatás különböző díjcsomagban rendelhető meg, sőt abban is segítséget adunk – mondta Kádárné Szántó Nikolett –, hogy az adott egyedi igényekhez igazodva mindenki a számára legmegfelelőbb megoldásokkal dolgozhasson.

Elérhetőségeink:
Telefon: 06-72/315-331 • Email: erdeklodes@vannet.hu • www.vannet.hu

Műholdas internet Magyarország egész területén

Vendégségben a SIMA-n

A közelmúltban az Agro Napló nyereményjátékán elnyertem egy lehetőséget arra, hogy részt vegyek a nagy európai mezőgazdasági gépkiállítások egyikén, a párizsi SIMA-n. A hannoveri „Agritechnika", a bolognai „EIMA" mellett ez a harmadik legnagyobb seregszemléje a mezőgazdasági gépgyártóknak. A kiállítási terület 27 hektár. A „felhozatal" ennek megfelelően alakult: a 2015. február 22. és 26. közötti öt kiállítási napon a világ 42 országából érkező 1740 kiállító termékeit több mint 248 ezer látogató tekintette meg. A látogatók 145 országból érkeztek. Jó volt tapasztalni, hogy magyarok is szép számmal és elsősorban szakmai érdeklődésüktől vezérelve látogattak el a rendezvényre. Az ez évi kiállítás minden mutatóját tekintve meghaladta a korábbiakat.

Egy ilyen léptékű seregszemlére jó, ha felkészülten megy az ember. Miután az időm korlátozott volt, meg szakmai érdeklődésem is lehatárolható, ezért két terület megfigyelését tűztem célul magam elé. Ezen az elhatározásomon azok után sem változtattam, miután belépve a kiállítás főpavilonjába úgy éreztem magam, mint a kisgyerek, aki betéved egy nagy játékboltba, s hirtelen mindent szeretne megfogni, kipróbálni. A kiállítás választéka lenyűgöző volt. Megerősödött bennem: ma a mezőgazdasági termelés szinte minden műveletének elvégzéséhez van arra alkalmas gép. Valójában „csak" a gazdálkodó szándékai és lehetőségei, nem utolsósorban a pénztárcája dönti el, hogy mihez milyen gépet választ. A technikai fejlődés megállíthatatlan, különösen szembetűnőek az egyre szaporodó elektronikai megoldások.

Az előzetesen kiválasztott két terület szorosan kapcsolódik az aktuális érdeklődési körömhöz; az innovációhoz és a sávműveléshez. Az **innováció** iránti kíváncsiság szinte „adta magát", hiszen a kiállítás hívószava az „innováció" volt és mintegy 600 innovatív újdonság került bemutatásra.

Az innovációs megoldások zömében a műszaki innovációk körébe tartoznak. A közöttük lévő eligazodást segítheti a nemzetközi zsűri által díjazott újdonságok listája, amelyről a hazai szaksajtó is informálta az olvasókat, illetve, amelyek megtekinthetők a kiállítás hivatalos honlapján, a **www.simaonline.com**-on is. Tudni kell, hogy a zsűri összesen 23 újdonságot díjazott: 2 arany- és 3 ezüstérmet, továbbá 18 különdíjat osztott ki. A díjazottak nagyobb hányada egy-egy konstrukciós megoldás, de 8 olyan is van, amelyek az elektronikai alkalmazásokkal kapcsolatosak, hozzájárulva ezzel a precíziós gazdálkodás technikai feltételrendszerének további javításához.

Meg kell említeni, hogy a két aranyérmes újdonság nagy múltú, elismert gyártókhoz kötődik:

- a **CLAAS** Arion 400-as traktorcsalád vezetőfülkéje (*1. ábra, bal kép*), amely megnövelt felületének és panorámaszerű kialakításának köszönhetően a korábbiaknál jobb ki-, illetve rálátást biztosít a különböző munkaműveletek során. Ez a megoldás különösen előnyös a traktoros homlokrakodók használatakor, hiszen a tetőablakon keresztül a gépkezelő belátja a rakodógép teljes munkaterületét.
- ExactEmerge Seed Drill: nagy sebességű vetésre alkalmas elektromos meghajtású vetőelem a **John Deere** precíziós szemenkénti vetőgépekhez (*1. ábra, jobb kép*). A vetőelem nagy előnye, hogy akár nagy sebesség mellett – a vetésnél a 20 km/h már annak számít – is képes a kukorica és a szója szemenkénti vetését megbízhatóan megoldani. A berendezés igazi értéke a megbízható ellenőrzés; a vezetőfülkébe telepített „SeedStar" fedélzeti számítógép, monitorral kiegészítve, alkalmas a vetőelemek beszabályozására és pontos működésének ellenőrzésére. Sőt: a teljes vetési munkafolyamat (területteljesítmény, munkasebesség stb.) a „Data Transfer" nevű, vezeték nélküli hálózaton keresztül akár irodai számítógépen vagy okostelefonon is követhető.

1. ábra: **a SIMA innovációs aranyérmesei**

2. ábra: **a HORSCH kombinációja**

A John Deere cég az **ezüstérmes** három innovatív megoldás egyikét is magáénak tudhatja. Az „AutoConnect" fantázianevű megoldás egy olyan automatikus munkagép-csatlakoztató rendszer, amely az alsó vonóhorgos és kardánhajtású munkagépek traktorhoz történő automatikus csatlakoztatását teszi lehetővé. Ezüstérmes lett még a Kverneland-Vicon „FastBale" nevű, folyamatos működésű nagybálázója és a Berthoud „B-safe" nevű biztonságos növényvédő szer betöltő rendszere, amely emberi kéz érintése nélkül végzi el a különféle szerek bejuttatását és bekeverését a növényvédő gép tartályába, sőt: még a kiürült göngyölegeket is elmossa.

A **különdíjas** újdonságok részletes ismertetésétől eltekintek, azt azonban ki kell hangsúlyozni, hogy a zsűri dolga nem volt könnyű, hiszen, mint ahogy már említettem: közel 600 innovatív megoldás közül kellett kiválasztani 23-at, amelyeket végül elismerésben részesítettek.

A **sávművelés** eszközrendszere ugyancsak dinamikusan fejlődik. Az eljárás gyökerei az USA-ba vezetnek, ahol ez a vetőágy-készítési megoldás több évtizedes múltra tekint vissza.

A leginkább elterjedt technológiai változatok a következők:

- Alapként: sávművelés, majd külön menetben: vetés + starter műtrágyázás.
- Sávművelés hígtrágya sávos kijuttatásával, majd külön menetben: vetés.
- Egy menetben: sávos talajművelés és gabonavetés.
- Egy menetben: sávművelés, szemenkénti vetés, starter műtrágyázás és talajfertőtlenítés.

Az idő- és költségtakarékos eljárások kalászos gabonák és kapásnövények esetén is eredményesen alkalmazhatók.

A hazai alkalmazás az utóbbi esztendőkben kapott szárnyra, köszönhetően elsősorban a KITE erőfeszítéseinek. A sávművelés nem csodaszer. Figyelemre méltóak azonban – és ezt már hazai vizsgálati eredmények is megerősítik – azok az előnyök, amelyek végső soron az abszolút és fajlagos költségek csökkenését is eredményezik.

Az eljárás iránti érdeklődés nem csak hazánkban, de Európa számos országában fokozódik. A gyártók reakciója ennek megfelelően alakult: megtapasztalhattam, hogy a talajművelésben, vetésben és tápanyagellátásban érdekelt gyártók szinte mindegyike megmutatta a maga sávművelő eszközét. A cégek többsége a sávműveléshez további műveletek egyidejű elvégzésére alkalmas kiegészítő berendezéseket is bemutatott. Jó példa erre a **HORSCH** „Focus TD" fantázianevű megoldása (*2. ábra*), amely a vetőágy-készítés mellett alkalmas az egyidejű vetésre és starter műtrágya kijuttatására is. A felépítmény két tartály, melyek együttes térfogata 5000 liter és megoszlásuk a vetőmag és a műtrágya között 40:60%. A jelenlegi kivitelű gép egyaránt alkalmas gabona- és repce-sortávolságú állomány sávművelésére és vetésére.

A **KUHN** „Striger" nevű berendezése (**3. és 4. ábra**) a klasszikus sávművelő berendezések öt elemének korszerű kivitelét szemlélteti. A vetőelemmel és a starter műtrágya kijuttatására szolgáló elemmel ellátott művelőeszköz előtt két, mögötte egy tárcsasor és egy különleges kialakítású záró henger található. Lényegében hasonló kialakítású a **GASPARDO** által bemutatott „Zebra" is, amely, társaihoz hasonlóan, többféle sortávolságú növényhez használható.

3. ábra: **a KUHN sávművelője**

4. ábra: **a KUHN sávművelője**

Néhány szubjektív megjegyzés:

- A korszerű mezőgazdasági technika iránt tapasztalt érdeklődés óriási. Komplett családok, baráti társaságok együtt látogattak el a kiállításra, minek következtében szembetűnően sok volt a gyermek. Nem lehet elég korán kezdeni a mezőgazdasági technika megismertetését, megszerettetését.
- A reklámanyagok iránti tülekedést hasonlónak tapasztaltam, mint nálunk; a céges hólapátokért, vödrökért és egyéb csecsebecsékért ugyanúgy sorakoztak az emberek, mint itthon. Ahogy meg tudtam ítélni: a „sláger" az erősített polietilén szatyor volt, harsogó színekben és – funkcióját tekintve – már-már gigantikus méretekben (*5. ábra*).
- Apropó: méretek. A kiállításon látottak alapján úgy tűnik, hogy a gépméretek növekedése tovább tart. A kiállított berendezések között ugyan találkoztam kisebbekkel is, azonban egyértelmű volt a „nagygépek" dominanciája. Nyilván a gyártók is ismerik a birtokméretek alakulását, ezzel együtt: fejlesztéseik továbbra is a méretnövelés irányába mutatnak.
- Miután életemben most jártam először Párizsban, a kiállítás mellett kevéske időm arra is jutott, hogy turistáskodjak egy kicsit. A SIMA-ra tekintettel Párizst a világ „agrár-fővárosának" nevezték ki, ennek számos megjelenésével a városban is találkozhattam (*6. ábra*). Ezzel együtt és ettől függetlenül: Párizst érdekesnek találtam a maga sokszínűségével, nyüzsgésével és nevezetességeivel. Csak ajánlani tudom mindenkinek.
- Hálás vagyok a sorsnak, az Agro Naplónak és a szerencsémnek, hogy életem újabb hasznos szakmai tapasztalatokkal és szép élményekkel gazdagodott. Köszönet érte!

Dr. Husti István

A díjazottak listája:
www.bit.ly/gep-mix-2014-december
Képgaléria:
www.facebookcom/agronaplomagazin

5. ábra: **sorban állás reklámszatyorért**

6. ábra: **a SIMA zászlósora a Champs Elysées két oldalán**

Tematikus utca,
kibővült szántóföldi bemutató

Átadták Szentlőrincen az országosan is egyedülálló, a Baranya Megyei Vállalkozói Központ Vásárcentrumának közvetlen szomszédságában felépült **Kistermelők Házát**, ami egész éven át, mint speciális piac és közösségi tér működik, lehetőséget teremtve a térség termelőinek és vállalkozásainak termékeik piacra segítéséhez, e mellett szakmai napok, tanfolyamok és különféle rendezvények megtartására.

Már javában zajlanak az ország harmadik legnagyobb mezőgazdasági és élelmiszeripari szakkiállítás és vásárának előkészítő munkálatai, ami ebben az esztendőben is számos újdonsággal várja a szakmai közönséget.

Folyamatosan érkeznek a jelentkezések, vannak visszatérő kiállítóink, de sok olyan is, aki most először jelenik meg a **Szentlőrinci Gazdanapokon** – mondja ***Végh Gábor***, vásárigazgató.

A korábbi évekhez hasonlóan, idén is nagy hangsúlyt helyezünk arra, hogy minél több kisebb méretű agrárvállalkozás, termelő vehessen részt a szakkiállításon, mutathassa be termékeit egyénileg, vagy akár közös standokon. A most átadott Kistermelők Házát is bekapcsoljuk a Gazdanapok rendezvényeinek sorába, azonban miután a vásár területén kívül helyezkedik el, ezért elképzelhető, hogy a szakmai napok, konferenciák helyszíne lesz majd.

Néhány hónapja új vezető áll a Baranya Megyei Vállalkozói Központ élén, ***Pohl Marietta*** személyében.

A területfejlesztés területéről jöttem, nagyon sok a korábbi és a mostani munkám közötti kapcsolódási pont – mondja. Egy jól működő, közel négymilliárd forintos, mikrohitelezésre fordítható portfólióval rendelkező központot vettem át. A volt ügyvezető igazgatóval, Sigora Irmával is jó a kapcsolatom, sok segítséget kapok tőle a munkámhoz. A magam részéről a jövőben a mezőgazdasági vállalkozások segítését kívánom még inkább előtérbe helyezni, ehhez jó lehetőséget teremt az országosan egyedülálló Kistermelők Háza, ahol folyamatosan mód nyílik a termelők, az agrárvállalkozók termékeinek megismertetésére, a helyi termékek piacra juttatására.

E mellett szeretnék benne meghonosítani egy vidékfejlesztési módszert, hogy ne csak hagyományos piacként segítse a termelőket, hanem képzések, konferenciák helyszíne is legyen, valamint egy találkozási pont termelők, szakértők, tanácsadók között, ahol a gazdálkodók közvetlenül kaphatnak választ felmerülő problémáikra. A cél, hogy a ház úgynevezett inkubátorházként is működjön.

Kitér arra is, e mellett nagy hangsúlyt helyez az immár az ország harmadik legnagyobb agrárvásáraként számon tartott Szentlőrinci Gazdanapok mind sikeresebbé tételére. Ennek érdekében már felvette a kapcsolatot a szaktárcával, s megkezdte az újabb támogatási lehetőségek felkutatását. Mindemellett számos újdonság bevezetése is a tervei között szerepel, az egyik ilyen a termelők bemutatására egy úgynevezett tematikus utca kialakítása.

A Szentlőrinci Gazdanapok idén július 31–augusztus 2. között kerül megrendezésre. A szervezők várják a kiállítók jelentkezését!

SZENTLŐRINCI GAZDANAPOK
BARANYA MEGYEI VÁLLALKOZÓI KÖZPONT

Mascar bálázók

- Fix és változó kamrás kivitel
- Hálós és/vagy zsineges kötözés
- 1,7–2,25m-es rendfelszedő
- Fésűs vagy rotoros adagoló
- 45LE min. teljesítményigénytől
- Akár szecskázós kivitel is!

Raktári változó kamrás bálázók
10% engedménnyel!

METAL-FACH® T009

3 TENGELYES BÁLASZÁLLÍTÓ PÓTKOCSI

2 800 000 Ft + áfa
(2015. május 25-ig)

METAL-FACH® PÓTKOCSIK

- Kéttengelyes vagy tandem tengelyes kivitel
- 12 000 kg hasznos terhelhetőség
- 600 + 800 mm-es oldalfal
- 3 oldalra billenthető
- 385/65R22,5 RE kerekek

3 400 000 Ft + áfa
(2015. május 25-ig)

McCormick X6.430 traktor

- 133 LE max. teljesítmény
- 4,5 literes FPT motor
- 36 + 12 sebességes váltó
- 3 powershift fokozat
- Elektrohidraulikus irányváltó finomszabályzóval
- Rugózott fülke

50.000 € + áfa

McCormick X4 sorozat

McCORMICK

- 64–107 LE max. teljesítmény
- 12 + 12 sebességes váltó
- 40 km/h ECO

Síkpadlós fülke!

Akár 1.750 mm teljes szélesség!

SuperTech nedvességmérők
10% engedménnyel

SZEGÁNA®

6791 Szeged, Dorozsmai út 143.
Telefon/Fax: 62/554-640 • Mobil:30/589-8624
E-mail: szegana1@t-online.hu • web: www.szegana.hu

Kirendeltségek:
KAPOSVÁRI KÉPVISELET: 7400 Kaposvár, Jutai u. 50.
Telefon/fax: 82/510-254 • Mobil: 30/383-7851
DÉL-ALFÖLDI KÉPVISELET: Mobil: 30/928-2730
KÖZÉP-MAGYARORSZÁGI KÉPVISELET: Mobil: 30/445-7599
TATAI KÉPVISELET: 2890 Tata, Kocsi u. 2.• Mobil: 30/383-7852
ÉSZAKKELET-MAGYARORSZÁGI KÉPVISELET: Mobil: 30/625-2576
ZALAEGERSZEGI KÉPVISELET: Mobil: 30/625-2571

www.traktorpool.co.hu

traktorpool Magazin

2015/5

A top agrar profi (a vezető német mezőgazdasági gépészeti-magazin) figyelemreméltó melléklete

agro napló

2373480 Ag-Chem Kurstjens 3

€ 29.900,- TRUCKTAT GmbH, Tel. +49 (0)5636 993470, info@trucktat.de, fedélzeti komputer, hidraulikus rendszer

2424227 Agrifac Cebeco ZA 3300H S

Gyártási év: 1995, 22.800 €, Euro Noliker Kft., Tel. +36 (0)30 306-3167, info@agropark.hu

2434464 Belarus MTS 952

Gyártási év: 2010, 1550 h, 25.500 €, Tel. +49 (0)162 3030932, stefan-hamburg-neustadt@web.de, összkerékhajtás, EHR

2407784 Claas Dominator 108 SL

Gyártási év: 1990, 7450 h, 17.500 €, Euro Noliker Kft., Tel. +36 (0)30 306-3167, info@agropark.hu

2437273 Claas Lexion 550 Montana

Gyártási év: 2008, 2035 h, 115.700 €, Euro Noliker Kft., Tel. +36 (0)30 306-3167, info@agropark.hu

2407897 Deutz-Fahr DX 4.50

Gyártási év: 1983, 9862 h, 8.235 €, Alfred Scheidel Landmaschinen GmbH & Co. KG, Tel. +49 (0)5826 285, alfred.scheidel@t-online.de, homlokrakodó, Hidraulikus kormányrásegítő

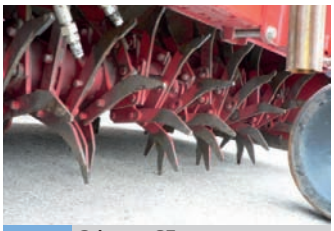
2307148 Dücker HM960

Gyártási év: 2006, 12.500 €, Bionova Hungary Kft., Tel. +36 (0)20 3996214, longauer.peter@bionova.hu

2407831 Geringhoff Rota-Disc 675/F

Gyártási év: 2011, 23.500 €, Euro Noliker Kft., Tel. +36 (0)30 306-3167, info@agropark.hu

2072907 Grimme GF 75 - 4

Gyártási év: 2012, 19.750 €, TEMPEL KFT., Tel. +36 (0)76 441-794, kollar.andrea@tempel.hu

2418656 Heizohack 14-800K

Gyártási év: 2012, 27.000.000 HUF, Merkon Kft., Tel. +36 (0)30 9434343, biro.adrienn@merkon.hu

2451719 Holder F 780

522 h, 55.000 €, Willerscheid GmbH & Co. KG, Tel. +49 (0)2641 36259, udo.willerscheid@web.de

2350339 Jenz 581 DQ

Gyártási év: 2009, ca. 5900 h, Ár megadása opcionális, Tel. +49 (0)171 7729894, Mayer.Erntemaschinen@t-online.de

1942934 John Deere 592 cover edge

Gyártási év: 2002, 10.912 €, Häußer (McHale), Tel. +49 (0)5425 5569, info@tobias-haeusser.de, Bálakidobó, elektronikus vezérlés, Hálós kötözés

2026208 John Deere 6210

Gyártási év: 1999, 11500 h, 21.624 €, Alfred Scheidel Landmaschinen GmbH & Co. KG, Tel. +49 (0)5826 285, alfred.scheidel@t-online.de, összkerékhajtás, Légfék, EHR

2209206 John Deere 6220 SE

Gyártási év: 2003, 10350 h, 23.109 €, Alfred Scheidel Landmaschinen GmbH & Co. KG, Tel. +49 (0)5826 285, alfred.scheidel@t-online.de, összkerékhajtás, Légfék, EHR

2407811 John Deere W540

Gyártási év: 2015, 3 h, 147.400 €, Euro Noliker Kft., Tel. +36 (0)30 306-3167, info@agropark.hu

2407804 John Deere W540

Gyártási év: 2015, 5 h, 137.600 €, Euro Noliker Kft., Tel. +36 (0)30 306-3167, info@agropark.hu

2379053 KOMPTECH CHIPPO 5010 CD

Gyártási év: 2009, ca.1700 h, Ár megadása opcionális, Tel. +49 (0)171 7729894, Mayer.Erntemaschinen@t-online.de

2233712 McHale PICK UP 5 R

Gyártási év: 2014, 1.990 €, Häußer (McHale), Tel. +49 (0)5425 5569, info@tobias-haeusser.de, Körbálázó, Pickup munkaszélesség 2,00 m

2426320 New Holland TX66

Gyártási év: 1996, 6205 h, 32.700 €, Euro Noliker Kft., Tel. +36 (0)30 306-3167, info@agropark.hu

Ha kérdése van, hívja a 06-30/678-47-83-as telefonszámot, vagy írjon a maul.vanda@agronaplo.hu e-mail címre.

www.agronaplo.hu

Az árak ÁFA nélkül értendők

VONZÓ ÁRAK!
100 LE
14.350 EUR/évtől*

AZ ÚJ MF 5600 | 85–100 LE

AZ IGAZI MINDENES

EGY ÚJ GENERÁCIÓ SZÁMÁRA — **A MASSEY FERGUSONTÓL**

*ár finanszírozási konstrukcióban értendő. A teljes vételár 4 × 14.350,– EUR.
A hirdetés nem minősül ajánlat tételnek, pusztán informatív figyelemfelhívás.

Austro Diesel

www.masseyferguson.hu

TEL0630-530-55-65

A **MASSEY FERGUSON** az AGCO egész világon ismert márkaneve.

MASSEY FERGUSON

2009–2013 mezőgazdasági attasé Magyarország római nagykövetségén és Magyarország állandó képviselője a római székhelyű mezőgazdasági ENSZ szervezetekben.

1994-ben kertészmérnökként végzett a Kertészeti Egyetem Kertészmérnöki Karán Budapesten. 2 évet dolgozott az Egyesült Államokban díszfaiskolákban az Ohio State University csereprogramjának keretén belül. Az USA-ból hazatérve az Alma Mater Dísznövénytermesztési és Dendrológiai Tanszékén volt PhD hallgató, majd a berlini Humboldt Egyetemen ösztöndíjas. 7 évig dolgozott termelésben a szombathelyi Prenor Kft.-ben. 2003-tól a Magyar Agrárkamara alkalmazottjaként a magyar mezőgazdasági szakmai szervezetek érdekképviseletét koordinálta Brüsszelben.

Jelenleg a Külgazdasági és Külügyminisztérium ENSZ Osztályán dolgozik.

Dr. Hamar Balázs

Olaszország

Európai országok mezőgazdasága

Gyakran tapasztaltam, hogy sokan nem is gondolnak arra, hogy Olaszország alapvetően egy hegyvidéki ország, hiszen a terület 2/3-a hegyvidék. Itália területe 30 millió ha, amiből a mezőgazdaságilag művelt terület nagysága: 12,9 millió ha-t tesz ki.

Az elmúlt 10–15 évben az olasz mezőgazdaság jelentős átalakuláson ment keresztül. Ez idő alatt közel 33%-kal csökkent a mezőgazdasági vállalkozások száma. Jelenleg 1.620.844 aktív vállalkozást tartanak nyilván (ebből 425.365-nek az árbevétele haladja meg a 15.000 EUR/évet), ezzel együtt viszont megfigyelhető a területek koncentrációja: 44,2%-kal nőtt a mezőgazdasági vállalkozások által művelt átlagos földterület mérete és így az eléri a 7,9 ha-t. Ez még mindig messze az EU átlag alatt marad (Franciaország: 49 ha, Németország: 44 ha, EU átlag 12 ha), de ez egyértelműen az ország hegyvidéki jellegéből fakad. Az 50 hektárt meghaladó gazdaságok aránya mindössze 2%.

A gazdaságok közel 99%-a családi munkaerőt (is) alkalmaz, a vezetők 30,7%-a nő. Az olasz mezőgazdasági vállalkozásokban 103 ezer külföldi munkást alkalmaznak, ami a nem családi alkalmazottak 24,8%-át, illetve az összes mezőgazdaságban dolgozók 6,4%-át jelenti. A külföldi munkavállalók 57,7%-a EU tagországokból érkezik míg 42,3%-a EU-n kívüli országokból.

A mezőgazdasági vállalkozók átlagéletkora magas. Az olasz kormány is felismerte a generációváltás szükségességét a mezőgazdaságban, ezért a 2014-ben meghirdetett beszédes „Campoliberi" („szabad föld" vagy „szabad pálya") címet viselő agrárprogramjuk első része a fiatal gazdák támogatásáról szól. Ilyenek például, hogy az elszámolható költségek legfeljebb 75%-ig maximum 10 éves futamidejű kamatmentes kölcsönt biztosítanak a 40 év alatti fiatal gazdák részére. A fiatalok alkalmazásának elősegítésére a fiatal munkavállaló esetén a munkaviszonyhoz kapcsolódó közterhek legfeljebb egyharmadát 18 hónapig elengedik. A program további fő céljai a versenyképesség növelése, az állami apparátus működési költségeinek csökkentése, az adminisztráció egyszerűsítése, valamint az illegális hulladékkereskedelem elleni küzdelem, mely az élelmiszerbiztonság területéhez tartozik.

A teljes olasz mezőgazdasági és élelmiszeripari termelési érték 2014-ben meghaladta a 82 milliárd eurót. 2014-ben az olasz agrár-élelmiszeripari termékek exportja a rossz időjárás és az orosz embargó ellenére is tovább növekedett. A statisztikai hivatal adatai szerint értékben elérte a 34,3 milliárd eurót. 2004 óta a „Made in Italy" promóciójának köszönhetően a növekedés 70%-os volt. A szaktárca célkitűzése, hogy 2015-ben az export értéke, a kedvező dollár-euró árfolyam és az energiaárak csökkenésének köszönhetően 36 milliárdra növekedjen, 2020-ra pedig elérje az 50 milliárd eurót.

1. táblázat: **az 5 legfontosabb olasz mezőgazdasági export termék 2013-ban**

	MILLIÓ EURÓ	RÉSZESEDÉSE AZ ÖSSZES EXPORTBÓL
Tésztafélék (nem tojás alapú)	1 556,5	4,63
Paradicsomkonzerv	1 441,6	4,28
Eredetvédett vörös- és roséborok (kiszerelt)	1 376,1	4,09
Kakaó alapú édességek	1 256,8	3,74
Extraszűz és szűz olívaolaj	1 030,3	3,06

Forrás: INEA

Az 1. táblázatból jól látható, hogy az olasz agrár export termékek a magas feldolgozottságú, nagy hozzáadott értéket képviselő termékek köréből kerülnek ki. Évek óta növekedő tendenciát mutat a tésztafélék és a paradicsomkonzerv kivitele. A bor esetében, mely a legfontosabb „100%-ban Made

Szőlőültetvények Piemontéban (Barolo)

in Italy" export élelmiszeripari termék, a külföldi eladásokból elért bevétel meghaladta a belföldi piacon szerzett bevételt. Az olívaolaj exportot 2013-ban a kakaó alapú édességek előzték meg, de ez a sorrend évről évre változik.

Az egyes exportpiacok elemzése is érdekes adatokkal szolgál, főleg a kínai piac tekintetében, ahol a mediterrán diétára jellemző termékek robbanásszerű terjedése figyelhető meg: 28%-kal növekedett az olívaolaj értékesítése, a tészta eladás nem kevesebb, mint 84%-kal nőtt, az olasz bor iránti kereslet pedig 21%-kal. Az olasz sajtok is sikeresen szerepeltek a kínai fogyasztók körében: a Grana Padano és a Parmigiano-Reggiano kínai bevételei megháromszorozódtak, míg az olasz sonka kereslet megötszöröződött. Franciaországban, a pezsgő hazájában, az olasz pezsgők 64%-os növekedést értek el.

Az olasz mezőgazdasági import termékeket bemutató táblázatból (2. táblázat) kitűnik, hogy a legfontosabb behozatali cikkek az alapanyagok köréből kerül ki. Ez nem csoda, ha megnézzük az Olaszország önellátottsági szintjét néhány mezőgazdasági termékből (3. táblázat).

Fontos tényező itt az is, hogy Olaszország az utóbbi 50 évben több mint 5 millió hektár mezőgazdasági területet veszített el, több mint egyharmadát beépítések, utak, városok terjeszkedése miatt. Ez a jelenség az ország élelmiszerellátását is negatívan befolyásolja. Csak az elmúlt évtizedben elvesztett földterületen 10 millió tonna búzát lehetne megtermelni évente, ami már most is hiányzik az olasz termelésből. Ha ez a trend nem változik és azonos ütemben folytatódik a termőföldvesztés, akkor ez további 10%-os búzatermés-kiesést fog jelenteni. A probléma komolyságát fokozza, hogy ugyanezen időszak alatt Olaszország lakossága várhatóan 5%-kal fog növekedni.

EREDETVÉDETT TERMÉKEK

A minőségi élelmiszerek termelése a fejlett élelmiszergazdasággal és nagy gasztronómiai hagyományokkal rendelkező Olaszországban mindig is fontos kérdés volt. Az egészséges táplálkozás fokozatos térhódításával a mediterrán étrend világszerte mind népszerűbb. Az UNESCO 2013. december 4-én felvette az Emberiség Szellemi Kulturális Örökség reprezentatív listájára a mediterrán étrendet.

A globalizálódó élelmiszertermelés és -kereskedelem révén megjelenő olcsó tömegtermékek, a WTO tárgyalások és a szabadkereskedelmi megállapodások következtében mind szabadabbá váló nemzetközi élelmiszer-kereskedelem, a KAP-reform következtében csökkenő, illetve megszűnő termékhez kötött támogatások egyaránt nagy kihívások elé állítják az olasz mezőgazdaságot és élelmiszertermelést. Ezekre az olasz válasz semmiképpen nem a negatív árverseny, hanem a helyben termelt alapanyagból jó minőségű élelmiszerek előállítása. Ennek egyik lehetősége az eredetvédett termékek termelése és forgalmazása, amire az Európai Unió szabályozása biztosít megfelelő keretet.

Az EU-s oltalom alatt álló termékek listáját az EU által elismert és nyilvántartásba vett földrajzi eredetvédett élelmiszerek, illetve mezőgazdasági termékek számát illetően Olaszország vezeti 269 termékkel (2. Franciaország, 3. Spanyolország).

Olaszországban hagyományosan nagy jelentőséget tulajdonítanak az élelmiszerek földrajzi eredetének, származásának.

2013-ban Olaszországban 6,6 milliárd euró volt az „eredetvédett" termelési érték, a teljes olasz mezőgazdasági és élelmiszeripari termelési érték (82 milliárd euró) mintegy 8%-a. Ennek 57,8%-át a sajtok, 26,8%-át a húskészítmények, 6,9%-át a zöldség-gyümölcs, 6%-át a balzsamecet, 1,3 %-át az olívaolajok, 1,27%-át a friss húsok és 0,03%-át az egyéb termékek értékesítéséből realizálták. Az eredetvédett termékek több mint 1/3 részét, 2,4 milliárd euró értékben, az export piacokon értékesítették.

A „listavezető" termékek esetében sikerült a kiváló minőséget a viszonylag nagy mennyiségekkel ötvözni, s mind a hazai piacon, mind külföldön komoly piaci pozíciókat szerezni. A többi, kisebb mennyiségben előállított oltalom alatt álló terméknél az uniós regisztrációt egy adott termék hagyományainak a megőrzése, egy egységes „receptúra" kialakítása érdekében (és ennek révén kedvezőbb piaci pozíció elérése reményében) kezdeményezik. Megjegyzendő, hogy az önkormányzatok nagy önállósága és az erős lokálpatriotizmus miatt előfor-

2. táblázat: **az 5 legfontosabb olasz mezőgazdasági import termék 2013-ban**

	MILLIÓ EURÓ	RÉSZESEDÉSE AZ ÖSSZES IMPORTBÓL
Feldolgozott hal	1 824,4	4,59
Gabona alapú liszt és takarmány	1 488,2	3,74
Sertéshús (friss vagy fagyasztott)	1 244,3	3,13
Bőr	1 144,8	2,88
Cukor és más édesítőszerek	1 110,2	2,79

Forrás: INEA

3. táblázat: **Olaszország önellátottsági szintje néhány mezőgazdasági termékből**

Feldolgozott hal	16%
Cukor	24%
Hüvelyesek	33%
Búzaliszt	38%
Tej	44%
Sertéshús	60%
Durumbúza	65%
Marhahús	76%
Burgonya	80%
Kukorica	81%
Tojás	100%
Kemény sajtok	134%
Asztali borok	197%
Tésztafélék	220%
Feldolgozott paradicsom	328%
Pezsgő borok	414%

Forrás: COOP Italia

Szarvasgombás helyi ételkülönlegesség készítése Piemontében

Olívabogyó szüret Lazioban

Szamócatermesztő szövetkezet Basilicatában

dul, hogy az oltalom megszerzése csak politikai megfontolásból, presztízs okokból történik, közvetlen üzleti hozadéka sokszor csak minimális.

Mindenképpen elsődleges cél az eredetvédett termékekkel az adott termékcsoporton belül a garantáltan legjobb minőség folyamatos biztosítása. Ez – természetesen – legtöbbször egy átlagosnál magasabb árat is jelent egyben.

Olaszországban az EU-s oltalom alatt álló termékek értékesítési csatornáit tekintve első helyen a nagy szuper- és hipermarket kereskedelmi láncok (47%), valamint a nagykereskedők (32%) állnak, őket követik a hagyományos kis üzletek (6,7%) és a vendéglátóipar (4,9%).

A felmérések szerint az élelmiszerek vásárlásakor Olaszországban még mindig az ár az egyik meghatározó szempont, de a lakosság bizonyos hányada inkább választja a drágább, ugyanakkor jobbnak és biztonságosabbnak tartott hazai, köztük kiemelten az eredetvédett (hazai) termékeket.

Az olasz mezőgazdasági tárca komoly erőfeszítéseket tesz a „Made in Italy" elnevezés belföldi és külföldi népszerűsítésére és védelmére, annak ellenére, hogy itt még a mögöttes tartalom tekintetében sincs teljes egyetértés. A mezőgazdasági termelők érdekképviseletei a kizárólag olasz alapanyagból készült termékeket sorolnák ide, míg a feldolgozók szövetsége értelemszerűen elegendőnek tartaná a „Made in Italy" névhasználathoz, ha a feldolgozás Olaszországban történik.

Az agrárpolitikai, élelmiszeripari és erdészeti miniszter 2015 márciusában megállapodást írt alá az eBay jogi képviselőjével, az Olasz Eredetvédett Borok Védelmét Célzó Önkéntes Konzorciumok Országos Szövetségével (Federdoc) és a Központi Agrár-élelmiszeripari Minőségvédelmi és Csalásmegelőzési Főfelügyelőség (ICQRF) vezetőjével. A megállapodás tárgya az eBay online platformon az olasz borászati termékek promócióját, értéknövelését, megismertetését és védelmét célzó tevékenységek megvalósítása. A megállapodás értelmében az eBay vállalja, hogy eltávolítja azokat a hirdetéseket, melyek az olasz eredetvédett borok tekintetében jogsértő, szabálytalan termékeket reklámoznak. Az ICQRF pedig az egész EU területére kiterjedően beindítja a bejelentett szabálytalan termékek forgalmazását megakadályozó eljárásokat. Ez a megállapodás egyedülálló az egész világon. Eddig 160 hamisított „Made in Italy" termékre derült fény, összesen mintegy 50 millió euró értékben.

KÜLFÖLDI BEFEKTETŐK AZ OLASZ MEZŐGAZDASÁGBAN

A legnagyobb olasz márkák felvásárlási hulláma után, a válság idején az olasz földbirtokokat vásárolják fel a külföldiek. A gazdasági válság kezdete, azaz 2007 óta 11%-kal nőtt Olaszországban a külföldiek kezébe került gazdaságok száma, ami ma eléri a 17.286-ot. Az általános trenddel szöges ellentétben, a mezőgazdaság vonzza leginkább a külföldi befektetőket.

Az egyéb gazdasági tevékenységektől eltérően a mezőgazdasági vállalkozásokat nem lehet „elvinni", a fejlesztési lehetőségek helyhez kötöttek, míg más területen a tulajdonosváltás gyakran az olasz üzemek bezárásához és országhatáron túlra helyezéséhez vezettek.

Az elmúlt tíz év legnagyobb gazdasági válságával egy időben az olasz mezőgazdaságba befektető külföldiek száma rekordot döntött. Az olasz félsziget mezőgazdasági területei gyakorlatilag a svájciak „bank"-jává váltak: a külföldi befektetők legnagyobb hányada, 16%-a svájci. Eközben az olaszok külföldre mentették tőkéjüket.

Az olasz mezőgazdaságba befektető külföldiek közt dobogósok a németek (15%) és a franciák (8%), akik a „Made in Italy" élelmiszerek gazdasági erejét és az olasz vidéki életvitel minőségét tartják sokra. Jelentős a román (!) befektetés is (5%), az amerikai (4%), angol (4%) és belga (3%) jelenlét. A külföldi befektetők nem kizárólag nagypénzű emberek, sok köztük a fiatal: a befektetők 61% fiatalabb 50 évesnél.

Területi elhelyezkedés szerint a külföldi befektetők körében legkeresettebb Toscana (14%), Szicília (13%), Veneto, Lazio és Campania (egyenkét 7-7%) tartományok.

ÁFARENDSZER AZ OLASZ MEZŐGAZDASÁGBAN

Érdemes külön szót ejteni az olasz mezőgazdaságban alkalmazott speciális áfarendszerről, mellyel más vállalkozásokkal szemben a mezőgazdasági vállalkozók számára kedvezőbb adózást biztosít.

A speciális rendszerben az áfalevonás nem analitikus módon történik a beszerzési költségekben foglalt áfa összege alapján, hanem átalányosan kerül meghatározásra az értékesített mezőgazdasági termékek értékére alkalmazott kompenzációs rátákkal. A kompenzációs rátákat termékcsoportonként miniszteri rendeletben határozzák meg.

Még egy sajátosságra szeretném felhívni a figyelmüket: az agroturizmusokra. Erre az ágazatra Olaszország az egyetlen európai ország, amely külön törvényt alkotott. Az olasz felfogás szerint az agroturizmus illeszkedik a multifunkcionális mezőgazdaság megteremtésére irányuló intézkedésekhez, mivel az társadalmi, környezeti és gazdasági szempontokat is figyelembe vesz. Az agroturizmus két alaptevékenysége a szálláshely, illetve az étkeztetés biztosítása, de egyéb kiegészítő, rekreációs (sport, oktatás) tevékenységet is végezhetnek. Ezeken a helyeken mindent egyben kap meg az odaérkező látogató: helyi mezőgazdasági sajátosságok, tradicionális ételek és közvetlen találkozások a hagyományaikra büszke vendéglátóval. Mindenkinek csak ajánlani tudom.

Ezúton is köszönöm Kálmán Zoltánnak, jelenlegi római mezőgazdasági képviselőnknek a cikk megírásához nyújtott segítségét.

Dr. Hamar Balázs

enovitis

IN CAMPO

SZŐLÉSZETI- ÉS OLIVABOGYÓ SPECIFIKUS TECHNOLÓGIAI GÉPBEMUTATÓK

2015. JÚNIUS 5-6.

BAGLIO BIESINA
MARSALA / TRAPANI / OLASZORSZÁG

SZERVEZŐK

Unione Italiana Vini since 1895

VERONAFIERE

EGYÜTTMŰKÖDŐ PARNTER

FIERAGRICOLA 112th International Agricultural Technologies Show

VÉDNÖK

REGIONE SICILIA

www.enovitisincampo.it
info@enovitis.it

INTERAT ZRT.

www.interatzrt.hu

MEZŐGAZDASÁGI GÉPCENTRUM

BARGAM

BARGAM GRIMAC 3000/24 önjáró permetező*

- 180 cm szabad hasmagasság
- 170 LE-s IVECO motor
- 3000 literes permetlétartály
- Lengéscsillapított hidak
- Elektrohidraulikus működtetésű, légzsákos szórókeret (24 méter)

*Előrendelési ár: 195 000 Euro + Áfa-tól

INTERAT ZRT.

GASPARDO

GASPARDO URAGANO 3000/18 önjáró permetező*

- 290 cm-es szabad hasmagasság
- 170 LE-s John Deere motor
- 2x1500 literes permetlétartály
- Automata önfeltöltő rendszer
- Elektrohidraulikus működtetésű, légzsákos szórókeret (18 méter)

*Részletekről érdeklődjön értékesítőinktől!

MEZŐGAZDASÁGI GÉPCENTRUM
TELEPHELY: 2060 BICSKE, CSABDI ÚT 2.
TELEFON: +36 22 350 045, FAX: +36 22 350 774
E-MAIL: INFO@INTERAT.HU

MEZŐGAZDASÁGI GÉPCENTRUM 2.
TELEPHELY: 7200 DOMBÓVÁR, GAGARIN U. 30.
TELEFON: +36 74 565 095, FAX: +36 74 565 096
E-MAIL: DOMBOVAR@INTERAT.HU

A TAKARMÁNYPIAC DILEMMÁI I. RÉSZ

Az EU takarmánypiaca a szójaimport szorításában I.

Hat részes cikksorozattal kívánja e neves, - Popp József, Fári Miklós, Harangi-Rákos Mónika, Dudits Dénes alkotta - szerzőgárda bemutatni a fehérjetakarmány piac helyzetét és kilátásait az EU-ban és Magyarországon, továbbá feltárni a GM növények termesztésének és nemzetközi kereskedelmének összefüggéseit. A fehérjenövény termesztése az EU szántóterületének csupán 3%-át foglalja el, ráadásul az elmúlt 15-20 évben a száraz hüvelyesek termesztése 30%-kal, a szójababtermesztés pedig 12%-kal esett vissza a támogatások ellenére. Ez a tendencia növeli az EU jelenlegi riasztó mértékű importfüggőségét fehérjehordozó takarmányból, ezért az állattenyésztés rendkívül sebezhetővé vált az áringadozással szemben. Az EU-ban a fehérjetakarmány önellátottsága 30%, ezen belül a szója és szójaliszt esetében csupán 3% körül alakul. A behozatal évi 20 millió harmadik országokban megművelt hektárnak, azaz az EU szántóterületének közel 20%-ának felel meg. A problémát súlyosbítja, hogy a nem engedélyezett GMO-k csekély mértékű jelenléte is megakadályozhatja az importot, ami nagyon költséges az európai takarmányipar számára. Az importfüggés enyhítését célozza a KAP keretében bevezetett zöldítési támogatás, valamint a fehérjenövények termesztéséhez nyújtható szubvenció.

A globális népesség élelmiszerigénye 2050-re 60%-al emelkedik. Ugyanakkor a mezőgazdasági területek bővítésének a lehetősége korlátozott, a hektáronkénti terméshozam növelése pedig újabb „zöld forradalmat" feltételez. Ez csak megfelelő intézményekkel, megfelelő inputokkal, új technológiákkal és rezisztensebb növényekkel képzelhető el. Ráadásul a biotechnológia az egyik leggyorsabban fejlődő mezőgazdasági technológiává vált, sőt a termésbiztonság növelésével kulcselem a világ éhezőinek az élelmiszer-ellátásában és a negatív környezeti ártalmak visszaszorításával hozzájárul a klímaváltozás mérsékléséhez.

A globális szociális, gazdasági és környezeti összeomlás elkerülése érdekében elengedhetetlen a mezőgazdasági termelés átalakítása. Ebből következik, hogy a fenntarthatóságot is szolgáló mezőgazdasági technológiákat célszerű a természeti erőforrások maximális kiaknázásának szolgálatába állítani a természeti javak kizsákmányolása nélkül. Ez csak a kutatás és az innováció segítségével lehetséges. A különböző gazdálkodási eljárások választási lehetőséget nyújtanak a gazdák számára az élelmezés- és élelmiszerbiztonság kihívásainak leküzdéséhez. A 21. században mindhárom növénytermesztési technológiára (nevezetesen a hagyományos, az ökológiai és a biotechnológiai) szükség lesz az élelmiszer iránti növekvő kereslet kielégítéséhez.

A viták kereszttűzében a géntechnológiával nemesített növények állnak, melyeket a köztudatban genetikailag módosított szervezeteknek (Genetically Modified Organism) GMO-knak neveznek. A közelmúltban jelent meg egy neves tudományos folyóiratban részletes elemzés a GM növények hatásairól (Klümper és Qaim, 2014). A szerzők az elmúlt 20 évben megjelent 147 tanulmányt dolgoztak fel a genetikailag módosított szója, kukorica és gyapot hozamra, növényvédő szer felhasználásra és profitra gyakorolt hatásairól. Arra a következtetésre jutottak, hogy a GM technológia alkalmazása 37%-kal csökkentette a növényvédőszer felhasználását, 22%-kal növelte a terméshozamot és 68%-kal a gazdák profitját. Ezek alapján nehéz szakmai indokot felhozni a GM növények termesztésének és esetleg forgalmazásának tiltása mellett!

Az EU jogszabályrendszere azonban egyre kevésbé teszi lehetővé a gazdák választási szabadságát a biotechnológia alkalmazásában,

mert tagállami hatáskörbe került a GMnövények termesztésének engedélyezése az egyes tagországok eltérő gazdasági, agronómiai, kulturális stb. sajátosságai miatt. A génnemesített növényekből származó termékek az EU-ban már közel 20 éve jelen vannak mind az élelmiszer-ellátási láncban, mind a takarmányozásban. Egyes szakértők azért kritizálják a GMO bevezetését, mert összefüggésbe hozzák a növényvédőszert gyártó vállalatok bevételének növelésével. Óriási vegyipari konszernek vásároltak fel nemesítő cégeket a transzgénikus növényfajták vetőmagpiacának megszerzéséért, így példátlan koncentrációs folyamat zajlott le a vetőmag- és növényvédőszer-iparban. Ma három transznacionális vállalat (Monsanto, DuPont és Syngenta) ellenőrzi a szabadalmaztatott vetőmagvak globális piacának mintegy felét. További három vállalattal (Bayer, BASF és Dow AgroSciences) együtt a globális növényvédőszer-piac csaknem háromnegyedét uralják. A transznacionális gabonakereskedő cégek (Cargill, ADM and Bunge) is rendelkeznek GM vetőmaggal kapcsolatos kutatási projektekkel.

A FEHÉRJETAKARMÁNY ÉS AZ OLAJNÖVÉNYEK NEMZETKÖZI KERESKEDELMÉNEK SZABÁLYOZÁSA

A 1993. évi 93/355/EGK tanácsi határozat (HLL 147, 1993) a GATT keretében elfogadta az olajos magvak és fehérjenövények Európai Unióban történő termesztését és az ilyen növényi termékek egyedi vámtarifáinak felső határát meghatározó Blair-House megállapodást (a GATT keretében az EU és az USA között az olajos magvakról létrejött szándéknyilatkozat). Az 1982. évi 1431/82/EGK (HL L 162, 1982) és az 1999. évi 1251/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 160, 1999) különleges intézkedéseket állapított meg fehérjenövényekre és bevezette a garantált legnagyobb területet.A 2003. évi 1782/2003/EK (HL L 270, 2003) és a 2009. évi 73/2009/EK tanácsi rendelet (HL L 30, 2009) előírta a fehérjenövényekre nyújtott egyedi támogatás fokozatos megszűntetését, a 2009. évi 1121/2009/EK bizottsági rendelet (HL L 316, 2009) pedig részletes szabályokat határozott meg a fehérjenövényekre vonatkozó támogatásáról.

Az EU teljes fehérjenövénytermelése jelenleg az EU szántóterületének 3%-át foglalja el, és az állati takarmányként felhasznált fehérjenövények mintegy 30%-át adja. Jelenleg a növényi fehérjében gazdag nyersanyagok csaknem 70%-át (2013-ban 43 millió tonna) – elsősorban a szójalisztet – importálja az EU, főként Brazíliából, Argentínából és az USA-ból. A fehérjenövények termesztésében mutatkozó visszaesés oka elsősorban az Egyesült Államokkal kötött nemzetközi kereskedelmi megállapodások, melyek lehetővé tették az EU számára gabonatermelésének védelmét, ennek fejében viszont szabad utat kapott a fehérjenövények és olajos magvak EU-ba történő vámmentes behozatala (GATT és az 1992. évi Blair-House megállapodás). Említést érdemel, hogy ez a megállapodás a fehérjenövény-termesztés hatékonyságának javulásához és új technológiák bevezetéséhez vezetettaz EU-n kívüli országokban, ugyanakkor az uniós termelők számára gazdaságilag már nem volt vonzó a fehérjenövények termesztése.

Az európai takarmányipar évente csak 2 millió tonna fehérjenövényt használ fel, holott a becslések szerint közel évi 20 millió tonnát is fel tudna használni. A behozatal évi 20 millió harmadik országokban megművelt hektárnak vagy az EU szántóterületének közel 20%-ának felel meg. Hozzá kell tenni, hogy a harmadik országok termelőire nem ugyanazok a környezetvédelmi, egészségügyi és GMO-szabályozási előírások vonatkoznak, mint az uniós gazdákra. A dél-amerikai exportőr országok számára a nemzetközi piacon azonban egyre fontosabb szójaimportőrként jelent meg Kína, ahol a termelési feltételek kevésbé szigorúak, mint az Európai Unióban, de Kína stratégiája hosszú távon gyengítheti a nemzetközi szójapiac stabilitását és az uniós ellátási láncot. A fehérjehordozó takarmány nagymértékű behozatalával az EU állattenyésztési ágazata rendkívül sebezhetővé vált az áringadozással szemben. Az EU nemzetközi versenyképessége veszélybe kerül(t) a takarmányozási célú fehérjenövények járulékos költségei miatt, mivel az EU mindössze 0,1%-os tűréshatárt szabott meg, 0,05%-os mérési bizonytalansággal. Tehát nem hárult el teljesen annak a kockázata, hogy az EU-ban nem engedélyezett GM-anyagok alacsony szintű jelenléte hatással lehet a szója- és kukorica termék importjára. A szója és kukorica behozatala újabb többletterhet rónak az EU állattenyésztési és takarmány-feldolgozó ágazatára, ezért veszélyeztetik a hústermelés gazdasági életképességét (Popp et al., 2013).

Az EU-ban termesztett szálas takarmánynövények (lucerna, lóhere, baltacím stb.) és vetőmagkultúrák (borsó, szója, csillagfürt, lóbab, bükköny stb.) csekély aránya miatt a növényi fehérjék kutatására vonatkozó európai uniós programok száma az 1980-as 50-ről 2010-re 15-re csökkent. Továbbá elhanyagolták a képzést és a fehérjenövények termelésével kapcsolatos gyakorlati tapasztalatok megszerzését is, ezért az EU-ban alacsony az innováció és a regionális adottságokhoz igazodó vetőmagtermesztés szintje. Az EU nagymértékben függ a harmadik országokból behozott szójababtól és szójadarától. E termékekben a nem engedélyezett GMO-k csekély mértékű jelenléte is megakadályozhatja az importot, ami nagyon költséges az európai takarmányipar számára. A mezőgazdasági termelőknek a fenntartható növénytermesztést és az állattenyésztést összekapcsoló gyakorlati ismeretei is veszendőbe mehetnek. A fehérjenövények kizárólag támogatás segítségével válhatnak a növénytermesztés tartós elemeivé.

A FEHÉRJEHIÁNY KÖVETKEZMÉNYE AZ EU-BAN

Az Európai Parlament (EP) jelentése szerint az EU-ban a gabonafélék, a fehérje- és olajnövények kínálata és kereslete közötti egyensúly visszaállítása jelentős gazdasági előnyt hozhat a mezőgazdasági termelők, valamint az élelmiszer- és takarmányágazat számára (Európai Parlament, 2011). A földrajzi térségre vagy hagyományos élelmiszerek védelmére létrehozott mezőgazdasági termékminőségi rendszer elősegíti az e termékekből készült helyi és regionális élelmiszerek megőrzését. A fehérjenövények termesztése a nitrogén talajban történő megkötésével (akár évi 100 kg N/ha mennyiségben) és a nitrogéntartalmú műtrágyák alkalmazásának csökkenésével számottevően mérsékelheti az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását. Az uniós „GL-pro" program bebizonyította, hogy a vetésforgóban minden negyedik évben fehérjenövényeket ültetve mintegy 10-15%-kal csökken a szén-dioxid-kibocsátás és csökken az ózontermelés (Nemecek és Baumgartner, 2006). A fehérjenövények termesztése elősegíti a tápanyagok kiegyensúlyozottabb tárolását, a talajsavasodás csökkenését, a talajszerkezet javítását, a fokozott ellenállást a betegségekkel szemben, így a növényvédő szerek használatának visszaszorítását, valamint a biodiverzitás javítását a beporzás elősegítésével.

A globális élelmezésbiztonság szempontjából egyensúlyra kell törekedni a növényi és állati fehérjék termelése között az emberi fogyasztásra szánt fehérjenövények termesztésének növelésével és az intenzív állati eredetű fehérjék termeléséhez felhasznált inputok (energia, víz, műtrágya, növényvédő szerek, stb.) csökkentésével párhuzamosan. Az őshonos fehérjenövények mellett a takarmánykeverék minőségét javítani lehet még az olajnövények, mint például a szója-, illetve napraforgó- és repcedara felhasználásával is. Az importált fehérjetakarmányok – elsősorban szójapogácsa – fehérje- és/vagy olajnövényekkel történő helyettesítésével módosulhatnak az állattenyésztési módszerek is, így javulhat az élelmiszerek minősége (a szabványos termékdokumentáció módosításával) és a termelők jövedelme is. Indokolt megfontolni a vágóhídi hulladékból származó feldolgozott állati eredetű fehérjék felhasználását az együregű gyomrú (monogasztrikus) állatok (sertés és baromfi) takarmányázásában.

A jelentés továbbá megállapítja, hogy a fehérjenövények takarmányként történő fokozott felhasználását az EU az agrár-környezetgazdálkodási intézkedések előírásával is elősegítheti. Az EU tagállamai 2015-ig az agrár-környezetgazdálkodási programok és az élelmiszerek minőségének javítását szolgáló, „68. cikk" alapján egyedi támogatást nyújthattak a fehérjenövények termesztéséhez (például Lengyelország). Az élelmiszerek szeszélyes áringadozása miatt komoly aggályok merültek fel az EU-ban az állattenyésztés versenyképességének és a fehérjetakarmányok importjának alakulásával kapcsolatban. A fehérjehiány csökkentése komolyabb erőfeszítéseket követel meg a kutatásban és fejlesztésben is, de a fehérjenövény termesztés, -tárolás és -feldolgozás megfelelő infrastruktúrájának javítása sem tűr halasztást. Az EP felszólította a Bizottságot, hogy a KAP reformjára irányuló jogalkotás a jelenlegi fehérjehiány és áringadozás jelentős mérséklése érdekében ösztönözze a termelőket a fehérjenövények termelésére, elsősorban a parlagterületek bevonásával (Európai Parlament, 2011).

Az EP további kérése az volt, hogy az Európai Bizottság hozzon létre az EU-ba behozott fehérjenövények származását ellenőrző mechanizmust a származási országban alkalmazott termesztési gyakorlat és vízhasználat fenntarthatóságáról (beleértve a földhasználat megváltoztatását) és a géntechnológiával módosított szervezetek használatáról. Mivel a fehérjenövények döntő részét ma állati takarmányozás céljára termesztik, az élelmezés célú fogyasztás pedig folyamatosan csökken az EU-ban, az EP felszólította a Bizottságot jogalkotási kezdeményezésekre az élelmiszerláncban keletkező élelmiszer-hulladék csökkentése, valamint az állattenyésztés és a növénytermesztés általános egyensúlyának javítása – a vágási melléktermék és konyhai hulladék felhasználását is beleértve – érdekében (Európai Parlament, 2011).

A fehérjenövények termesztése az Európai Unióban az elmúlt 15 évben számottevően csökkent, a száraz hüvelyesek termesztése 30%-kal, a szójababtermesztés pedig 12%-kal esett vissza. Ez a tendencia növeli az EU jelenlegi riasztó mértékű importfüggőségét az elsősorban állati takarmányozás céljára felhasznált fehérjenövényekből. A fehérjenövény termesztése az EU szántóterületének csupán 3%-át foglalja el. Az ágazatnak 1978 óta nyújtott állami támogatás ellenére a hüvelyes növények termesztése az 1980-as években átmenetileg növekedett, de mára ismét nagyjából egymillió hektárra csökkent (LMC International, 2009). A fehérjenövények takarmányozási célú felhasználásának hatékonysága erősen függ a különböző növények esszenciális aminosav-tartalmától és a takarmánykeverék összetételétől. A szójabab összességében a legnagyobb mennyiségben tartalmazza ezeket az aminosavakat megfelelő arányban, különösen a sertés- és baromfitenyésztés számára.

A fehérjenövények termesztésének jelentős hiánya a korábban megkötött nemzetközi kereskedelmi megállapodás – az Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) és a Blair-House megállapodás – eredménye. E megállapodások az EU számára lehetővé tették gabonatermelésének védelmét, de ennek fejében megengedték az olaj- és fehérjenövények EU-ba történő vámmentes behozatalát. A fehérjenövények termesztése ezért rohamosan csökkent. A mezőgazdasági termelők és a feldolgozók elveszítették a fehérjenövények iránti érdeklődésüket, ezzel együtt gyakorlati ismereteiket is. A növénynemesítők pedig felhagytak a betegségekkel szemben ellenálló és nagy hozamú fajták nemesítésével. Az e területre irányuló kutatás szintén visszaesett a vetőmagok iránt mutatkozó csökkenő kereslet tükrében. Az EU fokozatosan visszaszorította a fehérjenövények szárításához nyújtott támogatását is. Így a fehérjenövények termesztésével kapcsolatos gyakorlati tapasztalat veszendőbe megy, beleértve a válogatást, tárolást, feldolgozást, illetve a takarmányként történő felhasználást. A fehérjenövények és szója kereskedői teljes mértékben a behozatalára összpontosítanak, ezért kevés érdeklődést mutatnak a hazai termelés iránt (Európai Parlament, 2011).

A KAP-REFORM FONTOS ELEME A FEHÉRJEHIÁNY CSÖKKENTÉSE

Az Európai Bizottság és a tagállamok felhívták a figyelmet a hazai fehérjenövények kiegyensúlyozottabb ellátásának és fogyasztásának előnyeire, különösen az új kihívásokra való tekintettel (például az éghajlatváltozásra, a biológiai sokféleség csökkenésére, a talajok kimerülésére, a felszín alatti vizek szennyezésére és a világpiaci áringadozásra). A fehérjenövények vetésforgóban történő kiterjedt beillesztése komoly előnyökkel jár az agrár-környezetgazdálkodás és az éghajlatváltozás enyhítése tekintetében. A fehérjenövényeket tartalmazó vetésforgó csökkenti a talajműveléssel járó üzemanyag-fogyasztást, mivel így kedvezőbb a talaj humusz- és nedvességtartalma. Az Európai Parlament által közzétett tanulmány szerint Franciaországban akár évi 100 millió EUR összeggel csökkenhet a műtrágya-felhasználás költsége. E tanulmányok is megállapították, hogy a nagyobb mértékű nitrogénmegkötés, a kiegyensúlyozott C/N arány elérése és a humusztartalom javítása, valamint a növényvédő szerek felhasználásának és növénybetegségek csökkenése jobb talajszerkezetet hoz létre (European Parliament, 2010).

A KAP nem meghatározott növényre vonatkozó támogatást nyújt, hanem ösztönzi az új kihívásokra reagáló gazdálkodási gyakorlatot a fehérjehiány csökkentése érdekében. Így a WTO-ban agrár-környezetgazdálkodási (zöld dobozos) támogatásként könyvelik el a termelést közvetlenül ösztönző (sárga dobozos) támogatás helyett. A korábbi 73/2009 rendelet 68. cikkét több tagállam a fehérjenövények termeléséhez nyújtott egyedi támogatásra használta fel agrár-környezetgazdálkodási támogatási jogcímként. Az új KAP is gyakorlatilag ezt a jogcímet alkalmazza a zöldítés bevezetésével. Fontos szempont a fehérjenövényekre és szójára összpontosító kutatás, fejlesztés és innováció erősítése is a mezőgazdasági termelők helyi ismereteinek és a fenntartható gazdálkodási gyakorlat figyelembe vételével.

A GM NÖVÉNYEK TERMESZTÉSE FOLYAMATOSAN NŐ A VILÁGBAN

A géntechnológiailag módosított (GM) termények évről évre nagyobb volument képviselnek a nemzetközi kereskedelemben, és egyre nagyobb részesedéssel bírnak a globális takarmány- és élelmiszerláncban. GM növényeket 2014-ben a világ 28 országában és 18 millió gazdaságában termesztettek és 65 (37+EU28) országban forgalmazták azokat. A GM növények területe 1996-2014 között 1,7-ről 181,5 millió hektárra nőtt és ma az 1,4 milliárd hektár globális szántóterület 13%-át képviselik, melyből a fejlődő országok már 53%-kal részesednek. Közülük a legfontosabbak Brazília, Argentína, India, Kanada, Kína, Paraguay és Pakisztán. Mivel a mezőgazdasági termelők 90%-a a fejlődő országokban él, a géntechnológia ott gyorsabb ütemben hódít teret, mint a fejlett világban, bár jelenleg a GM növények még az Egyesült Államokban a legelterjedtebbek (*1. táblázat*).

1.táblázat: **A világvezetők a GM növény-termesztő országok között (2014)**

MEGNEVEZÉS		TERMESZTETT GM NÖVÉNYEK
	millió ha	
USA	73,1	szójabab, kukorica, gyapot, repce, tök, papaya, lucerna, cukorrépa
Brazília	42,2	szójabab, kukorica, gyapot
Argentína	24,3	szójabab, kukorica, gyapot
India	11,6	gyapot
Kanada	11,6	repce, kukorica, szójabab, cukorrépa
Kína	3,9	gyapot, paradicsom, nyárfa, papaya, paprika
Paraguay	3,9	szójabab
Pakisztán	2,9	gyapot

Forrás: James (2014)

A GM növényeket termelő országok csoportja 2014-ben Bangladesh-el bővült (Bt padlizsán). 2014-ben Vietnám engedélyezte a Bt kukorica, Indonézia pedig a szárazságtűrő cukornád termesztését.

Az Európai Unióban csak a MON810, vagyis egy ún. Bt (a Bacillus thuringiensis baktérium rovarölő hatású, kristályszerű, ún. Cry fehérjéit termelő), transzgénikus kukoricafajta termeszthető. A Bt lepkékre (Lepidoptera) hat, így többek között a kukoricamoly lárváit pusztítja el. A GM növények árutermelése 2014-ben csupán öt – Spanyolország, Cseh Köztársaság, Portugália, Szlovákia, Románia– tagállamban folyt, mintegy 143 ezer hektáron. Ebből Spanyolország részesedése 92% volt, ahol a kukorica vetésterület 32%-át tette ki a Bt kukoricafajta. A spanyol mezőgazdaságban a kukoricamoly kártétele jelentős, ezért ez a technológia sikerrel alkalmazható a kártevővel szemben jóval kevesebb növényvédő szer felhasználása mellett.

A GM növények közül 2014-ben a szójabab foglalta el a legnagyobb területet 91 millió hektárral, ez a világ szójaterületének 82%-a volt. Második helyen, 55 millió hektárral a GM kukorica állt, aránya a világ kukoricaterületéből 30%-ra emelkedett. Majd a GM gyapot és GM repce következett 25 és 9 millió hektárral, amivel 68%-os, illetve 21%-os területi részesedést értek el *(2. táblázat)*.

2. táblázat: **A főbb GM növények vetésterülete a világon 2014-ben**

TERMÉNY	ÖSSZES TERÜLET	GM FAJTÁK	
		TERÜLET	TERÜLET ARÁNYA
	millió ha		%
Szója	111	91	82
Kukorica	184	55	30
Gyapot	37	25	68
Repce	36	9	25
Ezek összesen	368	180	49

Forrás: James (2014)

Az Egyesült Államokban és Argentínában a szójaterület 93%-án, illetve 98%-án termesztettek GM szójababot 2014-ben. Brazíliában a GM szójabab részesedése a vetésterületből már elérte a 89%-ot, pedig hivatalosan csak 2005-től engedélyezték a GM szójabab termesztését. Az Egyesült Államokban 2014-ben a kukoricaterület 90%-án, Argentínában 65%-án termesztettek GM kukoricát. Brazília kormánya 2008 februárjában engedélyezte a MON810 termesztését, 2014-re a GM kukorica aránya 50-65% között alakult (nyári kukorica esetében 50%; téli kukoricánál 65%). Említést érdemel még, hogy Kanadában a GM repce 95%-kal részesedett a vetésterületből 2014-ben *(3. táblázat)*.

3. táblázat: **A GM termények részesedése a vetésterületből a legnagyobb exportőr országokban (2014)**

TERMÉNY	EXPORTŐR	RÉSZESEDÉS (%)
GM szója GM repce GM kukorica	USA	93
	Argentína	99
	Brazília	89
	Kanada	98
	USA	90
	Argentína	65
	Brazília*	50-65

**Brazíliában 2008 februárjában engedélyezték a GM kukorica (MON 810, Liberty Link) termesztését*

Forrás: James (2014)

Popp József, Fári Miklós, Harangi-Rákos Mónika, Dudits Dénes

HIVATKOZÁSOK

Európai Parlament (2011): Jelentés az EU-ban tapasztalható fehérjehiányról: mi a megoldás erre a régóta fennálló problémára? Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság, Plenáris ülés dokumentum (A7-0026/2011), 2010/2111(INI)), 2011.02.04.
European Parliament (2010): Draft report on the EU protein deficit: what solution for a long-standing problem? Committee on Agriculture and Rural Development, (2010/2111(INI)
HL L 147 (1993): Az Európai Unió Hivatalos Lapja, 1993.6.18, 25. o. 25
HL L 162 (1982): Az Európai Unió Hivatalos Lapja, 1982.6.12. 28. o. 28
HL L 160 (1999): Az Európai Unió Hivatalos Lapja, 1999.6.26., 1.o. 1.
HL L 270 (2003): Az Európai Unió Hivatalos Lapja, 2003.10.21, 1. o. 1.
HL L 30 (2009): Az Európai Unió Hivatalos Lapja, 2009.1.31., 16. o. 16.
HL L 316 (2009): Az Európai Unió Hivatalos Lapja, 2009.12.2., 25. o. 27.
James, C (2014): Global Status of Commercialized Biotech/GM Crops: 2014, International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications (ISAAA). Ithaca, NY. USA
Klümper, Wilhelm and Qaim, Matin (2014): A Meta-Analysis of the Impacts of Genetically Modified Crops. Plos. Published November 3, 2014. DOI: 10.1371/journal.pone.0111629 http://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0111629
LMC International (2009): Evaluation of Measures Applied Under the CAP to the Protein Crops Sector, Nov. 2009, N.Y./Oxford/Kuala Lumpur.
Nemecek, T and Baumgartner, D (2006): GL-Pro Report: Environmental impacts of introducing grain legumes into European crop rotations and pig feed formulas. GL-Pro: Concerted action, 5thframework programme of the EU, September 2006, 63 p.
Popp, J. – Pető, K. – Magda, R. – Lakner, Z. (2013): Economic impact of GM hysteria on EU feed market.American Journal of Plant Sciences, 2013, Volume 4, Number 8A, August 2013, 1547-1553.

Cserzett arcú, jószágára elégedetten tekintő pásztorok

ÚJ LÁTNIVALÓKKAL KECSEGTETETT AZ ALFÖLDI ÁLLATTENYÉSZTÉSI KIÁLLÍTÁS

Szakítva 22 év hagyományával, a megszokott haszonállat figurával szemben, idén egy bronzba öntött pásztorembert idéző szobrocskával, illetve annak rajzolatával díszített elismerő oklevéllel díjazták a XXII. Alföldi Állattenyésztési Napok Termékdíj Pályázatának nyerteseit, Hódmezővásárhelyen.

Korábban az alföldi állattenyésztői seregszemlét a hagyomány-szakmaiság-megbízhatóság mottó köré szervezték a rendezők – mondta megnyitó beszédében **Fekete Balázs**, a Magyar Állattenyésztők Szövetségének elnöke. Az újdonságok egyike, és ez tükröződött vissza a látottakon, hogy a magyar állattenyésztést a hagyományokat őrizve, ám egy szigorú szakmai program mentén kell megújítani, ezért a megbízhatóság szót a megújulás gondolata váltotta, váltja fel. Nem változott azonban a kiállítás jellege, vagyis, hogy évről évre bemutatják az őseink által gondozott, kinevelt állatokat, tenyésztői eszközöket és a hagyományos módon készített ízes élelmiszerek mellett korunk legújabb tenyésztői technikáit és technológiáit a takarmánynövény termesztésétől kezdve eljutva az állategészségügyi készítmények újdonságáig.

Az Alföldi Állattenyésztői Napok kiemelt eseményén, ünnepélyes keretek mellett díjakat, okleveleket adtak át az ágazat szereplői között. Az állattenyésztői csoportban összesen 30 pályamű érkezett, mindegyike az állattenyésztés fejlődését szolgálja, és komoly kutatások, fejlesztések eredményeként születtek – mondta **Gráff Myrtill**, a SZTE MGK Állattudományi és Vadgazdálkodási Intézetének docense, egyben az állattenyésztői kategória zsűrijének elnöke.

Gráff Myrtill kiemelte, az állatgyógyászatban a betegség megelőzésére terelődik a fejlesztők figyelme, hogy lehetőleg minél kevesebb gyógyszerre legyen szükség, főként kevesebb antibiotikumra. Az agrárinformatika, tartástechnológia témakörben érkezett pályázatokról kiemelte, olyan gépeket, eszközöket, szoftvereket ismert meg a bíráló szakmai csoport, amelyek a legmodernebb technológiákat felhasználva segítik az állattenyésztők munkáját.

A Növénytermesztésért Termékdíj kategóriában készített pályaműveket **Birkás Márta**, a gödöllői SZIE egyetemi tanára, az MTA doktora, a növénytermesztői zsűri elnöke értékelte.

E csoportban összesen 13 pályamű készült. Ahhoz, hogy sikeres legyen a növénytermesztés, a talajok fizikai és biológiai állapotát, termékenységét kell kedvező szintbe hozni, és abban megtartani. A bíráló bizottság azokat a pályaműveket sorolta a legjobbak közé, amelyek a talajok kímélését és jobbá alakítását segítik, illetve hozzájárulnak a növények egészséges fejlődéséhez, ezáltal egy jobb minőségű, például takarmány előállításához.

Az állattenyésztői kategória Nagydíjat az **Agrofeed Kft**. érdemelte ki a GX60 premix termékével, a növénytermesztésért Nagydíjat az **AXIÁL Kft.** kapta benyújtott pályázatainak magas színvonaláért.

Pintér Zsolt, az AXIÁL Kft. tulajdonos-ügyvezetője lapunk kérdésére kifejtette, megtiszteltetés a számára, hogy a Nagydíj kitüntetés indoklásakor elismerték a magyar mezőgazdaság korszerűsítése érdekében több éve folytatott erőfeszítéseiket.

Az alföldi kiállításra kifejezetten az állattenyésztéssel kapcsolatban álló, vagy ahhoz szorosan kötődő gépekkel és eszközökkel érkeztek, például a takarmánynak szánt növényművelő gépekkel. Elhozták a kiállításra a már nem teljesen új, de prémium kategóriát képviselő RMH 21 m^3 kapacitású önjáró, takarmánykeverő-kiosztó kocsit. A többi, prémium márka egyike sem olcsó, de azok kiváló műszaki színvonala megjelenik a takarmányok minőségében, a takarmányozás precizitásában, a gép takarékos üzemeltetésében, a kezelőjének komfortérzetében stb. A „talaj éve" kapcsán megjegyezte, az utóbbi 2-3 év bebizonyította, nagy kihívás talajaink vízháztartásának a megóvása, függetlenül attól, hogy esik az eső, vagy sem. A különböző talajművelési módokhoz kínált gépekkel és a hozzátartozó technológiákkal lehet csökkenteni a veszteséget, illetve lehet biztosítani, hogy a növény számára szükséges nedvesség a gyökérzeténél megmaradjon.

Az AXIÁL Kft. összesen 7 pályaművét ítélte kiemelkedőnek a zsűri, ennek elismerését fejezte ki az érte járó Nagydíj (a 8. pályázatukat az agrárinformatika témacsoportban I. díjjal jutalmazta a bíráló csoport, amely az RMH Premium 21 önjáró takarmánykeverő-kiosztó kocsit mutatta be). A Nagydíjat kiérdemelt pályaművek sorában szerepelt az Agrifac Condor önjáró permetezőgép, a CLASS TELEMATICS telemetria és távdiagnosztika, a Fendt Vario 300S4 traktorcsalád, a Grégoire-Besson RW8 5 fejes váltvaforgató eke szántásmegmunkálóval, a Landini 6C univerzális traktorcsalád, a Manitou MLT 960 teleszkópos rakodógép valamint a mAXI-NET országos RTK hálózat ismertetése.

A takarmányok energiatartalma alapvetően meghatározza a termelési eredmények alakulását, koncentrálása azonban számos problémát vet fel – fogalmazott pályázatában a másik nagydíjas, az Agrofeed Kft. cég képviselője, **Lankó Ferenc**. A jó minőségű, kiugróan magas energiatartalmú alapanyagok nagy része folyékony halmazállapotú, és használatuk sokszor nehézkes. Az állatok étvágyában is tapasztalható visszaesés a takarmányok töményítésének következtében. Az étvágycsökkenést a nyári meleg tovább fokozza, ezzel súlyosbítva a problémákat. A GX60 takarmányban szinergikus módon ötvözték a bakteriális és a közvetlen energiaforrásokat: a koncentrált energiatartalom jobb fermentációval párosul és nő az állatok takarmányfelvétele. A szoptatás alatt a kocák takarmányfelvétel növekedése mérhetően pozitívan hat a malacok és ezt követően a hízók növekedési erélyére, valamint a kocák következő szaporodásbiológiai ciklusaira is.

További információk a díjátadóról:
www.agronaplo.hu/hirek
www.facebook.com/agronaplomagazin
www.youtube.com/agronaplo

Bálint Tóth János

Megváltoztatja az öntözési kultúrát

A VízŐr kevesebb vízzel csökkenti az aszály okozta kiszáradást

Bemutatta a Water Retainer (VízŐr) nevű új készítményét az Alpha-Vet Kft. A bio minősítést elnyert, organikus alapokon nyugvó talajkondicionáló készítmény csökkenti az öntözővíz-felhasználást és az aszály okozta kiszáradást.

Az aszály és az aszálykárok mérséklésének lehetősége régóta foglalkoztatja az agronómiával, növénytermesztéssel foglalkozó szakembereket, vállalatokat. A csepegtető öntözés feltalálása óta lényegében nem született új, víztakarékos öntözési megoldás. A Water&Soil által kifejlesztett Water Retainer (VízŐr) készítmény gátolja a talaj párolgását, ezáltal akár 50 százalékkal kevesebb öntözővíz szükséges, illetve a kezelt területeken akár 3 hónapon át öntözés nélkül fejlődnek a növények. Az Alpha-Vet Kft. által forgalmazott, bio minősítést elnyert készítmény várhatóan megváltoztatja az eddig követett öntözési kultúrát, főként a nagyüzemekben, a kertészeti ágazatokban és a parképítési, fenntartási területeken egyaránt. A gyártó és a forgalmazó cégek képviselői bejelentették az Alföldi Állattenyésztői és Mezőgazda Napok április végi rendezvényén, hogy két nagyüzemben, Létavértesben malmi kukoricatermesztésben, valamint az Észak-Alföldi TÉSZ meggyeseiben jelentős területeken meghonosítják az új technológiát.

A hazai vízfogyasztás 35%-a a mezőgazdasági vízfogyasztás. Ennek 27-28%-át teszi ki az öntözés. A Water Retainer (VízŐr)-rel jelentős mértékű öntözővíz-megtakarítás érhető el, ami hozzájárul ahhoz, hogy fenntarthatóbb, a környezetet kevésbé terhelő, biztonságos mezőgazdasági tevékenységet folytassunk. A növénytermesztésben a termésmennyiséget limitáló környezeti tényezők közül térségünkben az aszály a legjelentősebb, mivel a vízhiány gyakran párosul igen magas, néha extrém magasságokat elérő hőmérsékletekkel, ami további terméscsökkenéshez vezethet. A különböző fejlődési (fenológiai) fázisokban jelentkező szárazság eltérő mértékű terméscsökkenést és gazdasági károkat okoz szántóföldi és kertészeti növényeinknél, szőlőinkben, gyümölcsöseinkben.

Az elmúlt három és fél évtized átlagában az aszálykár és a vízkár az összes mezőgazdasági kár 60 százalékát is meghaladta. Bármely évszakban alakuljon is ki az aszály, a legveszélyesebb mindig a vegetációs időszakban bekövetkező légköri és talajaszály együttes jelenléte. A kifejlesztett talajkondicionáló termék, a Water Retainer (VízŐr) az aszály kártételének nagyságát befolyásoló tényezők közül az evaporációt mérsékli, a talaj természetes víztartalmát több hónapig megtartja és szolgáltatja a növények számára. A kísérleteken bizonyított 3 hónapos hatástartam a magyarországi meteorológiai körülmények között a vegetációs periódus legérzékenyebb idején, jellemzően a június–augusztusi meleg hónapokban segíti a kiszáradás elkerülését.

A Water Retainer (VízŐr) egy organikus alapokon nyugvó talajkondicionáló készítmény, amelyet kémiai, mikrobiológiai, illetve állattenyésztési, növénytermesztési szakemberek fejlesztettek ki. A termék azáltal, hogy megőrzi a nedvességet a talajban, csökkenti az öntözővíz-felhasználást és az aszály okozta kiszáradást. A Water Retainer (VízŐr) segít abban, hogy a talajban stabilabb nedvességszintet tartsunk fenn (a talajból felfelé tartó párát a növény számára hasznosítható vízcseppé alakítja), ezzel pedig jobban hasznosulhatnak az adagolt tápanyagok, és a talaj mikrobiológiai életéhez egészségesebb feltételeket biztosít.

A Water Retainer (VízŐr) talajkondicionáló vízmegtartó készítmény organikus alapú, és azáltal, hogy csökkenti a talaj párolgását (evaporációját), alkalmazásával akár 50%-kal csökkenthető az öntözési költség a szántóföldi növények, zöldségek, szőlő- és gyümölcs- vagy akár a gombatermesztés esetében is. Öntözetlen művelésben történő alkalmazás esetén jelentősen – akár 1-2-szer – megnő a növények aszálytűrő képessége, az aszálytűrés ideje, ezáltal jobb minőségű és nagyobb mennyiségű termés várható.

A Water Retainer (VízŐr) másodlagos pozitív hatást is gyakorol a talajéletre. A vizsgálatok azt mutatják, hogy a talaj kiegyensúlyozottabb vízháztartása következtében javulhat a műtrágyák hasznosulása, intenzívebbé válik a talajlakó mikroorganizmusok működése. Mindezek csökkentik a költségeket és a termelés időjárás okozta kockázatait.

Az **Alpha-Vet Kft**. szakértői kifejtették, az átlagos vegetációs öntözési költségek adatsorából egyértelműen látható a Water Retainer (VízŐr) gazdaságossága, hiszen az egy hektárra jutó költség még önálló kijuttatás esetén sem haladja meg 35–40 ezer forintot (hektáronként 10 liter a szükséges mennyiség). Ez a költségszint ipari növényeknél, szántóföldi zöldségeknél biztonságot és tervezhetőséget ad a várható termés mennyisége és minősége esetében. Az egyik legnagyobb bizonytalanságtól szabadítja meg a használót, nevezetesen, hogy mennyi eső, és az mikor fog esni.

A Water Retainer-t több területen is tesztelik. **Az Agri-Corn Kft. képviseletében Vaszkó László ügyvezető** volt jelen a sajtótájékoztatón, ahol elmondta, hogy élelmiszeripari kukorica-feldolgozással foglalkozó cégük számára rendkívül fontos a jól beérett, kiváló minőségű malmi kukorica, s bíznak abban, hogy a Water Retainer ebben segítségükre lesz.

Az Észak-Alföldi Zöldség-Gyümölcs Termelő Értékesítő Szövetkezet nevében Juhász Sándor igazgatósági tag beszámolt arról, hogy szintén nagy várakozással állnak a Water Retainer (VízŐr) előtt, amit az idei évben főként meggy- és tormakultúrákban próbálnak ki.

Bálint Tóth János

Kapcsolatfelvétel:
Noack Magyarország Kft.
1118 Budapest, Budaörsi út 131/B.
Tel.: 06-1/246-6527 • Fax: 06-1/246-6930
Délnyugat-Dunántúl: Takács Tamás • 06-30/670-6797 • ttakacs@noack.hu
Észak-Dunántúl: Kerek Adrienn • 06-30/670-6787 • akerek@noack.hu
Alföld: Csáki József • 06-30/949-3876 • jcsaki@noack.hu
www.noackgroup.com

Szervizpartnerünk: Interat Zrt.

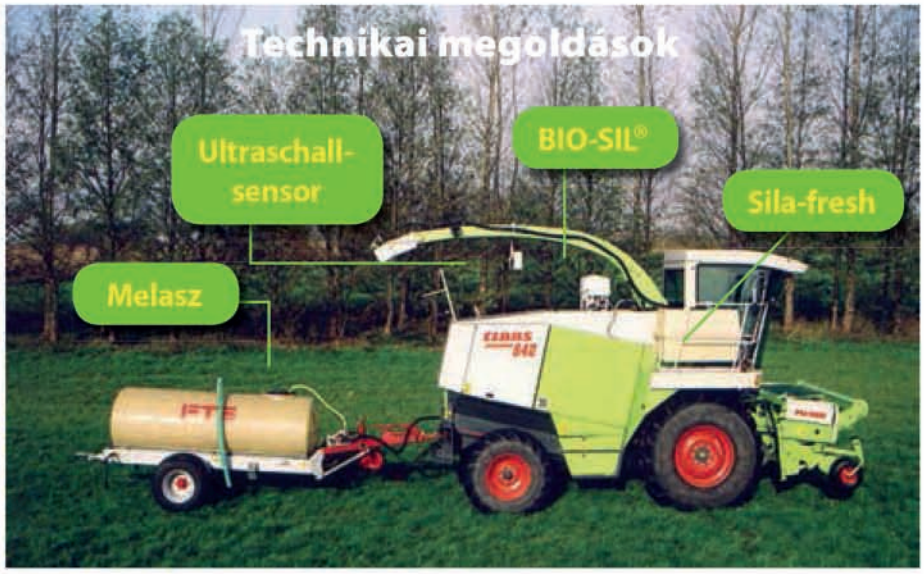
Dr. Pieper Technologie- und Produktentwicklung GmbH

„A jó barátnak csak a legjobbat adjuk"

Minőségi szilázs előállítása az aerob stabilitás különös figyelembe vételével

- **Bio-Sil®**
- **Pufferolt propionsav, hangyasav**
- **Komputervezérelt kijuttatás – világújdonság**

Tömegtakarmány-tartósítási terv: szenázs fűből, heréből és lucernából				
Cél	Javítani az erjedési folyamatot, növelni az energiakoncentrációt, növelni az állatok teljesítményét + növelni az aerob stabilitást			
Helyzet	Nehezen, nagyon nehezen erjeszthető		Könnyen és közepesen erjeszthető	Könnyen és közepesen erjeszthető
	• Erjeszthetőségi együttható (vk) < 35 • Rossz idő • Alacsony szárazanyag-, cukortartalom • Rossz higiéniai körülmény • Magas pufferkapacitás (pl. magas fehérjetartalom)		• Erjeszthetőségi együttható > 35 • Jó időjárás • Jó szárazanyag-tartalom és cukortartalom • Tiszta, jó minőségű takarmány	• Erjeszthetőségi együttható > 35 • Alacsony tömegtakarmány-felhasználás (<2m/hét)
Ajánlás	BIO-SIL® + melasz	BIO-SIL® + Kemira Foraform NC	csak BIO-SIL®	BIO-SIL® + Sila-fresh
Felhasználási útmutató	1 g BIO-SIL® / t friss takarmányhoz + ca. 30 kg melasz / t friss tömeghez	1 g BIO-SIL® / t friss takarmány + 1-4 liter Kemira Foraform NC	1 g BIO-SIL® / t friss takarmány	1 g BIO-SIL® + 400 g Sila-fresh/t friss takarmány
Kijuttatás	adagoló	adagoló	–	adagoló

25 éves
a Déli-Farm Kft.

A Déli-Farm Kft. 2015. április 9-én tartotta Szegeden szakmai rendezvényekkel, színvonalas előadásokkal egybekötött hagyományos tavaszi vásárát. Az idei partnertalálkozó azért is jelentős a cég életében, mivel idén ünnepli alapításának 25. évfordulóját.

Ifj. Palotás Sándor lapunknak elmondta, a tavaszi munkák indulásával minden évben szeretnék partnereiket megismertetni az új termékeikkel, szolgáltatásaikkal, az aktuális támogatásokkal valamint felhívni a figyelmet olyan jelentős kihívásokra, lehetőségekre, vagy akár veszélyekre, ami aktuálisan foglalkoztatja a szakmát. Idén a mikotoxin fertőzések jelentenek az állattartóknak fokozott kockázatot. A fuzáriumok termelte mikotoxinok a tavalyi év csapadékos nyara után valamennyi állatfaj egészségét, szaporodását károsíthatja. A kutatóknak biztonságosan használható fajtákat és technológiákat kellene rövid időn belül a gyakorlatnak átadni. A téma egyik hazai szaktekintélye, Prof. Dr. Mesterházy Ákos akadémikus foglalta össze, hol tart ez a munka jelenleg. A másik izgalmas kérdés, tudunk-e valamit tenni a már terményen lévő toxinokkal? Bránvi Árpád egy speciális termékkel végzett kísérletek eredményeit ismertette, amelyekben a fertőzött gabonák, kukorica melléktermékek toxinszintjeit jelentősen sikerült csökkenteni. Ebben a témában a közeljövőben a Déli-Farm Kft.-vel közös kutatásba kezdenek.

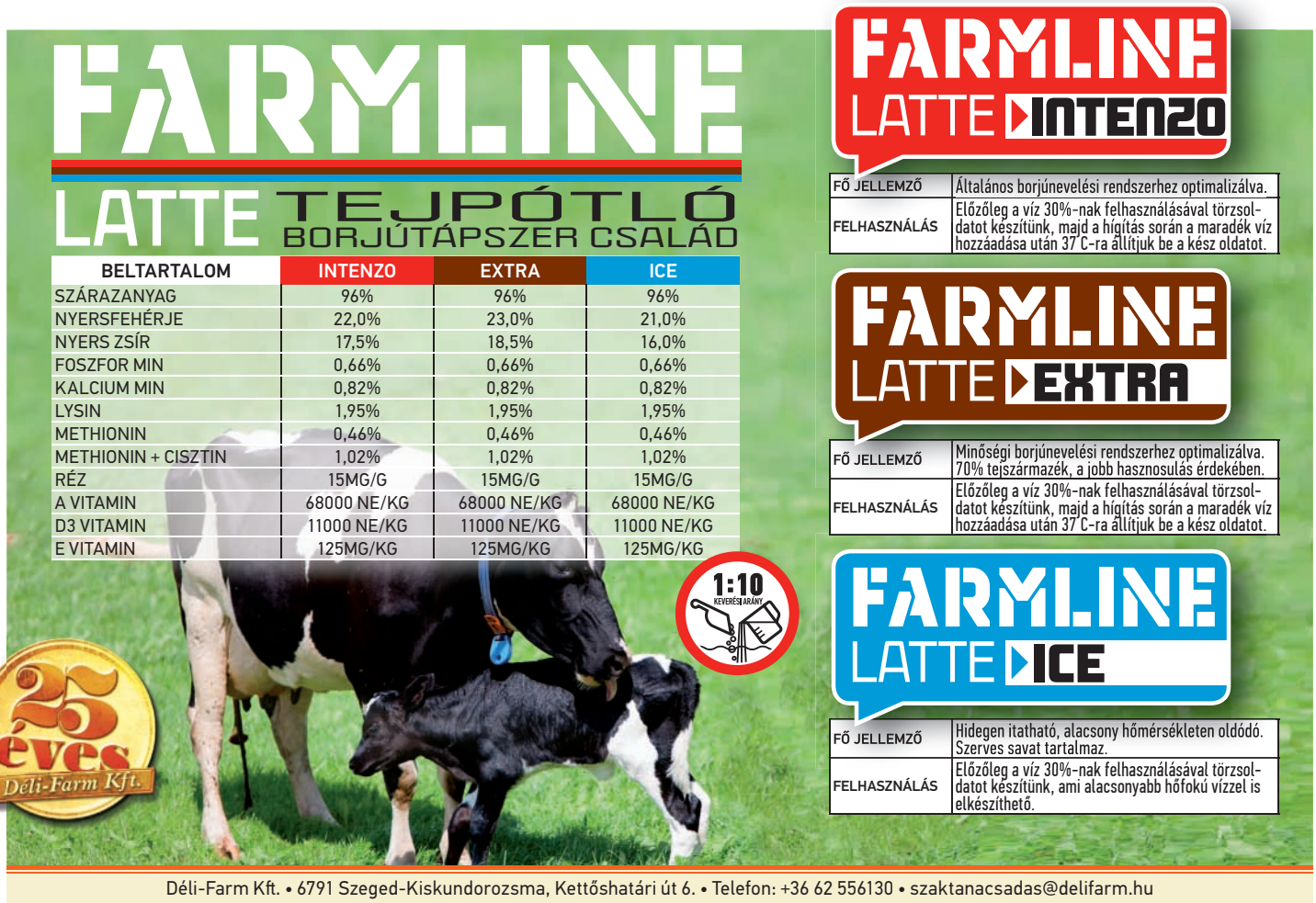
A 2015-ben jelentősen átalakuló támogatási rendszerről Faragó Edit Szegedi Vezető Falugazdász számolt be a rendezvény résztvevőinek.

Ifj. Palotás Sándor szerint az évről évre tavasszal megrendezett vásárukon a folyamatosan bővülő beszállítói körükkel és termékportfóliójukkal ismertetik meg az érdeklődő gazdákat. Két fő tevékenységi körük az állattartáshoz kapcsolódó eszközök és technológiák forgalmazása valamint a takarmányozási és tenyésztési szaktanácsadás és az erre épülő takarmánykereskedelem.

Ma Magyarországon nem sokan mondhatják el, hogy negyed százados sikeres működés után is töretlen a vállalkozás piaci lendülete, növekedése. Az alapító idősebb Palotás Sándor volt néhány korábbi üzlettársával 1990-ben, de ma már teljes egészében családi tulajdonban van a vállalkozás, és közösen vezetik a céget. Másik fontos eseménye a rendezvénynek, hogy most mutatták be az új tejpótló borjútápszer családot, ami egy korábbi saját termék tovább fejlesztése és önálló márkanév alatt történő piaci megjelenítése. A **FarmLine** márkanevet a jövőben szeretnék tovább bővíteni a takarmányozásban használt egyéb saját termékekre is. Az első tagja a most bemutatott tejpótló borjútápszer család, amely három változatban, Intenzo, Extra és Ice néven kerülnek forgalomba. Az Extra és az Ice teljesen új fejlesztésű termékek. Az Extrával a magasabb minőségű borjúnevelést tudják támogatni, az Ice-szal egy speciális igénykört lehet kielégíteni. Mindhárom termék magyar fejlesztésű és Magyarországon készül.

Sok sikert kívánunk a Déli-Farmnak a következő 25 évhez!

- an -

Déli-Farm Kft. • 6791 Szeged-Kiskundorozsma, Kettőshatári út 6. • Telefon: +36 62 556130 • szaktanacsadas@delifarm.hu

AKCIÓ

VÁSÁROLJON
1 DB SHEILA LÉGYIRTÓ GRANULÁTUMOT
ÉS
AJÁNDÉKBA ADUNK...
1 DB LÉGYIRTÓ APPLIKÁTORT

LÉGY RÉSEN!

RENDELÉSFELVÉTEL:
96/525-023
rendeles@hatagro.hu

HAT-AGRO
ÁLLATI JÓ MEGOLDÁSOK

A VILÁG LEGNAGYOBB TAKARMÁNYOZÁSI, HALTÁP ÉS ÁLLATELEDEL KIÁLLÍTÁSA

2015. június 9–11. • Kölni Kiállítói Csarnok • Köln, Németország

FIAAP International 2015

ÖSSZETEVŐK • TAKARMÁNYOK • ADALÉKANYAGOK

Szakmai konferenciák
- FIAAP konferencia • Európai Állateledel Fórum 2015
- Haltáp konferencia • IFF Takarmány Feldolgozás Konferencia
- GRAPAS International kiállítás a FIAAP-pal egybekötve
- Biomassza és pelletálás • GMP + International

A FIAAP kiállítással egybekötve
grapas international 2015
Európa vezető malomipari és gabonafeldolgozó berendezések kiállítása.

VICTAM International 2015

TAKARMÁNYGYÁRTÁS GÉPEI - SEGÉDBERENDEZÉSEK - KÉSZÍTMÉNYEK

1965 VICTAM 50TH Anniversary 2015

Kapcsolat
Victam International, PO Box 197,
3860 AD Nijkerk, The Netherlands
Tel: +31 (0)33 246 4404 • Fax: +31 (0)33 246 4706
E-mail: expo@victam.com

A www.fiaap.com és a www.victam.com weboldalon az ingyenes látogatói regisztráció 2015. január 1-től elérhető.

Látogasson meg minket Twitteren, Facebookon, LinkedInen és a Google+-on, vagy szkennelje be a QR-kódokat.

ÚJRA ITT A LÉGYSZEZON

Mivel melegszik az időjárás, újból számíthatunk rá, hogy támadnak a rovarok. Néhány légy a lakásban nem jelent komoly egészségügyi kockázatot, de a hőmérséklet emelkedésével elviselhetetlenné is válhat a helyzet, főleg az állattartásban.

A legtöbb légyfajt gyűjtőnéven csak döglegyeknek emlegetik, mert kapcsolatban vannak a szeméttel, ürülékkel és a tetemekkel, könnyen válnak betegségek hordozóivá. Miközben egyik helyről a másikra közlekednek, és szennyezett anyagokból táplálkoznak, kórokozókat vesznek fel. Ezenkívül sokuk, mint például a házi legyek is, emésztőnedveket öklendeznek vissza, és ürülékükkel mindent beszennyeznek, ahol csak táplálkoznak és tartózkodnak.

A legyek több mint 100 emberi kórokozót hordozhatnak, többek között a szalmonellát, az E. coli 0157-et, Campylobactert és Helicobactert. Mint érdekességet említeném meg, hogy a házilégy az E. coli 0157-fertőzöttséget akár 30 napig is képes megtartani. A legyek nagyon fontos szerepet játszanak a bakteriális fertőzések terjesztésében, beleértve a súlyos hasmenéses betegségeket, a vérhast és a kolerát is. A legyek élősködőket is hordoznak, mint például a cryptosporidium, és vírusos kórokozókat, többek között a gyermekbénulás okozóját, a coxackie vírust és enterovírusokat is. A fertőzés során különféle galandférgek és fonalférgek, különösen a bányafférgek és orsóférgek petéit adhatják át. Nagy a valószínűsége annak is, hogy azok a legyek, amelyek csípnek, a Lyme-kór terjesztésében is közreműködhetnek. Sok embernél allergiás reakciót vált ki a szuronyos istállólégy csípése, amely a városi környezetben a legjelentősebb csípést okozó légy. Azonban ez a faj leginkább a szarvasmarha istállókban és azok környékén fordul jelentős számban elő, de alkalmilag a lakásban is megjelenhet. Elsősorban az istállóban vagy a szabadban levő szalmával kevert, nagy tömegű nedves trágyában fejlődik. Vérszívással táplálkozik. Vannak olyan légyfajok is, amelyek az ember környezetében élnek, őket vizitoroknak is szokás nevezni, ilyen például a mindenki által ismert házi légy is.

Fejlődésük teljes átalakulással történik. A lárvák, amelyeket nyüveknek neveznek, lábatlanok. Négy lárvastádium követi egymást. A legtöbb faj lárvája bomló szerves anyagokkal táplálkozik. Bábjuk jellegzetes tonnabáb. A peterakási ingert a bomló szerves anyag szaga váltja ki. Petéit főleg a sertés-, ló-, vagy borjútrágyába helyezik, ennek hiányában a konyhai szemétre rakják. A lárvák a meleg, erjedésben levő anyagban gyűlnek össze és szerves anyaggal táplálkoznak. Majd bebábozódnak és a hőmérséklettől függően 8–14 nap alatt kifejlődnek. Élettartamuk a hőmérséklet függvénye, nyári átlag melegben 2–4 hétig is élhetnek, de ősszel, szobahőmérsékleten 3 hónapig is elélhetnek.

A megfelelő higiénia kulcsfontosságú tényező a légyirtásnál. Akadályozzuk meg, hogy a legyek olyan helyekhez férhessenek hozzá, ahol lerakhatják petéiket.

Mivel aktívan terjednek, rendszerint tenyészőhelyük közelében tartózkodnak, attól kb. 1,5–2 km-re távolodnak el. Ezért nagyon fontos gondoskodni állattartó telepeken a trágya minden napos összegyűjtéséről, elszállításáról, vagy a keletkező trágya, szemét zárt tárolásáról. Ha ez nem lehetséges, akkor gondoskodni kell a trágya kezeléséről légylárva irtó készítményekkel. Nagyon fontos a legyek tenyészőhelyeinek (trágya, szemét) kezelése!

Ha nincs rá lehetőség, hogy a keletkező trágyát, szemetet zártan tároljuk, akkor a lárvafejlődés megakadályozása érdekében, növekedést szabályozó és kitinképződést gátló készítmények használata javasolt. Ilyen célokra tudom javasolni például a triflumuron hatóanyagú, vízben jól oldható, por formátumú légylárva irtó készítményt. Amely más, melegvérű szervezetekre nem gyakorol semmiféle negatív hatást. A trágya lárvairtó szerrel történő kezelése nemcsak a tenyészőhely megszüntetésére alkalmas, hanem a kialakult rezisztenciát is sikeresen megoldhatjuk rendszeres használatukkal.

Az imágók elpusztítására elsősorban a vegyi módszerek alkalmasak. Zárt térben (pl. istállókban, ólban) kiemelt szerepe van a csalogató anyaggal (pl. feromonnal, attraktánssal) kombinált (kenhető, kiszórható, kihelyezhető formájú, pl. azametiphos hatóanyagú) mérgezett csalétkek felhasználásának. Ezek a készítmények általában gyomorméregként funkcionálnak. Fontos tudnivaló, hogy célszerű minden egyes kezelés alkalmával a hatóanyagcsoportok váltása, hogy ne tudjon az adott hatóanyaggal szemben rezisztencia kialakulni. Ilyen hatékony, gyomorméregként is jól funkcionáló hatóanyagok az azametiphos és az imidakloprid. Léteznek ma már olyan légyirtó szer kihelyező, műanyag applikátorok, amelyek nemcsak praktikusak amiatt, hogy nem a meszelt falra kell kikennünk a mérgezett csalétket, hanem ezenkívül még színük és mintázatuk által attraktáns feladatot is ellátnak. Mivel műanyagból vannak, felületük könnyen mosható, így könnyen megvalósítható a hatóanyagcsoportok váltása a felületükön. Arról nem is beszélve, hogy alsó részükön kialakított tálcájuk összegyűjti az elhullott légytetemeket.

Javasolt a mérgezett csalétkeken kívül az oldalfalak, és mennyezetek kezelése permetezéssel kombinálva, például egy cipermetrin+d-transz tetrametrin hatóanyagú rovarirtó készítménnyel.

Ha nem lehetséges toxikus anyagok kihelyezése az adott területen, akkor jöhetnek számításba a különféle ragasztós légyfogók (henger, lap, szalag, zsinór), vagy ultraviola fénycsapdák.

Végezetül úgy gondolom, hogy igyekezzünk minél hamarabb gondoskodni a megfelelő higiénés körülményekről, és ne várjuk meg, amíg felszaporodik a légypopuláció az adott területen. Sose végezzünk tűzoltó jellegű munkát, ami túlzott irtószer expozícióval jár. Hiszen senkinek sem érdeke az, hogy utódaira csak egy nagy, csúnya ökológiai lábnyomot hagyjon!

Mindenkinek sikeres légyirtást kívánok!

Dankó Mónika
HAT-AGRO Higiénia Kft.

Jobb emésztés a takarmányozás jobb hatékonyságáért

Sertéseknél a különböző stresszfaktorok csökkent takarmányfelvételt, rossz emésztést és a tápanyagok rossz hasznosítását okozhatják, amelyek befolyásolják a bél egészségi állapotát és megterhelik az állatok immunrendszerét is.

A **Digestarom®** egy természetes alapú termékcsalád, amely különböző esszenciális olajok, gyógynövények, fűszerek és növényi kivonatok keveréke, és a bél egészségének megőrzésével a gazdaságos termelést szolgálja. A molekuláris-biológiai kutatások kimutatták, hogy a **Digestarom®** egyedülálló módon leszabályozza a bélben lévő gyulladásos folyamatokat gerjesztő és a takarmányfelvételt csökkentő faktort (NF-kB), ugyanakkor erősíti a gyulladáscsökkentő és antioxidáns hatásért felelős faktort (Nrf2), azaz nem a gyulladás tüneteit kezeli, hanem a forrásánál akadályozza meg a kialakulását.

A termék hatásait folyamatosan vizsgálják tudományos szinten (kutató intézetekben), valamint gyakorlati szinten is (telepi kísérletek).

A kocák takarmányfelvétele a sikeres malactermelés kulcsa, ám a nyári melegebb időszakokban a takarmányfelvétel csökken. A **Digestarom® Sow** nem csak a takarmány-összetevők emészthetőségét javítja, de növeli a szoptató kocák takarmányfelvételét, különösen a fiatal kocákét. Jobb lesz az alom (kisebb elhullás, nagyobb növekedési erély, jobb homogenitás), a koca kevesebbet veszít a súlyából és jobb kondícióban kerül a következő szaporodási ciklusba. Folyamatos használatával növelhető a termékenység és a termelékenység (pl. fogamzási ráta, választott malac/koca/év).

Az egészséges és gyorsan gyarapodó malacok elengedhetetlenek a sikeres sertéstartáshoz, így a legfontosabb a fiatal állatok igényeihez optimalizált takarmány. A **Digestarom® Grow** segíti a malacok korai szilárd takarmány felvételét a növényi kivonatok kiegyensúlyozott kombinációjával, valamint javítja a takarmány emészthetőségét. A termék szignifikánsan javítja a fehérjék hasznosulását, különös tekintettel az aminosavak vékonybélbeli emésztésére.

Hízósertéseknél a fehérjék és aminosavak jobb emészthetősége nemcsak a jobb növekedési erélyben és takarmányhasznosításban mutatkozik meg, hanem a jobb fehérjebeépülésben is. A **Digestarom® Finish** segítségével javul a húsminőség és a hasított fél izomtömeg aránya is. A fehérjék jobb hasznosítása csökkenti a szerves és szervetlen nitrogénvegyületek kibocsátását, így a jobb minőségű istállólevegő csökkenti a légzőszervi betegségek kockázatát. A termékkel a takarmányköltség csökkenthető, ezáltal növeli a sertéshizlalás versenyképességét.

A Digestarom® főbb előnyei

- A takarmány ízletességének fokozása (magasabb takarmányfelvétel)
- A tápanyagok (főként a fehérje) jobb emésztése, jobb takarmányhasznosulás
- Jobb termelési eredmények
- Megbetegedések és elhullások száma csökken
- Szaporodásbiológiai mutatók javulása
- Környezeti károsanyag-kibocsátás csökken
- Jobb költség/haszon arány

A **Digestarom®** terméksort arra fejlesztették ki, hogy több oldalról támogassa az emésztést, így javítsa a takarmányozás hatékonyságát.

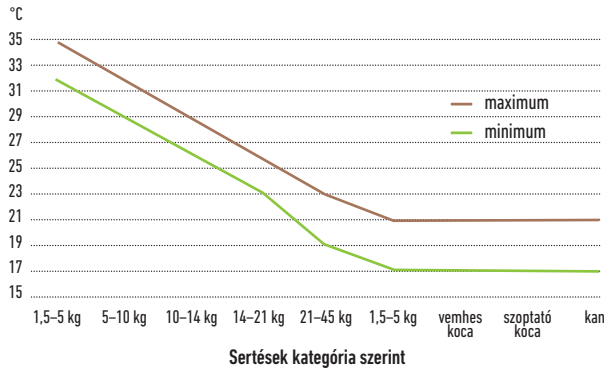

Készüljön fel a nyárra!

Azt, hogy milyen nyarunk lesz, nem tudjuk megjósolni, de a következő cikkben összegyűjtöttük a legfontosabb tudni- és tennivalókat annak érdekében, hogy a nyári nagy melegben is a legoptimálisabban tudja üzemeltetni telepét, és az állatok a lehető legnagyobb komfort mellett tudjanak termelni.

Mivel a sertés verejtékmirigyekkel nem rendelkezik, így a melegre sokkal érzékenyebb, mint a hidegre. Abban az esetben, amikor a hőmérséklet olyan értéket ér el, mely már az állatok termelését is negatívan érinti, hőstresszről beszélünk. Az alábbi grafikon mutatja a sertések optimális hőmérséklet tartományát (*1. ábra*).

1. ábra: **sertések optimális hőmérséklet tartománya**

Először is ismernünk kell az istállók és a termek hőmérsékletét. A mért adatokon kívül az állatok viselkedése is sokat elárul a környezeti hőmérsékletről. Amikor sertéseink elterülnek a hideg és vizes felületeken, vagy megnövelt légzésszámot tapasztalunk, ez mind azt mutatja, hogy állatainknak melegük van. Van azonban egy nem ilyen látványos jelzés, mégpedig a csökkenő takarmányfelvétel. Ez a hízóknál is kellemetlen, de a kocáknál meg egyenesen katasztrofális következményekkel járhat (kisebb tejtermelés, nagyobb mértékű fogyás, kisebb választási súly a malacoknál, és rosszabb szaporodásbiológiai eredmények), így a nyári takarmányozással külön kell foglalkozni.

Ha el akarjuk kerülni a korábban felsorolt problémákat, akkor fontos a takarmányfelvétel serkentése, és a kocák kondíciójának beállítása. Mérjük a kocák hátszalonna-vastagságát! A kocák legalább 85%-a 16–19 mm közötti hátszalonnával rendelkezzen a fialás előtt. Az elzsírosodott kocák ugyanis kevesebb takarmányt vesznek fel normál társaiknál.

A rostemésztés és a fehérjék lebomlási folyamata jelentősen több hőtermeléssel jár, mint a szénhidrát-emésztés. Ezért gondolkodjunk a takarmányrost 1-2%-os csökkentésén (a kiinduló koncentráció függvényében). Kompenzáljuk a takarmányrost csökkenését hashajtó hatású anyaggal (általában só formájában). Ugyancsak gondolkodhatunk a nyersfehérje szintjének mintegy 2%-os csökkentésén, miközben a takarmányt ipari aminosavakkal egészítjük ki az optimális aminosav arányok megtartása érdekében.

Ne feledjük, hogy a takarmány tápanyagszintjének növelése vagy csökkentése érdekében adott összes további tápanyaggal együtt a takarmány aminosav- és energiatartalmának egyensúlyban kell maradnia, azaz a takarmány összetételének megváltoztatásakor figyeljünk oda, hogy ne okozzunk kiegyensúlyozatlanságot.

A szoptatós kocatakarmány tápanyag-koncentrációját a takarmányfelvétel várható csökkenésének arányában növeljük. Emeljük meg a vitaminok, ásványi anyagok és nyomelemek mennyiségét is a takarmányfelvétel várható csökkenésének arányában. Nyáron a takarmányfelvétel csökkenése akár 5–10%-os is lehet, de ennek pontos megítéléséhez érdemes elővenni a korábbi évek nyári takarmányfogyasztási adatait.

A zsírban gazdagabb laktációs takarmányok etetése csaknem mindig ajánlott a hőstressz elleni védekezéskor. Ha emeljük a zsírok arányát, akkor jelentős energiamennyiséget viszünk be, miközben ezek emésztése során kevesebb lesz a hőtermelés. Bár jó stratégia a zsírtartalom 5-6%-ra történő emelése, ez potenciális kockázatot is hordoz. A nyári takarmányok magasabb zsírtartalma hajlamosabb az avasodásra a takarmánytárolókban, főleg ha azok a tűző napon vannak elhelyezve. Ez még tovább csökkentheti a takarmányfelvételt.

Ha azt tapasztaljuk, hogy a szoptatás alatt a kocáink túl sokat veszítenek testtömegükből, akkor emeljük meg a szoptatótakarmány aminosav-szintjét. Tanácsos mesterséges aminosavak alkalmazása. Szükséges lehet a túl sokat fogyó kocák aminosav-profilját a fogyásnak megfelelően módosítani. A túl sokat fogyó kocák több arginint és több threonint igényelnek.

A nyári laktációs termelés növelésére az alábbi takarmány-kiegészítőket alkalmazhatjuk:

- Króm-propionát/pikolinát
- L-karnitin
- Betain vagy kolin klorid
- Szódabikarbóna (használata esetén ne felejtsük el az elektrolit-egyensúlyt beállítani)
- Antioxidánsok (egyebek között E és C vitamin, szelén)
- B-vitamin komplex, niacin, citrom- és hangyasav (máj támogatására)
- Magnéziumoxid (hashajtóként)
- Takarmányélesztő

A takarmányban történő változtatások előtt mindig kérjük ki a saját takarmánybeszállítónk szakemberének véleményét!

Növeljük a kocák etetéseinek számát, egyszerre maximum 2,5 kg-ot adjunk. A nagyobb adagok kiosztására a hűvösebb éjjeli, vagy hajnali órákban kerüljön sor. Nyáron fordítsunk különös gondot az etetők minden etetés előtti kitakarítására! Különösen igaz ez a koca- és malacetetőkre.

Az állatok nyári vízellátása egy olyan terület, melynek fontosságát nem lehet elégszer hangsúlyozni (*1. táblázat*).

1. táblázat: **korcsoport szerinti vízszükséglet**

	VÍZSZÜKSÉGLET (liter/nap)	EGY SZELEPRE JUTÓ LÉTSZÁM (sertés/itató)	AZ ITATÓ SZELEPEKEN KERESZTÜLI MINIMÁLIS VÍZÁRAMLÁS (liter/perc)
Malac 4,5–20,4 kg	3,8	10	1,1
Malac 20,4–54,4 kg	11,4	12-15	1,9
Hízó 54,4–113,4 kg	18,9	12-15	2,5
Vemhes koca	22,7	12-15	3,7
Szoptató koca	30,3	1	3,7

A hideg víz fokozza az állatok takarmányfelvételét a nyári hónapokban. A nagyobb mennyiségű vízfogyasztás jelentős mértékben hozzájárul a párolgás útján történő hőleadáshoz a légzés során és a kocák megfelelő tejtermeléséhez. A víznek mindig ad libitum elérhetőnek kell lennie. Nyár előtt érdemes vízminőség-vizsgálatot végeztetni, továbbá az itatók és szopókák vízáteresztő képességét is leellenőrizni, mert a sertések, és különösen a kocák a nyári időszakban 10–20%-kal több vizet igényelnek.

Megfontolandó a szoptatás 2–5 nappal történő lerövidítése. Ezzel elősegíthető a koca hőstressz elleni védelme. Malacainknak a kocák nyáron csökkenő tejtermelése mellett azzal segíthetünk, hogy tejkiegészítést adunk, vagy legalábbis rendelkezünk egy jól megtervezett malactakarmányozási programmal, mely során a fialást követő 3. naptól kiegészítő takarmányt adunk számukra.

A hűtőrendszereket még a nagy melegek beállta előtt ellenőrizzük, hogy azok megfelelően működnek-e. A ventilátorok esetében fokozottan ellenőrizzük az ékszíjak feszességét-kopását, a csepegtető, permetező hűtési rendszereknél ellenőrizzük a fúvókákat, hogy nem szennyezettek-e üledékkel, és ha szükséges, tisztítsuk ki őket. Takarítsuk ki a szellőző berendezések légbeejtőit, mert az elkoszolódott hálók komoly átmérőcsökkenést okozhatnak, mely jelentős mértékben csökkenti a beáramló levegő mennyiségét. Különös gondot fordítsunk a spermahűtő-tároló ellenőrzésére is, ugyanis ha a hűtés nem működik megfelelően, romlani fog a higított sperma minősége.

Csoportos kutricákban 20–30 percenként 1-2 perces intervallumban történő víz permetezése sokkal hatékonyabb hűtést eredményez, mint a folyamatos öntözés, mivel így elegendő idő marad a bőrfelületről történő víz elpárologtatására.

Az egyedi kutricákban (vemhesítő és fiaztató) a kocák nyak és lapocka tájékra irányított víz (főként légárammal kombinálva) szintén hatékony a direkt evaporáció elősegítésében. A víz csepegésének mértékét úgy kell beállítani, hogy mielőtt a padozatra érne, teljesen elpárologjon.

Több telepen bevált módszer a kocák lokális hűtésére, hogy egy nagyobb jégkocka tömböt készítenek és helyeznek el a szoptató kocák fejénél.

A párolgás általi hőelvonás a tetőn is alkalmazható, amihez nem kell más, csak egy a gerincen végigvezetett vízvezeték, és permetező szórófejek. Ez főleg olyan telepeken előnyös, ahol nincs más mód a padlásról bejutó friss levegő előhűtésére.

A légsebesség növelése érdekében érdemes kiegészítő ventilátorokat biztosítani a kutricák felett, melyek legalább 0,45 m/sec-ra növelik a légsebességet. Nyáron növelni kell az egész istálló légcseréjét. A huzatot azonban mindig el kell kerülni, mert könnyen az állatok megbetegedését okozhatja.

A férőhely növelésével elősegítjük az állatok hőleadását. Ez különösen fontos a nagyobb testű sertéseknél, ugyanis a testtömeg növekedésével érzékenyebbé válnak a hőmérséklet emelkedésére.

Az épületek hőszigetelése nemcsak a téli időszakban térül meg, de a nyári időszakban is segít minimalizálni az épület felmelegedését. Idővel a hőszigetelési érték romlik, így ennek állapotát érdemes minden évben ellenőrizni.

Tető nélküli kifutók esetén csökkentsük a nap sugárzó hőjét árnyékolással. A leghatékonyabb, ha árnyékoláshoz valamilyen fényvisszaverő felületet alkalmazunk (pl. alumínium vagy horganyzott acéllemez). Viszont a legegyszerűbb és legolcsóbb módszer a raschel háló kifeszítése, melyet kombinálni is lehet vízpermetezéssel egy perforált cső vagy locsolócső felszerelésével.

Nyáron még a legjobb telepeken is romlanak valamelyest a szaporodásbiológiai paraméterek. Ilyenkor a kocák nehezebben ivarzanak, ezért különösen fontos a kereséshez két kant használni egymás után.

Az állatok mozgatását – különös tekintettel a vemhes kocákra – a hajnali, kora reggeli hűvös órákban végezzük. Előnyösebb, ha kis csoportban (maximum 5 koca) végezzük a mozgatást és a szokásosnál lassabb tempóban hajtunk.

Azokon a telepeken, ahol semmi sem használ és jelentősen csökken a fiálási arány a nyári meleg időszak hatására, a csökkenés mértékének megfelelően több termékenyítést kell elvégezni. Ahhoz, hogy a növelt termékenyítési számot tartani tudják, a telepeknek erre az időszakra több kocasüldő beállítását kell betervezni.

Kanok esetében, ha a hőmérséklet 2 hétig folyamatosan eléri napközben a 27°C-ot (és a relatív páratartalom is meghaladja a 70%-ot) vagy napi hőmérséklet meghaladja a 29,4°C-ot, az már jelentősen rontja a libidót és a spermiumok minőségét.

Fokozottan ellenőrizzük a telepi kanok spermaminőségét és minőségromlás esetén azonnal cselekedjünk! Csökkentsük a higított adagszámot, vagy rendeljünk spermát. Tervezzük meg a telep vészhelyzeti spermapótlását. Melyik központból rendelünk majd, ott milyen szabályok vonatkoznak a rendelésre, kiszállításra, milyen genetika áll rendelkezésünkre.

Használjunk a hőstresszre kevésbé érzékeny genetikát. Már hazánkban is elérhetőek olyan kocavonalak, melyek egyedei a nyári nagy melegre kevésbé érzékenyek. Kérdezze meg a sertésgenetikát értékesítő vállalatokat!

Marosi Sándor
Topigs Norsvin Danubia Kft.

PLATINUM®

PRESTARTER

- KIVÁLÓ EMÉSZTHETŐSÉG
- MAGAS TAKARMÁNYFELVÉTEL
- KEDVEZŐ SÚLYGYARAPODÁS
- KIVÁLÓ TAKARMÁNYÉRTÉKESÍTÉS
- EGÉSZSÉGES ÁLLOMÁNY
- **NYERŐ A VÁLASZTÁSBAN!**

MINDENEK ELŐTT!

BÁBOLNA TAKARMÁNY

Bonafarm-Bábolna Takarmány Kft.

| 2942 Nagyigmánd | Burgert Róbert Agrár-Ipari Park | www.babolnatakarmany.hu | info@babolnatakarmany.hu |

adama.hu

Simply. Grow. Together.

Zamir

Napraforgóban, repcében és kalászosokban alkalmazható gombaölő szer

133 g/l tebukonazol + 267 g/l prokloráz

További információért keresse régió menedzsereinket:

Győr-Moson-Sopron, Vas megye	Balczár Zoltán	(30) 948-89-53
Somogy, Zala megye	Vanyúr György	(30) 210-24-66
Veszprém, Fejér megye	Bőhm Róbert	(30) 338-19-09
Tolna, Baranya megye	Kőműves Balázs	(30) 337-40-64
Komárom-Esztergom, Nógrád, Pest megye	Begaláné Kiszelya Katalin	(30) 922-30-67
Bács-Kiskun, Szolnok megye	Fekete János	(30) 202-10-58
Csongrád, Békés megye	Koscsó Árpád	(30) 202-10-59
Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves megye	Csontos Tamás	(30) 278-39-44
Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar megye	Krusóczki Tamás	(30) 961-29-71

ADAMA